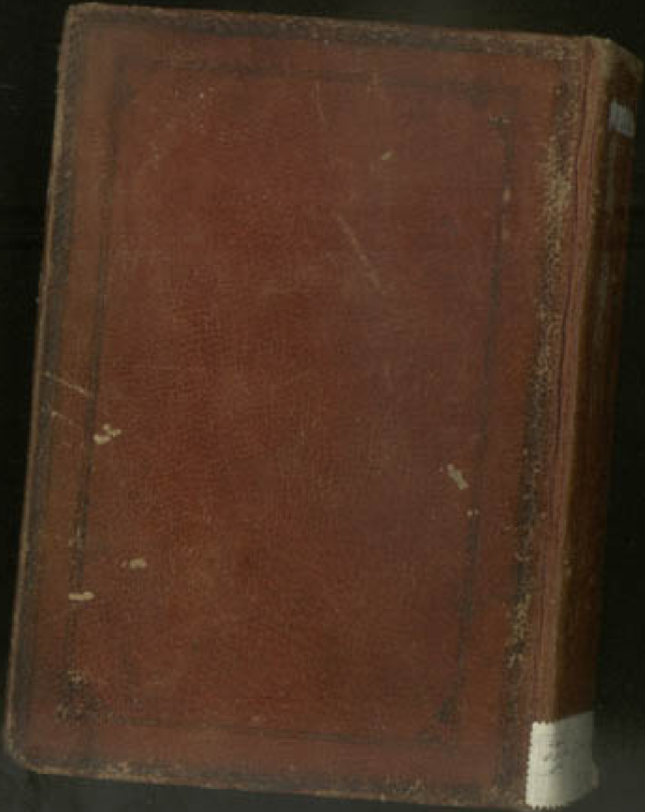

خسرو شیرین شیخی گرمیانی

در حدود ۸۲۰ هـ

۳۱۷
۲۱۰۷۰-۱

خسرو شیرین شیخی گرمانی

در حدود ۸۲۰ ه

۳۱۷
۲۱۰۷۰۱

۱

شیخ شهاب الدین سهروردی حضرتلرینک
تفاولی عمر جفردن استخراج ایلدکلری کلمات
... اعتقاد ایله

بحمد الواحد الاحد القدیم … وبسم الله ذی المن العظیم
سلام الله یا خیر الانام … علیك وعلی النبیین الکرام
خدایا بنی توفیقی رفیق ات … مقام حقه تحقیق طریق ات
اچوق طوت حکمت و توحید بابن … کورمه دن کتر تقلید حجابن
یقینك نورنی جانمه چراغ ات … کوکلدن ظلمت شکی ایراغ ات
سواو غیری وصفندن جدا قل … محیط ذاتك ایله اشنا قل
الهی عاجز و خوار و نحیفم … قوی بیچاره و سست و ضعیفم
بولم کهنا ندر یا مرکبم لنك … برم اغیار و اعدا مهربم تنك
کرمده بحر یوق بر قطره نن کم … نرهده مهر بن کم ذره دن کم
ولی هر ذره نك وار بر وجودی … که ادر مهر شوقیله سجودی

نم اولدره کم مقدار نه قدر … نه یردن کزلریم وار نه قدر
وجودم بو نمدن اولدی بکدر … که هر بر ذره نی طاعتدن بیکدر
چو سندن ایره بر ذره عنایت … اوله هر قطره بحری بی نهایت
هیولای ظلمتندن اصل ناسوت … نه صورتدن کوره ارواح لاهوت
مجرد قل بو ظلمانی قفسدن … خلاص ایله هوا ایله هوسدن
درونم فکر کیله روشن ایله … برونم ذکر کیله کلشن ایله
دلوم مصقله قل سهو و زللدن … بلومی اری قل حشو خللدن
دم داودیله تازه لندر … زبورن سوزمك اوازه لندر
فصاحت و صفای مصطفیدن … مدد ایرسون اول اصفیادن
بو خوی کم برزون جان ایچنده … مبارك طالع ات دوران ایچنده
که سیر ایتدکجه عالم خرم اولسون … ندیمی اولن ادم خوش دم اولسون
جمالندن جلا بولسون نظرلر … زلالندن صفا بولسون جگرلر
سوادی جان کوزن پر نور قلسون … سماعی دللرن مسرور قلسون
معانی بر له جان اولسون ملك وار … معالیله روان اولسون فلك وار
اوقنججه مفرح نامه دینسون … قلم کم یزدی مشکین خامه دینسون

خدایا یادکیله اولدی بنیاد / تمامن ادکیله ایله آباد
جو شیرین ایلدک دللرده قالن / شه دورانه شیرین ایت جانن
که بو دردیله فرهاد زمانه / قیله لطفیله همت خسروانه
بو خاک مهر اکسیر ذات ایسون / قبول کیمیا بن جوهر ایتسون
مراد اولکیا اوله شه بیکی موتد / قلا ادیله عالمده مؤبد
کرم سنک کریما فتح باب ات / بو وردی مستطاب مستجابات
دعانک ایله طوت شیخی نظامی / که جبریل امین ایلایه امین
عنایت فیض جون دکلدی جواهر / کور و قیدر ای صراف ماهر

اندر توحید تعالی

جو بسم الله در هر فتحه مفتاح / فتوح ابواب اجردینه فتاح
بو فتح اولدی جو حق توحیدن دلا / زهی خوش فاتحه الحمد لله
ثنا سپاس و شکر و منت اول اخر / آکا که اولدر قمو پنهان و ظاهر
قمونک اولی الا اوکی یوق / دو کونک آخری الا صکی یوق
زهی حی که اوزندندر حیاتی / قمو فانی و باقی پاک ذاتی
زهی موجد که یارتدی قدمدن / نهار عالمی لیلی عدمدن

ارجو من الله السلامة فيما عزمت

زهی قادر که اکه خلق کونین / اوله آسان که تا که طرفة العین
علیم اول که همه در هر بحر و بر ده / که بیلر کاینات ذره ذره
سمیع ایلا که دعوات خفیات / قتنده شویله که اصوات رفیعات
بصیر اول حق که کم مور ایاغن / کیجه ایله کوردکیم کن چراغن
مرید اولکیم مرادیدن دو عالم / دکل بر ذره دکلو بیش و یا کم
کلام انکدر کیم نون و کافی / قلبدر کاینات امرنه کافی
جو موجود ایلدی کونین جودی / دلیل وحدت ایتدی هر وجودی
طرود عرش و فرش درکستر / دریدر بوبجه بیک عالم اکثر
بریدر کیجه کندز ماه و مهری / بریدر اطلس چرخه سپهری
که اسر کونش ماهه عقد پروین / که اور چرخ خنکه نعل زرین
کهی کلکون ادر خند هوایی / کهی برخون ادر طابر سمایی
که اسفیداج ادر اینه ضیادن / جکر که سرمه الدوزه دعادن
کنی بر قرص ادر خون فلکده / که اتمک بیشرر ملک ملکده
کهی تنور ایدر اصل طوفان / کهی ناری قلر باغ گلستان
انی که همسر ایدر مرده دردکی / که ایتدن بتر ایدر شیر مردی

[illegible]

کیمی بوره ویرر تخت سلیمان — قلورکه موری مردانه تختدان
که ایدر عاصیه ثعبان عصانی — عصایه بوندردر که اژدهانی
که ایلر قبهٔ مینا دخانی — دورر که گلشن مینو جهانی
بهار ایلی ایدر نسیم وترافشان — خزان وقتی قیلر لعل وزرافشان
که ایدر لالنک تاجن مرصع — گلک که خرقه سین قیلور مرقع
کیمسنه طولدرر نه قانه پیکان — قیلور اول غنچه دن پیکان طولو قان
لب لعله شکردن نوش ویردی — در نطفه صدف وش گوش ویردی
زبرجد شکلی بر طولاب قیلدی — انی بر گوزهٔ سیلاب قیلدی
بو طولاب ایچره خلقک بو عجبدر — کیمی سیراب کیمی تشنه لبدر
عقوله حکمتی در حکمت آموز — نفوسه رحمتی در معصیت سوز
کیلکشدر ادیله جمله طارلق — طنودر وارلغنه جمله وارلق
بری بوندن که عقل اوره اساسی — ایراغ اندن که فکر ایلیه قیاسی
نه هرگز اولیه اردی افکار — نه کیمسه اندن دخی خبردار
بطوننک بیانی نور جاندر — ظهوریندن نشان ملک جهاندر
اولک وصولک ایچ وطاشر وصاغ اگر (صول) — قمو اندن قمو انک قمو اول

مرة

لا افلح من ظلم فاعدل في امورك

منزه ذات اوصافی بشردن — مبرا وصف آفات خطردن
نه دل قلسون بیان ماهیت اندن — چو بلمز هیچ دل کیفیت اندن
نشانی بی نشانلق وصفی بیچون — مکانی لامکان سر مکنون
بو عالمدن بولر عالم تحیر — که عالم هم تهی اندن وهم پر
جلالندن که اولر زهره لر چاک — صینقدر دست وهم ادراک
اگر خیرله اولر نه عقل رهبر — بقار دهشتدن اول ایشکده شهپر
وگر بیک نطق بوله روح اعظم — قلور حیرتده اول حضرتده ابکم
یقین لر ایلدز علمنده حیران — که ایرقداغ بر حیوانه دان
که زیرا اقرب و اقرب بعد ابعد — اکا نسبت عبارتدر مجرد
جنابنده که عالم گم بکیدر — ازلدن تا ابد بر دم بکیدر
نه واردر علم بحرینه نهایت — نه بلدی ملک سرینه حد وغایت
قمو فانی و باقی وجهیدر بس — زهی وارلق تعالی وتقدس
ثنا سندن کموک حد یدر عد — چو لا احصی ثناء دیدی احمد
بریتن معرفت بولن طرناک — جفیور حیرتیدن ما عرفناک
عبادتدن دم اورر جنت و املاک — کمال عجزله ایدر ما عبدناک

بلمز شول جان كه عرفان صفتندن   كه علم عجز عالى معرفتدر

قصيدۀ اندر توحيد

اى كمال قدرتك نخجده عالم بر نفس   وى جلال عزتك بحرنده دنيى كف خس

سطوت كوكه بولنه بلمز سليمان مورجه   رحمتك كلشننه طاوس قدسيلر مكس

لمعة كوننده استغنا كله باد هوا   جنت فردوس ديناره وكله برك هوس

كبريا كوكه كار باشندن نخوت ورمز عقول   ازمرندن جان قلاغنه تكز بلك جرس

عقل وشمع نجه ادراك ايتسون انوار جلال   چونكه نيمش بلك حجاب رديده اولور مقتبس

شوق بازنينده يانديلر لال وطوطيلر   تشنه دللر كوزلرندن قلدى جيحون نارس

شش جهتدن سن منزه سن قموسندن طلو   عرش وفرش وفوق وتحت وصانع وحر وپيش وپس

بنياز اولسنه طلك لطفك صو آتش خس   كستر رحمانه غنه دنيى كلستان قفس

خرمنكدن كيا اوليا وانبيا در خوشه چين   آدم او مردانه كندم خليل الله عدس

كرچه جرم بزكه محرم دكلدر هيچ دل   فضله سندن فضلك محروم قالمز هيچ كس

كيمه كم سلطان دين دنيى ده بنده يولجا   اوليه تلبيسله ابليس نفس اكا عسس

مجرم وعاصيلره دركاهك اولمشدر پناه   مبتلا ونيكه يادك دردى فرياد رس

ذكر مجدك اولسه روح ملك اوزرها   فكر حمدك قلمسه نفس نفيس آدم نفس

كيمه

الصبر يورث الفرج والعجلة يورث الترح

كسمه نيخنى خوفله اولنجه حمدن رجا   كيم اولور قطره سى بيلك جهان جزيره سى

ذاتنى چون بيلكى چون وصفنى بيلدى نيكا   هيچ كس بلمادى اول صحرايه حد سور كرر

اندر مراتب توحيد

كل اى جان مطلبى اعلا ارر سنك   بلى اى حل مقصدى اقصى صورر سك

كه توحيد اولدى اعلاى مقامات   بودر اقصاى غايات كرامات

ديمشر هر طائفه عقلى اردكجه   بصيرت نور قوت وردكجه

انوك وصفنده چوق رمز واشارات   كيمى ذوق وكيمى علم وعبادات

ولكن حق توحيد حقيقت   يولا يررمادى اصحاب طريقت

كه زيرا بحر كم پايان يقدر   احاطه ايتمكه امكان يقدر

شولر كم عقل وعلمك كاملى در   ارشدوكى بو بحرك ساحلى در

ادم باغين نه بلسون برك تره   كنش جرمن نجه شرح ايده ذره

تعالى شانه عما يقولون   تنزه ذاته عما يشركون

عجب بونجه كه ايدلر بيانى   دخى مستور اولور حقك عيانى

كه زيرا پرده نوريدر ضياسى   ظهورندن درر غايت خفاسى

اشارتكم اولور وجدان ذوقى   كتورر وجد حاله اهل شوقى

تناکم دیدی نفی ایدن مضافات / که التوحید اسقاط الاضافات
هم ایدر کیسه کیم ثابت قدمدر / حدث نفیله اثبات قدمدر
دمش فرقایلین حقی عبثدن / که تنزیهی در اللهک حدثدن
قمونک حاصلی اولدر موجه / که محدثدر حوادثدن منزه
جمالیچه کرچه قدر عبارات / قمو اولحسنه ایدرلر اشارات
عباراتنا شتی وحسنک واحد / وکل الی ذاک الجمال یشیر
اگرچه بو قدردر وحدته قیمت / بیان اولندیمه قلمش اهل حکمت
که اولر اوچ مرتبه توحید مطلق / بری علم و بری عین و بری حق
بری علم اهلنوک برهانلادر / ولی عین ایسک وجدانلادر
اولر توحید حق مخصوص واحد / نه قابل بول بولر اکا نه واجد

اندر قسم توحید علمی که تقلید و استدلا

هم اولر علمنوک بر قسمی نقلی / کیرو بر قسمی استدلالی عقلی
بری توحیددر توحید عامک / بری توحید خاص اهل کلامک
ولیکن بولنر اول توحید خاصی / بلیمز شبهه بندندن خلاصی
تعلق جسم وحسه اولنه محکم / دکلدر نفسنه شک شبهه‌لر کم

دورش

هذا امر عاقبة خیر وسعادت

دورشکم رفع اداسن کیف واینی / که تا حاصل اوله توحید عینی

اندر قسم توحید عینی که افعال و صفات و ذات

پس اول توحید عینی کم اولدی تفرید / مشاهده دوقه یعنی عین توحید
اگرچه بر اولور مطلوب وطالب / بولنبدر سالکه انده اوچ مراتب
بری افعالی و بری صفاتی / اوچنجی مرتبه توحید ذاتی

اندر توحید افعال

ندر توحید افعال اولکه طالب / کوره هرشیده فعل الله غالب
نه دکلو کثرت ایله کورنسه افعال / بلا شبهه بله الله فعال
قومایه غیره هرگز فاعلیت / مکر انجق قبوله قابلیت
بو اولساعت اولرکم صنع مولی / قوله افعال الله فیله تجلی

اندر توحید صفاتی

کلام ایمدی توحید صفاته / که افعالیدن اقربا ولدی ذاته
بودرکم بولن اول توحیده ارشاد / صفات حقی ادر غیریدن افراد
بلرمنفی صفات کائناتی / قلور الله ثابت هر صفاتی
بوهم اولدم اولر قولنه الله / صفاتیله تجلی فیله ناگاه

اندر توحید ذاتی

ندر توحید ذات اوچنجی فصلی — که اولدر طالبه مقصودک اصلی
بودر که افراد ایدب ذات قدیمی — علیم قادر و حی و مقیمی
علی الاطلاق حقک بیله ذاتی — کوره لا شی ذوات محدثاتی
بو توحید اندن اولور جانه مقرون — که ذاتیله تجلی ایده بیچون
چون اوله طالب اول توحیده واصل — قلا کونین مقصودینی حاصل
بوله ذاتنده ایله وجد حالت — که کندودر مدبر خلق آلت
ذواتی وصفی افعالی جهانک — فنو محو اوله انوارنده آنک
صناکه انده در تدبیر اشیا — کوره کندوده مخلوقات اعضا
نه شیئه کم ایدر شرکا کرحند — صناکم کندو عضوندن قلوریز
قویب فرقی طوته جمعیت ذات — بوله نفی و وجود ایچنده اثبات
حقیقتا اولور انسان کامل — که خلقه عالم اولور حقه عامل
انکدر عزل و نصب و هم وظیفه — هم اولدر قطب و آفاق خلیفه
قلان توحید خاص و اخص در — اگر ایرر قلری خاتم بو فص در
بشرحدن انک اعجزدر کمالی — بولیمز ما ورا بینه مجالی

کدر

اجمل بالك ولا تأمن قدامك خوف واصبر

اکی شاخ اولدی لا عقبی و دنیی — کدر ذکر بیته الا الله مولی
چولا ده نفی قلمادک صفاتی — نجه اثبات ایدن سن الا ای ذاتی
سرای بزکلک جارو بدر لا — شهنشه اول سرای ایچنده الا
چو پاک ایتمادک اول جارو بله او — آتا می تخته سلطان نور بز تو
بو شلتا یخه دل کبر و ریادن — نته جان طوله نور کبریادن
دکل شیخی بو ز سینک کلامک — مقالک بلکه دفع اوله مقامک
موافق اولمیجه فعلله قولک — نه حاصل نظم و نثره قوت و حول
دمکدن ایشلماکه بول اوز قدر — بو قیل و قال ذا نجی بزر قدر
دمکلا تمایه اصمی ایشلمک سز — ادیبک ایشلمک کار دمکسز

قصیده

ندر ایک جهانده عزت و جاه — اثر لا اله الا الله
کیمه دشنه اولور سعید ابد — نظر لا اله الا الله
ایتدی دنیی و دینی نورانی — قمر لا اله الا الله
طولدی عرش و فرش و کون و مکان — خبر لا اله الا الله

الصبر من الله والعون من الله فتوكل عليه كفاك

عالم وجوده ملك ظهور ايندر	منظم لا اله الا الله
كيميادر كه قلب خالص ايدر	جوهر لا اله الا الله
ايچون طي اولر بجلي وجود	محضر لا اله الا الله
لمن الملك خطبه سنه اوره لر	منبر لا اله الا الله
كوسترر روح وآوازني	رهبر لا اله الا الله
شام شرك ظلام كفر سورر	سحر لا اله الا الله
قيمتني كوررده عالم خاك	كهر لا اله الا الله
خوش بناء اولدي برحادثدن	سپر لا اله الا الله
بحر حيرتده در سفينه عاج	لنگر لا اله الا الله
دو جهان بندن جاندن اولنه در	چاكر لا اله الا الله
هر كه تقليدي اولدي تاج جهان	كمر لا اله الا الله
عالم اغزينه ويردي لذت جان	شكر لا اله الا الله
بردي عرش فرش بجضنه شان	شهپر لا اله الا الله
ايله شيخي كه خوش عمارتدر	مغفر لا اله الا الله
نفسله غزا قلرسك چك	خنجر لا اله الا الله
نفسله غزا قلرسك چك	خنجر لا اله الا الله
كه كوكل فتحنه ويرر نصرت	ظفر لا اله الا الله
جند حقدر كه بزم هوا چريسن	لشكر لا اله الا الله

[illegible]

كل ايشيت دي جنيدا حق	نه سويلرز دكله بو كوينده حق
اكر بيلمك حق سويلر حقيقت	دكل حقدن جدا اهل طريقت
دو عالم حق سزم دلدر دو ده قدر	اشتمز باطل ولكن حق قولاقدر
اچيلورسه سبلدن نور بينش	كوريه سر نقش آفرينش
كه هر نسنه كه بولمشدر وجودي	وجودينه كورر وردر سجودي
اكر شبهك ويريسه ايتمكه تصديق	وان من شيء اوقي كه ويره تحقيق
كه هر ذره كوبالا اوكرزو	فاني ما خلقت باطلا دير
كل ايدي خوذ نغمه هر عباره	كه ممنزدر اميري تا جماده
حقايق كشف ايدن بيلور بو حالي	كه وردن تفسنده هر شيئك كمالي
دو كون بويدي چرخ مطبق	كورا فهمي در بو يله مطلق
گيجه كندو سياراتن نوري	تكنمي بدر اوسنكده عبوري

یره قدرتیله مه اولدی بنیاد / جهان بازیچه دگلدی اولدی آباد

بو خلق وادم ترتیب و عالم / اویناجاغ اولمدی والله اعلم

خر شهوت طوتلرسه بهایم / اوله فضل آدم ارزه جاز ایه

آنوکچون بولدی انسان عقل و ادراك / که نفس اینیه سیننی ایلیوب پاك

گوره هر شینه نك ماهیتینی / بله طبعینی و خاصیتینی

قلن نعماده واجب شکر و ذکری / بیوردی آیتك الانسنده فکری

که بر لحظه تفکر جان ودلله / بیك آیدنکم عبادتی دیلله

آنکچون ندر بهایم ناکس و خر / که خورد و خواب اولبدر همتی بر

بشرکیم مظهر بدر هم صفاتك / صفی و زبده سیدر کائناتك

اولرسه عقل علیله موافق / اولر تشریف کرمنا یه لایق

کچر رفعتده قدرینه فلکدن / تقربده کچر قیلر ملکدن

زهی اقبال و عز و کامرانی / اکادرلر بهشت و جاودانی

وگر آلدارسه دنیای غدار / که قاله کاوخر بیکی علف خوار

بهایمدن اولر بی همت و کم / آنك بلهم اظلدر خلعتی هم

قلر رنج و بلالرده کرفتار / جحیم اولدر عذاب حرقت نار

نه کوردکم

[illegible]

نه گوزکم بو جهانده بلمدی نور / اولیسر اول جهانده نوردن دور

نه شك چون نور ایله در نوره ادراك / قلوربی نور اولن ظلمتده غمناك

کل امدی درجه بلدکسه نوری / آنوك مهریله کسب ایله حضوری

تفکر قیل بو دوراننك ایشینی / گورت گردون گردان جنبشینی

که حاصل قیله سن که بو صنایع / وجود صانعه برهان قاطع

نه خط کیم چکدی لوحه بو بدیعنه / آنك مخلوقیدر بی شك بی ریب

نه فرش اولا که آنك وار نقیدر / اولورمی نقش کیم نقاش نقیدر

دمه ارکان ایدر انسان و حیوان / بنا کیم عقل نفس افلاك ارکان

قصور ایدنکه وارد حکمتنده / قلورسن خلط الت قدرتنده

گر اوله آلته تکوین حوالت / نه آلتدن اولر تکوین آلت

اگرچه اود و صو و یل و طپراق / کهی معدن بزر گاهی یپراق

وگرچه انجم و افلاکه عادت / اولر گاهی نحوست که سعادت

حکیم قادر اتمامنجه فرمان / بولاره قلجه تقدر فعله امکان

اگر بلدکسه تحقیق عنایت / رفیق اولدیسه توفیق و هدایت

گرتمه سن تکوینی وجودی / اکا بافکیم نکك در کون وجودی

چو کوردک بر بدیع الشکل موجود … کچر اندن که اوله مبدع شاکه معبود
بلندی چون قمو ورلق خدادن … ارندی جانی ودل جهل و خطادن
دمه فکر ایرهم بو کهنه دیره … کسنسه واقف اولمادی بو سیره
نچه بر باد و خاک و آب و آذر … نچه بو کرم و سرد و خشک له تر
شولر کیم همتین نظراغه صلدی … بله ور سونکم او دو سوده قلدی
وکیل چرخ بیدر رصن باد خاکوک … نه خود فراش در تل مغا کوک
الور بیر یندن و ویرر بر بنه … صورب خاک صو صاچر بر ینه
کهی یغمور ویل که زلزله … مرور سیل سیل شعشعیله
کدر قلمقلغیله دور ایام … نچه طاغلر اولر وادی سرانجام
بو آتش خانه نک دود و بخاری … آغار چون کوکه بر میل ییر باری
بیر ایدر مرکزینه میل تاکه … طواف ایلر بو دور دایره خاکی
کوردسن یلبت قویر شتابان … کچر طاغ و دره دشت و بیابان
طوتر اولداخی دور میل اخر … اولوردی کرده باز خاکه دایر
بقاسن خیمه یکی قورلودرمش … طنابین اطرافنه اورمش
کلنکم عقل دور ایلر بو خیلی … بلورکم دایره بولدی میلی

اذا عزمت فتوکل علی الله

نه جوهر که خفیف وله بسیط اول … کرادر بللو مرکزدن محیط اول
فلک کم هر بسائطدر بسیطی … جهانک خفیتندر محیطی
تفاوت اولمز اکا زیر و بالا … فلکدن یا ندر البته اعلا
کرادر چون اخف و اوسط اوجی … بودر یانک ندر کیم بیله موجی
بویردر کیم کوکل علا یغیدر … فلک یعنی انک بالا یغیدر
قو ترکیب بسیطی ول مجردر … که اولا ساکه بساط چرخ مسند
بودر کلودر فلک حدیده مفهوم … قلانی وهم و ظندر غیر معلوم
کشی کورنسه ارقدن بوقرار … معین بلمنسه کلور یا واردر
ندکلو که تخیل قلنسه از بر … خلا فی بولنر البته اکثر
بو بعد ایله که اوج آسمان در … محیط اولماسی فکرا کا کماندر
تخیل قلمه کردون شکلنی کل … که بو مشکل اولنمز عقل ایله حل
وکر خود بللو اولیدی اول راز … بو اشکالک بری ویرمیدی آواز
ندکلو تیز اولرسه نور بینش … کورلمز سر تکوین آفرینش
هم اولدر مقتضای حکمة الله … که بو سردن کمسنه اولمیه آگاه
بلنسه نیجه در دور جهانی … اولیدی عقله درمک ممکن آنی

لا افلح من اظلم فاعدل في امورك

اكر بزك اوجينه ارنه نكبت درلسه جمله علم واهل حكمت
نجاكه اول قادرك فرمان يوقدر درست آيلامكك امكان يوقدر
اكر درسك طبايع بلدي تركيب كه كلدي صورته بو نظم و ترتيب
بودردك فعليله انفعالي قلورمي بونجه بك بك درلو حالي
بليله صوينه اصلي حياتك كم ايدر حسنيني شكل نباتك
مددويرز طوتالم دانيه تنم كم ايدر صورتن زيبا و خرم
بترنسه طپرغيله دانه درز كم آيلر قالبيني خوشه تك پر
قمش طپرقدن قندي بولدي شكر صدف بالجقده نيله دردي كوهر
نه شهددر كه شاخه ايچره ناب پر آيلر كوزه امرود جلاب
نه جوهر اولدي اغجرمنه قوت انارك درجيني طلدردي ياقوت
اكر شرح اوله احوال نباتك قوريه دميه برك حياتك
وكر اوله معادن وصف تحرير اريه جان دل ايتكده تقرير
قو حيوانيله انسان عالميني كه بك دل شرح ادا مزبردمني
جو سفليات اشنده بويله واهي قليبت عقل و فكر ادرمز كماهي
بولامي عقل و جزوي اول مجالي كه معلوم اوله علويات حالي

قلورسن كندو تركيبكده عاجز ارامي عقلك اول احواله هركز
بو اوده اولدي خال و ماه كردان معين بو سببدر حال كردان
ندر قانكده اول طبع عزيزي بيان ايتكمي بودر سوزلرك عزيزي
سببلر وصف سيرن صنمه تحتو مسبب كوزلين درر اهل تحقيق
طلسم اولدي جهان كنج ازره محكم ندر كنج الهي اسم اعظم
كوكلدن كربردسك بو طلسمي بشارتدر كه بولدك اعظم اسمي
دلركسك بند اولاسن بند جسمك بودركي عقده بيخود اول طلسمك
كمه فتح اوله اول خزينه كوهر طپرقجه كوزيمز كوزينه
ولي بو فتح ايچنده اوله ذي پاك كه اول كنجينه لرده زهر و ترياك
بلادر نوش لطف نيش قهري صقن شربت ديو نوش ايتمه زهري
نه مطلب بولدسه موسي و هرون هم اندن اولدي مالو كنج قارون
ولي جون واردي اصلده خلافي بو كه زهر اولدي اولاره نوش شافي
ارب كنجينه ابليس و ادم ايكيسي داخي اولدي كنجه همدم
غضب كوزلادي بيري بيري رحمت بريسي بولدي لعنت بيري نعمت
نبي كم ايستسه كرخير اكر شر چليدن طلسمه كوره بولور ار

طوغلدی وقت شیخی غافل اولمه | اگر بی همت ونی حاصل اولمه
طلوع ایتدی بو نجا نه حضر قیل | تفرج ایله آلدنمه کذر قیل
هوا و نفس اصنامن هلاک ایت | حبیندن صحن بیت الله پاک ایت
قو اهلینه بو دار الغافلینی | اوقی انی لا احب الآفلین
نظر کر بونده قلبی بولدی قلدک | قلعه فوقینه بصدک منزل الدک

مناجات باری تعالی

خدایا چونکه دردک کا بنا یتی | بزه قوللوغه یردک بو براتی
اولندی کرچه بو قدر استطاعت | قصور و عجز ایله اولمقده اطاعت
چوبز بو ضعفله دلخسته و زار | دلا رز خدمتا یمک جار و ناچار
سن ای خلقک غنی و دستگیری | نه ضایع قو یاسین بر فقیری
سنک لطفک قلور قوللاری گستاخ | که ایدرلر ارزولر شاخ بر شاخ
وگرنه بزنه سودن پاک اولاورز | که خدمت قابسنده خاک اولاورز
سمکدن بولنز قربت تماکه | نه نسبت خاکدن اولور پاکه
ادامز جمله جمع اولسه خلایق | نجوم ساعتده طاعت ساکه لایق
نه قلسون قوللغه جون یارسی یوق | قولک قوللقدن آرتق چاره سی یوق

عاقبتك محمود فی الوری تبقی من الخبر

اگر جرمه کوره اخذ اوله عاصی | بلیمز کیمسه قهرکدن خلاصی
ولیکن سبقت رحمت غضبدن | قمویه لذت الدورر طلبدن
کرم دریا سنی پایان موّاج | نته محروم اوله هر آج و محتاج
اگر کونین طولرسه عبادت | سنک اولمز نیکدن زیادت
وگر عاصی اولرسه جمله عالم | دکلدر عزکدن ذره کم
چون اولدی سبب قلدک عطایی | ادلخز عفوینی علت خطایی
قمو بو قلویه سندندر بضاعت | میسّر قیل بزه توفیق طاعت
شول آزاده که بر جان قاله بزهو | قومه ایمانده قورقو جانده قیغو
کرامت قیل بزه بخشایشوکی | بهشت و روضه و آرایشوکی
بقایه ایلتک دار فنادن | منور قیل کوزمزی لقادن
کنه کارلرک کوزی خطاده | بزمز عینی عنایتدن عطاده
الهی بنون اولمز مرده بیرق | که هر بیدن آلر باشینه طیرق
هوس بولنده سرکردان و ویران | هوا بولنده بی سامان و حیران
نه صاحب معرفت نه اهل تقوی | نه کبر و بینوا نه دین نه دنیی
اگر بر بنده اولا بنیک لهو لا در | وگر بر سجده در یوز سهو لا در

کنوب دین اتمرکن دنی بیما دم — نوا سکندی آنی داخی قومادم
تحیّر بحری الدی اوکم آردم — داخی طالبند غنچه غرقه وردم
قناعت سبیو سودایه دشدم — فراغت کوزلیو غوغایه دشدم
تجرد اومد غنچه ایدب تملق — داخی برك اولدی اوش نبدل تعلق
خدا آلخمر خود بن لکده مستم — خدایا قنده وارم خودپرستم
بو نرخوشلقدن اتجا نوم هشیار — که جهل اغیارا اولاو علم خوشیار
آنا دیمزون انیت سنکدر — اگین بیم آنانیت سنکدر
بنم جرم وخطا سهو نسیمدر — سنك فضل وعطا لطف وکرمدر
اگرچه خالك خود ایدك سرشتم — مقدردر ازلده سرنبشتم
بو طپرقده نه بتسه دائم اولدر — نجه اولجار سنك بیمانم اولدر
چون ایجاد ایلدك کنج عدمدن — شود کل وجود و فضل ایدك کرمدن
که کوردنك دلکده اختیاری — دلیما زیدی بیکده بیزی باری
نجاکه اولده لطف ایدك الهی — کروا خرده عفو ایله کناهی
محرسعد اولدی فیروز روزی — که وردك نعمتی شکر ایله روزی
بلا وقتنده قل صابرلر کدن — صفاده وردیکه ات شاکرلر کدن

اذا توجهت الى الله الصدقة فالله مأمن

نه جرمم که سنکا غیری ثنادر — قلمجك کم قولك ایشی خطادر
نه یردن اولنسه کفتادم سنکدر — بوغ اقوالم کوهروادم سنکدر
قبولکدر مقصدم دردك رفیقم — اگرکم راه عشقم کوستر طریقم
صفا برنده یه هر حال الله پیك — طواف کعبه یه لبیك لبیك
لقا عیدنده جان اولرسه قربان — هلاك اتسون مغیلانی بیابان
بو نترکوذاتلغی سندن کوردم — که هر بنه تا اهل واهله یوز اوردم
الهی حرصم اغزن اچ قلمه — غنی سن غیرکه محتاج قلمه
نوا کلدن بول عالم نوا که — بنی هر قاپویه قلمه حواله
ایشو کلده شوکم مرد ودقلمه — ایکی عالمده تا محمود قلدی
برن اوقرسن وبیرین قوورسن — برینه بال پر ویرب سوردرسن
برینه بی سبب جنت ویرورسن — برینه دوزخ ولعنت ویرورسن
جما کلدن نوری ضیاده — جلا لکدن بری عاری بلاده
بری مرحوم ومغفور ومخلد — بری مقهور ومحروم ومؤبد
نه بونك طاعتینه وار نیازك — نه عصیاننده انك احترازك
اوش اولدم بو فراق غمده دلریش — که قنقی خرقده اوله بوده درویش

نعيما فضلكله لطفا درسك   دريغا فعلكه كوره عدلا درسك

عملده اولمى اول دور و بازو   كه اوله فضلكله هم ترازو

قمويه عفوا درسك ور عقوبت   نه زهره كيمسنه ايده خصومت

ايشوكده فاعل و مختارسن سن   جهان مجبوردر جبارسن سن

الهي جهلله قلدم جلب لك   چوغ ايتدم حضر ايتكده بي ادبلك

كناهدن غيري عددم يوق فكده   نجاتندر شفيعم حضر ايتكده

اكر كوزلاردم اوله چشمه خون   اقيده هر بري بيتي نيل و جيحون

كه يا شه غرق اولدم بونجه ساعت   يم كونهم چو عرض اوله قيامت

شود كلو ايتشم تفريط و تقصير   كه كفارتدر كلدر بيكنه بير

وليك اوشن لطفك اميدده بي باك   پرورم بونجه بيمله فرخناك

بزم كرچه كلور نادانلغمدن   جكرقانلر يودر حيرانلغمدن

نه ور كرخدن اشدبيسه كناهم   يوغ اولدر كاهدن غيري پناهم

بونم قنداپيسه قبلمه قبوكدن   نه صوروندينه طپيدو غم طپكدن

خدايا هرنه كه اولديسه بندن   بن ايتدم صبغنو بني شاكه سندن

جوسن هرجانه بن كندودن اقربر   رضاك اولمادغن ايتدرمه يارب

اكرچه

كل امر ليس فيه رضاه فاجتنبه

اكرچه عاميم خدمتده خاطراتم   بني نفسم هواسندن خلاص ايت

فراغت ور جهان غوغالرندن   بري قيل عالم لوك سودالرندن

بو اوزحمت لرندن راحت ايله   اولا ورده قول سنوكدر رحمت ايله

چراغم شوقكله زينتدر دل قلت   مراجم ذوقكله معتدل قلت

الهي كبرياكك حرمتيچون   جلال عزتوكك سطوتيچون

قمويه رحمتوكك وسعتيچون   كمال قدرتوكك قوتيچون

عنايت پرتويچون كه ايتسك اظهار   دكلدر ذره جه طاعات ابراز

بحار عفوكيچون كم جهانك   كناهي قطره سينه ديمز انك

مقرب جانلرك توحيديچون   مكرم دللرك تمجيديچون

مطهر سريچون اصفيانك   منور صوريچون انبيانك

صفي الله ادم صفويچون   نجي الله نوحك دعويچون

خليلك صبريچون منجيقه   كه اولدي اوده اكا ورد و حديقه

انك حقي كه اولدي تسليم فرمان   فدا قلدي يرينه كپش قربان

دمنده شاه خوبان عصمتيچون   غمنده پير كنعان حزنيچون

ايوب صبريچون ايوبك بلاده   رضا ورد و كيچون ابتلاده

کیمدر یونسک انسی ودر میچون / بلق قرننده غمی خوش غم ایچون

کلیمک حق مناجاتی حقیچون / کلام طور میقاتی حقیچون

صفا کنجی ایچون کم بولدی هارون / یره کچدی غمندن کنج قارون

خلیفک حق که آوازنده کی الحان / دموری موم ایدردی طاغ نالان

سلیمان نبینک علمی ایچون / سریر سلطنتده حلمی ایچون

قتینه غرق اولان یحیا حقیچون / مسیحک قلدغی احیا حقیچون

حبیبک حق که خیر البشردر / نهاری عالمه بادی سحردر

شریف اهل و مکرم آلی ایچون / قپوکده قرب و نشر و حالی ایچون

مقام رکن بیت الله حقی / طواف و سعی و درد دواء حقی

صفا و مروه و زمزم حقیچون / گوزمدن زمزم اولان نم حقیچون

که کرا اود آهلیسم لطفک اشله / محمد یوزی صوینه بغشله

یولومی مقتدا گردن شرمه / گزومه مصطفی ایزن یشرمه

در نعت سید المرسلین و خاتم النبیین محمد مصطفی

چو رحمتدن یرتدک انبیایی / گزیدن ایتدک بولردن مصطفی یی

اول اوچ یوز اون اوچ اخبارک امامی / بو بک بک عالمک شاه همامی

اترك هذا الامر فهو خير لك

نبوت تختنک صاحب کلاهی / ولایت چرخنک مهر یله ماهی

امانت گنجنک شاهی امینی / امامت بحرنک دری ثمینی

امین شرع سلطان طریقت / دلیل حق برهان حقیقت

کرمده اکرمی قوم کرامک / شرفده اعظمی جمله عظامک

امامی پیشواسی انبیانک / همام مقتداسی اصفیانک

صفا میدانینک چابک سواری / وفا بستانینک ابر و بهاری

الهی مخزنک فتحنه مفتاح / ملامی ظلمت دفعنه مصباح

توزی عالمک گوزینک توتیاسی / دل آدمک کلینک کیمیاسی

محمد کیم جلیدندر مؤید / مؤبد دین و شرعی مخلد

حمیدک احمد و محمودی اولدر / جهانک مقصد و مقصودی اولدر

حقیقت خلقه بو منت همیندر / که حقدن رحمة للعالمین در

بلی انکله بولدی عالم ادی / جهاندن حقک اولجاندر مرادی

سبب تا لادر بزدر خلقه خیلی / مراد اولدر کی عالم طفیلی

بو عرش و فرش و انس و جن و افلاک / بیوردر حق که اولمازیدی لولاک

اولک ایچون قلدی موجودات اندن / انی خلق ایتدی مخلوقات اندن

ظهوره اولا ایرن سر غیبی انوک نور یدر ائمه شک ریبی
پس اول عالمده بر عالی علمدر که ادی گاه عقل و گه قلمدر
دو عالمه بر قمدر اول قلمدن هم آدم داخی بر دمدر او دمدن
بنا گر آدمک آبی و خاکی نبی ولمشدر آنک نور پاکی
وجوده گلدی چون اول نور اعظم سجوده وردی خلاقنه بر دم
قلور چوق ورن اول حضرتده تنها اولور بیلر رکوع ایچنده حامد
دکلمدت قیام ایلر همان اول تحیات و تشهدده چوق زمان اول
آکا قیلدی حق ذات جهتسز نه فهم ایتسون بو سوزی معرفتسز
هم آثاردن اولدی اول نیازک بوکن وضعی بین نمازک
پس آچدی حق حقیقت بحرینه راه که بو نوره اولدی حق نظیردن آگاه
بو بحر وقتی جوش ایتدی طربدن بدنیکر دور قلدی اول سببدن
یدی بر کادر چرخ اولدی ظاهر وجوده گلدی بیش بر مظاهر
بو نوره هر نظر که ایدردی بر دان اولدی هر بری بر نجم تابان
پس آرام ایدب اول نور جمالی که گیدی کرسی ذرهده عرش عالی
وجود عرش و کرسی عکس ذاتی فرشتهلر آنک بعضی صفاتی

نعو

لا تخف فان الله معك في هذا الامر

نفسلرکه اوردی اول کهر باد اولردی عالم ارواح و انوار
علی التفصیل انوکله بولدی بو جمع جهانه بروانه دروحی آنک شمع
انوکچون کله مبعوث اولدی اول شاه که جزو و کل اندن قلدی آگاه
چون اولدی اصل موجودات خاقی نوله اولنسه حکم هر ذاته ذاتی
طورر کونین خیلی منتینک قومیلک طفیلی امتینک
دکلدر خاص ادر انسانه انعام که اولبدر کاینانه دعوتی عام
تناکم قیلدی تعلیم انسه تقدیر هم ایله قیلدی داخی جنه تدبیر
چو دعوت قیلدی شیطان دینه مسلمان ایلدی خیلی کبر و کینه
ادردی بونلره تلقین و اسلام آنین یوزن سرردی کورنسه اصنام
جمادات اجره اولب دعوتی فاش شهادت وردی وجد ایله قراطاش
نه که قدسیلر و اهل فتوت وردنه ایلدی بردنده دعوت
چو حیوانده ایدی دعوت اشکار ادردی ظبی و مار و سوسماره
بدایع دعوتن دکلردی ذرات آنکچون سیلر ایدی که هر ذات
فلک فرقنده حکمی تاج سردر که بر بوموق ایشی شق القمردر
چون اولدی باطنی و ظاهری نور عجبمی جسم اولنسه سایه دن دور

دو عالم ایك دمدر دولتنده … نچون محروم اولا کور دعوتنده
عیانن کوردی هر شاه و کدانی … کورر واجب عیانینه صلاتی
بو کون بیزه هدایت همتی در … کرمدن سوز یارین امتی در
حق انك شفقتی و حرمتیچون … فدا ویره کرمدن امتیچون
کمالدر علم و اخلاق و مروت … اولور ختم انده بیناکه نبوت
چون اولدی قرة العین جهانك … عجبمی کر اوله زینی زمانك
اوبیرکن کوررلردی بشر قامو … انو کچون دردی قلبی لا ینامو
اوکیندن دهرك اکلردی صکینی … کورردی اردنی بیناکه اکینی
براولدی مقدمندن طاق کسری … بونك فتحی اکا ضم ایتدی کسری
چوکوسندی عرب خد کلنار … بنا یکن عجمده اولدی کل نار
براقی برق وار الدقدی منزل … خر عیسی عجبمی قلنه در کل
نوزمار ایلنه موسی عصایی … محمد موراددی ازدهایی
کر اولطشدن چقردی سوی حالی … بو برماغندن اقدی زلالی
انوك نعلین خلعینه اولدی فرمان … بونك نعلینی اولدی خلعت جان
انوك نعلینی وادیده اولدی درر … سر عرشه بونك نعلینی افسر

سلیمان

17

اخلص عزیمتك فی طلبك وصحح معاملتك مع الله وعباده فاصبر صبرا جمیلا

سلیمان صالدینه یل اوستنه تخت … یوزینی قلدی کورسی احمد عرش
اولا اولدیسه جهان ملکینه درباخت … بو کوننی ایدی حق بولنده پرداخت
وکر داوده طاغیدی همراواز … دم احمدله ارواح اولدی همساز
انك کرزمینه النده اهن … بو طاش کوکلری ایلادی کلشن
خلیل نار قلدی اینسه ارز … بو بازار صنمدن اولدی بیزار
حبیبا انجمانه حق توحیدنه راه … ارینا زدی بوندن کعبه الله
وکر نوح ایلدی نفرین و کفار … که قلمایه دیار ایچنده دیار
رسوله دشمن ایدنجه جفایی … هدایت دیلدی قیلدی دعایی
اکرچه طوبا اول ادم اوردی … بو میداندن محمددن دم اوردی
بلی قامودن اوکدن بلدی ادم … که احمددر جهانه اولك وصکدم
بو باغ ایچنده شوکلر باخبردر … بلو نخم و ثمر خیر البشردر
بولرهر بیرنی بر نور لامع … محمددر جمیع انواره جامع
نهایت بولنه هر اهل عنایت … قموسن بولدی اول صاحب هدایت
بو عزت کردکلدر هیچ ذخری … دریدی مبدء الفقر فخری

فی مدح سید الانبیا و سند اصفیا محمد مصطفی

یا خاتم الرسالة یا اشرف الوری — انت الذی تفرد بالعز والعلی

ای فخر خلق کیمدر اوله رتبه مدحکه — چون حق دیدی لعمرک لولاک والضحی

عقل عنان کشیده ارامیدر کا بکه — دور طارقوا الوکجه چون ارواح اصفیا

سیر سمند برکه میدان عرش تنک — پرواز مرغ فکرنکه لا مکان فضا

نطقک معلمی شبه عقله دور نجات — لفظک مفرح مرض روحه دور شفا

رحمانکن معلمک امی قلدی آدک — سلطانکن دوکونه قبا چکدر عبا

سایلک حقیر طوپرغه صالسایدی شرف — هر ذره کون کبی اولوردی توتیا

لطفک دمی ادر نفس نفس دلپذیر — خلقک بلی قلور حرم روح خوش هوا

تحت اللواکه آدم ومن دونه مطیع — فخر ایدرلر کیم ایلدلر سا که اقتدا

شول کسه که چکدی قبولک قلچ بکی — گرچه برهنه دور گهری طولدر هوا

اول ناکسی که ردک ایلی ایتدی اقلیین — عریان واغری قان بر بطرق بلی هوا

گرچیکه طپراق ایلدیکه هر برلری دبود — سن بر چراغسن که ایدر نصرت صبا

غواص روح قدسیله بحر و حرمته — دور کلام حقه بیتا نکدر اثنا

کیس وما رمیت دن انسک قصه لوقر — خیلی سیوم مینزاده دین دشمن هبا

جمع ایلیوب جمیع کمالات لطف رب — بر ذاتی اکمل اجره ادن قودی مصطفی

١٨

الصبر مفتاح الفرج لا تعجل تجد السرور

همه خرمن شفاعتکدن خوشه چیندر — ادم که دانه جوصیله ایلدی خطا

ایل دانه سین جهان صدفنده گهر بکی — ای یدبدل یتیم انوکیچون دیر سنکا

زلفکله خد وقدکه هر کیم بقا صنر — کیم بولدی یلدز قدر دن خط استوا

ادوکلک ایلک حرفنه الله اشارتی — انداکه سیدی بیرده خدا الکری میرحا

خلقوکه چونکه خالق اعظم دیدی عظیم — لایق خلاین ایلیه می خلقکه ثنا

ایدی نبات ومعدن وحیوانه دعوتک — کیم اولدی شاهدک شجر واشتر وحصا

کندک کلیچیه مه تو رجر خده — چون خون معجز انکه کرم اولدی اشتها

بغلونسه امرکه نوله شمس وقمر کمر — نورکله بولدی نشو ونما بو ایکی خودنما

گرزدبان ادونسه طوقز چرخ عقلک — بر پایه بینه ارمیه معراجک نها

اسرار عجایبنی نیرکه سیرایته سیدر بلی — اعلادی منتهاسیدر ادنای مشتکا

چون اول سفرده مقصده یتر ایلدی تمام — مازاغ اولدی عینک قلبک وما طغی

کیدک هزار کره هزاران هزار میل — انداکه لا خلادیدیلر بل ولا ملا

سیرک نهایتنده چو بلدک دنو خاص — سن دیدک این ازل حق دیدی ههنا

کوردک انی که کورنسر لایق کوزه — خلوت سرای خاصده بی چون ایدی چرا

طفشان بلنا اولدی بردم اجنده نفس سکا — شول حجردن که نو قدر اکا عددن انتها

عاصیلره نواله عفو الدك ارمغان / بولدی نوالك ایله قمو بی نوا نوا
راه ضلاله ره معه دکمه بو الهوی / کورندی نور سوره والنجم اذا هوی
دندك چو هفت حجله شش کوشه مرتبه / دیدك یقین چار امینوکه ماجرا
ناچار چار رکن شریعت سرا یتك / دستور دین اولوب چار ایکینه چاریا
صدیق کم طدردی ایتك قلب خلقنه / هر چون و نعمتیکه سکا قلدی حق عطا
فاروق کم اولورایدی لایق نبوته / کر ختم ایتك دکلیسدی ختم انبیا
عثمان کم ایلدك انی نورین صاحبی / بولمیشدی حیات انکله دم حیا
حیدر که علم حکمتنه وارث ایتدی حق / محبوب اولیا یدی مخصوص لا فتا
علی منا مناقبینی علینك کم ایده شرح / حق و علیم دیدی چو وصفنده هل اتا
درین از هرتن ایدی نورین صاحبی / جان و دل و بتولدیم قلب مرتضا
نورین عینك بری خلقك یکی حسن / بیری حسین شاه شهیدان کربلا
هردم سکا و آلکه حقدن هزار بار / جان و جهان طلو بنی صلوات سلام اولا
شیخی عملدن ایرو چو غربان اشوکه / قدینه خاك العباد دن بیور قبا
لطفکدن ایت مدد بو کمنکاره اندکم / فجاره دون دنیله و ابراره مرحبا
ای خوجه کایلورین بن کدای چون / سن شاهدن شفاعت و مرخوجه کدا

١٩

لا سرور لعمل لیس فیه رضا

منبع ائمه تشنه دن قطرات رحمتی / چون منبع کرمسن او سرچشمه حیا
شرط شفاعت امته جرم و کناه / چو قدر بودرد بیزه دمیدر که اوله دوا
یارب بحق نور محمد که پرتوی / طولدردی یر و کوکی قمو نور له تما
قوما بری جهان ظلماتنده ضالین / نور و که مستقیم و صراطوکه اهتدا

اندر سبب نظم کتاب کوید

مکر بر دمکه دردا اولمشدی مسا / کوکوله هاتف جان وردی آواز
که ای بیچاره بیچون خسته دیر سن / عزیز النفس ایکن خوار و خجل سن
نفس کرم ایله دا کلمسنك فرده / دیرلیدا دك کر اولمادکسه مرده
کیموك کیم ادی عالمده دیریدر / اکا اولماده دولتسه بریدر
ارك دنیاده ادی در قلانی / قلانك کرچیك اولمشدر یلانی
ولی شول اذکه اوله خیر له یاد / که یادی بیلش ایده افرین باد
شول اذکم الکی نفرین ادیله / اکلمقدن یك اولکیم اوندیله
نوز بو غیسه چوق مال و منال / انکله خوش کچه عالمده حالك
ورانین والامین ابو ادی / ذرانین اخرت یولینه زادی
طلودر خاطرك کنج کهردن / که یکدر هر بری یوز کان زردن

نه گوهر اولکه نوزپا کندندر — دکل او دو صو باد و خاکدندر
جواهرکم عناصر قیله ترکیب — بزه مدندر اکا نظم و ترتیب
ولی سوز گوهرینک کانی جاندر — آنین جانه بیکی حکمی جاودانه در
جهانه اول جواهردن نثارات — بو ظاهر نعمته شکر اشکارات
دلک دیرت چوورسون مجالک — بلرسن قلمه ایسر قاله حالک
سزوکی ساز عشقه ایله دمساز — بلندات پرده همتدن آواز
غزل طرزنده کر قلبک قوییدر — محکی نقد قولک مثنویدر
هوس نقشیله ایدر هر بر استاد — بش اون بیتک درودیوارنی آباد
هنرله شهر بنیاد ایلمک در — درودیوارنی آباد ایلمک در
که هر بر بیت معمور اوله مجموع — فلکدن سطح اعلا سقفه مرفوع
سوزه اولنکده ایله علامت — که اوقینه خطبه دورانی بنامت
یوغ اتش لیکن ابدازات — یل اولجانلره هواش خاکساریت
سزلک اسان اولر اولدنه نظمی — یرر لیکن ثبات اولتقهه عظمی
گرک اندیشه اودیدن حرزه مغز — که جان اغزیدیه برکنته نغز
نه سزکه فکرنه باش اولمیه پیچ — برامز دلده ذکر ایلامکه هیچ

الفرج قریب یکون انشاء الله تعالی

سوز انجو جان دکر درعقل غواص — اله جهدیله کیرر گوهر خاص
خطرلو گوهره استاد حکاک — اورنجه زهره سی المس اولر خاک
انکچون گوهر خاص و نفیسی — ورر شاکرده نه صنعت رئیسی
چو هاتف نغمه سینی گوش قلدم — سماعندن خروش و جوش قلدم
اشارت بولدی چون صاحب طلبده — دل و جان رقصه کردی اول طربده
بزدکم ساکن اولدی اضطرابی — وردها تف خطابینه جوابی
که ای قدس لسانک ترجمانی — سرای سر خلوت یا سبانی
نصیحتلرکه ویردک عین حقدر — سکا گوش اولمین باطل اولقدر
دلوم گرچه طلودر سمع طاعت — قنی اول شعله جاندن استطاعت
شولر کم بو سبیله سالک اولدی — معارف مرکبینه مالک اولدی
گرکدر حکمت و شرع و بلاغت — کفاف و صحت و امن و امانت
بولردن اولمسه موجود بهره — نه دکلو اجه اوله مقصوده چهره
گوکل وقتنده بولماسه حضوری — نته بوله بصیرت گوز نوری
نجه سوز کم جراوج فلکدن — دکلدر اول مکرر وصف ملکدن
گرکدر رفعت اسبابی مهیا — که سوز ایره ثرادن تا ثریا

بتمور کوشده بی زاد و بی یار / غریب و خسته و زار و دل افکار

جگر گردون الیندن پاره پاره / یورک هر دون الیندن پاره پاره

خدایم قومه اوغرندی یولومی / که صاغدین کیمسه فرقاتم صولومی

صو دردینک یک کرد اهل دمیندن / خمار آواره سین عیسی دمیندن

فضیلت قیلدین ار دو پامال / چو یوقدور کیمسه بر قیلغه بر قال

بلین اوزتری حیقدو حسددن / آشر بلمزلارک خود طعن حددن

چو سوز مستمع فهم اغبیه جنت / بجه قوتلو بیتسه طبع اولارسنت

دلو جاندن کرک جولان و میدان / که اوره سرطوبن دایم سخندان

چو دوران الی ولخرمز چراغم / نچار ایرده فکر اودیا غم

کم خرمهره دن اولمسه فرق / نچون اندیشه بحرنه اولام غرق

کیرو اول ناطق عیسی درای خام / بهانه ایمه تعلل دربوا وهام

خیال و شک یزن دلدن ارغ ایت / یقین و حق یزن جانه چراغ ایت

که فانیدر قو بوطاق و دواقی / درش سوزه دلرسنک ذکر باقی

نه ورقا تکلم بلمزسنک سوز اهلن / قتلودر اوچر بولمس اهلن

حکیمک بیدیکدر لفظ حکمت / بولو بولدقده اینی حق نعمت

لاتخف ابطاء الخبر فهو خیر ان شاء الله تعالی

اولو نعمت دور حقدن بو مقصود / عجبمی نعمت ایسی اولسه محسود

بدر کیم عالمی یوسف جمالی / چکردی حقد اخواندن ملالی

مسیحک روح محضیکن وجودی / جهانده هر جهود ایدی حسودی

محمد نور ایرکن عربدن / شرار ایردی نار بولهبدن

بلی هر کزلو کنجنک مار وردر / نه یرده کل بیترسه خار وردر

قو باطل فکری حقدن اوم عنایت / شه دوران سلطاندن حمایت

که سلطان جهان صاحب نظردر / هنر قدرین بلن اهل هنردر

نه چره قیل قیلدن هر بر آکا / قلی یوز یوز بور دقتده اول شاه

سوزلر ارینه کل فکر ایله چاپو / اولور احوال غیبه بیلک قدوس

انک یادینه ایله سوزه بنیاد / که یاد اولسه جهان اولقاله آباد

چو شاه ادن ایشتدی جان قلاغی / قوانبجدی آزیدن اولاغی

سجوده وردی سبحان حضرتنده / قوشندی چیتت سلطان دولتنده

در مدح سلطان مراد بن محمد خان

نه سلطان آفتاب هفت کشور / همان طلعت و فرخنده اختر

فریدون فر و دارای جم و جم / فلک تخت و جوان بخت و جهانگام

الف لفتدن اولدی دال دولت
که اوله شه بیم ملك ودال دولت

بودردی دردکینکن جهانه
برادا اولمشدر اول خان زمانه

صوورسك کمدر اولحقدن مؤید
درم سلطان مراد بن محمد

بلالیه مردم ادن آب ادم
مراد انکله بولدی اهل عالم

مراد جان ومقصود جهاندر
اکاین حرمتلو ادی حرز جاندر

قمونك دولتیله چقسه ادی
آنوك دولت مریدی دین مرادی

خدایا چون شرف وردك بواده
ارشدر ایك عالمده مراده

عجب میدر مرادن ورسه معبود
که حاصل درفتده جمله مقصود

طوغلدن عدلله عمر دبیعی
جهانك اتها بیدر مطیعی

بواودو صویلو طپراق سراسر
مزاجه گرچه اولمزلر برابر

ارشسه حکم عدلنك مثالی
بولا بونلر حقیقی اعتدالی

دکا بینی کنش دوشنده صقلر
اتی نی نعلینی کوشنده صقلر

دکز جودی حیاسیله عرق ریز
صبا لطفی صفاسیله سحرخیز

سکردبختاتی قلنسه دوران
وررچرخه ازقلق بیدی میدان

قلیجی اودصلنسه دشمنه برق
شفق بکی اولور قان بحرنه غرق

قلیجی

السلامة فی الاقامة وفیها غنیمة لا تعمل

قلیجی صوتی صونسه نوش جانی
بولر اولمشلر آب زندگانی

نه ملکه بورطوترسه اول جهانگیر
میسردر اکا بی تیغ و بی تدبیر

نه شهکم پاینه اورمز سرانك
بشینه اولر افسار افسرانك

طوتر اول روم ایچنده چین سحرجا
حجاز هیبتیدن مصرله شام

قلج حق بولنه قلنسه حمایل
غزادن غیری اولمز کوکلی مایل

الور ادنی قولی افلاق وروسی
کمینه چاکری مصر انکروسی

الین اوپمغه کاتم بکی جاندن
قوپارر دمبدم دل لعل کاندن

سزه دردکنسه اول لعل گوهر پوش
اولور لولو غلام حلقه در گوش

ثوابت فکرتینه مشتری بیدر
کواکب نصرتینك لشکریدر

زحل اولمانه قصری پاسبانی
طامندن دوشردی اول بیرفانی

نه ور بوجینه گر خیر اوله عادت
بو قابودن ایرشر اول سعادت

عدو سینه اورمزیه تیغ مریخ
چه انك خنجری چه برآغاج سیخ

کنشدر گرچه شمع عالم افروز
بوشه نوریله اولدی روز بیروز

قویب نازی ویردرهره نیازی
که شه بزمنده دوزه سوز و سازی

عطاردرانك درخوشه چینی
انوکچون خوشه اولمشدر قرینی

قمر هر مه دُرَر شکل هلالی … که طوته ای نعلندن مثالی

طوقز آتا و درت آنا یه مولود … بو نه جانك وجودن ایدی مقصود

قرارین چوغدن ایمش دریالی … که بو قرنك دُر اول صاحبقرانی

دری ولجانله در جسم عالم … کیم اولا کمر دلایه بر قلن کم

نه تنسنه کیم دکلدر اکه مقصود … اوده یانسون اولرسه عنبر و عود

نه دنکیم خاطرنا یده غبار اول … یله کتسون اولرسه نوبهار اول

نه نسر کیم دعوی ایدر اکا مانند … صویه وارسون اولرسه شکر و قند

نه بور کیم حکم کورندن بیشینه … اگر خود گنجینه طوپرق بشینه

نه بشر کیم امرنه اولمایه چاکر … دلنسون نعره کر اولرسه کوهر

پریکن مدح خونده عصیده … شکردن طتلو کلدی بو قصیده

قصیده در مدح سلطان مراد بن محمد خان

ای دولتك کیله روشن جمال عالم … پیروز طالعکله فرخنده فال آدم

حسنك لطافتندن گلزار دهر خندان … خلقك نسیمیله باغ زمانه خرم

جودك دکزلرنده هر قطره بحر اخضر … قدرك سرا ایچره بر قبه چرخ اعظم

دولت جمال الخط تیغك یوزنده نقطه … نصرت عروسن الفیزك اوجنده پرچم

زنده ادکله دینی نیتا که جانله تن … دمساز ازکله دولت شویله که زرله رحم

صادق لعیله ادی عالمده روشن اولدی … مهرك هوا ایچره اوردی چو صبحدم

نعمز بو نیه باغه در کوهر صحیدی … فیضك بحار ورسه نیسانه بلیده نم

فکرك دقیقه دانی لوح ضمیره نقشه … خط وجود ایچیدن قلمایه حرف مبهم

ذاتك عیان دکل وصفك بیانه کلمز … یا نورسن مصور یا روح حسن مجسم

اضا فتح جبلی صغیر اولرسه جمله … سطح زمین معسکر فرق فلك مخیم

قهرك بلی طوقنسه حسنك ولد باغ … لطفك نسیم ایرسه کوهر صحیه جهنم

تعمیر ملکه عدلك رشك روانکری … احیای دینه حکمك نطق مسیح مریم

خیر له چون جهانه باصدی قدم وجودك … هر ذره یرده کوکده ذکر ایندی خیر مقدم

دیدی که بیلك کره وردم دیدم اصبت قلدم

احمد جمال یکی بختك یری منور … عیسی مقام کیبی تختك یری مکرم

بر مقدم غلامو که قلبنه نظر سلیمان … اغزنده قالمه ایدی بر موم نیا که خاتم

کفك سخاده دکدی بحرك بری سوجی … قهرك بو ورد اتاشن اولسه ندکلو محکم

حکم نیا سنکدن باش چکسه چرخ کجرو … اول قصددن عمامه ایرشدی ناله و غم

قلنسك عدو شکار بر پرده که باز اشهب … گلسنك زینه بندالله این آدم

[illegible]

انوار مدحه ایدی حق ایشکوری مطلع
ازراق خلقته قلدی ارزاق فتوکی مقسم

قوتده شوکتوك کز افلاکدن یکندر
عزو شرفده اوله یلك قرینله اقدم

صورتده شعشعك کز شمس ضحی کبی نور
نور کرامت ایچره یوز وجهیله اوله اکرم

قتی کلکوله اوره کرد ولنده خنجر
اورسون بو زنانیزه که کم بوله زخم مرهم

جان کیدرا اولحرمنده کم بوله آتش خیز
اولدقده شمن ملك حرقد شیاز یله قدم

ادلك که نوشجاندر نیش اولدی خصمه زیرا
تا معتدلیه لجه ابحیات اولورسم

بزمکده بو غزلکم قول طرب فزادر
ذکر اوله که کهی چون عیسی دل ایدکی ملهم

جانا لبك خیالی اولالی جانه همدم
اولعلدن اتشدن هم سینه یندی هم دم

غمدن قانا غلدو غم عیبانه اولمز اکرم
عشقه اویجق ادم کوکلده کرده دم

کر صوفیانه غنچه چاك ایته خرقه هر دم
بلبل تماعیله مست اولدی طوتدی ماتم

باد صبا چمنده مشکین نفس درلا
کوزر لبوکی بزبه خوش ایده ایزیزم

کوزم یزکدن ارو تجرا بمزبه سیلز
بو غرق خون اوندن چقسون نه دکل کوکوزم

باشم یلرکه یلدن اوکردیله کردك
دیدم که اومه ایشم ایدر برابر ماتم

ایکنده ظلم اباغن زلفك اوزرسوك که
شه دولتنده اولدی بو دور جور کم

اول شاه ماه پیکر سلطان هفت کشور
که امرنده دور تا اشر افریح و ترك و دیلم

هم شکر نعمتندن بر دلکلك عاجز
هم یار منتندن چرخ اخضر طوتر خم

درّاری کا بیانك اولسه فصیح ناطق
که خرفله کمالقا موس ایده ابکم

شیخی قو وصفه ترخن اوقی دعاء دولت
که اولعلم فی کرادا الله اولدی اعلم

تنحا که اوله اغزده اخبار جام جمشید
تنحا که کاله دیلده دستان زال رستم

اولسون سکا مسلم ای پادشاه اعظم
هم بزم رزم دستم هم جام مجلس جم

عمرك جهانه همسر کردك سپهر افسر
دورك دوامه منجز بختك بقایه منضم

در مدح پادشاه اعظم

الا ای بزجوك پادشاهی
جهانك پشت و دورانك پناهی

همایون طلعت و خورشید رفعت
سکندر مرتبت جمشید فکرت

سکا چون سلطنت حقدر عطادن
فریدون جم او قرنتم خطادر

که چمدن جام الوبدر مار ضحاك
سکا جان ور اردرها افلاك

فریدونیدی طفل کاو پرور
طپکدر شیر بالغ دولت فر

سلیمان دیوه الدردیه خاتم
طپوکه حرزجاندر اسم اعظم

سکندر اولدیه اینیله خونریز
سزایه دین احمد اولدی ایتن

چو شهلر اولدیلر شه تاجه محتاج اولورك محتاج اولدی صاحب تاج
فلك سن كوهر ایچون بیدی حقه شفق در اینكدن ایكی شقه
یوردسك رزم ایچون عالم طوترسن اوترسك بزم جام جم طوترسن
دمر صالسك سكا موم اوله مرمر چو صرچه طوته سن طرق اوله در
كم شاه الده وقت لطف كینه كهی اهن اولور كاه ابكینه
جنابك منبع اب حیاتك غبارك در حیاتی كایناتك
چو عالم عین عدلكدن اولدی لاف براشر این حكمك قاف تا قاف
اكر دستور ویررسه شهنشاه دیم بر نیجه حكمت لفظ كوتاه
اكرچه دولتیله بخت پیروز سكا ناصح در رهم حكمت اموز
ولی عاقلر ایدر ای خردمند ندیمی در خردمند اولنه پند
وفا قلمز بلورسن دور خیره فنای باقیه ایله ذخیره
كذت عالمنه شهلردن قلبدر زمانه كملرك ملكن آلبدر
فریدون و جم و كیسری و دانا ادا بلدیمی دورایله مدارا
دوان ایدركن حقه رواسی اشت خلقه ندر نوشین روانی
بولن دولت بزم الدن اله یول دخی اللره ایله واریسر اول

پس انلر ایدیجك شغلی ادرلر كدا جك دمدن فارغ دل كیدرلر
هراشدن كرچه اكاهك واراى شه اولدركم اوله هراشدن اكاه
چه كر یوق عدل و بذله كه نهایت كر ازترسك اوله عین وعنایت
كه سلطانلقده بو دو اثر كزیندر سخاوت پس شجاعت عدل و دیندر
سخاوتی كه اوكر جمله خلایق قمودن قدر شاهه اولدی لایق
كه شاه اولدقجه ویرنسه اكسك اولمز چو اولمایه هزار اسیرنسه بولمز
دمشدر اول كه سنه كم خیر البشردر سخاوت جنت ایچره بر شجردر
بیلمش شرقه غربه كولكه انك طوتن اول اصلدر اهل ضیانك
كبرو بخل اولدی بر اغج طموده طغلمش كولكری عالم قموده
كلن انده اول كوكك بریندر جهنم انك البته یریندر
جهان طولوسن مال و كنج و نعمت دكل ویرلسه بردم عمره قیمت
اكاكم عمر شاهیچون فدادر دریغ اولمز نه مالیله روادر
قمو بو كه امر حقدر عدل احسان اولر سلطانلره البته اسان
كه زیرا جمله شاهكدر مطیعی الندادر شریفی و وضیعی
چو بردم عدل قیله شاه عادل اولر بیلق عبادته مقابل

شوکتم کم خرقله اشلایه خیر ایش　　زهی حیف ایلرینه غیره جنبش
جهانه عدل قلمق شاه عادل　　بیلک اندندر که معمور اوله شامل
بیورمش عاقل و صاحب فراست　　که واجبدر شها شرع و سیاست
جمال عدل کیسندن طوتر نور　　سرای ملک کیسیله اولدی معمور
دراولکم سوزلری عمدن اماندر　　که دایم ملکه دین نوا امان در
اکر قردش بکی در که اوله همسر　　بری بریله طوتر قوت و فر
ملک کفر اهلنه دیندن کم ایلر　　دیانت ملک اساسن محکم ایلر
کرودر اولکه سوزی جان بکی در　　رعیت کله شه چوبان بکی در
صقن قویمه دشندن اچ قردک　　که بخت اوتلاغ اوله تخت یردک
چو سندن صورلر حق باطل　　دخی کرایدوکندن اوله غافل
صقن مظلومک اهندن تحرکاه　　که قومامشدر اکه پرده آ الله
چودادایلادی چوبانلقدن موسی　　نبوت وردی که رب مولی
قوینه ایدکیچون عدل و احسان　　کلیم الله اولر چوبان انسان
رعیت اولسه مرعی شاه راعی　　قمو دولت دوامینه اوله داعی
چه کر بتر قضانک ردی بوقدر　　دعا قلقان بیکی سد بوقدر

عمر

عمر اول معدلت تختنده سلطان　　که ظلمندن قجردی دیو شیطان
خلیفه کن اوزرلرکم کدر تیز　　مدینه ظاهرندن ایلیوب خیز
ییاق ایله که غرق اولمش عرقدن　　صورر بر کیشی معنی اولسبقدن
که ای دین سروری بو ایله نه تعجیل　　ادشنه بیله امرک بیله بک بیل
ایتدی بر قیون قاچوب بزندن　　یا یتدی بیت مال المسلمیندن
دریغ ایتما یوبنا وش سعی و امکده　　بوررورم چوره انی استمکده
دیدی اولشخص امیر مسلمین سن　　خلافت تختنه شاه امین سن
ندر بر قوینه بو نجه همت ایتمک　　امامت مسندین بی حرمت ایتمک
دیدی بیترسنه شام ایچره بر اوغلق　　قیامت صبحی سندن صورر حق
مدینه ده قچن قوین وار ای سست　　عجبمی ایترسیم جایک و جست
کم کردابیه احت کرکدر　　بوفانی اوده رحمت بیکر کدر
خطرلو بردر سلطانلق ای شاه　　ایزهر قوله لایق کورمز الله
بویولک اولکه چکدی زحمتینی　　بولور ایکی جهانک دولتینی
مکر اندن دمشقدی شه سلیمان　　بولیجق سلطنت حکمینه فرمان
که یارب بنا که بر ملک ات میسر　　که اولمایه دخی کاره مقدر

بنی دُرّینه بخل اوله قرینی / صقندی یعنی دینن قریشلرینی
قتی قیتلقده مصر ایچنده یوسف / کچردی آج ادی خلقه تأسّف
مزاجینه ایرشاندن تکسّر / یوزینک رنگی بولمشدی تغیّر
دیرجک جانکه نیچون بو زحمت / که شبنکدر بیلکنه بو نعمت
دریدی ایله بیلک حالی مزاجک / طویجق اونیدرون حالن آجلک
نه آکلر غنی محتاج حالن / نه بلسون طوق اولنلر آج حالن
چو دولت دونی کیدی مسلّم / قومه دینن اکن والله اعلم

مطلع داستان

گل ای جان گلشنینک عندلیبی / جهان بستاننک مرغ غریبی
نه بلبل بلکه شهباز معانی / شکارک واردات آسمانی
اودا اول تیزپرواز بو خاک قفسده / که افلاک اوله سیرک هر نفسده
کرک جان پرینه همراز اولاسن / که که دلسوز وکه دمساز اولاسن
تماشا کاهک ایکن روضهٔ قدس / خر و خاشاکه خاشا که اولاسن انس
قلرسک بو ملوثدن کوکل پاک / قدم باصن که بر کیدر فرق افلاک
خرد نیادن اولرسک مجرّد / مسیحک منزلن قل تحت مسند

که

کهی موسی ایله سیر ایله طوری / کهی داود ایله ذکرات زبوری
مگر کیم بولسن احمد دمندن / مدد ایره محمد عالمندن
اوله الفاظک اول رسمه جوامع / که اوراد ایدینه اهل صوامع
او فی یاسین کیمی اول حق تبارک / ثنا کا نون والقلم قیله مبارک
نی عشقه اورامدی عود وشن جنک / که اهلک اودی هر دم ایده آهنک
سر آغازات تکرو سوز ایله برساز / که دمساز اولسون اول تازه آواز
بیان اول عرضه قیلن داستانی / که حق لطفیله شاد اولسون روانی
قلوب ما ذی حرشیدن روایت / بو حالیله ایدی عالمدن شکایت
که دایم نیش ایدن نوشن روانک / چو ختم ایتدی بش نوشین روانک
کونلدی و برقدی رخت و بختی / قومشدی هرمزه تاجی و تختی
دل و جانیله هرمز داد ایدردی / جهانی عدلیله آباد ایدردی
بو دردده اولمش اتا دستجه بنیاد / سخاوت بیش شجاعت دینیله داد
اگرچه اوجه ارمشدی شرفده / ولیکن دردی یوغیدی صدفده
اوغل دیدارینه اول رسمه محتاج / که صویه تشنه اش و اتمکه آج
ایدردی نذر و قربان و تصدّق / قلردی لطف و احسان و تملّق

که وهّاب ازلدن ایره فرمان
بغیشلایه قوری جسمه یکی جان

اول الله دیر دعا لسمنه بارکی
که مقبل اوغل قاله یادکاری

طلبده چون وریدی جد و جهدی
یتردی نذر و قربانده عهدی

مرادی یابنی قیلدی دمانه
دعاسنجی وقی یرشدی نشانه

ایو ساعتده وقتلو قدمده
مبارک طالع و دولتلو دمده

بر اوغلان وردی اول سلطان عالم
که یار ادرلرینه جان عالم

خجسته کوکب و فرخنده اختر
همایون چهره و تابنده مظهر

یوزندن طالع انوار سعادت
اوزندن لامع آثار سیادت

بشارتلر یتردی هرمز شاه
بزندی ایل و شهر و خیل و خرگاه

مداین ملکه بلک ایران تمامی
براتی شادلق ایتدی خاص و عامی

چو خسرولق ادینی تیز اوردلر
ادینی خسرو پرویز اوردلر

اتین دیمشلر اول شهزاده پرویز
کورن قیلدی جان و دلکه آویز

یرینه یتدی چونکم تهنیتلر
قیلورلر رغبتیله تربیتلر

چو طوغدی لاله کون لعلینه شکر
کل تر یا سمن دربیدی سوددن

کوزترلردی شه زاده یه پیوست
نته کم دسته کل دست بر دست

بولوردی حسنیله نشو و نمایی
کینیندن طوتاریدی غم ابایی

چو شیر ایتدی میلی شیره لردن
غذاسن ایدرلر شیر و شکردن

برز کوندن که اردی بیشه یاشی
اولو اندا اولدی قومو ایشه باشی

طیبیبیش یاله ایکن معرفتدن
کوزی عبرت طوتردی شش جهتدن

یدی یاشنده یتردی جمالی
آیا و کونه نقصان و زوالی

ادردی دولتیله عقل تعلیم
اولیتردی مطیع ییدی اقلیم

چو دولت یار اوله عقل ایه حقدر
که اکا عالملوک نقلی صبقدر

جهالت اولسه طینتده جبلی
نه تعلیم اصی ایلر نه مسرنی

[illegible] هرمز خسرو

چو هرمز بردی خسروده کیاست
ذکا و عقل و تمیز و فراست

اکا واجب کوردی اموزکاری
که ضایع ایلمایه روزکاری

وریدی بر حکیم اول عصر اچنده
بولغیدی مثلی روم و مصر اچنده

طبیعی و ریاضی و الهی
مقرر کوکلی اوچنده کماهی

بزرک اومیدی استاد دانا
قمو اقسام حکمتده توانا

بدرجی بهرم اولک تلمیذ اولمش
صولک استادی بزرک اومید اولمش

اوقیدردی انی هرمز شاه اقلیم که یعنی ایدی عطارد ماهه تعلیم
نصیحت ایدوب ایدر ای خردمند نه حاجت خود خردمند اولنه پند
صبیدر خسروم صنعه عبیددر صبی اولور صبی گر خود نبیدر
یکرمی بر آتادن ملکه وارث ازیددر لیك سن اول علمه باعث
کرودم کوهرنده قابلیت که بوله هر هنرده کاملیت
بقای ملك عدل و علمادر وفای عقل علم و حلمادر
بو مجموعنده واجبدر دیانت که بوله هر دیانتدن صیانت
کرك خرج ایده سن حکمتلروکی دریغ ایتمایه سن همتلروکی
طمع دنیا بیکه طولو غرضدر بهم قاتمده بیره بك عوضدر
بزرك اومیدباش اوروب درای خان ایشوکوکده چه سبحان چه خاقان
سکندر چاکر و کل بنده بنیدر فریدون بندن کل افکنده بنیدر
نه حکمتلر که وار شهری و دینی قمویه کسب اینه سن بیز بدیعی
خصوصا شاهزاده مشتری بخت فلك رفعت قمر تاج و زحل تخت
سعادت کوکبی طالع یوزندن سیادت نوری لامع یلدزندن
بو قول داخی درستم قدر بجه بزم اولنسیه وسع طاقتجه

بس

پس اولدی دون و کون تعلیمه مشغول ایشندن عالمك تفهیمه مشغول
امور مملکت حکمتلرندن وجود واجبك قدرتلرندن
کواکب سیرلرك ماهیتندن عناصر طبعنك خاصیتندن
محیط و مرکزك حد و جهاتن زماننك سرعتن قطبك ثباتن
بساط ارضه دك چرخ زحلدن خوش اکاه ایتدی شاه هر عملدن
ازاجق مدتك ایچنده شهزاد اکثر حکمت طوتر استاددن یاد
فصاحتده اولور سحبانه طعنی بلاغتده اولوردی حسانه معنی
چو دقت بیندی روشن ضمیر اولدی اولر هر فن ایچنده لا نظیر اولدی
فلکلر نکته سینه کوش ادرلر ملکلر غمزه سندن جوش ادرلر
اون اوچ یاشنده کیم اولدی چهره رجولیتدن ایرشدی بهره
سلاح و التی میدانه دوشدی سیچی چوکان طوپی جانه دوشدی
یلنك اشتردی مخلص پنجه سندن چنك اولردی شیر اشکنجه سندن
قلم قیلدی قلیچی هنرستونی ادرکززیمرکب قاف و نونی
اوقیله قل اچاردی کرهدن قیردی حلقه نیزه‌یله زرهدن
فلکدن یا که اولنسه تیر سایر حذردن پره کردی نسر طایر

قضیب بر اورتنه طعن نیزه ‏ اولوردی کاو ماهی ریزه ریزه

شجاعتده کرم فتوت کرم مروت ‏ کمال فعله کلمشدی جمله قوت

ملك هرمز بو شکر ایچون که یزدان ‏ آنك ارزانی قلدی جانته جان

دلادی آز نوره عدلیله دادی ‏ بلادی طولدوره عیشیله شادی

که مخلوقك دعاسی و نیازی ‏ اوله پرویز شاهك جان درازی

منادی قلدیلر کیم اورته کزا اوچ ‏ که و ناگاه که ایده کیمسه کوج

کیم آنسه ظلمیله بر شربت آب ‏ قلم اولنه الیك قانی سیلاب

اگر بر آت کیره کیشت زاره ‏ اوله خوشه کبی ایچی پاره پاره

وگر کیمسه طوته نامحرمه کوز ‏ چقه اول کوز اوله یرینه بر کوز

کوچ ایدوب کاه الماین حسابه ‏ اولیسر مستحق کوه عذابه

بو رسمه قلدی چوق دادلو سیاست ‏ طولو امن و امان شهر و ولایت

روانی شاد اولوب نوشین روانك ‏ مرفه اولدی احوالی جهانك

بصحبت رفتن خسرو پرویز بشکار

مکر بر کون که صبح حلقه درکوش ‏ جهان خلخالینی عرض ایتدی بردوش

فلك فرقنده تاج گوهری وار ‏ الینده زرنکین انکشتری وار

ملك هرمز بتشنده تاج کسری ‏ اوتردی تخته کیم جبر ایده کسری

قضادن خسرو شاه اول خرکاه ‏ آوه آتلندی و ترك ایتدی درگاه

چو کوکلی مرغنك بوغیدی قیدی ‏ تماشا ایلیوب چوق قلدی صیدی

خدنکی جنك چونکه ایده عقابی ‏ کیمین کنجشکه صانیردی عقابی

کیمین ایدنجه کیمانه کمندی ‏ براغردی پلنك و ببر بندی

برن کیم اولدی شاه مکرم ‏ کورندی قرشودن بر کند خرم

براسی سبزه و آب روانه ‏ بکا رو باغ و حوض و خسروانه

شهك اول موضع اوزره دی نشاطن ‏ بیردی صالدیلر صحبت بساطن

اوتردی اونده خندان چون کل تر ‏ الینده لاله وش جام مجوهر

بیشل اچره قزل ایدی تناول ‏ انجه کوك چمنده بوصر و کل

چو سلطان سبزه لاجوردی ‏ بساط هفت رنکه صحنی زردی

شه شب قلدی لشکر بدیداری ‏ صالوب صابحی علم قلدی کوناری

رکابی کرچه قصد ایدردی بیستی ‏ صلردی آزدنه تیغ وردستی

چو عاجز اولدی بو چرخ زرجیز ‏ سونه صلدی پیرلو فرایین

بکجه ایرشدی شه اول کونه کردی ‏ اولو مجلس دوندی طوبه کردی

شرابی ارغوانی نوش قلدی　　سماع ارغنونی کوش قلدی
ایتجه صبح سردی راح و روحی　　صباح اصحابله قلدی صبوحی
مکر خاص اتلرندن بیری خروار　　بو شاباش اکیدن برایکه فرواز
کوزلبر قول دخی تاتار اوغی　　کیروب بر باغدن اوزمشدی قروغی

سیاست فرمودن هرمز خسرو را

سحرکه کیم بو شمع عالم افروز　　سپهر برچراغی قلدی بی سوز
یخه پهسود که بل قندیل روشن　　بنا ازدایم نه مفتول و نه روغن
جهان سوز واز اولمشدی باز　　کمردن بو شلب طولمشدی آواز
سوزی کرطلو اودو سو یکسان　　هوا کرمان ایچنده خاک بریان
سحردن بر ایکی نادان غماز　　ملک هرمز قتنده ایدرلر راز
که خسرودن ایچه بد سلک ایتمش　　شهنشه سومدوکی یوله کتمش
ملک صوردی دیلر قوندی کنده　　اردی بو خلق اون کزنده
اورینده کی آت کرمش اکینه　　اکین ایتنه صن قلمشدی کینه
کروبر قولی باغه داغی کرمش　　فروغ المش صناسن باغ کرمش
چو ناصح بوغمش ادم قتنده　　چالنمش چنک نامحرم قتنده

اکر یاد ایتسه و ایمانه فرزند　　اردی کاتین و جانین خداوند
اورر فصاد ارانه نیشتر تز　　ولی کندو قولندن الی دیترز
قفیدی غنا نقدی صوله صاغه　　که پرویزی یتوراکز یساغه
بویردی کسدلر اتک سکیرین　　اکین ایتنه وردیلر دکیرین
فروغ ایتنه اول حلوا غلامی　　بیوردی خانه سیمین بر دخامی
اولا اوده کیم کجه اوز بیشدی تختی　　اوا ایتنه بویردی که ورد رخت
خراب ایتدردی چنکی قر نغمینی　　صیپت چنکین برزلر طرنغینی
بکون عبرت طوتلر دونکی لردن　　سیاست کورلسون اوکدنکی لردن
بو قاموسی دکل بیکانه بنینه　　بنه اوز درجنک دردانه بنینه
نجاسی طوتمیه اقلیم و شهری　　الیجون اوغلنه قیلن بو قهری
بو بازاردن ایدن عالمک کرم　　بو طلک آتش پرستی ایدی بی شرم
سکا لا یوقدر اول عدلیله آیین　　چو سلطانسین و مومن ای مسلمان
مسلمانی تامسن اولکر و بد نام　　سلام اولسون بزه ای اهل اسلام
نصیحت لقمه سی اولر کلو کیر　　قوی افسونی کوکل افسانه کیر

خشم کرفتن بزرکان بدرش را

پریشان ایدی کی پرویز اشندن / پشیمان ایدی کی جنبشندن
مقر اولدی و هرنه هرمز ایدی / ایو ایدی و کندو یاوز ایدی
شفیع ایدندی شاهه اولولاری / یری صولو لری خوش خولو لاری
ایچینی کاسه طندی طاشه اوردی / کهی آل طاشه کم طش باشه اوردی
که شفقت کوستره ایده عنایت / چون اول جرمیدی صبیا جنایت
دقوب تیغ و کفن بوینینه زنجیر / کوزی یشلو نیتا که آهوی نخجیر
اولولر پیرلر اول گنجه بیجان / بله آردنجه خسرو زار و گریان
کلوب تخت ایلکینه خور طوردی / یره باشن اوردی یوز طپراغه سوردی
دیدی ای شاه هفت اقلیم کسری / پر ایدک عدل و انصافله عمری
ورلدن باد عدلک طبلی آواز / قلور شهباز اوکنده کبک پرواز
جهان اغلن ایدال طبلک برت / سلام و خدمت ایلر قونیه قرت
چنک سن شیرک اکلاتوب بصارز / الین یکی یلر موشک ایاغن
سرالیش سلیمان دولت و بخت / قرنجه قوردی اصلان آغزینه تخت
اولامی ذره هیچ انسانده باری / که بو آیینه قویه غباری
چون قول مجرم رحمت سنکدر / عیب ویر کیسم شفقت سنکدر

صوچم کرچه اولودر لطفک اشیله / کچی یاشومه رحم ایدوب باغشله
هنوز اچلمدن باغمده بر کل / بداغم خشمک اوردی قلمسون کل
هنوز اوشمش قوخر آغزمده نم / قرا یرا چمسون صو یکی قانم
افقدن طالع اولمادن هلالم / کتورمه قرشو کلماسون زوالم
بو قولده کرچه وار جهل و حماقت / عنایت قلکه یوق خشمه طاقت
کناهومه مقرون دکمه یاشم / سکا یاش اوتنه تیغک اوشبو باشم
مرادنسون تهک عالم کرکمز / رضاک اولمازسه عمرم کرکمز
دیدی و دکدی بر کسنه کلابی / کرو سنبللره قوندی ترابی
اکیلدن بوزین اوردی خاکه / نه لایق اوله خاک اول نور پاکه
طرنلره قمو دشمش دیناله / کرنلر کرمش ایدی وجد حاله
که بو ناز اهلی سرو ناز نیتی / که نازکلوکله قیلدی آنینی
الهی سن نعتنله شهر یاره / دو قیماسون بو ایل و شهر یاره
بو جرتدنکه حیرت ماهه دشدی / فغان و آه و زاری شاهه دشدی
کورورکه اول باغ جان میوه دل / دل و جان اجره در مقبول مقبل
بلورم کندودن دکل بو راتبه / هدایتدور و توفیق خداتبه

قوزن اججدی و قوچدی خسروی تیز
که شیرین ایتدی پرویزی شکر ریز

کدورتدن صفا قیلدی ایچینی
کزن اوپدی و عفو ایتدی صوچینی

شو دکلو ایلمش انعام و احسان
که یوز بیکدن برین شرح ایتمز انسان

ایردی واکه عین و عنایت
که ایلادی ولیعهد و ولایت

چو هرمز حضرتندن چقدی خسرو
برقدی عالمه آوازه نو

نه تمیش باشنه دولت کلاهی
برندن برقا ووردی انوار شاهی

قلوب قلبینی غل و حیلدن صاف
ایلادر و طتدی زهد و عدل و انصاف

در جواب دیدن خسرو نوشین روان را و نصیحت کردن خسرو را

چو کیجه ایردی کردی پرده نشینی
که بی پرده قیله پرورده نشینی

چقردی پرده دن بلک پرده بازی
که قیلور هر بری جنبرده بازی

چو هر بر پرده لیکدن قلدی پرهیز
اچار و پرده یه کیرشدی پرویز

عبادتخانه یه اولنجه میلی
تضرع قلدی معبودینه خیلی

که حی و قادر و دانا و یزدان
قلن هر رنج و درد اهلینه درمان

نیجه دوندردی اول شر ایشی خیره
که خیری عینینه اولدی شر غین

بو شکر ایچنده ایکن الدی اویقو
که ایتورزدی دوندن اول ...

مثالا قلبینه کیروب دوانی
دوش ایچنده کوردی نوشین روانی

ایتدی جدکم ای نور دیده
کوکل رنجیده قلمه جان رمیده

اکر دردک ایشو کم اردینه نقصان
بشارت که ایدی حق دردکا احسان

بری چون درت نم کیوکدن کیتدی کرکی
کوکل رخشینه اندن اوردک کی

برا اوله نصیبک ادی شبدیز
که اوله دلدن اراغ اندیشه دیز

ایکنجی پرده که صبر ایتدک اغاز
مغنک ایله کلازنده ناساز

بر اهل سازک اوله باربد نام
که آوازینه زهره نوش ایده جام

اوچنجی ویردکر فلاحه تغنک
آنک سوکوسنی جاندن برقدک

سنکا دوردی اوله بر تخت شاهی
که اوله عالمک پشت و پناهی

بودردنجی که اول اکنجی قرو قدن
کد بطتلو مولک احیا دکسن

دلارامک اوله بر یار شیرین
که دوران کوز کورمایه نظیرین

بولیسرسن بدل در نجدن دز
بودردنا جو برینه درت کوهر

ملکزاده چون ایجودن اویندی
دوشن فکر ایتدی بر لحظه طینیدی

نه یزدانه چوق شکر و سپایش
ایدوب قیلدی حالن آزمایش

بلوردی حق ایدوکن جد و عدی
یوروردی کوز لیوب نام سعدی

دونوکن اهل دللر صحبتنده   قمودانا و عاقللر قتنده
وردردی کویا کوکل کواهی   که اوله روشنایه اشنالی

صفت وصف کردن شاور شیرینرا

کدر شیخی دل و جان غصه بینی   دخی شیرین دیو خسرو قصه بینی
که چوق بلدك جهانك قصه سندن   سروری زاید اولور غصه سندن
سکا بواز فرهدن بار حصه   ولا یا اولمیه نه بونجه غصه
چو دکمز شادلیغی غصه بینه   مع القصه رضا و رخصه بینه
بنه افسانه شیرین قیل اغاز   که ایده جان قوشی بر ویره پرواز
مکر بر کونکه عالم خرم ایدی   نسیم صبحه بلبل همدم ایدی
بولتلر سبزه یه کوهر صچردی   هوا یره عبیری تر صچردی
نوا و برکله طولمشدی کلشن   جهان جانانك جمالی بیکی روشن
برایکی یارله شهزاده خلوت   قلردی برچنده عیش و عشرت
بشنده جوهری تاج مرصع   الینده عنبری جام ململع
کوترمش بر و بیکی غم کوکلدن   اوترمش کل بیکی سرمست ملدن
مکر بر یار وار ایدی قدیمی   قتنده خاصکی بیکی ندیمی

عجایب

٣٤

عجایب دیده و کار ازموده   کرینده قولی و فعلی ستوده
جهان کورمش جهانده ایو بیلو   دلیم طتمش زماندن اجی طتلو
اکثر سیر ایلمشدی شرق و غربه   نجا کز حاضر اولمش ضرب و حربه
شور سمیکلدی نقش اچنده استاد   که رسم اوردردی سوده صورت باد
تخیل قیلیجق بر نقش دلکش   قلم چکمادین اولردی منقش
نه صورتکیم یزردی جانوردن   دخی جابك دزردی جان ویردن
هوا یوزنده سویرنه اقا بیل   ذکر متوجنده اودچرنسه یقه دیل
وفا و خلقه هر شهر ایچره مشهور   شها یار و مشاور ادی شاور
برا و بیدی تخت اوکنده دیدی دستور   بولسم فاش ادم بر نیچه مستور
سکندر قدر کر ویررسه فرمان   اقیدم شربرینه اب حیوان
اشارت قلدی خسرو کی ای جوانمرد   دکل کم کرم اوله هنکامه سرد
پس ایچدی اغزنی شاور نقاش   هزاران رنکله اولدی شکر پاش
که دوران ایلدکجه دوران بتدکه اولسون   زمین افتاده چرخ افکنده اولسون
همایون تاجك و فرخنده تختك   مظفر دولتك پیروز بختك
جها الکدر جهان اهلینه جان بخش   مدام اولغل جهانکیر و جهانبخش

غم اولسون کمسنی شاد ایسترسه
خراب اولسون کم اباد ایسترسه

اکثر کردم عجایب دهر اچنده
دلیم سیر ایلدم هر شهر اچنده

براقلیمه ارشدم ادی ارمن
که اولمشدر انه حسن انده خزن

برا اولو عورت اولمش پادشاهی
که جوش ایلر سپاها نه سپاهی

قمو ابخار و دربند و کهستان
انک امرینه اولمشدر فرمان

ایکی النده وار بیک قلعه عالی
که هر بیرنده مالامال مالی

طوار و چار پا جنسی کما هی
صیلما یه صیغیله مور و ماهی

درتمش عیش اسبابن مهیا
ایشی هر دون و کون ذوق و تماشا

صلیب اغلنده کی بولمش صلابت
مهین بانو ادی و پر مهابت

ارنیه اولمغه هر فصل مسکن
منا سبدر هوا قلمش معین

یاین ارمن طغیدر اکه ییلاق
قشلری قشن در کلکلر ایلاق

مقامی دز خزان وقیده ابخاز
که اولر انک یمشلری شفا ساز

قشندر ملکنه دغ اشناسی
که انک کرمسیر اولر هواسی

بهار اولدقده قرغانده طراغی
که پر نسرین و گلدر باغ و راغی

بیلک بو درت فصلن حکمتی ایله
کچورر ذوق و عیش و عشرت ایله

نه کلو دیرسنک وار عقل و تمیز
ولی ازسو ممش بوغ و اوغل و قیز

قرنداشی قزی وار بر پری ماه
نه پری که ایدوکندن بیک فرقی وار

جمالیندن کنش دونمش ذره وار له
کمال بدر دوندرمش هلاله

کیجه زلفی سواد بینک ندیمی
سحر حسنی شعاعینک نسیمی

صچندن سنبلک بوسینده بیک داغ
لبندن لاله نک بغرنده یوز طاغ

چو حسنی خونی عرض ایده دهره
قمر قرص او قیار ماه و مهرن

یکی بیدا قلری مردن اولکات
فلک شطرنجینک شاهن قلور مات

رخینک لعبتن کیم قله شرح
که ویره ای کونه ات و رخ طرح

چو رسمش زلف و خالی نقطه جیم
جماله لعل درمش حلقه میم

بو جیم و میمله اول دلبر آلی
نه نقش ایتمش کمالنده جمالی

وفا بیکی بلینک یوق نشانی
صفا بیکی تنینک طار زمانی

سرمو دردسنم اغزینه بر اول
که زیرا سو یلینچک قلیدر اول

طولاشنماغه فکر فهم ایچون یوق
نیچه قیلن بلندن ایده فرق

دیدیم کوه بلورنچه کرقیل
ولی قلمش دیرک ایکی کشی میل

خلایق داسی اول قد شمشاد
جهانی بنده قلمش سرو آزاد

کوزی بحریله کوزلردن دکر در — دردا اول دردن ایدر لعلی بر
آنکچون سوبلدو کنجه مکرر — شکرلبدن دیکلر در وکوهر
خدنک غمزه ابروی کمان کش — جهان کشن دیری وبیری جان کش
اوقر جادو کری زلفینه افسون — که اوله جانلر اول مفتوله مفتون
انکچون سحر اوکرمش کرینه — که نعلانه یوز کوز کندو اورینه
بدخشان رنک لعلینک نکینی — یرز نقاش چینی قاش چینی
اشیدن اول لب ودندان تنرندن — براغور لعل ولؤلؤی کوزندن
کیک کوزلردن اول صیدی قجا بوش — وردبک شیر و مرده خواب خرکوش
سجینک چین مشکیندن طوب بو — یقر هردم ختنده بغرن اهو
النده اون قلم دمش مرتب — که خون خلق اوله اکا مرکب
صنوبر بوی سیمین بوی نسرین — شکر دن داد شیرین اد شیرین
نه شکراب حیوانک مزاجی — الی بوند وعی سودن اوله اجی
ادرکن حسن باغینی تماشا — بو بر قاچ بیت عاشق قلمش انشا

غزل

دستان اولالی عالمه دیدار ایجی — نسخ اولدی حور قصهٔ جنت حکایتی

کزردی

کزردی شوق تابنه حسنینک آفاق — اتماسه زلف سایسی لطف وحمایتی
عیسی نبوت نفسینک نسیمیدر — خضر کرامتی سوی خاک ولایتی
کر زلف ظلمتی دل وجانه ضلالیسه — نور جمالنک دو جهانک کرامتی
هر سطر خط سبزه سنک کلشن حیا — هر حرف حسن مصحفنک ختم آیتی
الفاظه ور نهایت حد یوق جمالنه — کم ایده منتهیله بیان بو نهایتی

مثنوی

مهین بانو ازین مطلوبا دیمش — چو خوب عصر در محبوبا دیمش
چو بولمش دولتنه مهدی مهد — انی قلمش ولایتده ولی عهد
شو کر که اول ملکده شهزادکان — اکا قولدر چه کر آزاده کردر
اولولاردو معین لر قیزندن — اوردلو ایلبوب بیرن یوزندن
طبوسنده اولر اوج یوز قز اغلان — وردسک فرد کل بیرینه یک جان
قموسی خوب و محبوب جهانک — دلارامی و آرامی جهانک
ارلر نور فرکند تیرندن — قیزلر سرمه الدر کوزندن
که ایچرلر می و کلکون چمنده — کهی کل دستنه بغلرلر سمنده
برنده یوق قمونک بند و برقع — نه پرده اکه که اوکه یوزه مطلع

چو آتمز چشم زخم آنده کزندی   نچون برتمع طوته بی وجه بندی
مه فرکب دزبیر وین محمل   ایدرلر فرجه منزل بمنزل
مدام اشلار عیش عشرت و نوش   ملکلر جوق قاول نوشه ایدر جوش
چون اوله وقت ضرب و حرب شمشیر   چکرلر جنکه بری بچه شیر
دییدم آب و خاك بوزلر درر   بهشت اول ملك انلر حور درر
مهین بانو که اول اقلیمه خان   عجایب کرچه جمع ایتمش فراوان
ولی جور آخرنده بر عجبات   که ایدر جمله نی شاهین شه مات
زمین پیما زمان دور برق تعجیل   یلار مرکدی نه کر بیله یلك یل
سکردمده چو سیرن طایر آیلر   یدی میدانی چرخك بر آیلر
آرام سرعتنه وهم چالاك   یتر مرکدی نه اندیشه ادراك
طغه ارنه یلنك اهنین سم   دکر کچنه نهنك خزران دم
یقاروبه اغردودی شرردن   اتاغه سبق ایدر حکم قدردن
اوکود بچون کتا نجم ور صوکینه   یکامز کولکه سی داخی اوکینه
چو شب رنك ایمش اولمش ادی شبدیز   ملکا قالزا کا باد بحر خیز
چولی اطلاس دن ور نجیر زردن   سوی جلاب ویمی کل شکردن

نه شیرندن

نه شیرندن شکر طوزلو بتر واز   نه شبدیزه ایرر باد بحر واز
چو شاورك سزی جانه بوینیدی   فراغت ویدی غوغا او ینیدی
اوزنلر ویردی احسند و ساباش   شو نقشه کیم اکی مدح ایدی نقاش
قبول وردی نادانك اوله سهل   او کلمش او که دردلر کم اوکه اهل
بو سزاولدسمه قلدی خسروه کار   که ترك کار ایدب ولدی دلفکار
کزنیه کوکلنه نقش اولدی شیرین   بوشلدی و ولغندن طولدی شیرین
دماغینه ایرب سوداسی عشقك   بلردی فتنه و غوغاسی عشقك
نجه اندیشه لردن اویمزدی   کدردی کندزین یمك یمزدی
اوقردی دمبدم شاور خلوت   قوی افسانه دن استردی سلوت
دبردو ویدی اول شیرین خبردن   سزیله لذت الردی شکردن

قرشادن خسرو شاوره بیلکی ادیغی

قچن ایشتدن و سو باشندن ایشی   محبت بحری جوش ایتدی وطشدی
دیدی شاوره که ای یار وفادار   الم طوتغل ایاقدن دشمندن زار
اوقیدك جانمه بر سحر و افسون   که ایتمز الی یوزیك بیك و افزون
ایچردك بو شراب خوش کواری   که الدك طاقت و صبر و قراری

دوقندی سینمه بر سنك خاره / که ارسه طاغ قیله پاره پاره
ارشدی عزمه بر تیر خونریز / که کوك قلقاقنه ارسه دکه تیز
محال اولدی بجا کم طاقتم طاق / کرومه تره کلمز ملك آفاق
کوزم اوجندن پر وورسه جکر باغ / قولاغ اوردی بنم جانومه اود طاغ
مثل کم دیدیلر البته حقدر / که کوزدن ایلرو عاشق قولاقدر
آیاق بص کل برو آل بیز ادالم / اشی باشرمغه تدبیر ادالم
بو محکم لیکله اوردك چو بنیاد / کمالینه ارد ای کامل استاد
کورورسك مصلحت کیم تخت و بختی / قو بیرلك آلیم بو تاج و تختی
طوتم سنکله معشوق ایلینه‌لو / اولدن کمترن قل شاه اوله اول
قلندروار مست و رند و قلاش / نه ایش باشاوره یا خود ورم باش
وکر خیر اندیدرکیم سن کدا ایسن / انوك احوالنی تفتیش اداسن
کدا ایسن اول ملك شکل پری خند / اولورمی ادمیزاده مقید
نه سنك و مددن قاتر قیمی / مراد و مزه‌دارندن ایرقمی
بو خوندن کیم بکا قلدك حواله / ایلت بر لقمه داخی کانواله
بو شربتدن که یودك باکه قرعه / اولا کیم اکه داخی بیره جرعه

نه دکلو بیلر نیك بحر و دستان / ادا کورکم زمستان اوله بستان

رفتن شاپور بملك ارمن

بر اویدی شاه اوکنده دیدی شاپور / که اولسون دولتك مهتاب پرنور
زمانه بندك و عالم مطیعك / کنشدن بختلو بخت رفیعك
فلکدن تخت و کوندن تاجك اولسون / ملك داعی جهان محتاجك اولسون
فرشته‌لر بخور ایلر سپندی / که ساکه ایمایه یاوز کوز کزندی
بکا غمك فر فردوسنه ورد نوز / ادرجار و باد که زلفنی جوز
بر شمر کر جهان اولرسه درهم / مبارك خاطرکده ذره جه غم
قومایه عاقل اولن جاننده کردی / که اولر قلعه کردك طاغچه دردی
کوکل خوش ایله نوش ایت جام صافی / که دیرلر دهر قاهر چرخه جافی
کمینك بر حریفم خرقم جوق / مجار فلقده بر خرقومه تا یوق
چوبن بر خرقه رسم ایدم نشانی / کرك ارزنك نقشن بو یه مانی
کوکا بیان اوله درسم طشه بر / بره سیران اده بزم طغه سر
جه کز بیچاره شکلم چاره سازم / نه ور صورت کرتیم نقش بازم
درشتم قلمیم بر لحظه ازام / که دلدار دلارامك اوله رام

کراود بیکی دمردن دُر حصاری / وکرچون لعل و طاشده دُر قراری
ایق ناصم چقارم الی بندن / نتا کم اود دمردن لعل طاشدن
سلیمان تختی بن تختکده وار اول / همیشه تاج بخش و تاجدار اول
صبا ملکینه بن هدهد وارین / نشان بن سلیمانک وراین
امیدم وار درلی جن و انسان / کتوردم تا که بلقیس اسان
قرنجه بیکی قلسم عاجز و خوار / قلم خود بلبکی شاه شاه خبرداد
کوکلدم بلداشت دولتیکدن / عنایت حقدن و همت قپکدن
تمام ایدیجه اول عارف سزینی / شه ایدی قرن اوپدی کزینی
ورد اولدی کلو ملک و مال و کنجی / که عشرتدن طویر بوزبک دلنجی
دعا ایدی بوز اوردی شاه اوز / هماندم همتیله دردی شاه اوز
نه کم بولدقدی وارینه قیردی / توکل جبه سن جانه کیردی
پس اولدی بوله بلبکی شتابان / اکش قطع ایدی صحرا و بیابان
کدبان ماد و دکلندی اوک / اردی کوهسار ازمنه یوک
بر اولو طاغ وردی اول برآده / سمکده اصلی و اوج سماده
صووق بیلاق و خوش اولا غدک اوک اولک / برآب و سبزه باغ و راغدی اولک

کهاولچین بتلرینک سجده کاهی / کوکلر قبله سی جانلر پناهی
کزردی کاه بن اول دلبرلر ایله / سمن سیما و سیمین برلر ایله
قلردی عشرت و عیش و تماشا / صفا و ذوق ایشن ایلردی کاه تنها
ارشدوکده شاه اول دیاره / هنوز اولموشیدی سبزه کاره
طراز ایتمشدی کوه لاجوردی / قبا سینه بنفش سرخ و زردی
چمنده همدم ایدی لاله و کل / نسیمه همنفس نسرین و سنبل
شقایق غرقه سندن سبزه غرّا / ریاحین طرّه سندن پر مطرّا
وریدی اول طاغده بر دیر عالی / که او چرخ قوش ایردمزدی خیالی
بجا عنده مجاورلر فراوان / کشیش و مغلر و بترک و رهبان
اولو موغ شکلنه کرمشدی شاه اوز / چلیپا و صلیب و زند و مسطور
بلاس اکتنده و بیلنده زنار / کلوب اول دیره قوندی اشناوار
بر ازاکلندی و اوکلندی اننده / قتی آرغوندی دکلندی اننده
بو راهبلر آنی خوش کوردیلردی / قموسی خدمتینه طوردیلردی
اوجاورلر مجاوردن اولوبیر / که او موچشمه قتی سبزه دردز
ثریا جمله اول ماه منظر / یارن نه منزل قیلر منور

بن اولدی حیله و تدبیره مشغول | کمی تحریره کمی تسخیره مشغول
بلی بیز مدو کن تیغ و لشکر | اولر کم بیز ر تدبیر له ار

در بیان اصل شبدیز

ادنلر نقل اسمار حکایت | ایشیدک بویله قلدیلر روایت
که وار اول دیر اوکنده بر مغاره | دمردن قاپوسی کبی حصاره
قراطاشدن بر ات شکلی بولنمز | طلسمیله مغاره اچره قولنمز
سرزهر کله بان فرق لرینی | که اوتلاده طعمک اوتلق لرینی
کززکن اول مغارک چورسینی | بودیرک دور ادلر دوره سینی
اولرهر قنده بر کون معین | که کیررلر مغارک قاپوسندن
کلور قیرقلر انده رغبت ایله | سربیزلر بوطاشه شهوتیله
ادیشر چونکه فرمانی خدانک | بغیلرنکده بیری ماذیانک
چون اول تخمک اریشه اصلنک | طوغر بر طای که کاچو بلینه بلدن
قواریخ اچره راوی ایله دیدی | که شبدیز اول طاطک صلبندن ایدی
انکچون طینتنه اهن و طاش | همان شول رسملیدی کم طشا ایز
بو رسمه خالقک غیرتلری چوق | چوقادر کمسه د قدرتلری چوق

دوا قیلن قیادن اود کلشن | عجبمیت ادرسه قاره طشدن

نمودن شاپور صورت خسرو را بشیرین

کل ای شیرین زبان و شهد گفتار | قل ادران قندیکم کوم اوله بازار
دلوکدن لذت السون جان دماغی | دمکدن در معطر دل دماغی
دکل شول سوز کم اوله اب و کلدن | بوسز کم منبعی در جان و دلدن
فلکلر حسننه تحسین ادرلر | ملکلر عقد و خور و عین ادرلر
دریغ ایلامه درج جوهر بدن | نثر مه زهره حسن مشتریدن
سحر که ابنوسی مخوادر عاج | قریبت دوده یازلدی سفیداج
قرارنک اغمشیکن عالمی دنک | سحر رنگی قلر سرسبزه کل رنگ
طورر چون صبحدم شاپور نقاش | جهان رنکنده رنکنا میز و قلاش
ورر اول سبزه کیم نقش چینی | کلوب سرسبزه قیلردی زمینی
اوتردی خلوت اول رنکنده استا | قلم طوتدی و اوردی نقشه بنیاد
حریر اوستنده بر نقش ایتدی تحریر | که مانی جان ویرب ایتمایه تصویر
قلمدن لوحه اول مهری ادر کوم | که طاش کورسه اولوردی موم و شرنم
کورن صاررردی ایت و قان واردر | یه خود لطفیله سیلر جان واردر

مرتب ایردی حسن و صورت زیبنی — کمال الحسن ایچندن هیئتنی

تمام ایدکده بقدی صوله صاغه — اصا قودی براغجدن بداغه

بنز اولدی حتی بیکی نا بدیدار — ارشدی اول ملک دولر پرواز

دوزلمش هر بری بر رنگه زیبا — کیمی زربفت کیمش کیمی دیبا

سمن سیما کل اندام ارغوان خد — صنم شکل و سمنبر خیزران قد

بو شکر لب لر اورتاسنده شیرین — مه تابان بکی ابروغ پروین

خرامان بوردی سرو و چمندن — غزال چین کبی ملک ختندن

چو کل بیکی کله کلزاره کردی — خجالتدن قچوب کل خاره کردی

نه بستانه که قدی کوککه ایدی — نچه سرو اولدی و شمشاد بیدی

نه سبزه کم یچی مشکی صچیلدی — ریاحین بتدیدی کللر اچیلدی

نه یره کم رخندن دشدی پرتو — بتردی سنک خاره کل بت نو

سو بازب نقشی اینینه سینه — قجاریدی ودب اینینه سینه

خرامان قامتی سروین چو کوردی — آغجلر خذ مستیچون اوردو طردی

ایاغ اوزره چار و سرو آزاد — قلو کز دز اکر نبق کزازاد

برز سیر ایلدی بو کوکبیله — قمروش عز و جاه و مرتبیله

اوردیلر

اوتردی اول فتنه کوزلو قزلریله — بقیمی اوجر طدیمی قیزلریله

بیردیکم کوردیلر شرابی — شکردن نقل و قتلودن کبابی

دوکب اورتایه کلرخ مثلرینی — ریاضک سوسن و سنبللرینی

کله کل دوکدیلر ایدی دله مل — قلردی ایزود شمکدن کله کل

بردن ازدی باشه نار مباده — بروددیر عقل نفس ماده

سراغاز ایدیلر شعر و ترانه — سماع و رقص و ذوق و عاشقانه

ارالن طوتمش دوشیزه قزلر — اقاز سوددن طرو و پاکیزه قیزلر

ارامامش بد قلدرین هر باد — النماتمش شلارینه خورداد

قمونک میل نازی غنچه بیکی — صیغشمزلر دریه غنچه بیکی

کل و مشک و شکر باغ وات اولمش — سراسر اشتها و لذت اولمش

ارالارنده اول سلطان خوبان — صن الدزلر ایچنده ماه تابان

سروردی اولدر ردشلرله کامی — الردی ساغری ویردی جامی

چو خودبین اولدی و زنقشینه (اولها) — طلدا تر اولرکزی بو نقشه ناکاه

که شاورا صه و مشدی بداغه — شکار اولماغیچون شاهن دراغه

بیوردی کاتر اولصورتی ییز — که کوردیز کورومه فتنه انکیز

ودوبکا تردلر الینه الدی   نظر قلدقجه کوردی آنده قلدی
بچاکم صحبت ایتمشلردی خیلی   دخی بر لذته اولمادی میلی
بقارق نقشه عقلی اولدی حیران   قلوب جان ملکن آنده کوکلی ویران
نظر قلدقجه نقشه اولدی مست اول   بت اولمشدی بو نقشه و بت پرست اول
کزن ازمردی کوکلادکلر بجه   ینه استردی کوکلادکلر بجه
چو کوردیلر که اولدی دنك و حیران   حریر برشا یتدیلر دی پنهان
ددیلر اشندکجه جن و دیو   آنی کوستردی کزلادی قلب دیو
پری یوردی ایمش بوندن قچالم   قچالم اونه صحرایه کچالم
پس آندن یقدیلر عود و سپندی   که ادرمایه بوز کوزلر کزندی
نیاز ایلا بو اولاشدن الهه   کونلمشلاردی آرام کاهه

در بیان صورت دوم

سحر چون تخته چقدی شاه انجم   قویوب بکل سمورن کیدی قاقم
بیوردی اچدیلر گنجینه زر   جهانه در و جوهر قلدی زیور
نه کتب زحمت نه دست رنجی   بولر کنجینه کنجی هر دو رنجی
سحردن طوردی شاه و سحرخیز   ارشدی اول معین سبزه بیز

بیاغی

بیاغی نقشدن دخی موجه   وینه هرشنه بیا که مشبه
ادرمادن بریلر آنده دیدار   مصور قلدی بر نقش بری وار
براغ بود غنده اصدی کندی   براده طورمدی برکسدی کندی
ارشدی آنده شیرین شکر دیو   کوزی خونریز و یوزی آتش انکیز
دماغی دونکی سودا کرده جوشان   بوکن زلفی کبی کوکل پریشان
بلاسندا کبی اولمشانه بت لر   کوکل خوش ایت بیانج دیو اکنه لر
بلارك خاطری چون ایتدی صحبت   ادردی ذوق و عیشه بیم و رغبت
کرومی قلدی بو لعبت لری کرم   سماع و رقص و لعبه اولدیلر نرم
چو بونلر لعبه کردی جست و چالاك   برقدی خرقه لعبت بازی افلاك
کیرو ناکاه نظر بیر قدی شیرین   کوردی اولدکی میناك نظرین
براکی قویدی جان تاشنه طندی   بشیرنی حیرت الی یاصه طندی
هوا مستیتنه محو بزدم بیر دیر   صبا ارمش که شبنم بیر دیر
چغردیلم کرك نه حالدر بو   خیال جنی یا مخانلدر بو
کوزك کوردین سنن ایتمك الیدی   که بو صورتده معنی وار نهانی
یکردی برتچی اول قزلرك تیز   بو صورتدن بکا ایلا درخیز

اولوب باشرلر شیرین کزیدن | که کیماسون کوریجک کندزیدن
طلوعی ایشاوندن طارتلامی | طوغر کون کبی جمیله اورتلامی
دیدیلر کیه آیلادی یری ریو | دعا قیلک که اولمایه یوزدیو
بودنسه ریولرده دیو وصفی | که ایده اشکاره کاه مخفی
دوه کون بغله دوغن بولکی | بن کوستردی بینه الذی نجدی
بو یوردن داغی واجبدر نجالم | چو سبزستان اکثر صحرا کچالم
پس اندن بغلدیلر ایه محمل | ثریادن صعود اولندی منزل
اولاراده دلارام ایدی رام | سربجامی کوز اداردی نجام
اقیا قوت طوکمش سوده مرهم | اداردی تازه لعلی دره همدم
اکادک کیم زمرد زالفر توت | قرنیه قوت ایدندی یاقوت
کجاییده بلرا اول صحراده سرخوش | زیاحین جامه خاب و سبزه مفرش

صفت روز نمودن شاه و صورت خسرو را یاد نمودن

چو کینه صیقله اوردی صبحدم دم | قدوم میدنن جهان طولدی قدم دم
اکینیدن فلک فلاح طوردی | قرا کوخر مشینی یره اوردی
عجب اوددر که هر قندن صحیلدی | زیاحین بیدی و کللر اچیلدی

سحردن طوردیلر اول تازه کللر | وخشاده ایلیوب جان و کوکللر
نکارین آیغینه سردیلر یوز | دیدیلر بز کونک بک ساعت یوز
جهانکلدر بهاری صبح خیزان | کرندا ایما یه باد و برک ریزان
چو کل سن دایما خندان کرکسن | کوکل سن جا نموزه جان کرکسن
یقین بردیر وارادی یری سوز | براسی بر چمن در جنت افروز
بجوز ایدالم اولدیر معنا نه | ادورالم نیازی اسما نه
نشاطیله چمنده سیرادالوم | بو شرایتک بمولنی خیره ادالوم
ادالم باده ایله عیش و ذوقی | براغالم جهان بو بینه طوقی
اولا کیم بو جوان شکل و کهن پیر | بزه مردم نوازاوله بری کیر
نه کیم دیدیلر ایدی اولدی لارام | بولاره رام اولدی کام و ناکام
زیارت قلدیلر دیر و مغاری | چقوب سیر ایلدیلر سبزه زاری
دوشنمشدی زمینه فرش مینا | که اعما کوهرن قیلوردی بینا
صبای زلف مشکین شانه درمش | سمن نرکس لری پیمانه درمش
نوای قمری و آواز بلبل | صلر عشاقه سود و سازغلغل
ایدر قوشلر صلای نوش بر نوش | اوترلر کوشه لرده کوش بر کوش

ارشمش انده داخی نقش پرداز
بنا عمی دنك رسمین اتمش آغاز

پری صیدا اولدغن سزمش سونمش
اوزی جنی بکی کوزدن یومش

بکندی اول پری شیرین پرورش
بیوردی که قرشدی اب واتش

اگرچه بو عدی کوکلنده ارام
کوکل سزالدی اله باده وجام

باقجغه جوره جسم مهربانی
کورندی کوزینه صورت نشانی

تعجب قلدی اندرك ده کلدر
بو اثر حقدر کمان سزشك دکلدر

اشتدواز بکی طوردیجه یکوردی
کیمسنه وارمدر اندن اکردی

الیله صورتی اغجدن الدی
او یارك قوجرق بیزینه کلدی

ددی قزلاره نه کلنه دلینه
که وارا کا که بو نقشه الینه

بقارق کندی صبر وطاقت وهوش
کهی بوش اندی و کاه ایلدی جوش

نشان چون بلدی اولیرده بیندن
قودی نامی و وردی کندزندن

عجب اوینادی اولادیغی اوزنسز
که بولدی اوزنی قالدی اوزنسز

مکس کوزکم غنچه تزویر قلدی
همای فرخ نخجیر قلدی

زهی ادم که چون بتخانه ایکز
آنك بیکی پری دیوانه ایلر

چو نرکس کوزلری کوردی بو حالی
که اولدی بونك کندی مجالی

ددیلر

ددیلر بز صردق سز نسر بیلدر
خیال دیو یا فعل پریدر

پشیمانز شها اول پیشه لردن
پریشانز بوز اندیشه لردن

چو شیرینی کوردیکم اول نازنین لر
ازینك غصه بینه درخزین لر

کیم اجیدوغنه کینکلولردر
اچیایدوغنه سینکلولردر

ددی یارانلرکم بو جانلرم سز
نه درده اوغرسه درمانلرم سز

چه کردایم کوزنمك یار خوشتر
ولی یارك دخی یارا خوش در

دکل یارا ولکه صف بغلر صفاده
قولا بندن اولا وقت جفاده

اکادر رانی اهل یار و همدم
که اوله غمده خزین شادیده خرم

بو صورتدن بکا معنی کورندی
دکل سك نقش بی معنی کورندی

اگرچه صورت و معنی دوز اولمز
بلور صورتی معنی نر اولمز

کلوك بو معنی الدن کزلیالوم
نه طوغرودر بو صورت کوزلیالم

کرالم صبر ادالم شکل صورت
که تا یوز کوسترا معنی ضرورت

نجه دعوی بی معنی قلالوم
بورنیا صورته معنی بلالوم

بوکن صورت صفا بینه ایچالم
معانیده قبیله خوش کچالوم

بیوردی تازه قلدیلر نشاطی
قودیلر اول غلطدن احتیاطی

بریدی ساغر و فرخنده ساقی	تنعم فی نعم اولدی عیش باقی
مجمع ایدی شیرین شکرنوش	ایدب هر تلخ شیرینی فراموش
دمادم که کله صحبت و وجد	ایدردی صورتک ذکرنده تجدد
چو عشق آیینه اوردی مهر الحزین	ازا کوده یلانده صبر آیاغن
بو وردی مطربه ایدب سرآغاز	بو نقش آیین دلسوز طرب ساز

غزل کفتن مطرب حال

اول صورت چین کم نیز آیینه جاندر	با قدجه خطاسزدر و جهان نقش عیاندر
بو بیلک دو جهانه معنی صورتنه دلک	جان نقش دکلسه نیچون جان و جهاندر
خود دلدا یدر تاشمی قان اکر اولمش	اصلی خفقاندر نیته رنکم بره قاندر
دیمک که نکاره نه طلب بو قچو نشان	اچ کوزکی طالبکه اکا هر نقش نشاندر
نقش اولی کوکلمده خیال لب خوری	دشدی دو جهان کوزمدن طولو قاندر
ویردی بصره عارضی بر زنمه جلا کیم	کیم باقسه صو نقشنی کیم آب رواندر
بن ساده دله رنکله نقش اویدی	بو نقش نکاره کوزم آنجق نکراندر

مثنوی

بو وردی اول تازه کلاده تجدیتیز	که جب جوره بکورک یلدرا تیز

کورک کیم بولناکز کشیده	اکر ازکندنا اوله کردشیده
بو صورتدن آکا معنی صرا لوم	نه صورت کوستره بینه کرا لوم
نجا که استادلر پنهان و پیدا	بو نقشک سری اولمادی هویدا
تحیر بحرنه طالمشلر اول ما	اولیما مشدی بو صورتدن آکاه
کجه اربنجه قالمشدی قولنده	کهی کوزده یدی کاهی قولنده

صفت روزن و دانستن شیرین شاپور را بطلب خسرو

سحر چون بیدی بحرک اشمه سنده	بو نور ازما غنونک سرچشمه سنده
صوردی کلدی آب روشنایی	قمو بیکانه و آشنایی
سحردن طورمش اول سرچشمه نور	کنش نورندن اغمش صبح مسرور
نیجه بکی پریشان و مشوش	کزر بیکنده فتان و پرآتش
اچوب اول نقش ایدردی تماشا	خراب و مستیدی اول کوز و قاشا
می و نقشیله کی اکلردی جانن	ولی اکلردی نامین و نشانن
بو یا که نقش بازو حیله پرداز	فسونکر فعتی شاور سحر ساز
اثر قلدوغی افسون سیزدی	طلسما اوردی و نارنجان یزدی
مغان رسمنجه کیدی و برندک	کزارک اول یکا واردی کرندک

گوزی طوتش اولدی شیرینک ارغندن / که بر راهب کبی قرشو رقدن
بر اغنجه نظر قلبندی جانی / بلوردی آشنالقلر نشانی
دیدی شول راهبی کلک کرا اولوم / بو قصه غصه سندن بر طرا اولوم
سکردی قیزلرک اول بر قچی تیز / بولادی کوردی طوردی فتنه انکیز
صوروبچق دیدی انده چو نظرواز / بولرسم اهلنی آدیم خبر واز
اوارک بینه کلدیلر نکاره / دیدیلر کیم یقیندر درده چاره
ایشتدوکنده شیرین شکرنوش / طمرلادین قانی ایلدی جوش
کمشدن قبه بیکی دردی دکال / بر قدی وادی یو آواز خلخال
خرامان سروینی ایتدی بها نه / که جانه قوت ایدی قوت روانه
سکردی صانه سن کبک دریدر / صچردی لعل بلوره دری در
عجب بند ایدی کیسولر تمنده / ازیبیلنده و جان کردنده
صنایسن آفتاب ایک سوا ره / کمند آتمش دی بلور حصاره
نقابن اوجن کوتورمش ای یزندن / نه ای کن کرنه کیدر کندرندن
سرندن بیک شکر طوزندن پرناز / هزاران عز و نازیله ایتدی آواز
که بردم ای کشی بزدن یکا اول / نیجه بیکانه لقدر آشنا اول

چو شور

چو شاور اولیزه قلدی کرز نوش / یقینا ولدی یقیله اوله بیهوش
کرو جمع ایلدی عقلن اول استاد / دعا کر قیلب ایدر آفرین باد
زهی فر و جمال و منظر و نور / بو حسنه یوق سکز جنتده حور
بو آیینه نچوندر پریزن / کنیسه نیجه دردوکر شرزنده
پری بینه نچون کوزدن طولنمز / فرشتیه نچون کوکی بلنمز
بو فکر ایچنده قالدی دنک و حیران / دلن دربند که اولمادی امکان
چو کوردی انی شیرین شکر تنک / که دنک اولدی و قالدی عهدن بک
نقابیله بیترودی آفتابن / کوتردی نر جمالینک نقابن
دیدی که کیش سن قندن صراولوم / بلالم وصفکی اندن صراولوم
پس اندن عقلنی جمع ایتدی شاور / شکرلبدن نچو بلدی سوزه دستور
دیدی بر آدمم عالمده سیاح / سیاحتدن بوکون بولمیشم افلاح
جهانی ایشندن اولمیشم خردار / ندن کلمه صوردیک اکهم واد
نه تفتیش ایله سنک بزدن کوکدن / خبیرم تربه کیجادن و کندن
برابر اولمیه نادان و دانا / دکلدر بر ضعیفله توانا
چو شیرین کوردی حاضردر جوابه / شکردلدن شروع ایتدی خطابه

دیدی معنی یزیدن سویله اسرار
بو صورتدن بری ایله خبردار

دیدی شاور که ای نور الهی
قشک محراب عالم سجده گاهی

هزاران چین بت نقشکر مهران
خطا نقاش زرخر فکده نادان

بو نقش و صورت ایچره قصه لر وار
کهی شادیلر و که غصه لر وار

که ورد دهر کلا ملک برمقامی
نه بلسونلر نه خامه ده کمه عامی

دیمه سوزلر که حاصل قیله سلوت
ولی شول شرطله کم اوله خلوت

ییردی کم طغلدیلر قتیندن
بنات النعش وارای صحبتیندن

چو خالی کوردی میدانی نخرذان
دلندن اوردی سوز طوطیسنه چکان

که بو نقش و دل و تصویر جهانک
نشانیدر ویرر اولشاه جهانک

نجه شه که اقتاب هفت کشور
که قیلر سیدی اقلیمی منور

جهانک تخت کبری تاجداری
فریدون و سکندرز یادکاری

سکز جنت کلشن یوزنده دره
طوقز کوک حمی خوننده تره

فلکلر یر چمنلک چنبری در
نجه حسننده خالی عنبری در

سخا وجودینک فیضنده عالم
دکز اولنده کل برقطره شبنم

بر نیلک صفحه سی خرشید فضلی
حسب ابنده در جمشید اصلی

شهنشه

شهنشه خسرو پرویز پیروز
که دون کون صحبتی در قدر نوروز

بو شیوه ایله شو دکلو سحر و افسون
اوقیدی کوی بو لیلی و لدی مجنون

نجه کیم نکته بینه کوش ادردی
کهی حیران اولب که جوش ادردی

دیردی و بیدی شاور آرردی
نجه کیم دکلدی استانه صردی

ولیکن سوز پرده ایله کزردی
دمادم تیشدکردی قان ییدردی

چو شاور اکلدی کیم وار حجابی
دلرکه اورته کلینله اقنابی

ایتدی ای پری کزلرنین اسرار
سوزی شیشه ایله سویلرنین پرواز

کزک مردم لرین کوردم پری کیر
پریلک پرده سیندن چق بری کیر

نجابر بسته لبی ای غنچه خنده
شکردن بسته سن اولپسته کنده

اکر کرمک دلرسنک وجه درمان
طبیبه دردکی یلامه پنهان

بت زنجیر زلفانک سوزندن
دلردی نیته کم کیتدی اوزندن

حریف کوردی محرم بیری خالی
طبقدن اوزتوی کوتردی حالی

قودی نازی و عرض ایتدی نیازی
همان شاوره اوکنده ایتدی رازی

دیدی کیم لیلی و مجنون مثالم
قرار لقم بکی اشفته حالم

بو صورت سیرتندن ایله مستم
که دون کون صانه سن صورت پرستم

کولدن یارکو کلم کیدی بندن — روان ایدم نه کوکل جان تندن
بحق داور دانای اسرار — که ویردم شاکه رازی صقله زنهار
اگرچه هر برایشده سزکرکدر — ولی سز ایشنه سزوز کرکدر
ایشتدک باش اذنلر اولدی ساباش — دیمشلر ویرمکز رازی ویرالباش
آرا یوروق کتردک بو آرایه — کتورسن داخی بلدوکک آرایه
بن برطوغرولغیله خبر ویر — نه ویر شیرینسم شیر وشکر ویر
که دایم راستا ولن رسته دردر — براکی اگرلر خسته دردر
پس آندن اکلدی شاه موزون — که بوقدر طوغری سزدن بکرک افزون
آیاغینه دوشب خلخال بیکی — جکر یاقب قراره خال بیکی
دیدی ای شمع جان نور دیده — دل وجان بیکی عالمدن رمیده
حسودلر طرددن تاریک دیندر — ضمیرک غره دن باریک بیندر
بقیمک قلدیسه عاقل یررسن — ولیکن ابجه لکده قل یررسن
آنوک حقی که زنهاردن یمه بن — یارن یوغ وبکن وار ایدیم بن
بلرجون طوغرینی واگرینی اوک — بچون طوغرونی قویب اگرله یولا
دیبیرون اگر طنلو کزاجی — طپوکه براکی طوغرو کلاجی

بتم نقاش صورت کرجه یزدم — بونقش رنکه یوز جان ودل آزدم
نشان خسرو پرویز دزدم — بت شیرین وشکرریز دزدم
نه ور قان دکنه رنکی قان نقدر — نشانی ویردر اما جان بوقدر
اولومکه تنع تیز وتندر کدر — چوکون جانه ایره کندرکدر
نه ور چکنسم قبای جسم چالاک — چوقدی جان اکمز زخم اولز چالاک
بن تعلیم قیلن نقش وتصویر — اولو یردن اولز دیر روحه تحریر
بو صورت کیم اکا دیوانه اولدک — بوکن بی نور اوده پروانه اولدک
دکل برنقطه حسنی صفحه سندن — مکر اولدی داخی یازدی نسخه سندن
مثالندن بولینور شیله ذوقی — یزن کوردکده کل کوز عیش وذوقی
کرا سن چهره سن نور علی نور — بقاسن بهر بینه حور مقهور
سراسر جسم جاندر آفرینده — مصوّر نور لیکن نوردین
ظریف وچابک وجست ودلیر اول — هوایه آهو وشمشیره شیر اول
چو جابر برمطوقه جسم بکی در — چو رسم ویردم اده رستم بکیدر
جمالینه دیدم بدر پر نور — نه ایکن یوزنی اول نورله یور
کل وریحانی بی تشویش خار اول — مل ریحانی بی عیب خمار اول

چونکه سیلابه مرجاندن دراکلر
نه درلو مجلس جاندن پر ایلر

وقاری کوه قافه خسته دردر
شتاب سیر چرخه آهسته دردر

سمندی باد پایه چون وره زین
رکابندن بولا اوغلانیه دزگین

عطا بحری اولنسه حاضر آباد
هزاران گنج قارونی آله باد

نه ور قاندر کلک اینسه لعل گوهر
دخی ور شکرنده سد قوخوسی

هنوز اولمزدی نازو تازه شمشاد
بهار حسن دروسوسندن آزاد

چه کر عنبر سحر سنبل ارینکن
بلرمه دی بنفشه کل لرندن

زنخ سیب و شکر غنچه لب اولمزدی
ترنج و تازه تر غبغب اولمشدر

قمو حسن و جمال دولتیله
کمال و عز و جاه و حشمت ایله

هونرلر ابتکلکده دشمشکدر
هواکلاودلار نه طوتشمشکدر

دکر هر صبحدم ماه اوزره شبنم
سنك مهرکدن اورز صدقله دم

مکرکم برکجه زلفك خیالی
دشنده کوردی شوریده ایدی حالی

نه بیز ایچر نه عیش ایله طور جانم
نه کیجه اویخوده نه کونده آرام

طپ اوله ذکر شیرین هم نفسدر
بکام تلخ و شیرینندن بونیس در

نه صحبت که اندن شیرین سوز کیمز
اگر خود جان شیرین در ایشتمز

قلوکی

قلوکی قاصد ایدی بودیاره
که سیر ایدم نهان و آشکاره

بولم جهد ایله سن شاهك نشانین
ارشدوردم سلام و ارمغانین

پس اندن بزك چیقردی صندی
که کن بوزی آلتی بوزنده طوندی

دکل قیمتی جهانك تخت و تاجی
دکر برباقی عالم خراجی

بهاسین جوهریلر صورر اولنسه
بیلمایه بر وکوك یر دراولنسه

ارشمش جد بجد جمشید شهدن
بلنایمش خسروه تاج و کلهدن

طپوکه اول سلیمانك نشانی
بوخاتمدر نادر ارمغانی

اگر بلقیس وار انکله آرام
ادرسك اوله انس و جن سکارم

کزن اچمش در ایزك تزینه
که ایلتمه بو تیا ایلن گزینه

همان اسنه طپکدن ارمغانی
که ارزنه کلدن نام و نشانی

آدم صورا دیسك عالمده مشهور
ندیم خسرو پرویزشا ور

بودسمه دکدی دلودر لوجوهر
نبات و قند آرب ایدی مکرر

بودرو جوهره شیرین مدهوش
وولو طوبت شکر بکی ادرجوش

ورد کیم یا وقیله کند و زینی
کروصنعتله جمع ایلر او زینی

چونقش اولمش دلی مومینه مهری
بزوکی اوبدیا وردی جانه مهری

یزداندن دیدکیم ای مرد تدبیر / نه دیرسن بو ایشک تدبیرنه بیر
چو فکرک اوده قودی جاننه طاغی / کیرو عقلک ایله شیش بو باغی
کرم قیل دهمونه اول داره خاصی / که اولاجان کوکلومک خلاصی
وکرتی اولرم قلمز نشانم / بشوکه مظلمه بو بنوکه قانم
دیدی شاوورکه ای دولت چراغی / جمالک کلشنی فردوس باغی
صبا برک ازمسون تا کللر کدن / بهار ایرلمسون بلبللر کدن
تنکدن تا نه یوزلر خوشتر اولسون / کونک کوندن کونه روشنتر اولسون
دلینک نیزدرک بن قول وارایین / نه کیم امر ایلیسک آنی ایراین
بو احوالی نه کیله طینیشم / اولاجاغک اوکن صوکن صنیشم
نه تعجیل ایله ایرم طپوکه / سزه یوزدم سعادتلو قپوکه
ادم یزدان جان بخشه مناجات / که حاصل قیله خیر ایله ملاقات
بکا ایدر ایدی بوسز دکلدر / بو دکلو کوزلینک کوز دکلدر
بنم یوق ارتیه ارمغه مجالم / بیشون اونه که ایرقان حالم
مداین بوندن ایکه ایلق اوله یول / ورب کانجه بیشه کیدر اول
بکا خود هر دمی هجر اوله بیل یل / کزومه طاغجه در کرقاله بر قل

سن انده

سن انده واصل و بن بونده محروم / زهی بی حاصل بدبخت اولمشوم
بکا بر مصلحت بولکم دیشم / بیش اون کون اچره محبوبه ایریشم
چو بن شبدیزمه اولم سواره / کتنم یول رستم و اسفندیاره
قرهایم قیا و طاش ازا اولنسه / یرم دونده میمه بک لشکر اولنسه
مداینده نیتینیاکه کوستر / کرت مطلوب طالب نجه ایستر
نشانیدن بنی آیله خبردار / کلامیسن سن کلونجه همتک وار
چو کردی مشتری کرم اولدی بازار / مه مهر ایله ایستر زهره رخسار
دیدی ای آفتاب انجمن تاب / صحن ظلمت بکا غک نور مهتاب
یوزک شمعی در ازمشلر دلیلی / لبکدر باغ جنت سلسبیلی
بوکن سن خضر و بن موسی محتاج / کرم قیل سینک کرامت قاپسن آچ
کمینک اول قودم بر فضل مردود / غرض بو بیدی بیلم بابه مقصود
بکا در عشقله پیمان و عهدک / کمال الحمد میدر جد و جهدک
بودم بلدم کیم عالی همتک وار / محبت عالمنده قوتک وار
کل امدی انجمغل ایرق بورازی / لب و غمزک کیبی ایت حقه بازی
دخی سز سویله دون قصرکه وار / وصالک اولمه یراغ دکلم وار

اوه چیقر بکی ایله بها نه ‌ ‌ ‌ بنی شبدیز که اولغیل روانه

یوری تیماره بکی بیل درمیل ‌ ‌ ‌ کوز ایرزماسون انسه بیل تعجیل

بلوروان قرشولر سنی شهنشاه ‌ ‌ ‌ بلوکز سیرادرکن بیکی اولماه

نشانلر اولکه‌دن زرین نعل اولیسر ‌ ‌ ‌ باشیندن ایغه دك نعل اولیسر

انی آل اوزنجی ال و طونی آت ‌ ‌ ‌ بو آیله چو کوردك فرخی آت

کوردنك یولده اولجان شیرین ‌ ‌ ‌ نشان ویرمه وش انکشتری سن

سنك اکا نیمك خود نشاندر ‌ ‌ ‌ بولك تورکی کرینه ارمغاندر

وکرنی تا مداین یولی صوور ‌ ‌ ‌ صوکوکی کوز لنورك اوکلی کوز

چو دیلدار اچه صحرای مداین ‌ ‌ ‌ بهاری بخر اندر بو خزاین

کراتین شهر اچندن ای مه عصر ‌ ‌ ‌ سمایه همسر اولمشدر شه قصر

سوری ما وردو طپراغی مورد ‌ ‌ ‌ قبه‌سی قاپری لعل و زبرجد

فلك طاقی عناصر زرد بابی ‌ ‌ ‌ قمر دورانی کیوان پاسبانی

معین دردی مشکوی پرویز ‌ ‌ ‌ اچی بر جعد مشکین چشم خونریز

اگر شاهی یولرسنك انده خودخوش ‌ ‌ ‌ بشارتدر که حاصل جمله مطلوب

وکرنی جمع ادب تا چلجیو کن ‌ ‌ ‌ قرآوسلاره کوستر شه یزوکن

که تا که ایده لر اعزاز و اکرام ‌ ‌ ‌ دزاد ارسنو کچون خلوت دام

اولاسین تا اره شاه یکانه ‌ ‌ ‌ ادورا سن کلاهی آسمانه

تماشا ایله صنع لا یزالی ‌ ‌ ‌ تفرج قیل جمال برکمالی

اکی اینه اولدر قدیم مقابل ‌ ‌ ‌ برك اینه اولکون دك بقابل

سن انده کوره سن ماهیتوکی ‌ ‌ ‌ بلاسن طبعکك خاصیتوکی

کوره کن یوزنی سنده عیان اول ‌ ‌ ‌ قلا کندو زن اوردوکه بیان اول

قچن کیم ایلکدن ایرکاسز ‌ ‌ ‌ کلن سیلك و بیلك بیرکاسز

اولیجق وحدت کلی اراده ‌ ‌ ‌ اکا سزبن قولی داخی دعاده

قولك ایرق طپوکی کورمك اولمز ‌ ‌ ‌ نه کورمك بو ارادده طورمق اولمز

تمام اولدوغنی اینش کوردی شاور ‌ ‌ ‌ تمام ایدی اشیبی طوردی شاور

دردی خوش قالورکز کندی قلوکز ‌ ‌ ‌ قودی اول ای کون بیکی یلوکز

اشارت قلدی خرشید جهانگیر ‌ ‌ ‌ بنه کلدی نبات النعش پروین

دیدی یلدزلره اولماه تابان ‌ ‌ ‌ که اولمزلدن اوله کز شتابان

سوار اولدی ایله آزاده قزلر ‌ ‌ ‌ بروکی نقش دوونی ساده قزلر

همان اوددن یکا اولدی روانه ‌ ‌ ‌ فسون دیوامش در اول فسانه

کوکلده سرّینی ایتمشدی محکم / کدردی ایچی بر غم طاشی خرّم
بو صورتده قصّه سن ایشتدی دیج / دخی اولنا کلدن سوز اچمدی هیچ
وطن کاهه ایرب کوستردی آرام / نه آرام ایلسون چون عشقه دردام

صفت شب وخواستن شیرین شبدیز از مهین بانو

کیجه چون مزرع سبز زمانه / زر تدی کاه راه کهکشانه
قرا کوخرمنی بر دانه اولدی / نه دانه هر بری دردانه اولدی
قمر کوستر مشیدی طابن زرین / که بجدم حاضر اولك عمر اکینن
طورب دردیله شیرین دلفروز / مهین بانو قتینه وردی دلسوز
ثنیه الدی بانو جان بیکی / سوردی دین و ایمان بیکی
یرن یوزینه اوردی ایدی ای شاه / بعنیلاسون بکا سن شاء الله
کوزم کزایرله یوزك کنتدن / کونم قان اوله زلفك دوندن
دلروزن جان انسز ایماسون بنی حق / که یعنی سنسز ایماسون بنی حق
نفس کمرسن فرشتهدن جدادر / بهشت اجره بیه باد هوادر
کنش یوز کلدهکم حقدن نظروار / کوردرون کرد فکرتدن اثر وار
بنم جانم بنم جانم سنکدر / نه اولرغنا نمان خانم سنکدر

کوزم نوری سن و کوکلم سروری / کرك بیکی ندر کوکلك فتوری
مهین بانویه شیرین ایدر ای شاه / مدام اولسون سنکله تخت درکاه
سعادت پیشه سن عزت پناهی / باشکدن کیتمسون دولت کلاهی
دونکن صید ایچین کرمدم کی / پلنك و بری کوز ایدمدی درکی
اوکدن مجمر دیر صید چالاك / اتوم ازمادی قلدم خور و غمناك
درما اولسه شهك مهری کوکلدن / یترما زیدی شبدیزی بو قولدن
دلروزن دولتکده ای جهان کیر / اتك اوستنده ایدم صید و نخچیر
مهین بانو دیر ای جان و جهانم / قولیدی استیدك خان و مانم
سراسر ملکی اولات یرینه / کیم ایسترسك قیرمزون یرینه
آنی سندن وجد و عمد معنی / سنی صقلادغم اولردی یعنی
بلرسین حاله وقتی اولسه شبدیز / نه رحمه تندم کندر بجه تیز
سنی اندن صقینورم نوع انی / کیشی جاندن صقینور مجهانی
چو شبدیز اولدی زنکه رخشدن / بلك اولا مجه روشن کتندن
وکر لابد دیلك ای نکارین / الا لابد و نخجیری ماری
دماغینه لکام پهلوانی / اورب رام ایلسون رایض آنی

که دیکلمش دُر فرمان بر اولسون | بر ایکی کون ریاضت بر ور اولسون
سوار اول آکا بخت و دولتیله | شکارات شیر نری شوکتیله
سوندی و دعالر قلدی شیرین | آچلدی کوکلی چون کل برایله نسرین
بزرکم بزم اوردی صحبت ایندی | آلوب اوپوب طوروب قصرینه کیتدی

صفت رفتن بنخچیر شیرین بر شبدیز معاین

چو صبح اولدی بو صحن لاجوردی | بزندی آلتون صوینه که صوردی
بو صحن ایچنده کی سیماب کون خوف | قزندی بیر نه نقش اولدی شنکرف
قیوب کوهرلرینی خازن چین | زمرد درجه اوردی قفل زرین
سحرکهدن طوروب اول نقش چینی | دوزندی درلو زلو که کندو زینی
بو یمنش ایچلرنده رسم و عادت | بنجاک صیدنه اول اهل سعادت
ارن رسمنجه کایردی کیاسی | مرتب پهلوانی هر لباسی
قبای ترکی تاجی کوز جوانی | کمانی چاچی و تیری کیانی
بنا کوشنده اتمش کوهر پاک | که ایدر نور کونك پرده سین چاك
سمنجی برلر اچنه تعلمش برك | کلاهینه جهانی اکلمش ترك
قمر نوری کبی اول کوشواره | صناسن صاف سوده سنك خاره

بوکر کوفره چقدی قپویه | درلدی اول کوزل قزلر طوپیه
قمو ترکانه کیمشلر قبایی | کینی قوپوب کلاهه برکه آی
کوترمش صچلری مشکین کمندی | برقماغه پلنك و ببره بندی
بو برك ادمبوب کیفیتنه | برآغ اتمش قمو اوبیتنه
پس اندر آیلادی شیرین شکر ریز | که شبدیزك شتابان کندینی تیز
کوردیلر ای چون باد صرصر | پری بز اهنین سم کوه پیکر
سهیلندن طریق چرخ کردان | اشتسه کان قتناز رخش دستان
بو شیرین چونکه اولدی [illegible] بندی | کورن صانر کنش اصلانه بندی
هما تا طیدی اولدی بکانه | روان اولدی بو شیرین خسروانه
بویدی چرخه اولدی بر پیکره | چرکد کلارنه دیمز چریکره
اوا یندی بلاری اولدی لادا | برزکم کجدیلر دی کوه و صحرا
کمین کاهدن بر اهو چقدی جست | قوی قلدی رکابی دزکنی سست
شورتمه دیدی و چقندی ایکی | که اتیله اوق و یای اوله تفاق
کلك قوار بکی کچدی درادن | صناسن قوشدی اوجدی ایادکن
نه قوش پیل ازمزیدی کردنه هیچ | کدردی بقمزیدی ادنه هیچ

چمنلر قجدی اتی اولدی نرگس
نه بلسونلر که اوردی انه آتش

اگرچه کونکله بیکی ازلدی لر
کورنمز کونکلیسی صن کیزلدی لر

چه کزکین فرق ادرچین خشک
خطادر کونکله اسنامک کنشک

دن ایرنجه ازلدیلر کرد خرشید
بو کندن دوندیلر دن بیکی نومید

قرمش کونکلری صحرالری بیکی
کیتمش جانلری بتکلار بیکی

کوزل شیرنیدن ایرو زار و محزون
نیازلر نیته کیم بادن ایرق موم

ایرب کیجه دنزلر حیرتیله
مهین بانویه دردو حسرتیله

اوتلغ ایشینی شیرینینک دیدیلر
بو دردو شورو شر اشن بیدیلر

که نه رنکلا وئندی چرخ بداختر
که آلدن جقدی اول خرشید انور

نه رنجمه چکدی باش شبدیز کرکش
بجه یزار اولدی شیرین شویله کیم اتش

کیجه اولنجه ایسناد کلزین زار
کرودند کلربیجار ونا چار

مهین بانو اولتجق بو اشدن آکاه
بو ینیدی اهیله قصر و دزکاه

برقدی تاجنی تختندن انیدی
بوزین یرتب اورندی قیدکندی

دشتیدی کل اوتردی خوار و غمناک
طونین چاک ایتدی قویدی باشنه خاک

قرابختینه قارندی الندی
کیرو قرداش باشی تاره لندی

دیدی صاغو سغبانی ماه پرنور
بوزکزمی ایدی سن کوندن نیجه دور

کل ایدک کوکلم ایدی باغ و راغک
نه بیلم قنقی دیکن دور طراغک

جوان سرو دک جانم چمن کا
نه ییل الدی و قنداد وطن کا

دور ایدک شوق کلیه درج جانم
یاو قلدم عجب کیم بولسنز دور

مه ایدک مهرکیلیه کونکلم ایدی
کیمه اولدک عجب چشم جهان بین

بو اوتلقدن یا ینکدک ای غزاله
نه بیلم قنقی شیر اولدی حواله

بزی قانتیش بکی کوزدن برقدک
عجب زلفک کیمک بوینینه دقدک

دورالدرک ای مه مهیا
کنش میسین کونکلدک بوئیله تنها

تونکی انجدردی شرب و دیبا
دیبامی بو نیجه رنجه اولجیم زیبا

کجادن صبح اولنجه قلدی زاری
ذکرلر دکدی کوزینک بکاری

تحرک شکر اولوبدبو اشدن آکا
بیراغیله قلدیلر عزم درکاه

دلرکیم یا بیلب ادریالر
قمو طابنی و طاغی طاردیالر

مهین بانو اجازت ورمدی هیچ
بولاره ایلمادی باشینی پیچ

مکر کورمشدی دوشنده بوزکی
که ایندن اوجر بر شاهبازی

دیدیکه بیر عقاب بازاولاور
ونا خود بیله همراز اولاور

دکل ممکن که شبدیزك خیالی … کراوز یا اوز وصف حالی
اوچر قوشك صویغه کیمك اولور … اسیریله یکورب یتمك اولمز
کورکچ ایتدی جندن چو پرواز … اکر بیر ور دوزینك کلر باز
بلورکز بو قدر کیم حق قضانی … یازیجق قولنه استر رضانی
امیدم ارزمانی بلوم امر خدادن … مددلر اولملوم وردو دعادن
که حق دفع ایلیه بینه قضاسن … صواشیر بندن و بزدن بلاسن
مهین بانو چو وردی بو جوابی … سکوت اتماکی کوردی بلر صوابی
قمو غم پرده سینه دردی سازی … که طوغوره چرخك پرده بازی

اندر احوال شیرین در غربت

بویا که کلدك اول سرو کل اندام … روان اولمیشدی اتمردی آرام
سحر ایلی کبی التنده شبدیز … الندن باشی ودیلنده پرویز
صناسن که ایدی سیر نجم سیاره … به خود اولمشدی پران مرغ طیاره
تزیکردی تو زندن ماد کرزه … اوکندن اوزکرایدی شیر شرزه
کورننه ادمه خود اولنمایل … اولوردی حیرتندن عقل زایل
دکل دشمندن ایمین کام بیکانه … یورردی طاغه طاشه دانی

نه وصف ایدم نه حق اولدی انکنوه … نه دکلو کچدی دشت و بیشه کوه
دکل کم ییل کبی کیدردی یولده … بلی طاغ بیکی وردی صاغ صولده
نشان صوردردی که که یولار ینکن … چو بلدی آیله هیجر وردی بدن
که صانزلر خیالیدی کرندی … پریمیدی یه خود اوجدی بندی
بورسمه شیرازدن کونه قوبدی … بیدی شیزاره رشك اولدیدی کون
قتی یول زحمتی وردی نکستر … یکا عمی کولدری لبدی تغیر
مزاج نازکینه نور و طوبرق … اترقلدی نه دینسون بیله بیرق
صووق جوری بکجا و کندز ایسی … دکل شدت کچرمش عزت ایسی
سربهر لحظه طاغلر جبه صفای … جهاندن جکمه مش قلجه جفای
بوغرکه اوغرادیغه ردد وابتلایه … بورسمه محنت و رنج و بلایه
قیاس ایتکم نیاسی وله حالی … نه دکلو قاله صبری و مجالی
بو ایدی کوندن دکلا نماد بردم … ایتدن نامدی آلا لحظه دم
اشار دیکه وار ایکه بو یه … نه شهر قونه بیلردی نه کو یه
بدیجی کونکه چرخك حقه بازی … اچوب صندوغی کشف ایتدی رازی
قرانطع اوستنه طاغندی مهره … مکر هنکامه عرض ایلر سپهر

نه وصف

هزاران لعبله کوستردی اشکال   که هر شکلی ویرر عقله بوز اشکال
چو کر هر مشکله اولمش شکیبا   ادب بولدی کی اول مشک زیبا
نجا کم کیدردی پیچ در پیچ   دره و طاغ و طاشی دخی هیچ
دلا دیکم اینه بردم اده دام   نه انجام اوله کوره سر انجام
طولندی و آرادی اول برانی   بکندی قوندی آندن بر آرایی
اوتردی بر طشه آز قاسن اوردی   نه چوق دزکینینی طوتدی طوردی

ددی | **مناجات کردن شیرین**

ددی ای قادر و حی و توانا   جهان اسرارینه دانا و بینا
سمیع و دعوت و وهاب مقصود   وجودک جود یله جمله موجود
قرا کوک دونلری بر یوز ادن حق   عمین کوکلری سرور ادن حق
قرا طوپرقدن احسان ایدن انسان   یشل بر قدن اشکال ایدن الوان
ادن قهرک قلیجنه سنتیزه   باشنه بیش پشه اولدی نیزه
بولن لطفک سوتیدن آشنایی   بولر ظلمتده آب زندکانی
بلر بو جمله عالم انی بن دم   که سندن ارتغ دور ساکه بنده
الهی بنده خورد و نحیفم   قتی بیچاره و سست ضعیفم

مدد قل دردیله درمانده قلدم   نه بیلم نیره وارم قنده قلدم
بیچه ازمشلره یول کوستردکسن   نیجه ازغونلره یول کوستردکسن
الهی مستمند و درد مندم   بو غربت اوده نه عود و سپندم
یلوکز لاله ذکرک هم نفسدر   بلالو قوللره فریاد رسدر
مجالم کندی اولدی طاقتم طاق   عنایت عینیله حالمه باق
بو بلیلرده بکا تمکنه تقدیر   چوق تغییر تقدیره نه تدبیر
دلرون یار پرویزک جمالن   کرم اوکده و یا دوشده خیالن
قرا کوکلرومی روشن ایله   قرا دیکنلرومی کلشن ایله
دیا جاکم قمو علموکه معلوم   صغینرساکه حاشا که اوله محروم
در ایدی صاغو ساغب اغلر ایدی   آقب لعل ازره درلر چغلر ایدی
ایدز بلدزلری بدلری طرمق   قلردی ایچو بللورین اصرمق
دیورک آغلیورق ایدرک آه   ایچو کوزلر نه یول بلدی نه کاه
امز غنمق لعفه اولنچه میلی   قولاغینه طوقندی اتسهیلی
بلکلادی بجوددن کوردی شبدیز   قولقلادن طورد طورق بقر تیز
کزندی کوردی کیم بر زفت اصلا   کلور که ایده انی و ات بیجان

دیدی کز بنسم و صحرا یتسم آتی
بلوردم بولورمو بوندن نجاتی

ولی بن صحرا یچره بیلرم اول
بولومی طوتمدن ناکه بولر یول

الینده اوق یاپی حاضر ایدی
بو شیرک جنبشینه ناظر ایدی

برقدی شصتنه تیر و خدنکی
کلیک کورکه آنلر اصلانیله جنکی

صلونی کورده ورک چکدی صاغه
کوزینی کان اوجه کز قلاغه

صن اولدی شمس برجی قوسنه مایل
حسد دندر اسد ماهه مقابل

چو شصتندی عقده تیری کرهدن
طوتلدی سمع زهره صوت زهدن

اول آهو شیله آتدی کینه سینکن
که شیرک دلدی بغرن سینه سیندن

اوقیله بیله صحرا اشتدی شدیدن
ایرب طاغندی اصلانن کله سن تیز

بو فتح فال سعد ایدندی شیرین
روان بندی آته یاد ایلدی یارن

چه کردون یوللارینی کوزلرکچی
یوزی نورینه ایزن ازلر ایدی

کچردی طاغ و صحرا و بیابان
اوچر قوشدن آتیلدن شتابان

صفت رفتن شیرین بچشمه سار

سحرکه کوردی کیم بر سبزه کلشن
منیر اینه کبی اولدی و روشن

یو مزینک نرکس سیمین کزینی
که اچرده قیزدن یوزینی

زهی کلکیم قوشیدن سحر خیز
جهانک کنار طولدی نافه بیز

کورندی قوشودن بر سبزه زیبا
صناسین دوشه مشک و فرش دیبا

درختستانی خوب آب روانه
اراسنده حوض خسروانه

بکار و چشمه لالا ایله صافی
که کوثر تشنه بندن سوزی شافی

کنیسی بودی اول اصل بناتک
قرا ایتمش کوزین آب حیاتک

طولندی بر زمان اول چشمه سارد
تفرج قلدی حوض و بیکاری

بربیدی اولدی یاری هیچ دتارد
یاقب کورمادینه اغیار و نه یار

غبار راهیله اول ماء پرد رد
تماشا اینه سن طوتمشیدی کرد

براداده قوب بغلادی آتی
سلاح و سازنی برکندی قاتی

بریدی چشمه به اول چشمهٔ نور
تماکیم حوض کوثردن بکا حور

کیم اوله سوده کل زنبکی رشته
کلابیله قلر بلوری شسته

صیولنیکی بر آزار قمردن
تشرنبدی قیا بیله کمردن

چو عریان اولدی اول چشم منور
صناسن جان بزن اچدی مصور

طوتب بر میزری بیل میانه
سو یوکردی واوردی اوردی جهانه

اوکچون بیل اندر تکین نجابک
که بیلی درنجا بی قفا بلک

قومانه تخت سیمه لاجوردی / اوردی چرخ کحلی تاج زردی
صاچن ابنوسه اورندی عاج / ویاخود نیله غرق ایدی سفیداج
زهی سوکم غمندن کوز یاش درر / بو نور چشملک ادی کتش دُر
یوزا غزه بخچو بلدی شاه مه رو / براوزره کردلنسه طلکیدی سو
تنینی یودکی اول چشمه نور / عجب بوکه ایدردی چشمه نور
سو یوکم ساچی بخمش دام اسی / دکل ماهی مه ایدی زیردستی
کلاب ایله زایدب مشک ختنکی / قلر کفارت و کافوره مشکی
سوکیزدی تناکم قلب محرور / تنی ایجرمش ایدی قرص کافور
یوزکی شکرندن قطره اب / سوبیه طانمش وامش جمله جلاب
مکر نیهمان اولاسن بزمش ایدی / انونکچون سوده جلاب ازمش ایدی

مطلع داستان

کل ای بلبل که هنگام چمندر / چمنلر پر کل و سرو و چمندر
اثر صبحک نسیم صادقانه / سحر سندلنی جوشرات عاشقانه
دمو کدن جان دماغینی تر ایله / شکردن شیوه کی شیرین تر ایله
بوکون کم سازو سوزه قوتکدر / تراغازات چو نزده قدرتکدر

کلابردم قلاسن شیله خاموش / اولانغ صوزا بر نغمه بهوش
بلرسن بی وفادر دور ایام / نه کل قالور نه بلبل نه سرانجام
قنی اول دعوی دستان ایدنلر / جهانی ملک شهرستان ایدنلر
ابوسن الموکیله یاد ایدرلرسن / یوزندن دخی فریاد ایدرلر
ابو یاوزلرک باقی قیودر / یوزدا اغی دمش ایلک ایودر
نه افسانه که وارسه سانلردن / همان اولقصه در سامانلردن
بوشیرین لیکه بولنمز نهایت / کرالوم خسروی بوکر حکایت

کریختن خسرو از ترس پدر و رسیدن چشمه سار

روایت بویله قلدی راز خوان / که نزدن دکدی ملک پارسه خزان
که شاور اوچرمیشدی بر ویر / که پرواز اوره ازمندن نکاییر
کوز اچب انتظار راه ایدردی / دونوکون بمتر بدبا ایدردی
طوتردی ملکی ازمندن نکابور / صفا ویردی اول یردن کلان نور
دوا اولماردی یاد سحردن / که ویره دردنه اول خاک دردن
نسیم اولکدن اردکجه دمادم / ویردی روح مجروحینه مرهم
بولت کم اول نکاردن قیله سیران / بلردی غمن دردینه درمان

بو اوزره داده ملازم شاهه دائم
دل و جاندن آنده تن قوللقده قائم

کوردی کوهرنده قابلیت
چراغ ملکه ویردی شمع ملت

سوردی کوزلری نوری بکی شاه
آکا دکین که یوز کوزاردی ناکاه

که ایشیدنک یوز کوزردن دمشلر
دو کیلر بیره خوب بد ترمشلر

چو بیلدی که یوز آیینه چکرلر
نظر تکیدن ایدرلر حذرلر

کنش کیم نوردن یادر حروفی
کوزارمکدن بولر خذکسوفی

اول اول شاهه ماه غمزادلر
سیاست قلمغ ایچون رمزادلر

کرلر یمدی اول حیله دن ایش
دوشیلندیلر بلا قویمدی دیش

حسددن برکت ال بیر ایدرلر
کروه مکرله تدبیر ایدرلر

عمل کم صاحبی اهل حسددر
یمش بر باعد رجا نثر جسددر

حسن فعلی حسد اولر سهله بیر
که اود اوده ونی سونلی قم قربیر

حسددن قرتلین اولدر عملده
که اولر قسمته راضی ازلده

پس آنله قلدیلر حیله بو حاده
که ایره شاهه خسرودن بو زاده

اورلر خسروک آدینه سکه
براغرلر شیهی و شهری شکه

پس اول آقچه بیلر ایل و شهری
ایرشر بهره آندن اهل دهری

هراسان

هراسان اولدی هر بر خبردن
یوز اندیشه لر قلدی حذردن

اشار کنج اصلاندن قری فرت
که دلکولاره اونیه ایشیته یرت

کمان ایلندی اول منصوبدن شاه
که شبهات اونیبنر اغلی ناکاه

دیدی بزدا جحی فرزین بنداد الوم
آکا بندیله نطح و پندادالوم

اتونک بید قلوری اولجه فرزین
اورا الوم ایتنه زنجیردن زین

یکیتلک چون جونددن بربد قلدر
دلو به بند و زنجیر اولنه خوددر

حسابا تدی اوکنده قلدی تدبیر
دکل آکا که نولر امر تقدیر

اتیرا اولمایه خرابیله خسرو
طوتلمز عقده به دوشسه نه تو

کیمولکیم طوغربدر کوکلی وجانی
جهان طوتمز آنی طوتر جهانی

بذرک اومیدا یرشدی بو آزاده
قلور خلوتده بر ویرزی خبرداز

دیدیکم طالع ایرشدر و باله
آنا کوک قصدیدر او در کوتماله

بوبردن یوری بر قاچ کون سفر قل
نه اقلیمه که دیلرسن کدر قل

چوتن بی جان اوله نه ایتی ور کرک
باشر اسان اولجا غز تیز بلز برک

چو خسرو کوردی که اشوب زمانه
هلاکه جانینه ایتز بهانه

دیدی اولمایین سرور کرکمز
دریبه سرکله آفرکرکمز

مداین تختنه اولنجه سلطان — اولاین دلبرک بابنده دربان
بشن قورتزمغه جهد ایدرک تیز — ایرشدی قصر مشکوینه پرویز
قراوشلارنه قلدی وصیت — که بن برقاچ کون ایدم اوه نیت
ایدرا ولورسه بر بلبل بو باغه — که طوطی بکی بیتز بر زاغه
اولو مهمان دورا که ایدک اکرام — فلان قصر بیه لکم ایده آرام
عزیز محترم مدر حرمت ایلک — قموکز جان ودلدن عزت ایلک
وکرنی طاردیوب مشکوی حمرا — ایدرسه حیز وحش اهنک صحرا
نه صحرادر که ایسترسه طراغی — دوزا سیز آنکیچون قصر و باغی
چو حور ایدر آکا جنت کرکدر — جهانی جانه بهشت کرکدر
مکر کم اردی الهام الهی — که ویردی کوکلی بورسمه کواهی
دیدی بو قصه یی ودردی پرویز — بزبرق سرعت مادیه تیز
بنر بر بچه قولر جست وچابک — خواهردن نقابیندن بجه بوک
طوتب اوزن زمینن بولیبی کیدری — آتک نعلی طپی بولک بکی دیدی
حذندن ایله کیدردی اولجهانکیر — که قیلدیپیش ایلی منزلی بیر
بورسمه بربچه کونلر که سوردی — قزلری یوشیدی اتلاری طوردی

بیوردیکم

بیوردیکم قنالر بر آرایه — که دکلانه طور بوله یرایه
دیدی قوللاره دیرهمک بوکوکز — طوارینم ورک بکلک بوکز
تنی تنها بنب طوتدی کناره — صناسن افتاب بک سواره
مکر قوندو غیر پرویز شاهک — یاقیجی منزلی ایتمش بو ماهک
شو حالنده که شیرین شکرباز — بورزدی برج ابیل قمر وار
کزارک ایرشر اول سبزه زاره — تفرج ایدرک قیلر نظاره
کوروجنت صفت بر تازه کلشن — آقار سواب کوثر بکی روشن
اغاج ایچنده بر شبنک تعلو — غمیدن خلک چرخک بغری طغلو
براث که خسرو خرشیده سیما — بورسمه بنمدی بر باد پیما
کلورک ازخن کوردی ناکاه — سو ایچنده تجلی قلدی بر ماه
نه مه بلک افتاب عالم افروز — ایرشنه سایه بینه اوله تلذ
سو ایچندن جهانه برق اوردی نور — سوانی ولجهانی نورله بورر
کله صچمش بنفشه دانه دانه — اورر سنبل لره دنلان شانه
تنی کنجینه قلمش سو اچینی — بوکنجه تارمار ایتمش صچینی
کرو قلمش الی اول مار در بیچ — که یعنی بحردر اوشمه کز هیچ

بنا کوسترن کوربا بدوکه جوشر | سوزلفندن اتمش حلقه دکوش
چو آشفته دورا آشفته تدبیر | دکالی حلقه اتمش بندو زنجیر
پرشمش پاک جسم آب اچنده | کزل قامتکبی سنجابا چنده
صحیلد قده تنی بلورنه آب | صنر ایدی پرده دردن نور مهتاب
کورندکده شها اول ماه دلکش | کنش اولمشدی یعنی پرآتش
دکیلر کوزلری باشی مسطر واد | که یعنی برج ابلده قمر واد
نه طوری بلدی و نه قونه بلدی | نه ایلادروی نه کیرودی نه بلدی
مجال قلمدی نه آو نه سیران | اصردیه مغیبی قلدی حیران
سمنبر اول نظردن غافل ایدی | که سنبل ترکسینه خایل ایدی
چوکیدی کن پرندن ابرو مشکین | کزن اچدی وکردی شاه شیرین
هما کردی بری عنقا به | درک اولمش دور سرو اقیابه
بو شرم و خوفله اولچشمه آب | شورسمه دردی کهر سوده مهتاب
اولایی بلمادی بوندن غیری چاره | که کیسولاردن ایدیدی ستاره
برندی صچلرینی اول نظاره | لجای کوندزه ایلادی پرده
منیر ایکن مه شغرای دیجور | بچه اولسون کنش شعر یله مستور

مذاب

مذاب اتمش کوکل شاهی کهرتاب | اکا قوتو تاکم سیمه سیماب
ولی کوردی که اول آهو شکاری | قوجیر صنک مرغ شاخساری
زبون کیر اولمدی اول شاه جهانگیر | که اولمز مرد شیر افکن زبون کیر
مروت کورمدی شرط ادبدن | یزن ایره وعده دندی اولطلبدن
کوکل اول چشمدن کوز اوزکه پرده | آنکله جان بری بوز اوزکه پرده
بریکی وارا اول سودن چقدی دلاور | کوتلدی صحردی شبدیزنه تیز
دردی کندو زنه که اول جوانمرد | که دوراندی چونچرخ جان کرد
عجب در اول بجز یاد دکلسه | نه در دل دردیدلدارم دکلسه
اشتدم لعلدر لعل اولدی کانی | بو کوهر اولا اینه قانی نشانی
دردیلر طوتی باشدن ایغا آب | بو اولینسه نیچون آتلیه آت
نه بلسون شه که ایر غانر شیدی | حذردن طوتی دکر مشیدی
هله اول نقش کوهر کاندر بو | اکر اول صورت اینه جاندر بو
کنه ایدر ایکن کلمه وحشن | روا اولمز ایکی محسل ابه بجده
طوتلمایه ایکی قرین برانده | طلیما به ایکیشه بر عملده
وکز اول شاهشه سرکش دکلده | بو بولا ازره پلشمک خوش دکلده

اکر عزت کرکنه پرده یکدر — هراشده قیمته پروزده یکدر
پس اندن دیدی وصحرا دشت دیز — یکوردی نیته کم باد سحرخیز
اوکندن یوورز بیترد یودیو — قچب قرتلمغه یرتجادر دیو
یکجنده لحظه کم خسرو قیقدی — شکارن کوزلیو اردینه بقدی
کرامادیکه یار یکجنده دیار — آقار سوداخی نه اغیارونه یار
سکردر چوره یوللاره آتیله — نیا کم قات یایدن اوق اتیله
کهی صوله یکوردر کاه ساغه — کهی یاقینه باقر کاه اراغه
آغاجلر باشنه ایدر نظاره — که اوجب اورندن دندی کناره
وکر قوشیدی وجدیقان آتی — براغی بیره وردی الدی یاتی
دنب حوضه ادردی دردو آهی — سوده اسردی ماهی یکی ماهی
همان خوجان اوده تن سوده اتدی — تنی بوندو غی سو یکی قوجدی یتدی
اکرچه جاننه اوده سوده اورمش — بو سو یکی جان یکی اوده اورمش
کورنکه سودن اوله خاکساران — عجب بو سوده یل یکی یانار اوده
جکردن چکدی بر کویکلو آهی — که اودیک یاکه بو سودن اهی
قرانه اردم اغا ادم دهان تر — پریدر اوده هر پرشم باشنه آذر

بلر

٦٢

نبانه اوغردم اولماد بهرم — دوادر دهرله چاک اوله زهرم
کهر بلدم چو طیرا قاتمدم باشر — حقیقت شمدی باتومه اودم طاشر
یرم اولماد کلدی یا سمن لر — پریدر قلدم اوله دکلر
اردشیدم ناکهان ظل همایه — که اودم ساقی عرشه تخت پایه
بکا کم دیدی اندن یوز چوردم — سعادت قوشو کلدی یوز چوردم
نه دیولک دیونه اولدم نشانه — که صلدم باغ فردوسن بیابانه
نه وزهر بورده صبر ایدن کلسه — دوادر کر بو صبر ایتی سکلسه
یا قوبجانم چراغینی طرا ایم — بو صبرک خرمنن اوده اوراییم
اکر اول چشمه دن ایچیدم ابی — جکردن بیمز ایدم بو کبابی
اکر اولاشدی اولیدم طبق خود — بو اشده قالمیدم عاجز و خود
طلندیم بر زمان اول چشمه ساری — کریده تجره بکزندی بجاری
قفردی کندو کندو به شکردی — کهی باشین وکه کوکسن دکردی
دیدی یارب بو آدم میدی یا قوش — خیال ایدیمی اولدی کوزمه طوش
هله بو اشدمزون سر پدر — وبا شیرینیدی یا خود پری در
اکر شیرین ولیدی اولیه پوش — نچون قاچوب وردی جانه آتش

وکر اولسه پری ایش اولدی دشوار ‎ ‎ که دیرلر چشمه لو پرده پری وار
سلیماندن نام اولمق کرکدر انسان ‎ ‎ که اولدن جن و پرینك وصلی آسان
طرب قلمشدی بو اندیشه لرده ‎ ‎ نشان چوق ایشتمشدی بیشه لرده
چو بو مینده اولدی اوز قومشیدی ‎ ‎ همان ارمن یلین طندی وکندی

رسیدن شیرین بمداین بکوشک خسرو

فلک چون قلمق استر کارسازی ‎ ‎ چقاردی پرده دن یوزدن اول رازی
قچن ورمك دیلر بر مقفله کنج ‎ ‎ آك اولکدن چکدرر یوز زحمت و رنج
اکر خار و خس اتمایه زحمت ‎ ‎ گل و نسرینه قلمایه قیمت
ارن دردینه فرقت کر بتنك ‎ ‎ صفاسین بیلدی وصلت ترتبنك
کرکدر بلبله بر یل تحمل ‎ ‎ که بش کون وصلن ازرانی قلدی گل
قوچکسون خسرو و شیرین فراقی ‎ ‎ که شیرین کوره وصل اتفاقی
چو خسرودن جدا دوشدی شیرین ‎ ‎ بجد کیدردی یادیدردی باردین
دکل بیری بیری حالینه واقف ‎ ‎ موافق مطلب و مقصد مخالف
بری برینه یوز جانیله جویان ‎ ‎ یقین ایکی ایراغ اولمقده پویان
صوره صوره کدردی اولدلارام ‎ ‎ مداین شهرینه ایردی سرانجام

کوندی قرشودن مشکولی خسرو ‎ ‎ که ایردی هوایه نوری پرتو
دیدی اول قصر عالی شاهمکدر ‎ ‎ بو پر او ستنده کی کولك ماهمکدر
ورانی حالیان دوزه تخته ‎ ‎ یه تخت اوله نصیبم یاخود تخته
قپویه وردی و وردی نشانی ‎ ‎ قچن کوردیلر اولدر روانی
بلورلر دولت ناکاهدر بو ‎ ‎ تمهك اصمر لدوغی شاهددر بو
ایتینی عزتیله طندیلر تیز ‎ ‎ آیاغینه دوشادیلر اغر بیز
کلا بیله بیلینی سولدی کز ‎ ‎ کم ازدنجه کیم اولك قرشولدیلر
التدیلر دیبه زیبا سرایه ‎ ‎ که یعنی منزل اولمیدی اولایه
در و دیوار و فرش سیم و زرین ‎ ‎ بو قار و سقفی بر جام جهان بین
مرصع اورتنه بر جوهری حوض ‎ ‎ که ایتمز عقل و دانا قیمتین خوض
مطیب مشك ما ورد یله آبی ‎ ‎ صحرا اقدنجه فرشینه کلابی
نگارخانه خوذ اولسه باغ رضوان ‎ ‎ کلر کوزینه خرونز بیابان
بو دلبرلر چو شیرین کوردیلر ‎ ‎ حسددن قوللرینه دیش اوردیلر
دیدیلر اوزن پرویز شاهه ‎ ‎ که بر یوزندن ایمش حکم ماهه
ملک در بو ملک کو کلردن ایمش ‎ ‎ بو خود حور ایدی اوجاقدن ایمیز

هله اوردی کوکلاره بر آتش — که اتمز شعله‌سی سوزان ترکش
بو عیدی یوزلرنده چون طتولر — اکش لطفیله قلدیلر تونقلق
ضیافت شرطنی ایدیلر شها نه — قمو ترتیب وایین بی بها نه
دخی بشلادلر صورماغه حالن — کرك کشف ایده لر هر حال وقالن
که ناسن نجه سن قنده‌ن صورارلر — آرب سن راحت اول آنده‌ن طرارلر
نه شهسن کیم قمردن منظرك وار — نه مه سن کیم کنشدن بك فرك وار
بولردن اول پری پرهیز ادردی — مقالاتن دروغ آمیز ادردی
که بیلمز حالمك وصفن اوزون دز — دکل افسانه کیم سحر وفسون دز
ولی چون حاضر اوله خسروشاه — قلینز سیزه هر رمزدن آکاه
ولی شول آنه ایدلك بخشی تماز — که داکر برقلی بك در وشهواز
چو آنم دیج اوله بی دیج اولم بن — خزینه کنج وقصر وکنج اولم بن
بش آزره دیرلر ای مهمان شیرین — فدا شکرسز وکه جان شیرین
چو هر لطفیله بلدی اختصاصی — اتینه دردلر آخور خاصی
دیدیلر راحت اول برقاچ کن ای ماه — اوه کیمش در در خلوت شهنشاه
چو ایره ساغ آسن تخت کلاهه — ادوراسن کلاهی مهر وماهه

سکا اغیلین سلطان یراشر — آکا سحیلین جانان یراشر
اشدوکنده شاهك غیبتینی — آغوا تمشدی شیرین شربتینی
اکرچه بولمدو غینه بولندی — برز بو وعدیه کوکلی دولندی
اچلدی بونلر کله اشکاره — ادر بغرن لهاسنی پاره پاره
کنیزکلارله اولجت وزیرك — شورشمه دیرلردی کیم کنیزك
مداینده شکر تنکلین اچردی — جهانه شربت شیرین صچردی

بنا کردن شیرین کوشکرا ازبرای [illegible]

که برقاچ کن طرب آسایش ایتدی — اولا قلیمه اوزن آرایش ایتدی
اشیدر ایلده سیلان خبردن — بدزرك ایدوکن خسرو حذردن
اوادن آیلیوب طاغ آشد غمینی — آتاسندن آشاب تجد غمینی
بکلدی قات شیرینا ولخبردن — جهانی جانیله صالدی نظردن
طرفدی بیکلادی بیلده سینی — اونتدی کاله سینی کیده سینی
دیدی دهرك عجب اینی وردر — بو مسکین ایله بکزر کیم قاودر
طوردسم بو قریه اوله حماقت — دونب کینه کیدرسم قانی طاقت
برز بو قدر مهین بانو قتنده — نه تن برزنده نه جان صحبتنده

بودكلو وجهد ایدم درشدم   سوندم یعنی مقصوده ایرشدم
قنی كچدكلرم دشت و بیابان   قنی زحمتلرم بی حد و پایان
آمكلر ادم یله كیدی دریغا   الم‌دن یار ایله كیتدی دریغا
صنردم كیم ایردردم جان جانه   نه بیلم جانمی آتدم بیانه
حقیقت بلدیكم اول بك سواره   كه سوده قلدی كندوینه نظاره
یكانه خسرو پرویزمش اول   مزی شیرین كبی خونریزمش اول
ادردی كندوزینه سرزنشلر   قرا بختینه ویردی قرغشلر
نجه دولت كه یول ازره طرز اول   چون اغرز غافل ادم صاپدر یول
نجه محبوبه كه سرمست ایدر شر   نظرسز كوزلر ایچوده دری شر
كمسنیه دیمزدی چوراززن   ایچندن كاچردی سوز و سازن
یرز كون ایلدی ارام و صبری   دكل كم اختیاری بلكه جبری
بوقصر ایچنده كوكلن تاسه طبجی   صناسن جان جامن پاسه طبجی
قراوشلر قتنده خسته لندی   یچی یكی شكسته بسته لندی
هوادن منحرف دردی مزاجم   بلوردم سود كتمك در مزاجم
بروم زیلادر طاغ و كهستان   دكل طاش و قیاپر باغ و بستان

هوا

هوایی كرمسیر ایمش مدائن   بكاپر طاغ بلك آنده كیدایین
یبوك بر قصر كه ایدم انی منزل   ایرنجه شاه قویم اولیزده محمل
چقردیده كدی چوق درجواهر   كه كوتر مبیندی كندوده حاضر
دیدی خرخ ایله كوز كریمزسه   دخی بر ره كفایت ایتمزیسه
بوقزلر ایدر ای شاه مكرم   فرح طوت كوكلو كی جا نوكی خرم
اشارت در بره سلطانمزدن   جهان سالار خسروخانمزدن
كه قنغی یرده اولنسه اختیارك   در اوز باغ و قصر و كار و زارك
چو كوهستان دكرسن ایله اولسون   نه یر و غلك و ریسه ایله اولسون
شهنك یقدرچو ما لینه نهایت   اجازت ویر همان وردر كفایت
دیدی چونكم بویردی ایله كزنیز   مهیا قیلكز قصری دلاویز
دیلدی اول قرا وشلر نهانی   قمونك اجمش رشكله جانی
دیلر اشبو جادو دك دكلدر   بلر بو سحر و افسون شك دكلدر
نه یردن كلدی آتدی بونه جانن   كه نه نامن بلور رزنه نشانن
چاق ایله اولیر خسرو كرجك   كه اولر دیوانه ماه تو كرجك
نه باكه بافسرا ایرق نه شاكه   كلپتا ایلر قلیسر بی نوا كه

بلالوم بو که بر نا خوش هوالی ... وزخم وسیمه و نحس و وبالی
اولا کیم ایره آفت قرنیلاوز ... ایچلمادن بو فتنه اورتیلاوز
یقعردیلر دیر بنای استاد ... که چوق قصر و عمارت قلمش اباد
ددیلر کلدی بر جادوی مکار ... که قیلر کوزلری هاروت بیکار
بره دوندیرسه چرخ اوره دایم ... وکر طوردینسه طوره چرخ قایم
کرک انوک ایچون بر قصر اداسن ... اولا کیم عمر بولی قصر ادایسن
برامز بر هوا بل طاغ ایچنده ... بیز سولر اوله ارماغ ایچنده
ایراغ ایلدن و خلقدن شهردن دور ... کرنسه تاغ ایچنه اوله دیجور
نه دکلو دیرسک خرج ایدر زمال ... اوصالک اولمه بجد طوت قلمه اهمال
همان ایله اولمش دردو فرمان پرویز ... که بو رسمه بنا بر قصر خونریز
کتوردیلر بو کیله کنج وافر ... اغر خلعت ایله استاده حاضر
چو بنا مایل کردی اولدی خرم ... کوکل جان ایله طوردی ایشه محکم
ارادی کوه بر کوه اول اراسی ... قیا و طاش ایچنده بر درالی
بکندی ملک ارمندن نیکاروق ... اسوز طاغ ایچرو ایلو تردی ایرق
سوبی ناخوش هوا بی شویله کیم ... که بر هفته ایچنده طفل اولر پیر

بنا اولدرده بر قصر عالی ... سرای جنت دوزخ حوالی
تمام ایدی و کلدی قلدی اعلام ... نیه بنایه ایدیلر چوغ انعام
همان اولدن کیم چکلدی مشک عنبر ... ورر مشکودن اولدیلر بو قصره
بری نوریدن اولسنک کهستان ... سرا سر جنت اولدی باغ و بستان
چو دشدی اولطعنه شیرین هوایی ... جلاب اولدی سوبی شیرین فضایی
سو چقدی قصر اوکندا کی حجردن ... سوق قردان و شیرین تر شکردن
قیز اوغلان بر یکچه زیبا قراوش ... جواهر صندیجا الدی اوله بیلداش
قوار ایدی سرای تنکلا ایچنده ... هر بیکی بر ایلو سنک ایچنده
کهی صیدیدن شکار و سرفرازی ... کهی شطرنج و نرد و لهو وبازی
هوا بی خرم ایله خوش کچردی ... جهاندن کوز یومب کوکلن اچردی
اومردی جهانه جان ویرن حق ... مکدر جانلری شادان ایدن حق
چونا یره حسرت و فرقت کاله ... مبدل قیله بو هجری وصاله

رسیدن خسرو [illegible]

بو یاکه شاه پرویز جهان بخت ... مه خورشید تاج آسمان تخت
دونوبن چشمه قاتندن کدردی ... کوزی پیکار دیولن سیل ادردی

اراق کتدکجه اولاب روانندن
دگردی قان بیتی الیردی جاندن

کیروامید طوتردی کم اوله آی
دگولدی اوله شیرین شکرخای

چو ملک ارمنه ایرر سلامت
امیدم ور که خیر اوله علامت

دیار خرقدر سیزی شتابم
طلوع ایده او مادرم آفتابم

یقین اولدقده دار الملک ارمن
مهین بانو ایشیدر بو خبردن

براغ و باتو درلو نعمتیله
در و سیم و دیبا و شوکتیله

مهیا اولب استقباله چقدی
چرب سنجق نقاره چاله چقدی

اروب خسرو آیاغینه قدی باش
اکثر خدمتلر ایدی الدی یکباش

شه ایچون خیمه اورلدی و خرگاه
بزندی ایل و شهر و تخت و درگاه

دوات و قیر مال و خزینه
اولشدردی شهک نوکرلرینه

کچون بخت ایله زرین تخته خسرو
یوزی نوری ایرردی وانه پرتو

جواهر بر درسیم بیرینه یتردی
برالتون کرسیده بانو اوتردی

مهین بانویه عذر ایدب شهنشاه
دیدی درد و سر ایتدک سنیزه ای شاه

مهین بانو براوبدی دیدی شاهک
کلاهی شکدر خرشید و ماهک

قدم کیم رنجه قلدک یوزم اوزره
توزک قوتمسون بالا کوزم اوزره

سعادتلو قوتلوسین ای کزل خان
جهان نولر بلوکه جان قربان

اگر جان و جهان لعل و زردر
حضورکده حقیر و ماحضردر

ولی ور بر مرادم ای شهنشاه
ایدرسین شاه مقصودینه الله

اگر خوش بیله دربردع هوابی
فرح صحراسی و آچق فضاسی

زمستان خانه اولر او اطرافلر
فراوان نعمت و وافر علفلر

مشرف قیله سلطان اولدیاری
بو قشده ایلیه عیش و بهاری

قبول ایدی و دیدی مصلحتدر
موجه فکردر زیبا جهتدر

چو مهمانه بوچون قیلم فضولی
سنک عذرکدن ایمزون عدولی

سحرکهدن اورلدی کوس و محمل
شهنشه بردعه ایدندی منزل

قورلدی خیمه لر بو بر ملون
ادیندی هر کشی بر یر معین

مهین بانو ادردی مهمانی
یولنده ترک ایدب جان و جهانی

اقامت نیتین اتمشدی پرویز
ادردی دون و کون آه سحرخیز

می تلخ ایچر ایدی عشرت ایله
غم شیرین یر ایدی حسرت ایله

کزی بیلدا که بولدی حال شاور
نیه اوغرادی اول رنجور و مهجور

صالنوب رسمه جانه انتظار اود
که ایتمز قورو آغاجه نیاز [illegible]

نجه بولدی گوزلرك گوز قراردر | قیلدی عمری و بکزی صارردر

صفت شب و وصیت شاه در خدمت خسرو در تعیین آدمی

مکر بر دن نجه دن صبح دلکش | اتوك رنکیدن اورمش جانه آتش
برلمش عالمك خدی خالی | جهان اغیاردن اولمش دی خالی
شه اوترمشدی خرکاهنده خلوت | ایچین ایدردی عیش و ذوق و صحبت
الینده جام شاه غرخز کلکون | دلینده ذکر دلبر شعر موزون
حریفی بر نجه خوب و گزینلر | ندیمی بر قاچ اهل نازنینلر
کهی حکمت زبندن فکر ایدرلر | کهی نظم و مضاحك ذکر ایدرلر
شتا قلیدی یعنی وقت آتش | قونلمش منقل اوزره لعل مفرش
چو دندرمز کمنسنه قاره زنکی | خطای خدچون اوله یوز زنکی
دکلمشدی مکر لعل مشکین | ورا یوزدن قرزد و ریدی زنکین
بخور اولمش شود کلو مشك و عنبر | که ایدر عالمی دماغینی معطر
مغنی دز مشیدی سوزله ساز | نوا قلمشدی عشاقه سر آغاز
خروش و جوشله جان مزلندن | غزللر دیردی خسرو دلندن
جواهردن جکر جان درج بردر | بریسی اول کهرلردن بودردر

غزل خوانگا خسرو و منتخب شان

اندن بر اوکه صالدی کرومه خیال دوست | الدی قرار تندن و جاندن مجال دوست
قهر جلالی هجرله یاقدی طور جان | صبر اولمی قلبمه تجلی جمال دوست
حالوم زلفی نجه پراکنده ایلدی | صورتنه بلردی طك بلینه وصف حالی
کز بحر اولسنه آلدیویم آب حیات | برقطره تشنه جانمه ایرشه زلال دوست
خسته جکر فراقیله پاره پاره در | یارب میسر اولیدر وصال دوست
بر شمه خاك پای قحوسینه قانعم | یلدکی کجیدی نسیم شمال دوست
تمام ایدنجه مطرب نوبتینی | شهنك طاقت امتش ایدی طاقتینی
اکوردی عشق و هجرك غربتیندن | دوا ایسی کز لودردك حسرتیندن
اتا و خانمان ترك ایدوکینی | یوزا اورباب لدن ایله کیندوکینی
مرادیندن اولیمادوغی اکا | بو یلده واقع اولان حال ناکاه
دخی بلمادکن کم چرخ دوار | نه کزلولر قلیسر در بدیسکار
بو حالیسر کدشتی یاد ادرکن | کهی زاری و که فریاد ادرکن
ایاردو کردی خدمتکارلردن | بریسی وکل رخسارلردن
یوزا اوردی انیدر ای شاه یکانه | مجلسون عز و جاهك جاودانه

شوده سمه چوش ادر خسرو دلندن
که عاشق خمر اچر لعلین قدحدن

قپویه کلدی کمر بندن شاور
دیر سلطانه یوز اورماغه دستور

الینده جامکه قوزکه کوزدن
پریدن که طورورکه اوردن

اچو طولمش امیدیله حضردن
دونمه خاطری تیغ خطردن

بیوردی کیردی و یره یوز اوردی
دعا قلدی یاغ اسینه طردی

شهنشه رغبتیله عزت ایلدی
همان لحظه اوتاغی خلوت ایلدی

پس اندن صوردی سیر کوه دشتی
بو یولده واقع اولان سرکذشتی

دعا قلدی نه شاور استاد
که شاهک بخت عالی تخت آباد

سراسر پایه سی چرخه سر اولسون
سر مهر غبارک افسر اولسون

قولو لک قصه سی شرحی اوزوندر
فسونلر دور حج اندن فزوندر

دیابن غه بیورورسه بر بیر
ادایی کر صداع اولمزسه تقریر

پس اندن نولدوغینی اول آخر
نلر قلدوغنی پنهان و ظاهر

نه رسمه وردوغن دیر مغاره
نجه سیر ایلدوکنی آشکاره

نه رسمه یازدوغینی نقش و تصویر
نه دامیله ایلدوکنی آهوی نخجیر

اروبجه اولدیه سحر و افسون
نه فال اچدوغنی هر کن همایون

چو شرحی قصه نک شیرینه ایردی
دل شاهه غم دیرینه ایردی

خروش و نازله آه ایتدی پرویز
صناسن دشنه اوده ایتش تیز

دیدی بسط ایله بالله بو شرحی
که عقلک نقلدر روحک فرحی

خبر ویر باکه جانم مطلبیندن
ایچر آب حیاتم مشربیندن

نشان یازدکنه دردم چاره سینه
دوا اولوقی یارا کوکم یاره سینه

ایتدی بخت کوکه قلدم توسل
کوکل و جاندن الله توکل

اکر بیقدمی یا نه ایتدی افسون
کرم اولوقی کری یکی اولدی جانسوز

کریش چون حسنک دقلدی کمانه
ارشدی جد و جهد اولوقی نشانه

کز تدم کردم اول سرور دوانی
قوای قلب و قوت روانی

کوزر ادکجه کر برز نور صافی
سوزار مز وصفنک شرحنه کافی

جمالندن طوتم دردم مثالی
نیجه قلیخه قومادی مجالی

طولندم یوزده وزینی چو پرکار
ادر بر نقطه سی بیک عقلی بیکار

نه بن کوردنه پری شکل جانان
بقا پروانه سی یکی پر و بالسین

سیجی نابی و یوزی آفتابی
طوتر ظلمانی نورانی حجابی

جهان حسنی بزندن بر ورقدر
آنک بر حرفی بیک جانه سبقدر

طوتر کوکی دو کیسو اژدهایی صونر موسی یه چوکان عصایی

عصا بینه بکزون اولمش کرهلر مکر داوده عرض ایلر زرهلر

زره طوتدو غبایه مشك و عنبر حذر قیلر مکر تیر و حذردن

طلوددر قوت جان اولدرج مرجان ولی تنکینه مهر اورمش سلیمان

قدمدن ورجه قلسك فرقینه دك مصور نور جان اولمش وندك

نظر قلسك او جانبینه بلیله صن اشلو ایکی عالم بر قلیله

نظیرین کورممش عالمده محور مکر آینه ده اولدانی منعکس

لبینك کمسنه ویرمز نشانن مکر جام اولده دوکب نغر قانن

صجندن کمسنه دیرممش قیل مکر بل اولدانی بلیب نجه یل

اکرچه فتنه عالمدر او ماه ولیکن قلدی مفتون صورت شاه

او قیدمحاتنه بر سحر افسون که اولدی لیلی یکی کوکلی مجنون

چه کر نقش جهاندر اول نکارن ایردم دلو رنکیله قرارن

چو بازارینی قلدم رزمنك تیز بنزایدم مشتری کیم الدی شبدیز

سوار ایدم انی مرکبینه کوتلدی سن کا شنك موکبینه

که ای و کوتله بولب جهان زین قران ایده شرف برخنده سعدین

بغون

چو اول کیدی قولك قلدم شکسته هوا تغییر قلدی قات خسته

برزمدندر دیجور دشنم آکچون خضر کیدن دور دشندم

بلوروت شمدی کرك بیلز الله که مشکو بیه اردری منزل اولماه

شه ایدی یافرین ایدر زهی آز که ایشلز بونجیلاین مشکل ایشلز

صفا اغزیله کوزین اوپدی وفا الیله ازقاسین بیدی

الین و اتکن اولکان کوهر بز ایدی بحر کان بیکی دوور

یول اوزره کوردکی شه حوض ماهی ویردی صدق شاوره کواهی

حقیقت بلدی کیم اولکك جاناز مدایین سبزه سینه قلدی پرواز

ملك داغی ایدی یولدا حال حکایت نه رسمه اولدو غن شکر و شکایت

قرار ایلدیکه ایدرلر کیم بنیه شاه ور بویه واته بیکی اشتیه نور

مدایندن بیکا اوله روانه اره بل کیبا اولمز و روانه

اروره چشمه جان دردینه درمان بوله خضر و سکندر آب حیوان

صفت رفتن شاپور بار دیکر بطلب شیرین

سحرکه کیم بو چرخ آبنوسی جهان عاجنه سردی سندروسی

شو رسمه اولدی شقاق و منور که عرض ایدی عرضه نکین جوهر

شهنشه گیدی باشه جوهری تاج
قورلدی تخت زرین کرسی عاج

یقین کرمشدی روحنه فتوحی
بیردی ذوق دکر بزم صبوحی

الینده جام نوشین جماننه
دلنده ذکر شیرین زمانه

مهین بانو کروب خدمتلر ایدی
ملک خسرو طوروب حرمتلر ایدی

نوازشلر قلوب کوستردی رغبت
بیاغندن بلک ایدی لطف و عزت

شرفده چونکه بلدی اختصاصی
بیردی اکتنه تشریف خاصی

پس اندن دوست کامیلر اچردی
آنوکله هر جهتدن سر اچردی

شراب تلخ یوزدن اچجاق شرمی
سوزی شیرینه الترلر اولوب کرم

که بانونك اشتدم وارمش بیر
برادرزاده اهل جهان کیر

مکر سرکشلك اتمش رخ طیار
چو عنقا کیبی اتمش نا بدیدار

دونن ایرشدی بکا بر بیك بیرور
خبر وردی که اول ماه دلفروز

اتا اوجندن چکوب چکمش غرامت
یزم اقلیمه ایرشمش سلامت

اولرسه رای عالیدن بشارت
کوره دالم انی اولسون بشارت

مهین بانو چو قلدی بو سوزه کوش
کوزی طولدی و قلدی دنك بیهوش

یوزینی خاکه سوردی شاه اوکنده
اقیتدی کوز یشینی ماه اوکنده

صفاد

صفا و حسن و لطف ایلدی یاد
اکثر زاریلق ادب قلدی فریاد

ددی ای آفتاب ماه منظر
شه فرخنده طالع فرخ اختر

فلك بندك زمانه زیردستك
جهان سرورلری افسر پرستك

بن اولدم بلدم ازدوکم اول ایه
که صالدی سن کبی بو ملکه سایه

چو اقبالك صباحیدر دمیده
کلیسر دامه اول صید رمیده

اگر ادم صلادرسه شهنشاه
بو قولی ایلسونلر کلدندن اکاه

که واردر بر آتم دالغین سبك خیز
ادی کلکون درر همراه شبدیز

قوشامز هیچ ات شبدیز له باش
مکر کلکون که ادیمز بیله اکر

کر اوله کل رخیله بیله شبدیز
ییشم کلکونی بکا یرشه تیز

وگر شبدیزه ایرشدیسه افت
ایروره اول بکل کلکون سلامت

ملك بو سوزدی کم اول رخش منظور
براغ ایدندی و عزم ایدی شاپور

اول ارادن یه یل بیك طوردی
یلو کز بو للوه کوردی بکردی

مداین ایلنه داکن کوندی
کروب اول ایلی اورکنده بلدی

و ربن مشکویه بلمامشدی انی
دوتب اول قصره دك اتمشدی جانی

ارشدی چونکه قصرك قاپوسینه
تفرج قلدی بر دم یا پوسینه

قو بو حلقه یه کیم اصدی جانی
اچلدی قلعه دردی کام و نشانی

خبر بلدی که شیرین دلفروز
دردی العیش کیم روز اولدی پیروز

اوتردی کل کبی اول لاله رخسار
بر دیکردی شاور وفادار

یرن کوردی که بیز اوردی بیر یوزن
ددی عمرک بو عالمده بیوه یوز

بقاسن ای شه فرخنده اختر
بتاسن ای مه تابنده مظهر

بچه چکدک بو بولاقه لرندن
تلر کوردک سفر زحمتلرندن

جهان خود سر بسر زحمت اویدر
امیدم وارکه بو غم آخری در

بو باغ ایچنده بی غم بلبل اولمز
الانسز گنج و دیکنسز کل اولمز

نه یرکه در بو بوستان بهار
بچون کهسار ایچنده اوله گلزار

جهان یوزکدن اولدی جنت حور
بچون دورخده قلدک قرار ای حور

مکر بر عذر وار در اولدی تنک
که سنسن لعل لعلک بیردر سنک

نکارین کوردی چون نقاش چینی
فرخدن نقش چین ایتدی جبینی

هزاران لطف له ایتدی خطابی
بو رسمه ویردی شاوره جوابی

که اوفرهم سنکا محنتلرمدن
یرزسم بکده بر زحمتلرمدن

قرا قانلر دوکیله خاملردن
کوکه دود ایده یانوب نالملردن

اکثر

اکثر زحمتلر یله آل و درشدم
درد و کلک قمر مشکویه ارشدم

ایچنده بر نچه ناکس قراوشر
قمو وقتینه قوللای خواجه تاشر

کیدرمش وراقی یوزدن حیاسن
ترازولرده کورمشلر بهاسن

کوکل چون اسیردی پارسانک
طلب قلدی اولجیلردن جداسن

جوابز ولق بوا سن ایلدم راست
نلردن بو مقام اولمدی درخواست

جگر رشکیله خوناب ایلدیلر
بنی بو خاکه پرتاب ایلدیلر

قرا کوکدیلر جان و دلومی
قراطاش ایلدیلر منزلومی

بکا محنت سرادر بو قراطاش
نیشرمادن نلر کوردی قرو باش

بولرسم بو وطن ده وصل دلبر
بکا هم روضه در هم حوض کوثر

وکرنی اولمسه دیدار خسرو
چه جنت سبزی باکه چه براو

قرا کوکلده جانه جبر ایدالوم
یرمدر غدر دیو بن صبر ایدالوم

او کنده باش اوروب شاور نقاش
دیدی ای نقش چین احسنت شاباش

بو کس لطف و مروت کانیسن سن
قمو اهل وفا سلطانیسن سن

بلا و درد و غم ایردی کماله
دونیسر لاجرم فرقت وصاله

سلام ایتدی شتابر قلدی پرویز
طپوکه منتظردر ایرلوم تیز

هوای ارمنیله دوزدی خوش / اثر یلدن او مر زلفك قو خوش
بز اولامی که انده سان آکمز / طلبك بزده جه طپراغه دکمز
دکزلر قلدی یاشینی ملالی / ادر غوصه درر زدر خیالی
قولك کیم ساعت میمون کزردم / مبارك مرکب و کلکون کتردم
هماسن بن نیه بر عقابه / همایون کولکه کی حال افتابه
طرو کلدی روان اول سرو سیمین / نکار و خسرو اینین یعنی شیرین
دخی بقمادی قصر و کار باره / همان دم اولدی کولکونه سواره
روان اولدی نتا کیم باد صرصر / اتلدو غنجه اتی بیلدر صرصر
کدردی ایله کیم کاجردی خیلی / بوقنده طوشنی انشده سیلی
بویله که انتظار اچنده خسرو / دنوکن دورکار الجردی جوهر
اکرچه انتظار آفت دراید دوست / سوکی وصل اولجق راحت دراید دوست
نه خوشدر انتظار ارنجه باری / که اومیده ایروره امیدواری

دلسکدن خبر خسرو و آرام کندن خبر

زهی عالم که سلطانلق دمیدر / زهی دنکیم یکت لك عالمی در
نه وردر عمر خوش یکی عطیه / نه محنت یکی عالمده هدیه

چو ملك و محنت و عمر و جوانی / خدا ارزانی قلدی خوش کورانی
نه زیبا قصردی قصری زمانه / کر اولیدی اسانی جاودانه
نه خرم باغدی باغ جوانی / بهار کورمسه باد خزانی
انوکچون درصوق بو قصر معمور / که ویرور یرك ایستدقلرده دستور
جهان ملکی چون اوله سست بنیاد / بیلمق استریسك جان قلبا د
چو دون کچدی بلینمز نوله یارن / بوکون در کون غنیمت کزله وارن
ملك خسرو که میر اعظم ایدی / شه خوش دل جوان خرم ایدی
صفا و ذوق و عیش اچره برادم / انوك تك کورمش در عین عالم
غنا سر اچر یدی جام باده / ندیم ادمسز اولمزدی کشاده
اوترمیشیدی بر کون بزم هشیار / بو عزمه که اوله بخت و خفته بیدار
ادر تعجیل الله بر ملك چالاك / مداینه دن بکادن خور و غمناك
یوزن طپراغه برکن یره اوردی / شه ایلاینده یکرن دوندی طوردی
دردی اولسون جمالك شمع پرنور / اتا کلك کوزی نورن ایدیلر دور
کزندن ایرلی سن شه بزیمی / کجه ایدیلر انك کوندزونی
چو سن یوسف اراقدشدی نظری / اتاك یعقوب ایرلدی بصردن

کوزل کوهر کوزینه دکدی میل … که جوهر کحل طوتوب چکدیلر بیل
کوزینك نرمدانی بلادر … النده نیزه بیرینه عصادر
دکلدی کوهر تربیرینه نیل … چکلدی کحل جوهر بولنه میل
دروب دکانی بیر قدی رختی … طپوکه قودی ملك وتاج وتختی
بزکیا تم صونتسون بینه میدر … قومسون دشمنومه کینه میدر
چقاروب صوندلر بر نیجه نامه … که قان دوکمیشدی هر حرفه خامه
قمونك سوزی بوکه ای شاهزاده … ایرشدی تخته جهان وردی فساده
بشوکدا غی کلوکی یوممیاسن … النوکدکی ایاغی قومیاسن
نه جهد ایده بلورسنك دورشارن … بش اون کون اچره تخته ایرشارن
نظامیکه وربدر نظمه حصه … بودکلو سویلمش بورده قصه
بجه چقدوغی هرمز کزندن … نلر کوردوکی دوران زیندن
تواریخ اچره چوقکم یلدق اصلن … کرك کیمه شرح ایدوز بابن وفصلن
ددی خسروکه وه بو دور بدعهد … بزه که زهر که عرض ایلر کهی شهد
جهان رسمینه خود عادتیدر دون … که که زنبور و کاهی انکبین در
بوزنك امیزکم دونی قلورسیر … عمل غزلیله و زرد شرله خیر

نه باقی بولیز دهرك بلاسز … نه مالك ولر جهانده اژدهاسز
مسلم اولمدی عدل ونستمدن … امان بولمادی شادیلر غمدن
وجود اسبابی پر غوغا و غمدر … فراغت منزلی ملك عدمدر
عمارت ایتر ایسك جان بیوسن … جهان زندانیك بغله قپوسن
حلال ایلك که بودهر حرامی … ایلادر عمر کوز نقدین تمامی
فرشته شکلدر دنیا ولی دیو … دوکن یلده اورماغه قلور ریو
بوخوندن بیجك ضنما شکردر … قمو دردو دل و خون جکردر
نه جانه وردی بر شربت زلالی … که ایچرمادی بلك زهر وملالی
نه جسمه صندی بر لقمه نواله … که رنجن اتمادی اکا حواله
کل اتمه اول سرای بچون سروری … که ویران ایلر اتا ملك مروری
ورا ولمه اول دکونه شادوخرم … که طوتمشدر اتا کین دست ماتم
کرکمز اول اولك رنج وعنابی … که بتوز ایرزبنا نیچونك فنایی
نیچون اوله اول طونه محتاج … که اجل یغماجیسی ایلیه تاراج
بچون بومنلکه بونجه یورتله هم … که بك نیچونك کیسی ایلدی کم
ندر بوماله بونجه حرص وحرمت … که اولمز بر نفس عمروکه قیمت

روایت بیله قلدی لر قلن لر | حکایت شرحنک اصلن بیلنلر
که چون نوشین رواندن قلدی هرمز | ولایت طوتدی و شاه اولدی کرمز
اکرچه واردی عدل و سخاسی | بوغیدی شفقت و حلم و حیاسی
هنر یوغ و جفا پیشه ایدی | جهان وش سفله دون پرور ایدی
عجم سروزلری بکلر تمامی | اوصانب نفرت ایتمش خاص و عامی
اولو اولو کشیلردن عجمدن | اون اوچ بیک ادم اولدرمش ستمدن
بغیلر ظاهر اولمش هر جهتدن | بلرمش وهن و فترت مملکتدن
چری چکمشدی شاه قیصر روم | که اول اندن المش دیا ولمور
بریمشدی عربدن عمر ازرق | که شاهیدی عرب ملکنده مطلق
خروج ایتمش خطادن سایه خاقان | که حکمنده ایدی ترکستان و توران
مرتب لشکر اوچ یوز بیک مغللر | که ایشی بر ایدمشلر جه کرک
چکوب جیحونی قصد ایتدی خراسان | اشیدب هرمز اولمشدی هراسان
باشینی باصمش ایدی پای غیرت | یاپیسنی باصمش ایدی دست حیرت
ارالق پرده قالمش عاجز و دنک | بلیمز قنقیسله ایلیه جنک
طنیشق ایلدی عاقل لر بیله | حکیم و موبد و کاملر بیله

اکرچه

اکرچه هر برینی قلدی بر رای | اولو موبد دیدی ای عالم ارای
قچر اطرافدن عزم ایتسه دشمن | بودر عقل اهلنه تدبیر روشن
که ادالر بری قچیله صلحه اغاز | طوتالر بعضیسیله جنک ایچون ساز
چه کر قیصر قلور جهد و حمیت | ایلک قصدی دکلدر اکه نیت
اتاک الندن الدی ملک شامی | ورا اکا که اولدر انجق کوکلی کامی
چو بخشک شامینی صلح قیله | الاپسن شامنی و میله بیله
عرب اجددر دکل قصد و عمارت | مرادی سیم و زردر نهب و غارت
اولارک ماالله کوکلن اله الک | که اتباعک اوله بی حیله و آل
علومز سایه خان قلدقده تنها | قلالوم جنک انکله بی محابا
بلوردز ایله در اولدن اوران | طربجی اولدی ایرانه توران
بورا خانوز کرندی شهریاره | اولان ایکی یاغیه قلدی مداره
پس اندن طتدی خاقان جنکنه یوز | چریلر عرضه قلدی نیجه بک یوز
وریدی هرمزک قاتنده بر پیر | مقرب پهلوان اهل جهانکیر
قوی رای و قوی دین لیک خودبین | اوزن لاغر ادی بهرام چوبین
صاوردقده عداوت خرمنینی | اولردی خاتم طی خوشه چینی

دلیر و پهلوانلر سرور یدی / مداین ملکنک سرکشکر یدی
عجم قومی سوزلردی ازینی / اکی ایترلردی بر سوزینی
معیندر تواریخ ایچره اصلی / ازاز شرح اولنسه باب و فصلی
اکش فکر ایدوکندن عسکره سلطان / انی بولدی همان دردینه درمان
قچردی قاتنه بهرام خالی / ویرر اقلیم و شهر و کنج و مالی
دکی ور سنده تدبیر و مروت / طورر سنده هم شجاعت هم فتوت
بیلور رستم و دستان بلوکدن / خجل در آصف دوران بلوکدن
چری آل یوری تا تاریله جنك ایت / جهانی کوزلری نیکنه تنك ایت
نه دکلو دیلرسك آل لشکر و مال / اوصاك اولمه بجد طوت ایمه اهمال
وکر عاجز قلورسك حاضرم بن / صونجه هر آنکه ناظرم بن
یره یوز اوردی بهرام ایدر ای شاه / جهانکیر پرشمر تخت و درکاه
کنش بن عالمه سرمایه سندن / قجوب بی پایه اولر سایه سندن
چو بخشك اقابینه ایره نور / قله بك سایه ظلم ظلمتن دور
ایچنسه کر یزیدن پرده کندر / بجامه چو غینسه محو اوله اندر
نه قدر وار فلکده سایه خانك / کنش کبی فلکده سایبانك

چو بودك همتك ایله قرعه / دکزلر کورومه کلمایه جرعه
چو بصدك دولتك یارن بخسته / قلم دشمن لروکی دست بسته
عنایت رهبرك ایلدانش اولسه / باش ازدره یوریم یول طاش اولورسه
بزم اولدوقتا اولرجا عمده راحت / که اولده جنك ایچره جسمم پرجراحت
تنم اندم کیرد دیبا و شزی / که کوره دار و کیر و ضرب حربی
شوربنه سوسمش در قانه جانم / که بر قطره دمز عمانه خانم
بو دکلو دیدی چون بهرام جوبین / شهنشاه اوفرین ایدی و تحسین
بیردی بینه خلعتلر فراوان / یرلدیا دنه منشور خراسان
چریدن اوردی اوتز بك کزین آز / که اوله هر بری بیکه برابر
نه اکسك وار ایسه سلطان ویرنجی / قموسن کنج و مالیله طیردی
ایکلدین یرا اوپدی شاهه بهرام / اولب جان و کوکلدن حکمینه رام
یرینه یتدی چون هر رسم و ایین / روان اولدی و طندی بلخ یولن
کجابی دونه قاتب یردی کیدی / قضابی انی بکی یتدی
بو یاکه سایه خان معرور ظالم / جهانی ایلمش ظلمیله مظلم
اوترمش غارت و ارغونه مشغول / معولیله نجاکم لشکر غول

قوبدل

كنش كلمازدي كوزينه ذره … فلك خزانسني صيمزدي تره
قوشدمشدي اكر دبلك شهرين … خراسانه برقمش تخت وزهرين
اشيدوكنده بهرامك كلديشن … دينيدك كوا كه ازكوردي كليشن
عجم قومنه قومادي محل هيچ … قولق ديرتمدي باش اكمدي بر بيچ
يمان كيش باده الدن طنجه … دمردن درصز قولنده پنجه

صفت رزم

مكر بر صبح كم چرخ زره پوش … كوزردي چين قلقانيني بردوش
شود كلوصلدي تيغ زنكباره … كه اولدي تيغ بيكي پاره پاره
زره اوزره كيب پولادي جوشن … طوتردي تيغ هندي تيز وروشن
اكر بوغيسه ضرب وحرب دملر … بچون قان اولر اطرافن بيهرلر
بصادي لشكري بهرام چوبين … مرتب طوتن كيردي دشمن ايين
عجم قومنه وردي اشماليت … قومادي دلده غم جانده ملالت
ديدي اي پهلوانلر خاص اردنلر … بو بزم اولاني نه رقاص اردنلر
كلوك غيرت قوشاغن برك ادالم … كوكلدن وهم وخوفي ترك ادالم
چو كوكلومز بزاوله ارقه مز دون … بيك اولسه بيره يوز دندرمياوز

اردنجك اون ايكي كز بيكه لشكر … اولورمش دير لر انو چوق برابر
بولرخود بر بچه اج وحرامي … حراميدن كرامي اد غرامي
قونلك بچه چوغ اولسه رومي … بتر بيكنه قصابك بر پيسي
نه دكلودير اولسه اردك وقاز … طغيلر چونكه پرواز اوره شهباز
سوركز وارلوم غيرت برهمدر … طوروكز اورلوم نصرت برهمدر
بكا قوك قلبيله سايه خاني … ويردم يا خودالم باشي وجاني
بريدي لشكريني دزدي صف صف … بيا شصت اوردلار وقبضيه كف
بيردي كيم چلندي كوس وحربي … تراسيمه ايدي صوتي شرق وغربي
اچلدي سبز وسرخ لاجوردي … علملر باشلرنده تاج زردي
چريلر بكزدي باغ وبهاره … سپر كلشن سكولر لاله زاره
بيردي بو طرفدن خان بدراى … كه بهرامه يوسون بر قاج الاى
اسير وخورد ايد سولر قتومه … ايوتمه اتن و قانن اتومه
تپن ايدي اولنجري دريا كبي جوش … خروشندن فلكلر اولدي مدهوش
دمور طاغ صنكه دپرندي پرندن … يرخود ايرلدي كوكلر يريندن
غريوي كوسلك اوازي نفيرك … تراددن سمعني طوتدي اثيرك

٧٧

اديجور

اراجاكن پلوب زخم و المللر | اوکردی قانه غرق اولدی عملر
اکی لشکر ارشدی و قرشدی | کرشدی بربرینه جان ورشدی
شو رسمه بصدی توز قلب و جناحی | که دندن کیمسه فرق اتمز صباحی
پرندن پر هوپ توزدی هوایه | اردردیات ایو تحت الثرایه
مکر قورقدی کرب چرخ اولفنایه | بتشه طرق قوپ اسپر امانی
صناسن معرکه عمان جوشان | مبارزلر غریوان و خروشان
قلجلر الده صنکم جام پرخون | قلجلر جرعه لردن خاك کلکون
شولر که اولجامله مدهوش اولورلر | شراب اجلدن سرمست اولورلر
صحرا اوددلدن اژدرهای تیز | قلوز قیر وغی طاشی ریزه ریزه
اوچر قوش بکی بیر تیز رفتار | اچرقان اچکه چنکال منقار
کرش اوارکزلك چاقه چاقی | برقدی طاق اعتوقه طراقی
اجل دزیس طونلر بجش اولکن | قلج صیندو اوقاکنه سولو ادشون
اشولرنا شده صن اکلشتو آ نه | ادر اوق اکنسی بر بر نشانه
زهی طونکم کینلر قلدی عریان | نه عریان بلکه قربان ایلدی جان
به خود فصاد وارقان المغبون | شکو اوق نشتری جان المغبون

شودکلو

شو دکلو اقشیدی سیل قانك | که طلمشیدی طابن آسمانك
برازره طاغلر اولمش کشته لردن | که کوکه چیقلردی پشته لردن
قضا یغمورکی تیر و سپردن | سپر تولر کجر قلب و جکردن
کرب قلقان کوکز کوزلر هوایی | قضایه یغنی ورمشدر رضایی
کرنمش جنکه بهرام جهان کیر | صناسن شیر غران بولدی نخجیر
اچوباج قرت بکی اول باش کله | قیون بیکی قوردی کدکله
قلردی خشمله اکه برذی | که خرد ادردی مردی ضرب فرقی
قفیب کیمه اورسه ضرب کرز | ادردی خرد اولسه کوه البرز
وکر خشمیله صلسه تیغ هندی | نه ادم اوزره اغرتسه دلندی
سکوبرله عجب توفیر ادردی | اون اون بیش کیشیه دلبر اردی دي
اوقیله قصر قلما غه مسافت | ادقدن یاغدردی خلقه افت
شو رسمه ایلدی بزم کارساری | که اولمشدی تتارك کارزاری
کهی نعره ایله صوت وصولتیله | کهی کرز و قلیج و ضرب ایله
بکجه ایرغجه ایدیلر نبردی | دخی ورد نجه اولغوغا فردی
دن اولدی بونلر ایرلمادلر هیچ | بری بیرندن ایرلمادلر هیچ

اولشدی صبح اولنجه جنك و آشوب / قلج چوكاندی و كله لر طوپ

سحردن كیم اولوب بازار حربك / اریشدی مشتریه ضرب چوبك

روایتدر كه اوچ كون كیجه كندز / ایكی لشكر دكشدی دورمدی یوز

بك ادلو پهلوان اورشدی بهرام / كه طورمزدی برینه رستم و سام

بلاسینه اتوب صقلو بر ردی / طولاب سایه خان قلبن اردی

اوچنجی كون سحر وقتنده ناگاه / خطا خانینك ایلر صفنه راه

چو كوردی سایه خان كیم اردی بهرام / مقابل اولدی دیدی كام و ناكام

دیدی یا بوی هی هی بو یمان ات / نه طوركزدر كه قیتمز تمانت

چقردی یای قرباندن بو بد كیش / بر اوق قودی كرشده اغلو نیش

اوزتدی بویین و خصمن كرندی / اوزاكو بصدی و چكدی اوزاندی

انی برلعبله منع ایتدی چوبین / غضنفر بكی چوبان دستنه چوبین

صونر بهرام ایلینی قوبر و تیره / نحوست ویرمكه كیوان پیره

چون ایتدی تیر و مریخ اتفاقی / زحل بولدی رجوع اختراقی

شو دمه چكدی تیرتاب بر تیر / كه چرخك بیله قلقانن قله بیر

سپر كیم سایه خان طوتشدی چینی / دلر ایلد كه اكنه بر اجینی

اوكن

اوكن دیر كنه كچدی سینه سندن / فراغت بولدی عالم كینه سندن

دو شیطر اغه قلدی سایه جانن / روان بولسن بله اولدی روانن

نفس بغلندی اوچدی قوش قفسدن / بو شكلده اولدی هوا بله هوسدن

كزن بغلدی جهان سودالرندن / دلن طتدی جهان غوغالرندن

اتوك ذاتی فلك برذره اتن / قربدی تخته دن خط حیاتن

اكا ذاتی فلك برچرخ اوندی / قمو بنم در بكون هیچه صندی

جهان وردی كی صنما كه قالور / اكر برحبه اینه كینه الور

غریملر بذرحق وره كودر / ازاز بوكینی بوبنكدن اره كودر

دلیم در كیم بو ایكی موش كستاخ / قلدر عمرك انبارین سوراخ

نه انبان كر طرود طولو انبار / تمامن بر بو ایكی موش غدار

شونك كیم اخر وار كیم بكی درر / هزاران یلسه اولیر دم بكی در

چو قلمزسن بو اوده جاودانه / نه غافلسن براغ ات اول دواده

دن اولملكم دیلر بر بو زیبی / بو كون پرده ملا الر بو زیبی

شولر دیردی عالم بزمندر / چغیرر شمدی درد و غم بزمندر

شولركیم دیردی قارون درهم / چغیرر شمدی ویش خاك اولد بهرم

کردیسن هر کیجه بو چرخ جانکنز ... بیچه اوردر خرمنینه دهرک آتش
کروم هر کیجه بو صحن کل آلود ... اولور کلخن کبی پر شعله و دود
اشارتدر که بودر بر معظم ... بر آتش خانه‌در والله اعلم
بو اودلر که اوررلر بغرمه کی ... اگر بتمایه ور خام اولور کی
چو نایدی سایه جان جانبندن بر آخ ... چرینک ایشی خود اولمشدی بر آخ
آیق باشن یزه بیباش ورامی ... بدن جانسز اشه جنبش ورامی
یزن دندرده اول لشکر تمامی ... دوکب بارو بنا خیل و خیامی
بری یرن کچوب بالیله تجرلر ... که اذکر کورلکه سن آدم صنوبر
برایکی کن که وردی قودی بهرام ... بنه دندی و قوندی قلدی آرام
چو کیدی طالعی اکدی غرامیم ... بوردی کیم دریله اول غنایم
شو دکلو بغدلر کنجی و مالی ... که ملا مال اولدی اول حوالی
کتوردیلر یغر باش باش ایرکی ... که هر بیری بر اقلیمک امیری
بو دو تسقلر اشی اولدقده تعیین ... بلندی کیم بری خاقان اغلی یمنش
طوتیلن لاریله بیله طوتلمش ... چوغ اینامش ولی حکمه اتلمش
سوندی قاتی بهرام اول فتوحه ... صنایش ایدی مرهم زخم روحه

چو بهرام

در بشارت دادن بهرام پیش سایه خان را بهرمز و [illegible]

چو بهرام اولدی اول مقصوده بالغ ... بیردی بغدلر کنج و مبالغ
نفیسن جوهرک مالک شریفن ... آتوک طازیسن و خوبک لطیفن
اون اون بش یوک اوله مشکله عنبر ... حساب قنده کلسون سیمله زر
قموسن سایه خان اغلیله بیله ... ویریب هرمزه بر نا بیله
چو آگاه اولدی بو اشدن شاه کسری ... کوکلدن خیر اولرهم دولو کسری
سوینجدن کوکا اندی کلاهی ... بیردیکیم بزرلر تخت کاهی
ایشیدیکیم بلادر اغلی خانک ... طمرده جوشه کلدی اصل قانک
بزرکی قرشلادی عزت ایدی ... کلیجک حدتن اتشه حرمت ایدی
بیننه الدی و قلدی تلطف ... اکثر قلمشدی احسان و تکلف
هم اخر مالدر کنج و نعمتیله ... الینه ویردی حرمتیله
پس اندن ایلدیلر شاهه اعلام ... بلکلر کیم وریمشدی بهرام
بوردی چکلدی کردی بوان اچنده ... اوکر بهرام اول اعیان اچنده
وزیری واردی شاهک الاغر ... دکلدی خاطری بهرام ایله اوز
حسددن بر خبر دفتنه انکیز ... نیستانه سن اوردی اتش تیز

دکل یلده بری اول کنج و مالك | که بهرام الدی چون اولدی هالك
همانندم قلدی بو سوزی هرمزه کار | که غدار ایدی بی رحم و طمع کار
سم ایتمش ایدی خان اغلی شکایت | که حرمتسزلك ایتدی تا که غایت
پسر یوسف قاقمقدن براثر ایتدی | که منکوسن اجی یازن قیش ایتدی
غضب تعجیله جاهللرك در | تانی تحمله عاقللرك در
غضبده کم تحملدن ایراق در | لحمو بو بنده ده دردلرسه حقدر
قتیج اودینه کم ناقمزسه جانی | بولنز اولدر بهشت جاودانی

عتاب نامه فرستادن هرمز بهرام چوبین را از غضب

اولا و بیجله بردی هرمزی خام | که ایل اجره ایده لر بهرام بدنام
عتاب و خشمله یازلدی نامه | اپو کلماد اول ایش خاص و عامه
و ریبز بیله بر عورت طنینی | که کیسون چیقروب حرمت طنینی
دخی بر چقرق اکرسون اوتورسون | ازندن ارلك ادینی کوتورسون
چو خاینلر المده خاین ادمر | اولر عالمده عورتدن دخی کم
بو یا کم اوترمشدی بهرام | سزردی جام صورردی مر نجام
اردن خشمله سلطانك بتینی | قیادن قاپی قلیجدن ایتینی

کرچك

کرچك طلبکلمز بهرام چوبین | که زیرا هرمزك بیلردی حقین
طنی کیدی و اولجقر یغیقردی | اوکنده سرکه جانه اوداردی
بیردیکه ایدیلر اول حطهدون | دیرلدی قاپویه سرجمله اعیان
کروب اول حالله کوردیلر انی | تحیردن قمونك قچدی قانی
دیدی سلطانیم غملر ایتمش | چو مشفقدر قولم شفقتلر ایتمش
بلب خزمتلر و موزی قیرمش | بره شاهانه خلعتلر برمش
برقدیلر قمونی اشغه باش | کیم اه ایدی کیمی طلدی کیمی باتر
دیدیلر پادشاه سن دولتك وار | قمو مردن اولو عقل و بلك وار
بو جهد و سعیله شاه که بو بوله | عوض بودر بره تا خود که نوله
دیدی ایلینسه بو کوندن بلاسز | سزکلایز نه فکری کم قلاسز
دخی هر مردن ایلك اوسنع اولمز | بنیاز اوده دشب کوز بومنع اولمز
هوای کسنه سلطانلق بترمز | نه سلطان بلکه چوبانلق نترمز
طوتام تخت تاجی دکمه عاقل | نیه ضبط ایده هر نادان و جاهل
دمشلر تخت طفل غلان یکیدر | کیمه کم حق ویررسه جان یکیدر
بلرکم بیلریسه راحت اندن | تلف کم طوتسه قاچر دولت اندن

یکیدر اهل عاشق شهدی پرویز — کوردی لوم انی قومزه بیز
آکا تسلیم ادالوم تخت و تاجی — جهاندن آلالوم باج و خراجی
باش اوردی جمله سی دیدی شاها — امیر خسروا عالم پناها
مطیع امرکه هر نه بیورسك — سنکدر قیدمز هر نه قیورسك
همان بهرام ترك ایلدی مداره — شها عصیاندن ایلدی اشکاره

تمامی شدن بهرام هرمز را و عاجز شدن هرمز از او

ارادن بر دو ماه اجدی کردی — خراساندن تخته کجدی اوتردی
پس اولدی اول قدر تدبیره مشغول — که تنك ایلادی ملکی هرمزه اول
اشیدوب هرمزی طوتشدی تاسه — آتشی اغویه دوندی عزن یاسه
پشیمان اولدی تلو پیشه سندن — الینه اردی دیش اندیشه سندن
آنلدقده کروا اوقودنسه اولمز — ادلمش اشلره یوق دینسه اولمز
زمانه چون کشیدن دونده یوز — زباننه دیش کیجه کندز
چریلر عرض ادر هرمز فراوان — دمردن قنه دردر بای عمان
مداینده ادیدر ملك شرقه — که یعنی ویره لر بهرامه غرقه
قدر چون سد ایدر اولدوله نسته — قضادن بینه دوزلر شکسته

بغا

بحاکم دزدی ویر پیدی لشکر — صنیب کلدی اولیمادی برابر
نحوست بولمشیدی چونکه طالع — نه جهد ایتدی بینه اولمادی نافع
چو کوندن کونه قوت طندی بهرام — چو غم اقلیمك اولدی حکمنه رام
ازیجی کردی مغرور اولدی تختنه — دلادیکم آیاغ اوراده تختنه

عزا کردن امرای عجم هرمز را و نابینا کردن او

مداین بکلری جمع اولدی ایجیز — آرایه بر بیك طاش و ایچینز
طنیشدی بدلری بو بزرك زاده — که کسری تختادن ویردی باده
دلیمدر ظلم دار زجور و جفا بز — نه کردلر نه کریانز وفا سز
ادیبز عاقل اولان دشمنی دوست — بو کندو دوستندن یوز درز پوست
حقیقت یوز چوردی بخت بوندن — کریزان اولدی تاج و تخت بوندن
یوزلق کورکه اوز اغلنه ایدی — یوزا اورب الدن ایله پیدی کندی
یا اوزخویندن اولدی خطبه خاین — مدد نادکلو قیله بر مداین
بوکن یارن اکرا یردسه بهرام — اولورز کلمز کلشنر امرنه رام
دشتینکانه چشیند تختی — دکل مرتجه بر خورشید تختی
بوظالم فعلی اوجندن اغلی مظلوم — قالیسر ملك اجدادینه محروم

بونلر چون بر اولدی مکرر / اکا ایلادی کردار مقرر
که جاه هرمزک جا ایلیالر / کورب خسروی شاه ایلیالر
چو پرویزک اوله ایوان کسری / اولا کم جبرادن نقصان و کسری
هم ایله ایدلر اول کیجه ناکاه / کیررلر خلوتنه هرمزک را
بر او غردن غلوی عام ایدرلر / شه بیچاره‌یی بی کام ایدرلر
طوتب بر قدلر بنده بلایه / قومادیلر بود کلوا ابتلایه
یتیشینجه اله ایدلر نیل / کرینه میل قویب چکدیلر میل
مدد ایلامدی فریاد و زاری / اولر قان ارمغی کوزی بکاری
اولنده کلا رحیف و خون ناحق / اویما یوب کرینه دردی مطلق
مگر بر ظالم خونخواری داد / قیویه دشد و ایدردی فریاد
براکو باشنه بیرقلی بر طاش / مدد دیدکده ایدر طیمه قرداش
طپلک هیچ ایدمی کمسنه فریاد / که اسنترسین بوکن فرهادکه داد
کیدرکن بر بوله عیسی بن مریم / کوردیا تردیا لمش بر آدم
دیدی سن کیم اولدک دو کدی دن / که بوکن آلدی بلز کوزیکی دون
یارین اولدوردیلر بلکه الی / که بوکن سز الودن آلدی جانی

ایلالی اولمسون دسک بر کده / اوکی دیلکی طوتب کندوز کده
دمه ظلم ایده سن قالیه بوکه / سکا قالرسه قلمز اوغلوکه
جهان مستقیم کرایدوکر کیج / بدرمز کمسنه حقن کمسنه هیچ
بو درسه اوردلر چون هرمزه داغ / دلادیلر ادار اول اشی صاغ
بیچلدر بزدلر پرویز شاهه / که تعجیل ایله ایره تخت کاهه
دوان کوندردلر بیک رونده / امیر و چابک جست و دونده

بر تخت نشستن خسرو عادل بیاد و کناهی بجای بودنده

چو معلوم اتدی پرویز بیکانه / که بوزد ندردیه مردن زمانه
دیدی کرچه کوکل جان مبتلادر / ولیکن مملکت ترکی خطادر
همان دم نی توقف شاه فرخ / اتا بندی و طوتدی تختنه رخ
مداین ملک خالی اتده شیرین / جهانه آفرین افلاکه تحسین
ارشدی برعتله تخت کاهه / قوشدی دولتیله تخت و جاهه
شرف بولدی بیدن طاق و ایوان / صرازدیکن حمل برجنه تابان
برشدردی جهانی تخت و تاجی / کوتردی بدعت و باج و خراجی
قمو نعلو کوکل بولدی کشادی / ولایت طولدی عیش و ذوق و شادی

شود کلو یاپدی عدلیله جهانی   که اوندندرمیشدی یوشینن دوانی
بشارز کرچه بکلك جنبشینی   کو کلدن کوزلریدی عشق اشینی
دلا وجله چه کر شهلیغه مشغول   دل او جاندن هوا سلطانینه قول
صوور ز شیرین یدن ایدرلر حکایت   نه رسمه اولدغن شکر و شکایت
نجه کلدوکنی مشکویه تنها   نجه ایدکلرن اسباب مهیا
طریق صیغدوغن شهرو باغه   کهستان استدوکن طراغه
سرای ایتدکلرینی طاغ اچنده   یراغ و یایله ییلاغ اچنده
یقینده کلدوکن شاور نقاش   ایوب کندوکن آنکله چکوب باش
دد بلزکم دخی ای شاه عالم   برات یناردی اول ماه عالم
که اوکندن قچامز مرغ پران   طریمز حمله سینه شیر غران
اولانی صقلدوق شاه یکانه   آکا ورمدك اولدك بهانه
شه ایشندکده آه ایدی وقلدی   الن ایصردی و باشین صالدی
تعجب قلدی کم بو چرخ کردون   نه اوینلر دورر هر کن دکر کون
ایشنده عاجز اولدی ورددی انصاف   که وای اول ذرده کم حق قلمیه صاف
هر ایشك ارمانجه وقت و عدی   نه اصی ادمینك جد و جهدی

دیدی حالی کرالومز چرخ دوّار   یره بولور تلودن ینلز اظهار
قرالومز صبرایلن قیاس و قیانه   اولا کیم قصد اوقی ایره نشانه
خیالیله ادالومز ذوق و صحبت   وصالی یزمنه بولنجه قربت
کتوردر ایدرز شبدیزی مونس   اولورمی کیجه کندوزه مجانس
بلیمه عشقینه کزردی شبرنك   کهر سوکوسینه صقلاردی سنك
ایتین بولمشیدی یادکار اول   غمین ایدنمشیدی غمکسار اول

کفتار کشتن بهرام بتیغه مداین و هزیمت خسرو را

دمشلرکه رای اهل عالم آرای   که فتح و نصرتك مفتاحدر رای
چه کرتیغ ایدی تاج خسرو یدك   قلجدن شهلره رای قوی یك
دمنده رای دوشن بر جری میر   همان بر قلج قرر شمشیرله تیر
خصوصا تیغله رای اولنسه همسر   قلور سلطانی منصور و مظفر
ایشتدر چونکه بهرام قوی رای   که پرویز اولدی ملکه حکم فرمای
باشنده واردی سودای شاهی   ازینك بلمشلیدی تخت کاهی
مطیع اولمشیدی ملك ایران   ادبالمیشیدی توران و یران
دیدی خسرو یکیدر مست عاشق   دکلدر تخت کسری یه که لایق

طولودر شور شیریندن دماغی ایچر تقدی محبت شمع داغی
جهاندن ایك كوردر بر جرعه جامی صاتوبدر چنك و نایه ننك نامی
هم ایله چاوادر اولقنه اكیز كه آتاسینك كزنجیقردی پرویز
ادن كندو آتاسینه بوغدری اولامی آبرغك قاتنده قدری
نه بلسون كیده چون یوسف نظردن كرك یعقوب ایرله بصردن
آكا واجبدر دربند و زندان كه اغلاندر سفیه وشتادان
دكل مقصودم اتك كزندی قبول اتماكدر پندیله بندی
كه حاصل قیله تحت اهلیتینی كداره شورد وشردن بیتینی
آتا بیكی كز اولرسه قتال اولور ملك و رعیت بینه پامال
بو ترز یرصلب شهر و سپاهه قمو اقلیم خاین قلدی شاهه
پس اندن جمع ادر شول دكلو لشكر كه یازلمز فلكلر اولسه دفتر
یراغ و یات و تیلو نیت ایله بودر تخته اولو جمعیت ایله
دلادی خرو ایده جنكه نیت بهرحال ایلیه جهد و حمیت
ولیكن دولتی سركشته كردی رعیت كندودن سركشته كردی
بدرك اومیدایله خلوت طشتیدی بو تدبیرك اوكن سوكن صنشدی

ایدی اول حكیم ای شاه زاده بیشوكی بیلسون یزدان زیاده
چه كر عمرك كبی عقلك اولودر خزینك معرفت كنجی طولودر
بلورسن دایما دورد ورنكی كه نقشی كاه خرد كاه زنكی
چون ایكی یوزلو اولدی شكل بركار كهی اقبال دسم اورر كه ادبار
چون اقبال ایره یوز منعیله كیمز چو یوز دوندوره بیك جهد آتشی كیمز
قچن عاقل كورر آخرده رجعت كوكل اخترمیه قلمایه رغبت
قلامبرا كه دك كیم نجم راجع شرف برجنده اوله بینه طالع
سعادت قولنه حقدن عطادر آكا زوریله جهد اتمك خطادر
پس اولدم طوتسه طپراغی زر اولمز الین طاشه صونسه كوهر المز
قلوك كیم كوردم احكام نجومی آرادم تخته رمل و رقومی
شها بر بلور اول اوزنوق اكسك كرك در صبر ایله اتمك تمسك
پس بر زفال و سعد و بخت میمون كه فرتنیه حسد الیر فریدون
ولیكن رام دولت رومیلادر بو بابه نردبان اولن بو میلادر
همانا ساعت بر شبدیز پرویز عناد اتمادی و كوچ ایلدی تیز
مداینden چقوب اولدی روانه اردردی بر ملاذر با یجا نه

هم اندن اندی ارمن ملکنه جان   که اندیدی کوکل دردینه درمان
قدی بهرامه تخت و کار باری   گزندینه طوغردی روزگاری
بویرده کرچه وار ایدی دراجق قصه   ولیکن آنجه بیقدردی وقه حصه
دکل مقصودم تاریخی بروبر   بل انک عشقیدر ذوق و صفا ور
بزه افسون کرک افسانه چقدر   گهردر قصدم دردانه چقدر

مطلع داستان و تازه وردن شاه شیرینه بادرس

کل ای جان محرمی و دل ندیمی   که دردک تازه در عشقک قدیمی
جهاندن کچ دل و جان صحبتن قل   دل و جانکله جانان صحبتن قل
نفس قطع اولدین نفس نفیس ایت   بحوق مجلس انسه انیس ایت
زهی مجلس که ذوق و عیش باقی   اولر موسی ندیمی خضر ساقی
حریفی محرم روحانی لردر   مرتبه سی قمو ربانی لردر
فلک لر ساز اوازینه رقاص   ملک لر شوق دن باشنده غواص
شراب نشوه سندن جمله سکران   دل و جان دنک و واله عقل حیران
ابد نوش اولسون اول جانه معجن   که اچر دریالری دربر دزلی
کوکل بر شمه طیدکنه اثر ویر   وکرنی بادیبر قوری خبر ویر

همان

جهانه قومینه اول شیر و شکر بر   بهانه اولسون شیرین و برویر
چون آلدی قصردن شیرین شاور   التدی ارمنه حسن روضه حور
شهی بولماجق اولدی پریشان   فلک ایشنده قلدی ذلک و حیران
الا دب سبزه سبز روانی   مهین بانودن آلورم دکانی
بشارت طولشیدی ملک ارمن   صانسن کلشن اولدی باغ و کلشن
ارشدی چشمنه جان قصرینه حور   کوکل لاله سرور و کوزلره نور
مهین بانو چو رحلت بلدی رنجی   تصدق قلدی وافر مال و کنجی
اکثر قلمشدی شیرینه تلطف   که ایده مال و ملکینه تصرف
چونانک کوکلنی صاقلردی جانکن   دلکه المزدی کچمش داستاندن
بیلردی کیم قموقتانه لوقدر   همان عشق ایتدر دیوانه لوقدر
بوقرلردن هم المش بعض رازی   که اول ناز اهلنوک نیدی نیازی
ادر لطف و مدارا ایله تدبیره   که صحرا طوتمیه اهوی نخجیر
نه قلدی اولدی اوچ یوز قیزی تسلیم   که حسنی هر برینک ذکر اقلیم
بو شیرین تلره اولشیر بروفد   نه قارلدی قندو شهدو شکر
کنه لطف و نشاطی تازه قلدی   صفا و عیش بنی اندازه قلدی

اگرچه ظاهرا ایلردی ذوقی | یقردی جانی و کوکلی یاز شوقی
کلردی گل بگی گلشنلر ایچره | براکی دردله دیکنلر ایچره
چه گرکه کنبر صیدی شکاره | جگر عشق اودی ایله پاره پاره

رسیدن خسرو با شیرین بایکدیگر در شکار

مگر بر صبح کیم خورشید زهره | شرف برجنده بولمشلردی بهره
مهیله مشتری اولمشدی همدم | اونکچون گرم ایدی بازار عالم
جهان فرخنده و طالع خجسته | گشاده شادلقلر غصه بسته
سحردن طورمش اول نور الهی | جمال و حسن ایلینک پادشاهی
بت شیرین زبان و خسرو آیین | نگارین شکرلب یعنی شیرین
کوردکیم جان جوش ایلر صفادن | صناسن کوکلی خمر ایچر صفادن
صغشمز غنچه وش اول گل درینه | طشا سولرسنه ذوقندن اریمه
کیجه تیم دوشی اولدیسه اول طوش | که اولر ایکی شیله تیم اغوش
دیدی حالی بو حالت دک دکلدر | علامت خیردر دندی شک دکلدر
یه اول خانم کوررم یا نشانن | یه جانم بولورم یا ارمغانن
سوارا اولدی روان چون سرو سیمین | بدامسنده اول ایج یوز دورد زرین

دویدی

یریدی ذوق و شوقیله شکاره | بقمیندن جگرلر پاره پاره
برزکیم اولدی بران اول پری رو | پری پیکرلره دشمش دی قرخو
که یارب کیمه اوچامی چکوب باش | اوچر قوشه اولیمز کمسه یلداش
یورر شوریله شیرین اوجنده | بولر قالمشدی یوز و صا و اچنده

آمدن سوار ملکیم بقصد عشق خسرو پرویز

بوماکه خسرو جمشید رفعت | شه مه منظر و خورشید طلعت
کچوز میشیدی گرچه زخمی یول | ایردرمیشیدی ارمن ملکنه یول
کهی بختی فراقندن جگر خون | کهی دلدار دردندن دگرگون
ولی چون منزل محبوبه محمل | ایردی گرد محنتدن بدی دل
دماغینه ایرشدی جان نسیمی | نه ذر باد ایلدیکا یرق نسیمی
بیردی هوندی انده خیل و خرکاه | کهی یول کوزلیو کاه ایدرک آه
بنب شبدیزنه شاهین کبی تیز | شکار ایستایو بر وار اوردی پرویز
کریچه ردندن آه ایدردی آهو | خدنگیندن پلنک آیدردی یا هو
صونغجه یکرشهر خاصکی لر | بلا و قوشه اوت اولرمی همسر
گذارک اولیورق دشت و طاغی | کذارک کوزدوردک صول و صاغی

کنجه بر بغجا طاغ و بیابان / شو آرایه که ایرر اول شاه خوبان
شکار ایلردی اول دلبرلر ایله / سمن سیما و سیمین برلر ایله
کورر بی جان نخجیر برزه تخجیر / قورار دغه بر شاه جهانگیر
نه شه کم هیبتندن کن زره پوش / مه گردون غلام حلقه در گوش
کورمش چهره دن طرف نقابی / برقمش تابه ماه و آفتابی
سمند پای ایاغش شکسته / کسندی بند نه کیم دسته بسته
کزنی و قلادی کمیندا تماکه جانی / صنم کوشدن قاشی کمانی
طونی و خدکلرنک آت گلگون / سر تاج همایون تخت میمون
کورنجه قلدی خسرودنک و مدهوش / نه عالم کندوزن قلدی فراموش
کوردی شیرین دخی کم بر پری رخ / فریدون فر ولیکن داغ فرخ
سکندر ملک حسننک زکاتی / فدا لعلینه یوز خضرک حیاتی
جم ایدنمش زلالی عشقنه جامی / جهاندن تشنه دل کتمش سرانجام
جماله یوسف و هیبتده رستم / ملک صورتده و معنیده آدم
قلورلر بربرینه قرشو حیران / مشخص تنلکی بی عقل بی جان
ایکی معشوق و عاشق بربرینه / ایکی محبوب و لایق بربرینه

اکی فتان

ایکی فتان بری بیربرینه مفتون / ایکیسی داخی لیلی لیک مجنون
ایکی آیینه نورانی مقابل / بری بیربرینک نورینه قابل
بو آینده ظاهر و اول بونده پیدا / بری بیربرینه قرشو مست و شیدا
برینک تاجی دنیانک خراجی / بری تاراجه ورمش تخت و تاجی
بری عنبرلر اچر گللردن / بری عنبر صچر سنبللردن
بری سنبللرن گلدن کورمش / برینک گللری سنبل بورومش
بری جانانلرن سرمایه دوزمش / بری غبغب بیرایه دوزمش
کبرمش ماهه اول مشکین کرهلر / بوغلامش نه بند و زرهلر
آنک یوزندن اومر ای وکن نور / بونک نوری جهانک یوزنی بورر
کرنجه ادماد لری بربریندن / آکا دک که اقدی چشمه کوزلرندن
نه شیریندن نظر ایرردی پرویز / نه گلگوندن گذر قیلوردی شبدیز
بقارق دیدی شیرین کم بو شهبازه / عجب اولشه د کلشه که اندیجه پرواز
چاق اولشهدر که ایرردم جشنده بوله / بلورلکدن اندام صاغ اشم صول
هله بندوکی آت شبدیزه بکزر / بو سلطان خسرو پرویزه بکزر
مبادا کیم نه فوت اوله فرصت / کلن جانمده قاله داغ و حسرت

دِدي وآندي آندن كندوزيني   شه اوكنده يره اوردي يوزيني
بيرز خسرو دخي كم بو پري وش   اولا قندر كه اوردي جانه آتش
او ماه كلرخ و بو شاه كلكون   هما اولايه شيرين همايون
وجودي يرديه كلدي وچون   ذنب دلداره قرشو قلدي بجن
بو شكره كه اولدلر مطلوب وحاجد   پري پيرينه قرشو اولدي ساجد
چو كر قاصد اكي بر اولدي مقصود   اكيچون ساجد اولمشيدي مسجود
بر اولسه عشق و معشوقيله عاشق   اكي قبله ده كل اول وقتن لايق
بلي اولچون بو اولمشيدي بو اولي   محل سجده يرده بيكنه يولي
چو قلديلر بو دو قبله نمازي   پري پيرينه عرض ايتدي نيازي
بولر بو حالده بيكن اردي لشكر   كوردلر ايكي اولمش برابر
طوتر خسرو چريسي بر كا صف   بو قزلر بر طرف قيلر مشرف
صنرلر ايدي بري مهر كه ماه   قران ايتدي شرفده برجنده ناكاه
نه خود اولدي چليدن بيله فرمان   يلبا ايردي بلقيسنه سليمان
نه خود مصر اولمشيدي باغ صحرا   كه يوسفيله جمع اولدي زليخا
يلار وكلدي شيرين دلافروز   ديدي سلطانه كه اي پرويز پيروز

فلك تا ايكدن اسنر بر بلندي   زمين تختكدن اوكر تخته بندي
جمالكدن قمر نوري منور   زلالكدن شكر سوزيني كزر
جهان فرشكده اول بوديم اولسون   قمو بندكده در اول اوردم اولسون
بلوردي بيره شول تخت اولدي تسليم   كه بيدي كوشه بيندي بيلي اقليم
ولكن اي شهنشاه يكانه   يقيندر بو ارايه بنده خانه
بديع اولمايه بو لطف و كرمدن   مشرف ايلسك بر دم قدمدن
سليمان كه اكه عالم خدمت ايتمش   قرنجا ايله كه صحبت ايتمش
كنتر كم نور اعظم پرتو ويدي   دم ادم منزلي درويش اويدي
كوزدنه كه بو جان پرور كشيدن   كلور بر بز كه جان وير ز اشيدن
نه جان ويرمك كه جانه جان بغشلر   اولويه چشمهء حيوان بغشلر
دراي جان باغنك پرورواني   كوكللر سبزه سينك كلستاني
جمالك نور جان صحنينه غرقه   سچك بندي جهان بو نينه طرقه
دو عالم ملك احسانكدن آباد   سكا تحسين سزوكه آفرين باد
نه اولور تن بزه چون جان سنكدر   قبول ايلرسك مهمان سنكدر
تو زلك بكي قونايم ايشكو كه   قولك بكي طرايم كينكو كه

ایکلابن اویدی شاهه شیرین / دعا قیلب اوقیدی مدح و تحسین
مهین بانویه صالدی شولدم ادم / خبر ویردی که ایردی شاه عالم
چو بانو اولدی اول حالدن اکاه / بلورکیم نه ایشه کلدی شهنشاه
یراغ و یایله اتلندی درحال / شه استقبالیله بولدی اقبال
مبارک کردی شه یوزینه فالن / الر ایلدی اوکنده قودی آنن
نثار ایلدی شو رسمه در و جوهر / که صحرا کوهر اولمشدی برابر
ایلادر غزتیله بر سرایه / که صالر صفه سی فرق و تنه سایه
حقیر و سست او قرنام سپهره / مکدر در رخ ماه و مهره
کردی نزل و نعمتلر فراوان / ارشدو کیجه عقل و حد و امکان
نه کیم یتیشدی مال و خزینه / مقید اولمیوب چوغ و آزینه
قموسن پیش کش قلمشدی بانو / شه اخذ ایتملر ایدردی قوا نو
مهین بانویه عذر ایدردی شاه / که بز بزم پزم و بز بزرک ای ماه
چو کردک سیزی بر شدک مراده / نه حاجت بو تکلفلر ارا ده
بزه جور ایدو کیجه چرخ غدار / بنا هوم بو قابو اولدی هر بار
بکینده قتلو قیلدی حق تبارک / اومادم کیم اوله کبیر و مبارک

کیم الده دشمنمدن انتقامی / دلا یم عذر می اولدم تمامی
کرا اوله المین بهرام چوبین / اریدم اوده یاقب شکل چوبین
مهین بانو دیدی ای سلطان عالم / جهان تند طپکدر جان عالم
بدن کر سست اولورسه جان صاغ اولسون / جهان صیرو بنه سلطان صاغ اولسون
طلوسن عقل و حکمت اول سلامت / مزاجینه وراسن استقامت
کرا اولجو باینه جمشید تخت نشین / و کر بهرامنه خرشید سنیسن
اتا کلک کیم قویدی طا یوسنده / یزیجی ازره یوردی قا پوسنده
اتاک تختنده بولدی نا مله تخت / کورنمادی چونکی اصیدی بدبخت
چو کندو خواجنینه اولدی عاصی / بتاهی بوله قهر کدن خلاصی
قرنغانک قنادی در زوالی / اتینه اوردن ایتمک بوله حالی
حسیننک دوربز بو ملک ارمن / امین دشمندن و فارغ بغیدن
لجاج بر قاچ کون ایله صبر و ارام / نه فعل ایلر کرا لعد دوران تمام
جهانک در لکن بر دم دمشکر / بر شمر بردمه بیک غم دشمرکر

صحبت کردن مهین بانو با شیرین در خلوت خود

ایکنجی کیجه که ایده تحمی یاک / یوز ردادنه مهین بانو اتک خاک

شونكه كیم اصلی اوله پاك كوهر | همیشه پاك دامندر مطهر

اریدر حق سوز اری قولونی | اریدر اری قلادرك یولینی

مهین بانو طویردی كوهر پاك | دلامزدی كه قونه خار و خاشاك

بیردی خسرو و شیرین اشندن | خبردار ایدی عشقك جنبشندن

اچوقلیغیله عشقه پرده یردر | همیشه عشق دردی پرده دردر

اوشانركه بو ایكی یار و سركش | برارده اولور پنبیله آتش

ایرمازیدی شیرینی اوزندن | كوریمزازدی انی یوزندن

ایلادوریدی كه شه قتینه | نتا كیم آفتاب مه قتینه

ولی تیز ایلریدی افتراقی | كه اولمایه افراقك احتراقی

بولراول یردمك بولبصفاین | سزالردی اكی عالم صفاسین

جهانه جمله كز یوزدم درمشلر | دم وصله اكی عالم درمشلر

دریغا كیم بیلزلر انی نه دمدر | كه انسز عالم و آدم عدمدر

قلوبن خلوت و لدلداره بانو | بودكلو نصح و پند ایدی اما تو

كه ای سلطان اوغلدو تتلو شیرین | شكر قندن كه جاندن طتلو شیرین

بكن حسن و ملاحت كانیسن سن | قمو كرد اهلنك سلطانیسن سن

سنك بر طرفه تك یوز ملكت جم | بیچوكك بر قلی بك كنج عالم

جمالك كنج جان سرمایه سیدر | صلاح و زهد آنك پیرایه سیدر

بوكندن طولدی نور روشنالق | هزار اولدكلو انلر پادشالق

آنكچون در كنش دایم منور | كه ایتمز دامنن كسنه الی تر

كل انكچون دكر هر لحظه رنك | كه وار در الدن اله كونلر تنك

طپلنیر كنج در مهر یله درجی | فلكدن یوجدر رفعتده برجی

بوزر سنك مهرایله مهر درجك | آیاقده قلدی بیلبنیاد برجك

نیرزكو كلم بو شیر جهانكیر | دلركیم ایده سن اهوی نخجیر

سنك خوذ چشم آهو كلی غذركی | دشوردر زخمله شیر و پلنكی

حقیقت بیلرم اولتوخوانه | مراد اوزكد آیرو عی بهانه

بیچوك زنجیرنك دیوانه سیدر | جمالك شمعنك پروانه سیدر

قوبا لوم ایلدن اولر هوجاوی | نه دیالوم خوش اولادك بو اوی

ولیك رخم بو جوب یدب زبانی | بیه حلوای شیرین رایكانی

محبت زایل اوله چون غرض در | حكیم آیتدی كه شهوانی مرض در

چوكوكلی قوشی دیر دانه سندن | قوزه ایرق بداغه اوصانه سندن

چو یته دانه کبی تمکدن اوکدن — توره دشمکلی اتمکدن اوکدن

اشیتدم بکدن ارتق وار دردی خوب — سراینده قمو محبوبه مرغوب

قوخر کن گل بنفشه سنبلیله — بنا قیله قناعت بر گلیله

ولی اوز مرتبه کوهر درجنه دست — قلور اول شوقله حیران و سرمست

دلکلر ایده بندن رغبتیله — بلکلر ویره عز و حرمتیله

اداسن اوله سن مقصوده واصل — اکی عالمده بوزا قلیغی حاصل

اگر اولماسنه بر آفتاب بند — وگر کیجه وینه افراسیاب بند

نیجا نه نقش ایتسه آرزمشلر — سراین صقلین نه ور دمشلر

نیجا کیم گل قوخی خوش گلدی جانه — چو قوندیلر بر قدیلر بیانه

نیجا شربت که جانلر خرج ایدرلر — صنجلر جرعه بیکی چون طدرلر

بزمده شاخ گل خاک اولنجه — کوزمز عشق اتشی پاک اولنجه

چو سرو نازنین سن سرفراز اول — سورسنک عشق بازی پاک و باز اول

شکرلب قلدی چون بو سرلری کوش — صفا وردی بنا کیم شربت نوش

کوردکیم هر بری بر قیمتی در — قولقلارنده قلدی در کبی بر

سوز کندو کبی اول پند و بکری — که اوزینک دخی اولدی فکری

حیادن گل کبی باصمیشدی در — سویه غرقابدی صن نیلوفر تر

پس اندن ایچدی سوکند عظیمی — کوکلدن یاد ادب حق قدیمی

گلک کافوردونک عنبرینه — آیک بدری و چرخک جنبرینه

مهین بانونک اری عصمتینه — انونک حقنده اولان شفقتینه

که کرجانه یترسه عشق داغی — ایشومک دمیسر صوله ساغی

ایچرسه قانیله طولو جام اول — مراد المایسر بندن حرام اول

اوده نیسمیله وارمایه یبرق — دکرسنم یوزسوزن تاشومه طبرق

چو بانو کوردی اول عهدی واندی — کوکنی اویدی و سوزینه اینندی

که زیرا بیلر ایدی غیرتینی — ارنلردن دخی بیک عفتینی

رضا وردیکه بو شاهله اوله ماه — بولیشه قنده درسه کاه و بیکاه

اگر بزم صفا کر عزم میدان — اوله اول شاهله سلطان خوبان

بو شرطیله که اولمایه یلوکر — جماعت بیله اوله کیجه کندز

چو خلوت قاله بر قیز و براغلان — او ججیسلی ولر البته شیطان

کوی باختن خسرو با شیرین در میدان

چو صبحک پهلوانی طوندی میدان — کوتردی کوی زر فیروزه چوکان

عجب چوکانکه اوردهر حزین   بر التون طوپله بك كوی سیمین
طغیدردی دکن ماه شهابك   کوکا اغمشیدی طوپی اسمانك
طورب شوریده شیرین پر اشوب   چکینیده زدی چوکان عنبرین طوب
کیندی هر بیابنی خسروانه   دقر کیش و کمر سرو روانه
اوقینك ترکشینی قانه یازمش   جهانی کیشنه قربانه یازمش
قومش باشینه برکانه برکی   که یغما ایده کرکی دوم و ترکی
جهانی یقیما عشه حسن تابی   بریدی قنا بینه نقابی
ادب خرشید طوپ و چرخ میدان   کتوردیلر بیوردی طوپ و چوکان
کمر بغلندی اولاوچ یوز قمر وش   که ای بوزلارده قول ذهره قراوش
طوتمش هر بری بر دلور تکه   کمیسی شوخه بکزر کیمی شنکه
کرانمش هر بری بر سرو سرکش   کلاشه تیغ دقیش ایله ترکش
قلچلرندن ازکون شید و نخچیر   قوچینز تیز طایر آتشه لر تیز
بزه هر بیر بر سنجه باد پایه   که سیری یول کسر باد صبایه
بو دلبرلرله اول دلدار فرخ   بریدی طوتدی شه درکاهن رخ
یلپ قرشولادی شیرین شاه اوز   کورب یوزینی طولدیکه لری نور

روان اقا پاعنده قودی باش   دیدی اولسون کوزومه تا که چوق یاش
کرم پاشیله عالم پرضیا اولسون   اوزك پاشیله ادم خوش دم اولسون
شهك حدن کچدی انتظاری   قرار زلفك بکی کیتدی قراری
اومرکم کوره یوزکدن نشان اول   که زلفك بکی اوله جان فشان اول
دیدی شیرین که ای یاری وفادار   بری یوز سورد بو یزدن تنها وار
دعا و خدمت ایله بن قلندن   اونتمسون قولن لطف بولندن
نجاما زحمت ایته اولسون سواره   که حسنی توتی جان باغی سواره
برزشیران ادا اولم خدمتنده   شرف بولسون دل و جانده و تنده
چو باش اورتاده در جان اونیا اولم   که یعنی طوپ و چوکان اونیا اولم
چو شیرین ایتدی شاوره اشارت   سکردیبا الدی شاهه بشارت
که شاهك طالعی الدوز پیروز   اولورین کلدی ای اول ماه دلفروز
بر قوش بر توندن خلق شابه   قرار ایتمك دکرسن افتابه
بوز اطرافه سیران ایده لم دیر   یاتغه عزم میدان ایده لم دیر
سحر چوکان دوش عنبرین طوب   دل العبیله صالله جانه اشوب
اشتدوکنده اول شاه دلاویز   پریدن چقردی شاهن کی شبدیز

سوکیجدن طورین چرخه کردی ... صونیدی کیدوکن شاوره وردی
بوردی چکدیلر شبدیز دورهاک ... سوار اولدی صنا سن رستم زال
الینه الدی بر چوکان زرین ... فلک طوپندن ایسترکم الدکین
یوردی شیرینه قرشو شوکتیله ... هزاران کره قرشو صولتیله
بری بیرن کریجک کلدی وجده ... یوز اوروب قیلدیلر آنلره سجده
کوکل چون درمیان ایتمشدی وارین ... بریر سیر ایدلر میدان کنارین
کورنشه کم بو هوشلر اوردی وارن ... کوکرچین کرد اوده اوده شهباز
قموسی قولله موسی فعلله مریم ... تمامی جامه جم دوررزمه رستم
دیرلر ادلری میدان ایچنده ... نه میدان اودیچکلر جان ایچنده
چو میدان صفحه سی اولدی مزخرف ... طورر بو وصفا ایله ایکی صف
بویاکه ماه رخ اخترلر ایله ... طورر بریاکه شاه چاکرلر ایله
کورر بر نیچه سلطان قوللریندن ... کروه بر قاچ کلستان کللریندن
برر چوکان ایله جولان ایدرلر ... اراده طوپ سرکردان ایدرلر
شه ایدرمشدی چوکانلر مرصع ... سراسر لعل و مرجاندن ملمع
که طوپ اردنجه صاچیله جواهر ... که بوله حاضر اندن حظ وافر

طلی طوپلر طلو مسکیله عنبر ... که دکدکجه دماغ اوله معطر
تکلف قیلدی شه شیرینه چوکان ... که یعنی طوته منه مهر ایله میدان
ایپک بز اوزندی چنه بندی حلالك ... اوپوب الدی اله چوکانی بیباك
برپیچیمانه شیر و پیر ارکك ... دکول اتلر بر بیرندن ارکك
خطا دیدم ملکلر درنه اصلان ... بری بلقیس دور بیری سلیمان
بری کلکونیله یلدن سبک خیز ... بری شبدیز ایله شهبازدن تیز
چه کر میداندن طوپ چوکان اورلر ... اکر باشن اونینك طوپ جان اورلر
یکی اغاو یکونرخ چوکانلرینه ... دلرکن طوپ اوله چوکانلرینه
بلوریچه یکجانك عنبرندن ... قیزرلر طوپ چرخك چنبرندن
کهی ماه اوردی طوپی کاه خورشید ... کبیروکه جم اوردی کاه جمشید
برزکم اونیدی شاهین و شهباز ... قوانوبن ایدرلر صید پرواز
اولب کلکونیله شبدیز همسر ... کدردی دون وکون بیکی برابر
کچر کرد شب و صحرا ایشه وکوه ... شکار ایلادکری حد و انبوه
بقاسن هر بر اهو چشم چون شیر ... صورمش جانوز قانیله شمشیر
کراسن نیزه سی هر نازنینك ... بولشمش سینه کاو زمینك

تعجب قیلور ایدی هر بهادر — هما كوردی فعلی اژدهادر
ملك كوزلردی شیر بیشه‌یانی — كه اول اوردن نه اولور ارمغانی
برزدن كردی بر ویرزدلا ویز — كه یوز شور ایله شیرین شكر ریز
غزال اولمش كلر شمشیر النده — كیك طوشن بر اینه شیر النده
بو اوجیلقده اولماه جهان كیر — بر قلدی دامه خسرو بكی نخجیر
تعجب قلدی شه كم اول پریوش — صفتده نوردر هیئتده آتش
كیجه اولجه قلدیلر شكاری — شكردن طتلو كوردب روزكاری

صفت شب

فلك طاوسی چون ترك ایتدی باغی — مسلط ایلدی كلزاره زاغی
بوزاغك قلدی بری عالمی پر — دریدی بر بیرده اچوب بلك در
بودر خود اشیان دهرك ایشی — كه كه طاوس كه زاغ اولور ایشی
پس اول طاوس كلر جولان زندن — بو آیه طوتدیلر یوز پرلرندن
چون المشلر ایدی ایامدن كام — نجابر لو برینه قلدی آرام
سحردن چونكه طوغر بو شمس تابان — اولرله قوسینه شتابان
ینه چوكان طوبه آغاز ایدرلر — ینه صید و شكاره ناز ایدرلر

برانی عمری اولایشه قیلدیلر صرف — بو حرفت مخرق اولمادی بر حرف
ملك خسرو كزاد ویردی فرصت — كه دلبردن دلا به بزمه رخصت
طولاشردی بیلمزدی قلاجی — كه كوزلر لردی الدنلرا اولاتی
بر اخشامین كه دنشلردی اودن — بولر محجوب خلوت سوز وصالدن
ددی خسرو كه ای نور سحرگاه — جمالك جان كزینه در نظرگاه
كزكدن كم كستر ارضلاندراهی — جكرنا قب قلور آهولر آهی
نجوكدن كم آر مشكین كمندی — كیك بغرینی كبی شیر اوده یندی
نجا بر جا نوز قاپن دكالوم — كلوك جانه جكر قاپن دكالوم
نجا عزم و شكار و ورزم ادالوم — اویالوم حزم عقله بزم ادالوم
ادالوم چین سحردن عیشه بنیاد — الالوم كردش ینی دادن داد
بهاز ایامدر دوران نوروز — اولیدر كنبد پیروزه پیروز
چو حاصل داغ حسرتلد سرانجام — دكولز لالدن كم طوتلوم جام
سنكله بر صباح اچمك صبوحی — اكی عالمده روحك در فتوحی
قودیه مق كزی ستنده اولماه — كه نور چشم در حكم شهنشاه
كجندی شب سحر ایدی و كندی — كجه ایرنجه اوتاغینه یندی

پر اولدی دونی صباح اولنجه پرویز / دری طوتمشدی چون مرغ سحرخیز
کزادب دوشن الدیلار کندز / کجادن نطاق اتجه صیدی الدز

صفت بهار و [illegible] خسرو با شیرین

سحر کیم چرخ مینا صحن مینو / طعتدی دهره لاله دردی لؤلؤ
جهان اولدی لاله زاردن گلشن اولدی / کوکلر کلدی جانلر روشن اولدی
زمان طوتمشدی بهلک روشنایی / زمین بولمشدی بوی آشنایی
مگر کیم آفتاب عالم افروز / پری قلمشدی نوروز پیروز
صچلمش رحمت آثار جهانه / جهانک شکل دونمش نوجوانه
صن ایتمشدی عالم تیغ صوری / که عرض ایتمشدی بعث و نشوری
طمردن قان بیرلک جوشه کلدی / سحر مرغی صلای نوشه کلدی
شورسمه اعتدال ازمش نسیمه / که جان ویرمک دکر غرق رمیمه
هوا عیسی دمینی بیله ویرمش / بولت خضر سوین سبیله ویرمش
نبات ایتمش نتایجه عروسی / صلادر زهره روم و ترک و روسی
صبا مشاطه سی عنبر دوتزمش / چچکلر خدی گلگونه دوزمش
پر ایتمش یاسمن درجن سفیداج / شقایق حقه سی شنوخله زاج

کوترمش

کوترمش لاله لعلین شمعدانی / زری آوجنده نرگس گوزلوانی
کل اورمش باغ ایچنده تخت کاوس / بنفشه دسته دوزمش پر طاوس
یلر بیلک نسیمه اوکنده اولغاش / کهی فراش اولور کاه نقاش
آلوردی نسرین لاله زرین آیاغی / یاتیدی سوسنک چینی قباغی
ویرشمش لالنک تا بیله قانی / قدح لعل اولمش و خمر ارغوانی
آنی کیجون کولر غنچه نظردن / که پرده کیمه سی یاقوت و زردن
هم اول مجلسده آخر مست تر باز / آچیلر پرده سی اولور کینه پرداز
مغنی بزمنه مرغان سحرخیز / کیمولک آهنک بزم و کیمنک تیز
هزار اولور سحر دستان بلبل / که بر دم شاد اولب کوکلن آچه گل
ادر بو شاد له آوازه قمری / که ایرورن تازه طوتسون نازه عمری
بو قمری ذبح ادر ذکرینه تواج / که بو مهادن کروکی دهر آلی تاج
سحر بلبللرینک نالشندن / کلب کللر کوکلر آلشندن
آغاجلر رقصه کرمش لرزه ناک / چیچکلر چکش اتمش جبه لر چاک
صنوبر باش صلب خرا تلغ ایلر / چنار و سرو دست افشانلق ایلر
بدقلاری نسیم اولحظه یمین / صحر که ایدر دم مرده قوش دیدن

صو شوریده اولوب شود کلو رنکی　　اده کم بندوز نجین چکر باد
بلب نه چکدکن بلبل بلادن　　کلک قان درلمش یکزی حیادن
خدا قلمشدی دشت طاغ جنت　　جهانه رشک ایدردی باغ جنت
کورمدیبن کشی جنت صفاسن　　بهارک سوره بی جنت صفاسن
بو فصل ایچون که طپراقدن بتردر　　کوکل کم طاشمیه طاشدن بتردر
سحردن طوردی یوز شوقیله بردر　　که اولا باد صبا یکی سحرخیز
دیدی شاوره ای اوستاد کامل　　بوکن درروز و پیروزه اوله غافل
جهانه دم ویر الوم داد الا لوم　　بو فانی عمره بر دم زاد الا لوم
بریر سبزه زار ای اختیارایت　　چکلانده رخت و بخت اختیارایت
نه دکلو قیلرسنک دسم وایین　　دزت برده کوکلک الدوزنا یین
بهشت آرایشی تک زینت آیله　　چو حوری پری ولر جنت آیله
خدا خود آیله دز مشرق جهانی　　که او مرجانینه درمان نقشمانی
خطا زسنه نقشات بر زمینی　　برده میل ایده اولنقش چینی
باش اوروب شاه اوکنده یر شاوز　　قومادی خیر ایشی تا خیره شاوز
بولر زخوب وخرم بوستانی　　که صارزدی کرن فردوس ثانی

طلو

طلوبنر زکل ریحان و سنبل　　نوای قمری و آواز بلبل
چمنکه خوره بی آب روانه　　بکار و چشمه حوض و خروانه
بیامنی وضه صحنندن منور　　سوی کوثر زلالیندن مطهر
برآدی اولیری شاور استاد　　شورسمه کم کوردن دجنا باد
آقندی اول قدر قند و نباتی　　که بیرک شکر اولدی هر نباتی
کلاب اولدکلو جمشید تابه　　که آب المزدی جلابی حنابه
قورلدی سایبان چتر و خرکاه　　اورلدی طاق وایوان تخت درکاه
کوزاردو کنجه کلدن خرمن ایدی　　صنایس طاغ و طاشی کلشن ایدی
شود کلود کدی حوضه در و جوهر　　لطیف و پاک و شفاف و منور
که عکسی بر تواب سایه بانه　　قلور یکدش زمین و آسمانه
ایکی یا که ایکی تخت مرصع　　مرتب دزدی حوض ازره ملمع
کبر و هر تخته وضع ایدیکهر لکز　　که نوریندن قمار دی نظر لکر
قلور شولدکلو اول بستان زینت　　که بیلردی قصورن کرسنه جنت
دزلدی چون هر اینیله ارکان　　هراینیه ارشدی انده سلطان
بکندی خسرو اول ترتیب غایت　　قلور شاوره تحسین بی نهایت

دیدی وار امدی اول جان منزلینه — یکی اول ایرش سلیمان منزلینه
ولی اهسته اسن ای یار نازک — که دیمز بیله اول دلدار نازک
چو اصفینک هر ایشه چاره سندن — ادرلر هم چون اولدی یاره سندن
ورب هدهد کبی کشف ایله رازی — و نجادن بیر سوز و نیازی
قلاین سن دیکم احسان سنکدر — دلوم سنسین دلیله جان سنکدر
باشن اوردی و ایاق کوتردی شاه وز — که بیشه کردی چون کرم اولدی نوروز
بویاکه اول نکارین و زمانه — سحرکهدن طورر مستانه شبانه
اوکندن کیجه کی عهدک مقالی — کزنده اولجق وصالک خیالی
هزاران نقشه رنک اتمش اوزینی — قپویه دکشیدی جان کزینی
که ایره اول رسولیدر روح پرور — خبر دیو شکر دوکه مکرر
همان دم اردی شاه و شکسته — یوز اوروب دیدی ای یار خجسته
کونک بیروز و نوروزک مبارک — سعید اولدو زلفک اوزک مبارک
جهان یوزک کتیدن روشن اولسون — فلک لر نزیو کلدن کلشن اولسون
سلام و خدمت ایلر شاه پرویز — سنک غیرکدن ایدی عیش پرهیز
دعا یوزن عبودیت یرینه — قویب یوزک اومر دولت یرینه

کی

کرم کوستر که سلطان کرم سن — قدم قیل رنجه کم رنجه قدم سن
ایشیدوکنده شیرین بو شکر نوش — بر کدن ایلدی خون جکر جوش
اچیلدن مهر جوشی طاشه اوردی — ایاغ ازره طوروب ال باشه اوردی
همان دم اولدی کلکونه سوار او — بهارک خندنه کلکون وار اول
نظر قلدقده اطراف بهاره — رخندن دوندی عالم لاله زاره
خرامان اولدی چون بستان زوی — فغان ایدردی قمری و تذروی
سولر شوریده اولب جوشه کلدی — چچکلر قوبدی صنکم هوشه کلدی
نسیم سنبل جان پرور اندی — بنفشه اغزینی پر عنبر ایندی
سحر چون خندکلز آدیبر ایدر — اچرهم بردیکندن یوز کل ایدر
مهنیا اولمش اول اوچ یوز دلارام — دل و جان ایله اولب دلبره رام
سکردو قرشلادی دلبری شاه — کنابتی نیته کم بدر اولیجاق ماه
کرنجه یز بزنی قرشو قدن — کتکدی بیری بیرینه ایاقدن
ارشدی صانکه مجنون کوه بجده — اکی جانیده لیلی قلدی بجده
کلندی بجده وقتنده چو هوشه — دل و جان مرغ بشلادی خروشه
اوقید بلر دعا و مدح و تحسین — که جبریل امین ایدردی امین

بنا ایدوب اوستادلر جواهر نه جوهر هر بری بر نجم زاهر
کورنمشدی اول اوچ یوز ورد زرین اله اوچیوز طبق زرین و سیمین
طلو در یتیم و لعل و شفاف دخی یاقوت کم نوری ویرر لاف
بنا ایلادیلر شاه آیینه صحو بالدز کبی ماه آیینه
ملک منظرلری سلطان بتانک پریوش قوللری شاه جهانک
شو دکلو صاجدلر یاقوت و جوهر که طاشه طرغنه اولدی برابر
کچر بر تخته یوزیز دلاویز کیرو بر تخته شیرین شکرریز
کریجک عارضینی دردی حوضه هوا اولدی دکزنده ایندی بو خوضه
قلور حوضی دخی نکین و روشن شو رسمه کم سو عکس سقف کلشن
بو تخت و تاج و لعل و در و مرجان بو حوض و سبزه و باغ و کلستان
اکرچه روشن ایدی و دلفروزن کرندی یوز نوری نه کوره توز
کنش یوز کوسترنجک در مز ایلدز نه ویری قلسون ایلک ادنسه کنددز
قوندی کرسی زرین و سیمین اوتردی ماه دولر زهره آیین
ایکی تخت ازره ایکی شاه فرخ بری زهره جبین بیری قمر رخ
اولتردی خضر مانکم آب حیوان یا خود ایرشدی بلقیسه سلیمان

قونجه ایکی شاه فرخناک طیور دل بلبل خدمتنده چالاک
شهک اتی یوزلو قوللر بر طرفده مه ایلدزلر بر یاکه شرفده
بو ولدان ایله حوریدن اولان آن کورن جنت صنر بر حور و غلمان
چقیر عقل و ریمک عمری باده مباح اولرایدک جنتده باده
ینغادی ساعد سیمینی ساقی سمن سیما اولر کشف ایتدی ساقی
کمش ایلک اولرا لتون ایاغی سوروب دولدیردی لعلین طداغی
طولانجه بر ایکی نار نوری کله بکزتدی بکزی ناره نوری
مغنیلر دزتدی ساز و آواز ایدوب سوز و نیاز ایله سرآغاز
شهک واریدی بر سازنده استاد که سوزندن قلردی زهره فریاد
سرآغاز اتسه بر صوتی طربناک ادردی نیجه جان تن جبه سن چاک
چو آوازن قله عود ایله دمساز تتردی عود وش منم بزمه ساز
اولوریدی دمی غمخمینه آز اریردی زخمه سندن زهره مرهم
قومش انغامه نسبتشه صیفتدن اوزانک بر جیله الت جهتدن
بلوردی داستعه بر جکک مقامن نه اوله پرده ساعت نظامن
ادردی چالنسه کوکلدن کوکه یول مقامن سانا عتنده بر جکک اول

صفاتی بعض ادوار اخره مذکور اکیلر باربددر ادی مشهور
هوادار دیدی پرویزک قدیمی مصاحب همدمیدی هم ندیمی
اشارت قلدی شاه الدی اله ساز نوالر قلدی عشاقه سراغاز
قوپردی قلدن ایله او افغان که اصدی بر قلیله بیک دل و جان
درب قولندن نوروزی عمللر دردی پرویز دیلندن غزللر

غزل خوندن باربد از زبان خسرو ملک جهان

کینه نسیم سعادت دم اوردی جانمزه که اوش همای شرف قوندی آشیانمزه
عجبمی تابدی موزه یوز سوردیجمه‌یه چو آفتاب جهان اردی سایبانمزه
جنابنی بله جنت قصورنی کلیه‌چون بقرینه روضهٔ فردوس و بوستانمزه
براله جام می جام جم کتر ساقی که دهر قهر چوق ایچردی زهر جانمزه
چو دوست قاشنا یندن اولدی پیر آد حوادث اوقلری قربان اوله کمانمزه
براول بهاره ارشدک کیلسه یوز بیک کوندار رحمیه کوزیلی کلستانمزه
بکوکه منزلز عرش و فرش اولر یردر کر آستین ایده خدمتلر آستانمزه
قلبجه باربد قوبین پرداخت طورنلر عقلنی قلمشدی درباخت
نکارک واردی بر خوب چنکی که ایردی نای و عودی اوده چنکی

نفسده عیسی و معنیده مریم دم داوودله اواز همدم
نصیبی زهره‌دن حسنی قمردن نکیسا ادی و دادی شکردن
اشارت قلدی اول سرو کل اندام که بردم طوته چنکین بودلارام
بش اوردی الیکاله بر بیر دمساز که ویرد سوزله کینکلو اواز
اکلمش سوکسونی بیلی بکلمش دلنمش یورکی بغری بکلمش
اگرچه باشدن ایاغه شکسته ولیکن بر نکار و نقش بسته
بجامه بیر شکل الاجوان دل درزد سیمین قلملر انی قلقل
ودر فید قلرا که بسته لبلر کناره چاک ایدیدلر طرب کز
بتی کل ساچی ایقده نشانه اوتاب ارقه سن دور بجانه
درا غوش ایلیبانی نکیسا مشرف قلدی بزم زهره آسا
دلا جب دیدی چنکله قلندک مجابات غزل شیرین دلندن

غزل خوندن نکیسا از زبان شیرین بمطلب حال

همای عرش قدم اوردی آستانمزه که شاهباز سفید اردی آشیانمزه
جمالینه کزدشنه ذره‌دن کم اولر بو آفتاب که باش اوردی آسمانمزه
زمانه کاسیله جان مرادنی بلدق آرالی شاه جهان بخشش و کامرانمزه

ازل کوننده چو سعد الذی بکده طالع — اردنه ای کونش فرق فرقدا انمزه
ارشدک اول کله کم ارسه چرخ طاوسی — کمینه بلبل اوله صحن گلستانا انمزه
گلولو جاندر دکن بولشدر ای شیخی — چو خانمک قدمی بصدی خاندا انمزه
بو سرو اباغی دربره شو منتها معراج — که سدره رشک الله پایه یره ده باتمزه
غزلدن فارغ اولنجه غزالله — اول اهولاره دشدی آه نالمه
بوچک او ازن اولدرسمه پرویز — نیاز عرض که نیه اردی ایتش تیز
بلردی مستلرده دست بردی — که صاقینک اچردی دردی دردی
کوردچون باربدچنک نکیسا — دم وصوتیله دردا ود عیسا
همانندم وردی عوده کوشمالی — که نیلرسن اوده دش طرمه خالی
بلرسن عشق قانونیله معنی — گرک صوتک شفادن اوله مغنی
شه ایدی بر موافق نغمه در خوشت — مخالف ویلدیکا بدیکیرده سن زشت
بودرک نظمنه وردی نظامی — کماله ارسون دیو شیخی نظامی

غزل خوندن باربد از زبان حضرت

عجبمی در کدز قلبنه نظر فردوس اعلیدن — که اولدی جان کری دوشن بوکی نور عجیدن
چو دیدار یندن ارشدر بشومه شاده دولت — کینسم شوق تابندن کوکمز ساطعیدن

بحمد طاقت کورمشدر بو انوار تجلیه — مکر کم برک ایمش ارنی کوکل اطوار موسیدن
دنی النفس اولم ورنم جهانه خال ابوکی — بلردا ماکه کیدر دوست بکلر دیر دنیدن
زهی دمکه ارنک عمری خضر وش جاودانی — همین برلحظه دردر لودربان نفخ عیسیدن
کور ساقی مجابی قفا اولمردن کدزنکم — بود رجنده ده حاصل اصلاح و زهد و تقوی
شکسته کوکله طرک وریه کوشه شکلا — بوفتح بلکه کوکلم ترفده طاق کسریدن
چو تقدیکا ربد عوده بواودی — کوکللر یا ننی صکه اوده قودی
نکیسا الذی اله چنکی تیز — کوکل زمر ایلدیا هنکینی تیز
اددکن بر بنینه ایلک شهناز — برزکانه دردز کوچکده شهناز
جوابن شعرک اول یار خجسته — نکار اغزندن ایدی رفقش بسته

غزل خوندن نکیسا از زبان شیرین

زهی نور تجلی کم کرندی صنع مولیدن — کر کورنسه اسنیه جهق سلک فردوس اعلیدن
ابالی چهره دیدارن کوکل کوزمیدی حق — کوردکن نقش ومانی ترحاصل نقش مانیدن
عجبمی حرمن حسنک جهانی خوشچین — که هر برد انه سی کیدر بکا دنیا و عقبیدن
کمان کش غمر کلک بحری کیاسن زهد ثانک — اکر دیرسه رتیره نه قوت زهد تقویدن
اگرچه صبح صادقدر کدن اسرار بو — دکل درچشمه سی چونکه نه حاصل نور تقویدن

بلوردی عالم و آدم که مجنون نیجه عالم … صبا کشف ایلسه بردم حجابی حسن لیلی
کوکل قدك هواسندن نجاتی … که تورك کوزنه پکدر بهشت و شاخ طوبی
نکیسا سازن ایدنجه فرو داشت … بلیمز اولدی اول شاه کیجه دن جانب
شورسنه ایدر ایدی درد ایله آه … که بولوردی زوال تخت و درکاه
شراب و شهلغ و عشق و جوانی … خصوصا دلستانك هم داستانی
تخیل نیجه بنی قیله بو حاله … محال اوله نفس صبر و مجاله
کرو شورین شیرین دلفروز … چکردی دمبدم آه جکرسوز
ورور که ایدب دل و جانینی پرتاب … قله کندوزنی یره ویره پرتاب
کرو ایدردی بانو بنتدنی یاد … یقق عقل ایشنه اوردی بنیاد
نجاکم شاه ادردی ناله و آه … جوابنده قلور فریادلر ماه
اول ایدوکنجه جیکر جبه حالك … بو حالك ایدردی یوزن یره بیاکك
چه کرسیلمز ایدی شوق دیدار … ولی غمزیله ایدرلردی یا زار
حیادن طوتلرسه حال دیلی … فصاحت بولر انده حال دیلی
کرشمیله جوابی و سؤالی … بری بیرینه عرض ایدردی حالی
اکا دك سردلر جام الدلر کام … که جام چرخ دوری بولدی تمام

صفت شب وصال و لعبان ملك بند شیرین از خسرو

چو بستانینه باغ لاجوردی … چمنلر قجدی جردی ورد زردی
فلکلر سبزه زاری طلدی زینت … زمین کلشنلری بلدی غنیمت
کونك طولدردیلر پیمانه سینی … لجامك دزدلر کاشانه سینی
آیاغ ازره طورب اول شاه خوبان … باشن اوردی یره آیدر ای کز لغاز
مدام اولسون سکا بو عیش باقی … ندیمك مشتری و ماه ساقی
کنش بزمکده زرین زیور اولسون … شفق باده مه نو ساغر اولسون
بلوررز شاهه زحمتلر کتردك … ولیکن خسته زاحتلر کتردك
صفای روحه اردك صحبتکده … دو عالم ذوقن ایدك دولتکده
اجازتیله تیقلی دفع ادا لوم … بیورلك کم صداع دفع ادالوم
شه اولدم ذوقنه حیران و مست … اوترمش لیکن خبرلی نیست ولیکن همت
کورب دورجفا کارك وفاسن … سردکن بردمه بلك بلل صفاسن
بوسردن ایله قلدی درد ایله آه … دیدك اوده نیدی تخت و درگاه
دودی ی یار ادم نور عالم … کزکدن جانه زخم و زخمه مرهم
نه مرهم نقدك اولدا جهانی … بیادی چرخ اهومك دخانی

نه سزدر همی بو سلطانم نه درسن | اگر که بن قولی خانم نه درسن
چو دیدار گوسترر اولمز بو نفس تن | گورم فردوس بستانن قفس تن
بورسم لحظه سن جاندن جدایی | گورم گندو وجودمدن ازایی
یوزک نوردن اولسم ذره جه دور | گورم گندز یوزینه دیه دیجور
اولن بو عین وصل ایچنده پرسوز | دیامی نار هجره ایدلم فروز
قلن وصلک گلندن آه و زاری | قلامی خار فرقتده قراری
گلیله ایلدر بیچاره بلبل | که ایتمز هجر و وصله تحمل
دکن قلدی اولقدر فرقته بیداد | که ایدر اول قوز خوددن وصلنده فریاد
قولوکم گرمه خانه قاتمه گل | نه گیتمک جان جانانن یانمه گل
دیدیلر که ای سلطان عالم | جهان تندر وجودک جان عالم
طپوکدن استین هجر و جدایی | روادر گرچه جور و جفایی
نه تن کم جاندن استر ایرلوغی | صوولماسون بتندن صبر و لوغی
گوگل کم سن گیتشدن دنده یوز | بر اولسون گوزلرینه گیجه گندز
نظر کم طوته سندن طرف عینی | بوله نوریله بعد المشرقین
نیجه گیتمک که گلمکلر بوررز | نیجه قیغو که گلمکلر گوررز

بلرسن کم جهان ایشی گل دز | غم و شادی بلادر گیجه گندز
اگر قلسه محب فرقتده باقی | یقردی دهر نار اشتیاقی
وگر معشوقا دیدی وصل دایم | وجودی عاشقک قلمزدی قایم
دن ایربکن بکی کتسم نظردن | طوغب قابوکه یوز سوردم سحردن
گوررسن بو نجه عدلیله افتابی | طوتر حسنینه هر گیجه حجابی
که یعنی بجلد گیجه صبح و شامی | بولر دهر اعتدالیله نظامی
دیدی و ایلدی اولمه شب خیزی | اوتانغی مغربینه ایدی سیری
گزی اردنجه خسرو واله و زار | مشخص قالدی سنکم نقش دیوار
الکیسی دیمی اولدن مست و حیران | قلرز صبحه دک بی عقل و بی جان
بونک نرگسلری گوزلر سحرلر | اونک ناوکلری گوزلر جگرلر
بو قالمش انتظار اوده سوزان | اول اولمش شمع بیکی دلفروزان
سحردن کیرو طوروب اول ایکی نور | بری بیر یوزندن اولدی مسرور
صباح الخیر قلدیلر صبوحی | اروروب راحله روحه فتوحی
چو وقتی عیشدی دوران عشرت | قولدی بینه اول سلطان عشرت
کهی ناز و نیاز ایدی کهی ساز | کهی آواز و سوز و که سرآغاز

نیه کلدی کوکللر ذوق و جوشه	نیه بشلادی بلبللر خروشه
چو اولمشلردی دوراندن وفایی	کیجه ایرنجه سردیلر صفایی
کیجادن صبح اولنجه درد و حسرت	سحردن کیجه‌یه دک عیش عشرت
اولرلر هردن آه و فغان ایله بلبل	اچیلرلر سحردن نیته کم کل
صلینورلردی هر کون بر چمنده	نتاکم سرو ایله نسرین سمنده
ولی بر دل ایله ایدی ذوق و صحبت	نظردن غیر اولمامشدی قربت
بولورلر شو لقدر لذت نظردن	که اکمزلر ایدی طعم شکردن

رفتن خسرو و شیرین بتماشای اباد پس و شیرکتی

مکر بر کون شه فرخنده اختر	که یعنی خسرو خورشید منظر
تماشا عزمنه قلمشدی سیران	سوار اولمش ایله اول شاه خوبان
بنجه هر کلک بر شاه و واردر	قمو یرده تماشاکاه واردر
کزب منزل بمنزل طاغ و باغی	قلرلردی تفرج باغ و راغی
ایدرلر اول سویه که ادی ارسند	بری مشکین هواسی خوش نفسدر
کوردیلر بر بلالی پاک صافی	کوکلار دردینه درکانی وافی
طولونیل و فر و نسرین اچلمش	کناری سبزه و کلشنلر اولمش
کله قرشو کوز اچمش نرکس مست	چیچکلر بغلامش صف دسته دسته
صونی ورمش لب لعلین لاله	ایدردی نعمان دزن اکه ژاله
کوزادر و کنجه سبزستان و کلشن	اراده اول صو پاک و خوب روشن
بکندی اول مقامی بو ایکی شاه	بیوردیلر قوردی خیمه خرگاه
قوردی تخت و تاج و شاه پرویز	مهیا قلدی عیش اسبابنی تیز
پاینده اولنجه دور زهره منظر	صناسن مهر ایله ماه منور
چو بلنشلاردی اقبال و بختی	براقمشلردی ولکن ایلک تختی
ایکی جانبده طرمش حور و غلمان	نتاکم روضه جنتده رضوان
اورمش با بدعو دله دستان	نکیسا سوزو ساز ایله هم آواز
لب شیرینیدن اول سو کوثر اولمش	بتون قامشلری نی شکر اولمش
کزندنه شاهک اولب عکس خشان	زلال انچنده صان لعل بدخشان
بو لعلک ذوقنی ایدکجه تصور	صولانباغزی قند ایله اولور پر
بدیز اول لب حلاوه قرشو	نتاکم تشنه دللر آبه قرشو
شهک اول حالنه عواد دستان	مناسب بر غزل قلدی آغاز

غزل لحن ندن عواد از زبان خسرو بشیرین

دل و جان اول لب مرجانه تشنه
صاچین قورتن دور جانه تشنه

قوردی بغرم اولخترن صنکم
صرزمش سبزه دور بارانه تشنه

اشرکه جان ورورای خضر سیراب
سکندر چشمهٔ حیوانه تشنه

تلاله دهر مالا مال اولورسه
کوزندن صنمغلکم قانه تشنه

شراب اولدی بکا الفلك شرابی
سودن بچه بر اوده یانه تشنه

لبك عشقنه جان خون دل ایچر
دوادر چونکم اولدی قانه تشنه

بو حسرتدن کونم یاشنده شیخی
صاچین غرقه دور عمانه تشنه

چو دکدی بار بداهنده اهنك
نکیسا داخی اولدی چنکنه چنك

قتوب شیرین دلندن قند شیره
بو رسمه دیدی اول شعر نظیره

غزل خواندن نکار از زبان شیرین

کوزلرکم هردم اوله قانه تشنه
قیلیه کورمدم کیم قانه تشنه

سویه سوسز بکی خدوکه کوکلم
اولدادر نیته کیم پروانه تشنه

بن اغلادوغم اسنرسنك عجبمی
کل اولور قطرهٔ نیسانه تشنه

کتور ساقی بره ساغر قتینی
که قالو موزه دور پیمانه تشنه

زلالوکه ایله یندی بحیوان
که خضر اول چشمهٔ حیوانه تشنه

لبك عهدینه ایتدم طکمدر کن
شراب چشمهٔ تر صانه تشنه

چو بو قدر قسمتی اغزی تر اولمز
دو دشنه دجلهٔ عمانه تشنه

بو رسمه بر نجه قولدو غزل کسر
دنیلب رقص و ذوق ایتدی کزلکه

یریدن ساقی کل رخ قدحلر
بوشلدی عمر و طولدی قدحلر

می وتنی عشقله اولمشدی همدست
شه اولمش اول اوج خمرله مست

بنا کاه بیشه دن قوپدی ارسلان
برقدی مجلس اهلینه هراسان

چندی قره و غن ققدی کردی
چری قومش بری بیرینه اوردی

اوکندن چون قچب ایماد کرجنك
یریدی مجلسنه دك قلدی اهنك

شهنشه مست عزت ذوقیله
یریدی شیره شیرین شوقیله

چو حاضر بولمدی تیغ و تبر
همان دم دکدی بیرق اولدی کیر

بنا کوشنده اوردی ایله برمشت
که شیر مست اوردی طرغرتشت

بو غیرتدن که قوپدی چرکیر
کسبا باشنی یوزدر دوردی رییش

هم اندن شهلره قالدی بو ارکان
که طوتمازلر سلاح و تیغ و برکان

چو شیر افکنده دور بو شاه پرویز
خطرلردن کر کدر شاهه پرهیز

اکرچه عشق ایچی مردانه لقدر
ولی مستانه لق دیوانه لقدر

چو شیرین کوردی اول شاه دلیری | که بر بر قدح یقدی نره شیری
الین اوپدی و شاهک شکر ایدی | لب جلاب بخشندن تر ایدی
ملکدن مهر اجب تنک شکردن | قیر بر یارن قند اول نقل تردن
که بیمارد بو شربت بزده خوشدر | شکر الدن دخی اغزده خوشدر
الا و بیپن و لی قومیه کناهه | لبک صوکه این خیرو مرد شاهه
پس ایله قلدی شیرین شربتی نوش | که ذوقندن ملکلر ایلدی جوش
نه شربت کم بولنسه ذره سن خاک | در بلت اولر کفن قیله چاک
پس اول نوش ایدی اول جام صبحی | که صندی خسرو شیرین شافی
اگرچه صکره چوق جام ایلدی نوش | ولی اتمادی اول ذوق فراموش
صفالر شربتک نوشنده دیرلو | کمال ذوق سرخوشنده دیرلکز
نه ور محبوبه هر لحظه محبوب | یمشلرده اولر تر و تک مرغوب
بولندی بر بیدن چونکه رخصت | کزادرلردی خلوت وقتی فرصت
چو ایدی اول ایکی عاشق بو نوشی | گوکا ایردیلر جوش و خروشی
قچن کم بوله لردی بوسه جاندن | قیرلردی نه شکرلک جهاندن
نتاکم اوغری باغه دستبولنه | خصوصا باغبانی مست بولنه

یمش

یمش دیرمه که بی باک ایدر ایش | صولو شفتالو یمم خوش اوردی دیش
قیرلاردی بر بوزدن نصیبی | کزادرلردی بر یوزدن رقیبی
شکر کردی گل و دخی نه عنبر | قریلردی گلاب و شیر و شکر
نجاکم شاه خوبان اوله هشیار | اوره مازیدی شاهی صیدن منقار
قچن باده دن سرمست اولوردی | شهیله بوسیه هدست اولوردی
چکردی بر بری ایله کناره | اکیسن بوصر دی یا یدن نظاره
ایچندن قلدی غنچه عشق اود جوش | قلوردی شاه بی دهشت در آغوش

مجلس ساختن خسرو و شیرین در بهار

مگر کم بر گیجه ماه شب افروز | جهانی روشن ایتمش تیه کم روز
دماغ عالمه باد بهاری | دو ترمش عنبر و عود و قماری
هوا بی اولجوز ایدی که نمناک | طولوردی مشک تردن نافه خاک
دمی مست ایلمش عیسی دماغن | ولی جرب ایلمش مریم چراغن
قرا کوکلی دکل لیک ابحیوان | هواسندن روان اولمش فراوان
پری ایتمشدی اغی ایدین روشن | اولبدی بر پری مانند گلشن
نردن قدر شرفی قدره دکمش | منور هر بر الدز بدره دکمش

سماع ایتمشدی زهره چنکله صحن
کروب اولدیلر اولمش چرخه رقاص

افقدن مشتری صاچر سعادت
عطارد ایدر اولخیره عادت

قلوب افاقه جلوه بدر کامل
جودو ویردر اولر عالمده عامل

شهاب ایتماکه جذی وتوز نجیر
بنات النعش یایله ایدلر تیر

ثریا کوهر ایتمش برطبق پر
نثار ایتماکه ایلک فوقنه در

منازل منزلنده هر طرفدن
بروجنده نجوم اوج شرفده

برنده ساکن اولمش خوجه وقل
یواده قودوقوش تسبیحه مشغول

اکرچه مختلف اوازده یکر
قمودن سازنده سازیدیکر

اوترمیشیدی شه شیرینه قرشو
آچوب نرکسلرین نثر ایده قرشو

رخ دلبر فروغندن چراغی
چراغ ماهدن بلمش فراغی

نسیم الب ریاحیندن اثرلر
ویرردی شاه شیرینه خبرلر

که یلدیز بو کیجی دمدن اولمز
بودن ماتند عالمده کون اولمز

نیجه اورنولو اولنه عشوه وناز
کرکدر عشقه اوبن مست وبرناز

نه هرکن ایرشر کیشی بهاده
نه خود اوجی طداش اولر شکاره

چو حاضرلتش وصادق اشها اواد
یمکدر اول طعامی چاره ای یاد

نیجه ایتمک که صیادک دیدیلر
دکلدی رزقی چونکه قوشلویدیلر

نیجه قیرقکه دیشن بیلدی قرد
چو دلکو زیرکیدی چیندی خرد

بو باغک ایچی تربا سر بیش در
پشیمان اولدی هر کم ییمش در

بو فکر ایله اوترمش شاه پرویز
آیاغ اوزره براکی قل شکر ریز

طورردی تخت شاه اوکنده شاور
ثناکر دخت کنج اوستنده کنجور

کرو خلوت نکارین اولمغروش
نیجه سم اولاون زیبا قاوش

همایون وکل اندام وپریزاد
سمن سیما ختن خاتون ولشاد

دلارام وجهان بخت وشکرناز
اونجی شهنواز وبلبل اواز

قمونی شوخ وشنك وظرافت
طراوتیله قارشمش ملاحت

کوندن بیرو قاشندن کمانباز
قمو ماریلك بیننده استا نداز

نیه تاره شدی لعل واتش ابه
صچلدی نجم دزی افتابه

نیه بشلادی اوده یانمغه عود
یله ویرماکه نی اعجاز داود

ربابی نیه اکلندی ربابی
جکردن شیشه صنجو بن کبابی

نه زخم وزخمه کر اودر بر مغ وکف
الور بوینینه ششتا یوزنده دف

قبوزك اله بوزدلر قلا غز
که جنلادردی اغلرکن دماغز

چو صحبت خالی ایدی یاربددن | غزلبو رسمه کلدی یاربددن

غزل خوندگار ... از زبان خسرو ...

دولت کوکب بخت اولدی منور بو کیجه | که سعادت کتوردی بزه مسخر بو کیجه

حلقه حلقه برلی دور ادزادروح ملک | اهل قدس اولدی مکر زلفنه همسر بو کیجه

بو کیجه قدری بلنایدن بکسه ملکی کبی خو | قدر تیله شب قدر ابد مقدر بو کیجه

وعده جنت ایسه یارن و بوکون اهله | بزه دیدار در نقد مقرر بو کیجه

بچوبز و ابنی هوبر نفس ای شمع صفا | بقلوم نورکه بزوانه کبی پر بو کیجه

نغمه عود دم مجلس بر عنبر ایدی | نفسندن نر عجب کرد وکر شکر بو کیجه

بحر محشره دک کن کبی بیدار اولالم | که اولدی عالمده کی مقصود منیر بو کیجه

اولنجه یار بد عود شکر بار | بکیسا چنک دزمشدی کوسنار

همان تا عنده دردی کندی | چکلدی مجلسه طوتدی بر یخ

جکردن وردی بر کینکلو آواز | بو سوز و سازله قلدی بر آغاز

غزل خوندگار از زبان شیرین بمثال

اولدی سعد الدیننک غرتی غرا بو کیجه | که ایدی ماهله قران زهره زهرا بو کیجه

ساچی چین اچدی و یا نافه آهوی ختا | که اولدی بر سنبل ختن دامن صحرا بو کیجه

بر اولقطره که صحرا رصالدیکی عان | اردکن بر توجذب ایلدی دریا بو کیجه

اردنه خضر ایتریدی بو دوته ظلمات | که اب حیوانا قدر کلشن خضرا بو کیجه

صبح صحت شب وصلت نکه اولسون بو بیل | ساعت لیل ای لحظه سی یلدا بو کیجه

اردی چون جانلره معراج محمددن اثر | نه کرک تن لره احیای مسیحا بو کیجه

بو آوازله عالم کلدی جوشه | برقدی مجلس اهلینی خروشه

چو سیر ایتدی بو یاقوت ازده تیال | کوزن بر فتنه ایتدی یا کمن آل

عجایب شرم کوتردی آرادن | نزه بشلادی هر دل ماجرادن

بیوردی شاه کیم هر بر شکرریز | بزه چون بر غزل دیسون دلاویز

که یعنی عالم ملوک عالی حیل در | سراسر استانیله مثل در

آخر لعل لب برنک شکر | صحرلر شاه شیرین ازره کوهر

همایو | مثل زدن همایون

همایون اولدی اول کنه پرداز | که ایتدی بر هما بازیله پرواز

اول صید ایتدی بر بازی هوایی | زهی شه بازکم اوله همایی

مثل زدن گل اندام

گل اندام آچدی آغز غنچه بلبل | که جنت گلشننده بتدی بر گل

خدا کوندردی قدسی بلبلینی　　قوخولاماغه فردوسی کلینی

مثل زدن پری زاد

پریزاد و ملک خود ذکر ایدر حور　　بهشت ایچندن ایردی بیزه بر نور
اکا یار اولدی بر جاندن سرشته　　بر اثر حور یا ایدی فرشته

مثل زدن شمس سیما

شمس سیما و سیمین تن فرخناک　　دردی کان بسلمش در بر کهر پاک
کورنجک اول کوهر بر عاشق　　اوپوپ باشنه قودی بر شاه عاشق

مثل زدن ختن خاتون

ختن خاتوندر دیدی بر آهوی چین　　خطا صحراسنی قیلدی مشکین
کورنیک بحری زلفینک کمندی　　بر قدی شیر نر بو بینه بندی

مثل زدن دلشاد

دیدی دلشاد و شادان و دلفروز　　که شیرین دوربه هر روز و نوروز
چلب چون وردی سلطانی سعیدی　　کرورز هر نفس نوروز و عیدی

مثل زدن دلارام

دلارام ایدر آرام ورکه فلک رام　　جهانه جاندر بو خوب نام

ارشدی جانه جانانک بیکی سلطان　　زهی دولت که بولدی جانه جانان

مثل زدن جهان بخت

جهان بخت اوردی بر خوش داستانی　　که بر کوزیله کوردک دو جهانی
بو شه نوریله بلدق روشنایی　　ایکی کوزیله کوردک آشنایی

مثل زدن شکرناز

شکرناز ایلدی بر تحفه تفسیر　　که جان جسدن ایلدی بر قدح شیر
شهنشاه اولدی اول شیره شکراوتر　　زهی شیرین که آدر بو شربت نوش

مثل زدن شهنواز

پس ایتدی شهنواز آواز بر ساز　　که تنها بندی بر سرو سرفراز
کلور بانینه بر شمشاد و آزاد　　نه خوشدر بر چمنده سرو و شمشاد

مثل زدن شاوند

پس ایردی سوزده چون شاوره نوبت　　قمو سنی قیلدیلر عشقیله رغبت
دیدی شیرین دیدی بر شهد شافی　　شه انک بالنه یاغ اولدی کافی
اکندم اون بکی ذخریله جانی　　که بو حلوانک اولدم زعفرانی
اچیلوق کلمسون بو طتلو لیغه　　ایرشماسون بو ایلک تتلو لیغه

خداکم دوز قلدی آشنالق | دلردن آرتیه مهر و جدالق

مثل زدن شیرین

چو سوز کردی شیرین شکرخند | جهان طولدی گلاب و شکر قند
دیدی و نازوق بیره بقارلق | که بر ایچی آیلدی آینه وش حق
اگرچه آی ایلا نوره قابل | با هوب بولمزدی کندو به مقابل
چو سلطانا قنابی اولدی پیدا | بو ایی آیلدی و لکن هو بیدا
ضیا ایر شمسه شاه منور | چه شیرین و چه برماه مکدر
چو شه نوری اوله عینده مادام | جهان آینه درون جام حمام

مثل زدن شاه

چو

چو اردی دوره شاهه دیدی سلطان | که قوبدی بیشه ده بر شیر غران
خدنك غمزه سیله بر غزاله | شکارا ایچون اولر شیره حواله
کزی تیر آمدن و زلف زنجیر | عجب بو جرزدن قلدی نخجیر
نوازش قلمزسه لطف شیرین | چه خسرو شوکتی چه شیر تمکین
وکر دلدار اولرسه دستگیرم | آیا قده شیر چرخ اوله اسیرم
اوردنلر حریف و اهل دللر | قموسی حرف حرفا بندیلر آزبر

درود و صحبته کرم اولدی شیرین | ایکیلی خسروه بزم اولدی شیرین
آلینه الدی بر کوهر آیاغی | برآبلادی شراب شب چراغی
باشن اوردی شاه اوکنده نوش قلدی | شهنك محبتی قانی جوش قلدی
روان چکدی سبک رطل گرانی | کلیله همدم ایتدی ارغوانی
بولب دنیایی تمنادن مرامی | بری بیرینه ایچدی دوستکامی
نیاز ایدردی خسرو ای کجه طورد | هزاران کندرك ختن اوده اورد
کرمدن اورمه بردم صبحدم دم | که ایدر سینه بینك دملك دم
چورمه بردم ای چرخ چنبروکی | قوکا قوزك پرنده عنبروکی
بر ز ستاره اولمه ای ستاره | که ثابت اوله بوکحل ستاره
پس اولدن قلدیلر احیای لیلی | صباح اولنجه بولدیلر فلاحی
چو کون کلکوندن شبدیز برزن | اوروب برکستوان قلدی زرین
اولب کلکونه شبدیزه سواره | سحرکهدن کیلرلر شکاره
قلورلر بیشه لرده پهلوانلق | کیك للیا اوده اوده ارسلانلق
ادب هنکام شام ایرنجه آرام | قلورلر بینه عزم باده و جام

صفت شب و صحبت کردن خسرو و شیرین

چو کندر شیشه بنی طوقندی طاشه | بچه بلبک کوردی شیشه باشه
تماشا قلمغ ایچون شیشه خانه | صنابن شیشه باز اولمشدی افلاک
طورر شیشه ده می ولبریلر | کوکللر شیشه سنی پاک ایدرلر
پری کر شیشه یه کیرمک اوله دیو | بولر هر دم قلر شیشه یه دیو
چو طولمش شیشه بکی پاتلری بیل | سنه ایچباغر بغلادیلر بیل
صراحیلر چغردی بینه قلغل | اوتردی کوله قرشو صنک بلبل
ینه طولدی فلک اوازه لردن | ملکلر دکلدی دروازه لردن
دل و جانیله بینه دلستانلر | دردیلر دوستانه داستانلر
شکرلردن دل و جان شاکر ایدی | چکر کلک اکثر شاهین بردی
شهک جانی هواجیشی ایله برجوش | ادردکای شیرین ذوقه نوش
الندده قان یعنی جام لعلین | کزندی جان یعنی لعل شیرین
کهی ایدردی اول جام تناول | کهی قیلوردی بو جانی تنقل
می تلخ الدوکجه اشرکلر | ادر شیرینه شیرانه نظرلر
دریدی غمزه سیله نکته لر تیز | لب ماتندخوی شکرامیز
کرور رمزیله اکلردی خطابی | بولوردی خسته جانینه جوابی

دل اول لب غمزه لر سوبلر عبارات | کرشمیله ادیرلر اشارات
می و معشوقه شهلق صحن کلزار | زهی دولت بودم کر عمر اوله یار
براللده دامن جانان طوتیله | برال قبضیله نبض جان طوتیله
که اوله لعل ترپاقونه بسته | بنفشه که کلیله اوله دسته
کهی شمشاده اوله سرو مایل | کمشلر کاه بلوره حمایل
کهی عشوه یله اوله عشق بازی | کهی بوسیله اوله چاره سازی
بودر عالمده ولی عالمده یوقدر | اکر بردمده و از بردمده یوقدر
ادرلر صبح اولنجه پاسبانلق | بریبیرینه ترجمانلق
اولرشه صبحه دک هر کیجه بیدار | کزادر کوزلری انوار دیدار
اکثر کیجه بو ایشی پیشه قلدی | هزاران فکرله اندیشه قلدی
که بر کیجه نکارین بوله مست | مکر ایوره کوهر درجنه دست
بولنمز یار فرصت اولجه از کیز | له مقصودی نشانینه اوره تیر
که حاضر و قندی حالنده شیرین | قدحدن دکلمزیدی قند و شیرین
قوپدی و قمزیدی توز ازینه | دکیزه کرسه کلمزدی دزینه
یملک ایچمک ایرو یازلنه سطره | اوقردی بره ذره بحره قطره

عتاب کردن خسرو شیرین را بکلاه کردن

مگر بردن که مهتاب بهاری — منور قلمشیدی روزکاری
نه دن کیم روزدن قدریله پیروز — برات اندن طوتردی عید و نوروز
قمر نور کنشدن دوشن اولمش — فلکلر سبزه زاری کلشن اولمش
بهار ایتمش منور دهر باغن — هوا قلمش معطر جان دماغن
سورحمت مصحفی تحریر ادردی — نسیم اولایت تفسیر ادردی
صالندی ینه اول سرو روانلر — دولندی بوستانه دلستانلر
مهیا اولدی ینه مجلس خاص — اولب زهره مغنیها و رقاص
ینه اوتردی اول رعنا کوزللر — ینه ایدلدی اولغرا غزللر
ینه دور اتلدی اول آب حیوان — که بولر جرعه [بیدن] زنده دل جان
اچلدی ینه اول لعلین قدحلر — کلدی غصه لر کلدی فرحلر
اکادک کیم بلردی فعل باده — بویدی عقل نرکی نفس ساده
اکرچه صحبت ایدی جمله طالب — ورودرق کوزلره خواب اولدی غالب
که زیرا چوقدن اویخوسزلریدی — کجالر عیشه قوروشزلریدی
کزن تا قیلرک طوتمشدی جانب — اچی مطربلرک طولمشدی تاب

چو اولمز مست اولانلر حال مستور — بوکی بیتانه سلطان وردی دستور
ورودرق قلدی انجق شاه له ماه — بری بیر بیسنک شربدن اکا
محبی نی عشق و کل بی خار قلدی — همین سلطان ایله دلدار قلدی
کادینه چکوب شیرین بیالک — شهنشه صبر طوتمن ایلدی چالاک
الین اوپب ددی کمنز قلوکم — کلر کلسن بلا و بلبلوکم
دمادم قاپوکه اکراهه کلدم — کدا اوست [illegible] ایله کلدم
کچن کیجه جهانه شهدی کلدک — اولر جمشید [illegible] کلدک
بنم سنسین و دا کل کیمسنه اکا — حذر قلمق [illegible] یاره
اکر وار دیسه بن مسکینه چاره — [illegible] یاره
دکلمز ایمش ایچون ایچب اتمک — ار قدن دردو حسرت بحچه دک
چه کر قصاب ایلیات حسرتیدن — چکر چیز و بل کندو اتندن
بحچه بولک که ایلیل برسیدر — امیدیله اکنجی قریسیدر
قومش باغ بیری طرزله یکدر — بمش اردمش باکه ترله بیکدر
زبانا ایمز مکنمش تنک نباته — چقر کیم مستحق کلدی زکاته
غنیسن الدعاسن تن فقیرلک — بو بیر کیم خیرلک اوله دستکیرلک

چو محسن سن قوله احسانك اولسون | تصدق قل قضا کردانك اولسون

جواب دادن شیرین خسروا

چو شیرین شکرلب بو خطابی | اشتدی لطفله وردی جوابی
دیدی شمز بنم بیکی غباره | که اوله همسر امیر تاجداره
اولا عمده بلوردم بو قدر اولاباش | که اولم طازی تیلار ملکه بلداش
اکر ناز ایلسم قصدم همان در | که محروره شکر نمك زبان در
بر زمدت که حدت بوله تسکین | بکا شکر مبارك شاهه شیرین
پس اندن کیدی زلفندن زرهکر | برقدی قاشی یاینه کرهکر
خدنکی غمزه سینی قلدی تیز | قوردی کل یکی اول شکر امیز
چه کر چشمی جکر قیلر جراحت | کلمسندوکی ویردی جانه راحت
اوقاری کوزلری کم دشمنوکم | قبتی صوزی که اومه سنوکم
اکر چه غمزه‌دن کوستردی جنك | کرشمه‌یله قلدی صلحه اهنك
بو یوزدن نازیله اندازه ایلر | کرو بر یوزده عذرن تازه ایلر
یوزن اوردی تربته بو یتی یوز اجرکی | آتك دوشرسه صاچی جان بحرکی
چو شیرین شاه کوردی که مردلدر | مروت بو آرالقده مخجل در

کوکی

قمر بکی یوزن دوندردی یعنی | ولی کوستردی اول صورتله معنی
که هر یوزدن شها احسانم اولسون | چو منم پشت ولدی پشت والم اولسون
منم ای بحاجد کلدر قبله نایاب | یرم یکی در ازقم داخی محراب
دمشن برکنه داخی اول جوان مرد | که ای خورشید تاج اولغل قمر تخت
بودر بر وجه داخی وجه احسن | که الدن واردی کلدی وجه روشن
نه خوشدر ناز قلسه نازنینلر | که اولر دلدن اراق جاندن یقینلر
قیمق اشکاره کم سوز اچمه | اوغرلاین کوکل درمك کیجمه
دکر یوزجانه شول ساعده دلبر | کوکمز دیر ولی کوکلنده اسنر
چو باره یاز کنه رو بر و دیر | کیدر اکاری وکاتر بری دیر

معامله کردن خسرو با شیرین

کورر شاه ارمز اولمه چاره سینه | دلا مرهم اورمق یار سینه
حیانك پرده سن کوتردی یوزدن | مددا و مردی کستاخانه سوزدن
اناکینه طلشدیکه ای دلارام | دکل کیمك دمی قلبردم ارام
چو نوش باده خوش بار اولابز | بچون بن مست و سن هشیار اولوز
کرك مستاندر هشیار لنمه | اولر آزارلق بیذار لنمه

طوتم صبر ایچله اورته سن راز … دکلمی عالمه اول غمزه غماز
کمال عقلکک ستریه خوبی … دمزمی عشقکک شکی خوبی
قپودر اوردکوکی عشق بازی … دکل بازیچه شاهم عشق بازی
طوتم جاندن دکلدر نایلیغک … دل ویرزده یوق دلدارلیغک
یلنک بجیه اولمه آکا مست … بلورسن بزده ده شیرانه دردست
دل اوجیله اود دک اولسون اوردن … بزه آیلک دکل سیزه یوزلوک
ایدلک بر روزه بجته امتحانی … بزه اصحی بیزه اولمز زیانی
کیشی رزقن کیشی نیته یمش در … دده وکی فال آغزلونک دمشدر
ایوفالی آدمه ایلکلر ایلر … یوزکزدک طوررکن نیکلر ایلر
چقرنه نوله ای بخت همایون … مبارک لفظکدن فال میمون
مرادم طپکدن بر نظردر … رضا ویرک آکا کیم ماحضردر
کدا اوز بوسدن که که نوالی … حرام اولماسون اولدانجی حلالی
سن اولکلسن کم عالم بلبلکدر … قوخولایجی اش کمر قلکدر
دمادم عالمک میری اولاین … لبوکک جاشنیکیری اولاین
وکر درسک دلک آندن دخی طوق … جکر قانیله جان شوقیله قان

بن اندن

بن اندن فارغم کم قان اداسن … بر اولمش هو لکی یبجان اداسن
بودر قورقوم که ناکاه طوتم … که اوییمز دمشلر قانم خانم
طوتار ایستینیله دهانک … که یوزیرماکه بیتر ایستانک
برقدک بونمه زلفک کمندن … نه دکلو دیرسک بر آیله بندن
سکا خود اوجیلقدر صناعت … بودن بوادغ اوه قل قناعت
کوکل ایلق درنک جان ویراین … وکر دینه سنک ایمان ویراین
چو وصلک شربتندن جان دریدر … بوکیجا ییدری طونتم یری در
بنم خود حاصلم بو بر نفس در … کوکل کیم خام اولمز هیچ کس در
دمی دنقد وقتی خوش کورالوم … که دم کوبمزدی بجه اوش کورالوم
دمش زلفک شکستم در اسیرم … نوله ای دوست اولسه دستکیرم
چو جاندن طتلوسین ای چشمه نور … نوله جان بکی ایدنم دراغوش
غریب ونی کسم احسان سنکدر … قتی دردمندم درمان سنکدر
چو شیرین سن کرکمز فعلک اجی … بن شمرطتلودن اجی کلاجی
خطا دیدم طپکدن مدح ونفرین … کلودبیری بندن باکه شیرین
شکر تالجی برینه در بیوکه … دکن دیادلر شیرین طبوکه

بو شهد ایدی اما شیرین کوردالوم | چو تیدق قانی شیرین کرالوم

جواب دادن شیرین خسرو را

بت شیرین زبان و شهد گفتار | ددی یا الله بو سوزی دیمه زنهار
سزوکی کرچه کوردون صلوبن | دو شرسم بن اوده اولم دلوبن
قمو قوللوکه کوسترم اطاعت | نکر اولغیله کم وار در شناعت
قغرمه یوله کم کیدر دکوکلم | اولا ایش اوتمه کم ایدر دکوکلم
سن اود اولدوک اکر بن عود اولورن | بو اهنکیله نی مقصود اولورن
بکا خود عشقک اولدن بلادر | دل و جان دردیله مبتلادر
اکر نفسم هواسینه اولم باد | بلورم سن دا اولمیسردر بو آزاد
هواک ایچره سزدن اول صفایی | که عین راحت اکلرون جفایی
بودر عورتلغیله بنده حیرت | سن ارسن بولدی عبرت قانی غیرت
جهان کرنار و عیش و جام ایچوندر | بر و بحی داخی تنک و نا ایچوندر
چه کر خوشدر کشی سرملک مرادی | دخی خوشدر چقرمو بخشی ادی
که زیرا ملک و نعمت یاد ایچوندر | جهان غوغالری بر اد ایچوندر
طوتالوم بر نفس نفس اوله خودکام | دکرمی یللریله اولماغه بدنام

کوکل عشقیله کرچه کرم خوشدر | هر حالا دمیه شرم خوشدر
دیمه عورت بسادم ارلک اولدی | اریلک نفس بصدر زورلک اولدی
سن اول بی همتا دره اولمه همدم | که غیرت وقت عورتدن اولکم
بنم اولطتلو اغز کیم صلوتم | پیشم شربت و حلوا طلوبیم
کل اول نوش قل جلاب فاخر | واراومه بیبه سن حلوای اخر
زلالی صافیدن اولدکلو درکنتر | که تسکین المیه اشوب اتش
قچن باشدن اشا الدرزیانی | اکر خود اوله اب زندکانی
کشی سته اجنده بینه حلوا | اکا دکمز که یلدرچا که صفرا

دسب دادن گردن خسرو شیرین را

کوردنشه کم بو شیرین تن فتنی خلم | ولی قوسون در اما خاطر عدام
ددی بکوار که ای عمرم زمانم | امیدم اردم جانم جهانم
نوازشلر دردر ناز و عتابک | مفرحدر خطاب مستطابک
صواب اولرمی ایدرلر خطایی | صحاجوق دمده بینا یتک عطایی
اکر طولر ایرا ندن یغ الموت | کرکمز الدینه ایغ الموت
المدن کلدکجه یلدم اوال | که اخرا اکلو که ایردم ال

مکر کیم بویمش قسمت ازلدن / که سن کلدک اله بن واردم الدن
ادردم دردو هجروکه قناعت / اومردم مرد وصلکدن شفاعت
بودم کیم ایلدک بونجه کرملر / ارشدک دملره بولدق قدملر
ایا قده قالمشیدم بن فقیرک / الوم الدک حق اولسون دستکیرک
قیرلر ایچو النون اولنسه بیرق / طویرمز کوزلری الا که طبرق
دمزون قسمه راضی دکلون / سنک در حکم بن قاضی دکلون
ولی رحم ایت غریب و خوار و زارم / قرارلق بلمدن بی قرارم
یحوکدن دردمه غم طولو سودا / عجبمی کر اولم رسوا و شیدا
شکرخندکله پر کلدرکا دم / شراب بوسه ایله یاز خمارم
بنم پرشب زلف یاره همدست / نجاسی اولمیم بی شهر بد مست
سنکله جام ایچن شاد اولمسنمی / اسیرک غمدن ازاد اولمسونمی
اکر سن جان ایراغ اوله بو تندن / اولورمبن کلدن ایروسن دکندن
و کر یوزدونده دوریسک وفادن / بن ایرلیم صفادن سن جفادن
ارلسه خاطرک بنیه خطردن / چقم بن یردن وسن دردیردن
طوتم مهرک دلی صادقه کلدر / و یا کیم قول شها لایق دکل در

یلان

یلان وعده ایله نوله یاد ایدسن / بر اولمش مقبلی بیجان ایدسن
بو رسمه قصه لر اول ماه روییه / دیوردک کوزلری واردی یخوییه
نه ایچوار تیادک کفت و کودن / فراغت بولمدیلر جست و جودن

بخفتن رفتن خسرو و آرزو دیدن

روان ایتدی فلک چون جام جوهر / جهانی جرعه سندن قلدی پر زر
نه جرعه ایله دکمشدی جهانه / که یاز مشدی خمارینی زمانه
زمینی ایلدی دن سرخوش لغندن / زمان مست اولدی ساغر خوشلغندن
سحردن طردی خسرو جام الندن / صنایین جم دردی ایام النده
لجاکی باده لردن داخی سرخوش / کزی کوکلی صحرده ی اب آتش
همان سودا ایله طولو دماغی / همان اودیله یانبو قلدی چراغی
قورومش اوده دوشدی اتش تیز / نته اتسه اولر تمباغه پرهیز
یقندی اول نکارین دل افروز / اوترمش کوز دردی نجله روز
طوتردی جام لعلی لعل ناری / اوردکن کرم شفتالویه دندان
الله کردی ترنج و نار بستان / طوتردی نار خندی و خندی ناری
طوتر اول ایکه ناری ایله محکم / که اول کل دسته بکتج ودرهم

اکثر زور ایتدی شیرین جهانکیر — که شیرک بغه سندن چقدی نخجیر
کرو پرویز تیز و کرم صورت — دیدی پرداخته صورتدن ضرورت
نه حاجت بونله کندک کرم قلمق — بنی کندوزکه بی شرم قلمق
چو خواجه فحش ایده کفتارلرده — حیا قلمایه خدمتکارلرده
درشت کندوزکه ورمه تشویش — که بندک کلمینجه اولمز اول ایش
نه بغه بر ضعیفه ازلرسن — بغه بر عورته غیرتلنرسن
بکا عرض ایلمیجه قوتو کی — شها بهرامه کستر شوکتو کی
دکل بیدیکه یمش جنک تختی — برقدک دشمنو که رخت و تختی
وار اول دولتله آشنا اول — بو عیش و نوشله آندن صفا بول
که دولتدن بولینر دوست وصلی — سعادتدر فتوح مقصودک اصلی
قچن کم باصه دولت ایغی سست — الهکرمایه مقصود آنکی جست
سز اول دولت حریفی الدیم بن — بودم کیت درسم اولدم کل دیم بن
کیمه کم کاله بختایل وار جیدر — بغه بیتم بکی بلوار جیدر
بودر اجدادکک رسم قدیمی — کیم عقلی قلدر بختک ندیمی
وکر نفسه اوله حرص و هوا یار — قچر تاج آندن اولر بخت بیدار

جهانده جانه صبر یله اولر کام — دلارامیله بولینز دل آرام
هر ایشک وقتی وردر اولمق اول — زمان ایشی دکنجه بندک اولمز
کونللر خاردن خرما یدیلر — قورقدن صبر یله حلوا یدیلر
چه کوردر هر طرفدن تکلف — جهان جولیغه یارشمز توقف
نه در جبریه عالم رهنمونی — شهنشه لق ایشی سومز شکوهی
یکتلیکک وار اصل و روز بخت — نچون کورمایه دشمنلر شکنجه
جهانک شاهسن صاحب کلاهی — دشرمی دایما لهو و ملاهی
که شهلق که دکندر کاه کلشن — کهی جام ایشه کیرر کاه جوشن
الاوربتغه که عالم لشکر کدر — دکل یاد ایل و کندو کشورکدر
کمر بغلر جهان جنکه سنکله — طورر دشمنلری سنکله سنکله
بولورسم بنده اوردم دست و بازو — وکر نچو خود مدد قیلمز دعاده
بقر اولسن شیرین اودلری تیز — که غیرتدن طوتشدی جان پرویز
درغار ادمه اوددن بر کاز — آنکچون درلر النار ولا عار
بردی چکدر شبدیز درحال — قال دیدی وبیکله کنبد اوش آتش
اکر دریا اوله اوکم وکر کوه — وکر لشکر دده دشمنلر انبوه

نیاز اوده کرم دندر متیم یوز | دمادم بیر نه بیک بیکنه یوز
چوبن خشم اوده نی قیلم فروزان | کرک اوکرانه یا ایش نار سوزان
بو غم کیم بینی افسردن چیقردی | بخچه سرورلری سردن چیقردی
حرام اولدی بکا صحبت بوکندن | کورم محنتلری راحت بوکندن
بر قدک بو نومه زلفک کمندن | شکرسن جو کم ایدک شهربندن
شراب عشقله سرمست قیلدک | کمیند شوقله پابست قیلدک
چو ایدک مست درس و قیدر | ایوق دشمنلرم کندوزکی اوز
ودرم لیکن جهاندن قوپرم کرد | اوزومی کورم قیلم کوکلمی سرد
مرادک کیدکل کرچه سکندر | دده وکلک نکته لر باکه اوکدر
بلرسن کیم همایون بخت ایدم | جهان ملکنده صاحب تخت ایدم
سن ایدک دردله بیچاره و زار | بنی الدن ایله اوده و خوار
غمکدن اولمیدی جان بوده دردم | نه بیلکا تورا ایدی بوندن توردم
نیاکم خاطرک باکه خوشیدی | قمو فعلک لطیف و دلکشیدی
بوغرشیدیکه مهرک دیلدست | نه کلنه قهرک اغزینه دکاجست
بلی محبوبلردن جو صفا بی | سزنلر دیدی ازلدق وفایی

بزن عورتلرک وصفنده نامه | دمش صندی وفا لفظنده خامه
بوکیمکدن قولک غافلدکولم | نه وزنی عقل ایسم جاهلدکولم
قنو غیدق طیو کرده بخچه کون | کونیلا لوم لجادت ورد کز چون
سفر سفراسنه قیدوکز اتمک | کرکلدرز قمر کوترلدی کیتمک
طدردک خون وصلک نعمتندن | بریدک ای بیک جان لذتندن
چو صندک هجر و زجر یله طوجام | شکر بیکی احیالوم کام و ناکام
که هم نه کم کریم اشکر کرمندر | اکر ذوق و صفا کردو دو غمدر
کنلدم عیش و شادیناکه اولنو | بو بولده رنج و حسرت باکه اولنو
همانده طردی وکوزدیه اغی | روان بصندیا زاکوییه ایاغی
بریدی بولده درد و حسرتیله | قودی شیرین شوق و حسرتیله
بودر دور زمانک اتفاقی | که اولز هر وصالک بیر فراقی
قمو صحبت صکنده صبر و لقدر | هر اولشمقده اخر ایرولقدر
اونکچون دهره ایدرلر وداعی | کیدکمز افتراقه اجتماعی

مطلع داستان از احوال شیرین

کل ای غواص بحر اشنایی | کهردن کوزلره ویر روشنایی

دکل شول بحر کیم شور ایدندر
بو دریا کیم سوی جلاب دندر

کهر کیم کاندر جاندن پیدا وجود
بریلک لعل ومرجاندن پیدا وجود

چیکر بو دریا ایچی غواص
بولیمز دکمه بحری کوهر خاص

توکل قیل حقه سن ای کزلخان
که سن درویشسن ایتکدر احسان

اکر قلبک عیاری بوله اخلاص
صدفدن چیقه ایله کوهر خاص

که سن صرافنه عرض ولنه هر باز
دیه احسنت ای طبع کهرباز

چو شهزادن جدا دشمشدی پرویز
کیدردی خشمله ستانه وتیز

اکادک کیم بشندن کیدی باده
کروردش جهان ایشینی باده

صنا بن ایخود دیدی ولی ملک خو
اویاندی کردی نه اولدی ازنه بو

ایدرد اولد رحمه جاندن دردله آه
که کوکلی اودی طوتدی کوکلر راه

دوکب کوکسن بقابن ایلدی چاک
دریدی حسرتله زار وغمناک

الومدندر اشو مرویران دریغا
بن ایدم باکه نه درمان دریغا

خیالیدیم یارب اول صفا که
نه باکه دشمنک اشبو جفا که

نکر بن او وجود ایله بخشیدار
که دیدار اجمشیدی حسن دلدار

اویدی بخت دولت بن اویندم
نکاریله وردم او ده نیدم

قنی اول کلبرک شه کیم هر نکاه
ایدردم وصل باغینی کذرکاه

دیدم کیم خیالیدی دریغا اوش
نسیم جان دماغمده قوخو اوش

دریغا قانی اول سلطان جانی
که هر ام ایدی عمر جاودانی

قنی اول عیش ونوش ومجلس خاص
که زهره مطرب ایدی ماه رقاص

قنی اول طوطی شکر فشانلر
که سویلردی شیرین داستانلر

ایله کندوزنه ایدوکن آرز
ایدامز تیغ وتیر وزخم خنجر

نعیم ونازو عزتدن تجن باش
بریلدی کوزنه یش بغرنه باش

حیاتک قدرینی بلیان ادم
حقیقت کوکلنه غم جانه سم

ایل ایلک ایدنه در باغ درلر
همان قوبون کتوردر باغ درلر

قلرکن ناله وزاری وفریاد
بوبرقاچ بیت ایدی دردله یاد

غزل خوندن خسرو مه جمال

حسرتا دردا که وصلک نعمتنی بلمدم
اوغریا بر جانه فرقت حسرتنی بلمدم

شولکهر کیم قدرینک جان وجهاندن کچدی
بلدم الا یاد قلدم قیمتنی بلمدم

خوش بلیمادن نعمتی بن مورده روزی ایلدم
بیله وردم جهلله چون حرمتنی بلمدم

بیردر انا مه خار بلا تیغ جفا
اول کل اندامک چو حق صحبتنی بلمدم

تن غداسن طرتین چون جان صفاسن / بتر آغن کوین چون دلیتینی بلدم

قاسندن یوز چوردم عجب سهو ایدی / چون قضا اردی نمازم نیتینی بلمدم

وصل یاری طلوسی ایله ایتمش ایدی خبر / کیم نه ایچمش یاد و فرقتینی بلمدم

بچه بو عجلان فریاد و آهی / قلرکم بیله آغلر مرغ و ماهی

بنه دنیاکه ایلادی حمیت / کدب ارسندن ایلدی رومه نیت

چکوب لشکر تماوز الدی یردی / یلی طوماز ماتندن دردی

یردی درت قتلوات هوایی / قوشندی ایکه دلو اژدهایی

ادب بهرام چوبین اختیاطن / کیدردی عقل و فکرک اختلاطن

بلردی بکم اوکردی سیلینی / کمی صاغن کرادر که صلینی

بجایی کندوزه قندی و کندی / کهستاندن کنار بحره یتدی

رسیدن شاه بدیر نسطور

وردی اندة بر دیر معظم / نصارا ملتندنکی مکرم

طلوبیطریقلر و قسیس و رهبان / ریاضت اهل ایجنده فراوان

اراکلاردن بر جرمتلو راهب / که بلمش فلسفیله جوق مواهب

نجوم و رمل و تسخیر و کهانت / طوتردی نیم غیبیله فطانت

تواریخ ایچره واردر ادی نسطور / دمش نصرانیلر ادینی نسطور

انک وصفین ایشندکده پرویز / بردی قوندی تشکر کندوسی تیز

بلورکز بر قلیله بندی یردی / حکیمک قاپوسینه واردی دردی

قوا اجماد لیکن ایتدی اواز / که ای پرویز یردن یوری کل واز

کرک هر بر کرک نوشتن روان اول / چو سندن فارغ بردن روان اول

دده خسرو چو بلدک علمله ادم / مریدا ولدمر سکا شرح ایت مرادم

ایتدی ایکیدر مقصودک اصل / بری تختک بری دلدار وصل

طپوکه اکسی داغی وله مسخر / میسردر مراد اولمه مکدر

دیدی ای فیلسوف حجت و کامل / بو کون عالمده سن علمیله عامل

بکا بلدر بو غربت مدتینی / بیان ایت عمر و دولت مهلتینی

ایتدی غیبه کمسه حاکم اولمز / بو سره حقدن اوزکه عالم اولمز

ولیکن اون سکز ای تختک واز / پس اندن تخت و دولت ال کریاز

قریبدر دکمانوکی زمانه / ادیبدر مراد اوفق نشانه

جهان جانن قلیبرسا که تسلیم / کلیسا ایغوکه بیدی اقلیم

بر مدت بولوبت باز ایام / سنی داغی و نذیر کام و ناکام

دکیزدر بو غرور و غلو که نوبت   ولی کلمیشدر آنک دولت
بنم اندن شکر ایدر قیزول کی آرد   ادب بر ایلسه ملکه سرور
بنم اندن قلمیه مهترلر و کز   دریلیشدر سرک دفترلر و کرده
عربدن هم بیشتر بر سرود دین   که آفاقی ادیشدر نور ایدین
آنوک الینه ایرر بخت و دولت   قلوب آنلرده تا روز قیامت
ادرلر تخت و تاجی نهب و غارت   دخی بر اصله ارمایه امارت
بولندی دولت بزه الدن اله بولت   دخی ملکلره ایله وار بز اول
انکچون بویله کردان اولدی گردون   که اکلمایه کردانا و گردون
فلکلر جنبشی طولابه بکزر   بو خلق اول کوزه لرده ابه بکزر
چو طولب سازله اغر هوایه   بوشالوب سوزله ایزر شرایه
چو ملکک دور ایدر دورین طولاب   صو خلقی کبی قالمز شاکه اولاب
دکرمن بکیدر سو ارزه عالم   اچنده دانه کندمدر آدم
اکی طاش ارسنه ادیجو دانه   او کندی بللی دور زمانه
تمام اولدی قوی بو عمر مجازی   حقیقتدر بکیدر جوع و ازی
کدا اجلک ره فکر اتمه طراغی   اول اخر سراوه ایله یراغی

غنچه بوغچلین

غنچه بوغچلین بند و نصیحت   دمشدی خسروه اولبیر حکمت
شه اندن دکندی کوکلی خرم و شاد   ادب بجا بنه حکمت سوزلرین یاد
بر اکلمایوب اوز قومنه بیکی   کار بحری طوتب سردی کندی
اگرچه بولدی چوق کوردی عجایب   تفرج بی شمار ایتدی غرایب
اگر شرح اوله اول قصه تطویل   ادالوم روم ایرشماکه تعجیل

رسیدن خسرو بقیصر روم و تزویج

چو معلوم ایلدی قیصر بو حالی   مبارک کوردی بخت و تخته فالی
دیدی رومه زهی لطف الهی   که اولا شاه ایرانک پناهی
بردی بندیلی لشکرلر اولاو   بیش اون کونلک یلادک قرشولایو
اولو بکلر اولب اولکنده صف صف   اولرلر حسن شاهیله مشرف
چو بر منزل قلندی تخت کاهی   قشندی قیصر استقبال شاهه
دریلب لشکر و شهر و سپاهی   قمو قرشولدیلر بیر شاهی
ارشدی شاه اولو کوکبیله   سپاه و عز و جاه و مرتبیله
کوریجک شاه تعظیم ایتدی ایندی   یره خسرودن او کردی کندی
بس ایدب شاه دخی اعزاز و اکرام   یکندی شاه روم اوکند ناکام

نه دکلو وارسه تعظیم و اجلال | ادردی بیر نه تفصیل و اجمال
بقارق خسرو پرویزه قیصر | کوردی کیم جسم و جان اولمش مصور
ملک منظر ولی شکلی بشردن | پری پیکر ولی نوری قمردن
فریدون منزلت جمشید رفعت | همایون مرتبت خورشید طلعت
قمو عالم عشقن سودی کوکلدن | هزاران جان ایله سودی کوکلدن
برزکی کیم بیزردی و اچردی | صفای قوندروب حزن کچردی
کوردی فعله اولدکلو مروت | که وصف اولمزدی اولنه جمله قوت
بیان ایمازدی لطف و کمالن | که بلکه بیرنک شرح ایده حالن
اکا لایق کوردی اقبال و بختی | قمو تسلیم قلدی تاج و تختی
وردی قیصرک بر قیزی مهرو | که مهر یدن مریم دوردی مهرو
سمن سیمایدی و ارغوان خد | حریر اندامیدی و خیزران قد
سحو ظلمت طوداغی آب حیوان | ادیمه تیز وردی عیسی کبی جان
محبتدن دلادی شاه قیصر | که ایده قیزینی پرویزه همسر
طلسم عنبرین بکلر کردی لایق | که اولر جفت اولنه ایدوکی موافق
شهه عرض ایتدیلر کیم ویره اوکا | اطاعت قلدی خسرو چاره ناچار

پس ایتدی قیصر اولدیمه دکونلر | که طوتدی جهانی ایللر و کونلر
اکی شه قلدی چوق شرط و عهدی | جهان جولق اشنن جد و جهدی
چو کیدی قرار و عهد و پیمان | قبول ایلادی اول تزویج سلطان
کوکلر قیلدر ایدی عیش و عشرت | برای مصلحت ایدردی صحبت
چو عشرت قوشغن قوشدی پرویز | شهنشه لق اشینه ایلدی خیز
چریلر عرضه قلدی قیصر روم | که شهباز ایله طولدی کشور بوم
کمش قاپولرن مالک آچردی | دموز جمع ایتمکه آلتون صچردی
دریلدی اول قدر لشکر کا بنوم | که اوصلا ایله طولدی بیشه و کوه
چری اولسه طوتدی وجه ارضی | که بیلنمزدی ارضک طول و عرضی
دلادی کندو بیله کیده قیصر | که اوله خسرو پرویزه رهبر
نه وار بهرامسه سکبا نمزدی | آله چوبینی آلوب چوبا نمزدی
حملدن نیجه بهرامک ایشی | اولور عقرب لعنه دا الخیشی
دکل عقرب کز اوله مار افعی | زمردندر کزینه طاق کسری
المده همتکدن بر عصا وار | که یودر تاج و تخت اژدهاوار
چونکه بن لشکر حکم ایل اوجنه دک | بلورم قلمیسر ا که دزنک

بکا قوتش برغچه بك مرد کاری همان سن همتیله ایله یاری

پس اوردی الی بك مرد کرینی که یکدن یری دوندردی من یرینی

قلج چیناپچرلر آلب آرسلنلر اوقه قلقان لین کوکس کرنلر

چلندی کوس اورنا قلدی افغان صنا بن چوشه کلدی بحر عمّان

عجب دریاکه اوده صاجر کوهردن سوی آدمدن و موجی مردن

دکز دریسك نیچون قوپر توز وکر صودر نیچون ندر موجی پیروز

ایل اوجنه دکن کوندردی قیصر وداع ایتدکن دریای شاه کشور

بلوندز بزلره اولر فضیحت نیز اصله سویلیك پند و نصیحت

که زیرا حکمت عدلی جهانك عطا و فضلدر نوشین روانك

چو هرمز طوتدی اول شاه علافی ایله وردی کرین غنیتین کذا فی

کرك ایله یاپن سن جهانی که اوتدوره بن نوشین روانی

اتاکدن طوتشدی خلق نفرت انکچون قلمدیلر انا که نصرت

سن اولادی چقر کمر صورسه کیشی دیه تیلو لقمه ایلکدر ایشی

هم الله ایرجك ایله نیت که ایرمایسن خلقه اذیت

نفوسك انتقامیسه هواسی اولر عفو یله جان و دل صفاسی

چو قومك سینی صافی دللر قمو یوز جانیله رغبت قیلالر

هرایشك طوتمدن تدبیرن ایله بکینی دانش اندن بیرین ایله

شو کرکم هرایشه تقدیر ادرلر معیشتیانون تدبیر ادرلر

بو عمر ورور و یاز و یه اتمه بله الدنمه و صویه طیمه

سعادت تاجن استرسك خدادن دله همت طوتن اهل دعادن

اکر دائم دلرسك دولتو کی قلا کور عقله تا یمر بیتو کی

دیه ظلم ایدن ظالم ارمیه ملك طوروز کفرله طوروز ظلمیله ملك

کیدر مظلوم قلمز بللو ظالم ولی بوینه یوك قالور مظالم

دوزر بکلر مسّر ارایشنی رعیت راحتینه انا ایشنی

درن ایل دخیله نعمت و کنج نه دکلو دخ اوله جمع اولسه بنج

دلرسك دولت و عمر ثبات وار انجمه بنا حق هیچ ذاتی

یتر کوکسن کم ازار اولدو عجوزن طغان طورمز زیان کار اولدی عجوزن

چو خسرو دکلدی بو نصح و پندی قبول ایتدی دل و جاندن بکندی

قلر چونکم کمر قدرن بلن دُر قلاغی کبی کوکلی دخی پر

پس اندن کیدی قیصر سردی پرویز سوماندرو ان و اوده یکی تیز

چون اولماز ایتشدی عزم بهرام ... ایكدن قلدی بر پرده آرام

شهانه كروفر و شوكتیله ... عجم ملكینه اردی صولتیله

ایشیدر ناكهان بهرام چوبین ... كه جنبش قلدی خرشیدی خلكین

چكیدر خسرو ایله لشكر روم ... كه كردندن طولبدر كشور بوم

چو واردی غرور نفس ناری ... قومادی خسروه هیچ اعتباری

ولیكن قلدی لشكر جمعنه عزم ... كوتردی بر مرد دیلك رزم

چكب ایران زمین لشكرلرینی ... مداین كشور سرورلرینی

توقف ایلمادی جست و چالاك ... یریدی خسرو اهنكینه بیباك

ویردی اعتمادی صولتنه ... اپانوردیدی رای و قوتنه

انی بلمز كه یوزدندر بو دولت ... كوردر رای و رای قوتی لت

دموز موجیله طولب طاغ و صحرا ... اربا اولدی مقابل ایكه دریا

بری دریای قلزم بری عمان ... نه حد بلو اكا نه بوكه پایان

اكیسی ایكه كوه آهنین در ... صدا بی ناله اوازی آهنین در

نصامشلر صباح قلب و صفلر ... برا اولمش جیش جوشندن طرفلر

قوشدی بربرینه ایكی دریا ... ارغندی شرقه غربه شور و غوغا

كوردكوز

كرد كرده ونه پرده كرد لشكر ... فلك كوشن صدای كوس ادزكر

صناسن قلدیا برسینه كوكن ... طلوسی درن اولدی نغیری خون

ارشید وكنده لشكر اندن مهمان ... مكر دست اجل دكیشدی خون

صناسن بیتدی تماقیه اولدم ... ولیكن صوی قاندن ات ادم

مهنیا اولدی نیشی چهره لردن ... دكلر الجلو اتش زهره لردن

كورنجنك چو چلوابكی اژدر ... مخنتلر قلر پربان جكرلر

بر اولطتلو اشلر ات قندن ... كه هر كم طندینه طوپیدی جانند

دكلكم اولطعامی یدی هركز ... كه بولدی طعمه مار و مور و كركس

شكوه اوقوخدمت ایلر یعنی خیره ... اولشدوردر نواله وحش و طیر

میكلكون برا اولب صحن میدان ... قدح وش كله لر اولمشدی كرقان

برا اود اورمشدی چرخه برق شمشیر ... كه سو اولدی فلكدن زهر و شیر

چكرمانجقلرك بوجیدی قدری ... شكولر كوزلر اوتر ماغه صدری

كمیندن كمندك چمرلرخاك ... سهاملك سهم ایله زهرلر چالك

كیمی تیر و كمان ایدردی درك ... قلوردی عمرنك طومارنی طی

طعیندر مغز كرز كوه پیكر ... نه رشمه كم غباری كاد صرصر

مکر شیطانلق ایلر اوق هرزده … که بیر ایلر کروب قان و طمرده

کنندک حلقه سی در ماریچان … که بیلر مرکبه طولشه بیجان

کوکه توز ایله اولمشدی روانه … که صن بر قوبب اغدی سمانه

فلک دیردی قرق صنکیه برق … اتانلر سترقوب باشینه طورق

بولت یغمور یرینه قان دوکردی … قچب اولقور خوددن جن جانه کردی

قورلشدی شها چتر همایون … بر اولو فیل ارزه فال میمون

بدرکاو میدا اورمشیله تخته … سطرلا بیله رمل او کنده تخته

دلادیشنه کرا ایبب بینه اته … اوزینی باغینه جان اوده اته

قومادی خواجه ایدر بیچه دم … کرکدر ساکه صبر ای شاه اعظم

بس اندن ایرشدر ساعت سعد … خوش اولدر عدوی تخته منبعد

بوکن صبر ایتکه یارین فرصتکدر … نه بیلدی بر نه یاد نصرتکدر

عجم قومی کوکلنزده دورلرکز … سنکله صنمه جاندن اورلرکز

کوکلر سندن در اندیشه تنکز … نه قربلسون اتشه جانلر بدلکز

بغرلاری بغمامه اولدیسه طاش … اتاک قوللاری در اخر بو اوباش

اومادم بوکیجه ایش اوزادالر … نهانی حضر توکه سوز ادالر

بوسوزه

بو سوزه طوتدی سلطان اتفاقی … ایلادرو طوتدی صبری هم ثباتی

همان ایتدی دوم قومنه استمالت … که جهد ایلک که اولمایه خجالت

اکر بوکن طرایز عهد و کوزه … عوض یوز بیک قلم بر جهد و کوزه

بیز ثابت اولک فرصت بر مدد … بوکن فتح و یارن فرصت بر مدد

ار اولن کیشیه غیرت کرکدر … یوز اردن دوندرن عورت کرکدر

اوچ الماغ ایستینز اولسون وجللر … معین در اولوم اولمز اجلسز

قضا کلدکده کیشی قاچسه اولمز … چو کلمایه کدافه یلیسه اولمز

ایو دیرلک درمک درد شیسه … یاوز سزدن اولمک ار کیشیه

چو قلمز هیچ باش دوران اچنده … بلنا وکلم اونیه میدان اچنده

بس اندن طوتدی دو مبلز ثباتی … نبردا اولمزدی شام ایرنجه قاتی

چو کوکلر بریدی از قلر دوز … ایکی لشکر دالخوه دوندر مدی یوز

صفت شب و عذر خواستن امرای عجم از خسرو

بنه چون خلوتینه شاه افلاک … کریب بر شمع اولدی خرکاه افلاک

مکر کیم نکلمک ایکه طیوسن … قلرلر برشاغل شه قیوسن

نیاکم پاسبان نوبت طونرلر … دمادم تیرله حربه اترلر

کجه اردی ایکی جانبدن لشکر — چلینب طبل آسایش دیرلر
بو یاکه خسرو اول یاکه بهرام — قوپوب فکر ایله قلمشلردی آرام
دیردی دمبدم بهرام چوبین — که آرالک کسترمز بر ویره یاردین
صباح ایله یوردم روم ایشینه — که کورد ایچن بیالر شام ایشینی
چوبن جولان اوردم میدان ایچنده — قویم خسرولری خذلان ایچنده
بو رسمه برنجه لاف وکذاف اول — اولوب صانوردی دردینی صاف اول
انی بلمزکه بخت ایتمانسه یاری — اولور نجه شکنجه زور زاری
بو یاکه خسرو ایدردی ای خدایا — کریما پادشاها رهنمایا
جهانه حاکم مطلق طیک در — قمو باطل در ابخق حق قپک در
سنکدر ملک عالم مالکی سن — ویرنه ویرنبارسن برندن
کمن عزتده ایکن خوار ادرسن — کیمنی خوار ایکن مختار ادرسن
بلرسن اجرای هر حاله عالم — که یاکه ظلم ادر بهرام ظالم
اتام تختینی الدی باشم اسنر — قریدی بینی شمدی باشم اسنر
چوسن عدل اهلنسن ایده آورک — بنجه ظلم ایدن قوله بونی یاک
یوزن اوروب قلدی بو رسمه مناجات — انکا کیم عرضه ادر هر کیشی حاجات

بو حال ایچنده بر خادم ایچارو — کروب اوردی شه اوکنده یوز دو
که سلطانک همیشه بختی عالی — سعید الدور وسعود لیالی
قپومه کلدی بر ایلک خجسته — درکشف ایدن شاهه رازبسته
تنن شبروانه جامسی وار — النده خسروانه نامسی وار
بیردی شه هما ندم کردی اورکی — بن یوز نامه سن وردی و طوردی
دیدی شاها خدا هم اهلک اولسون — فلکلر دنجه درکاهک اولسون
زمان دوراندوکجه پایدار اول — زمین وار اولدقچه استوار اول
همیشه دشمنک باشی ایغده — بلی و بوینی زنجیر وطبقده
بیردی شه کیم اول مکتوب اوقدی — ایچنده ناکه وار مطلوب اوقدی
عجمز روزلری بیره یوز اورمش — قمونی عذر و استغفاره دورمش
قرار ایله آلمشلرکیم تخت وکاه — نیاد وکیدن لشکر خیل وخرکاه
رعیالر اورنیر بکی دبندز — قوپوب بهرام طوتالر شهه یوز
ولیکن استرلر عهد و پیمان — که عفو ایلیه صوچلارینی سلطان
بشارت قلدی شاه بوخوش خبردن — تباکم تشنه دل جلابه دن
هم اولدم ویربیدی عهدنامه — که اعلام ایلیالر خاصه عامه

بغرلر کیم بو صورت باز کره دوت | نه لعبتله قلر شکلن دکر کوت
کزادرلر که دورنی مداره | نه کزلو سن قلیسن اشکاره
یجالر یخلو دور اولمادا اکا | کسنه کمز نه طوغیسر یخکا

صفت دوز مصاف کردن خسرو با بهرام و هزیمت بهرام

سحر چون شهسوار چرخ گردان | بزد در زمه قلدی عزم میدان
دکنجه چین سحر مشرقدن اعلام | کوسار اولمشیدی رایت شام
زهی هیبت که داخی جمدن یوز | یمن خصمی یوزن دندردی دیدز
نه تیر و تیر و نه شمشیر و بزان | بو طلک غرق اولدی قانه روی دوران
صباح اولدی چریکلر آیلدی جوش | شورشه که کا اولدی جن و انس
صن اژدرها یه ارمشدی سلاسل | و یا اردی یره کوکدن زلازل
نفیرلر نعرهء بی کوسلک غریوی | فقاعه قویمشدی نره دیوی
تصندی ایکه لشکر داخی صف صف | کیم اوردی کرزه ال کیم قبضیه کف
اولکده خسروک دو میکر الای | طوب کرزلر ایدی جنکه قولای
عجمدن دو تخبر و پرویز شاهه | ایرشمش دی قرمشدی سپاهه
جربدن ایله طولمش کوه و صحرا | که قلما مشدی وحش و طیره ماوی

چکر بصمش ایدی بهرام حیرت | ایا نوب قو تمیه ایدردی غیرت
بصایب لشکرن بوریدی بیباک | فغان و نعرلردن زهره لر چاک
برابر بر بر نه ایکه لشکر | اوقاولمش ارده پیک خبربر
نه قارشدی ایکه بحر جوشان | بری برنه غریوان و خروشان
دل اولمش شکورلر سیلما که | جکرلر خالنی شرح ایلمکه
جهنم وش عجا کمر یانه ایچ لر | صوارلر اودلو صوسیله قلج لر
اوبان یلتاسنه بادی دماغک | کیدر یلی بیه ضربن چماغک
شود کلوادمی اولمشدی یجان | کوترردی بات ادم کوده دقان
اولو ایله ادم ایله طولمش | که یازی یوزی طاغه همسر اولمش
بر اولمطاغک اقن سیل روانی | بدی بحرک قلر رنکین قانی
بذرک اومید طرمش شاه اولکده | عطارد بکی بهرام اولکده
سطلاب الله کوزلر روز پیروز | که دشمن دوز یوزنه قونه توز
چو وقت ارده دی شاها دیمکدر | بلرو وقت و دم اولکیم ادمی در
برکیم وردی حق نصرت سنکدر | مظفر قو سن و فرصت سنکدر
شو لقدم صجردی شاهین کی تیز | بنب شبدیزه پرواز اوردی پرویز

برقدی فیلده بندی دشمنه آت / طوتر رخ کو ایلیه بهرام شهمات
آلنده تیغ هندی چلنه کبی / دم طاغیه آیلر ایکه نیمه
قلیجندن اولور بهرام ایلر کم / تناکم تیغ خورشیدله انجم
چماغندن دکلر کیرزان / تناکم صرصر ایدر برگ ریزان
بریدیله اول سلطان لشکر / نه طورسون تن چو دیدی جان لشکر
علمده برتدی رومیلر سراسر / عجم قومی دریمادی برابر
چو اولدی طالع برقیز پیروز / قراکو اولدی بهرام ایلره روز
کرر بهرام کم آتش حذرن اشدی / بلادریا بنی طشدی باشدن آشدی
برقدی تختی ترک ایتدی کلاهی / چو فی یا امیدی قاچدی طشدی راهی
پس اول دریا چریه دشدی مغبون / اولر بزده مه دهر ایتی دکر کون
دکلدی مال و گنج و خیمه و بار / طغلدیلر تناکم تیز بازار
قونبایمادر رومیلر آرام / طوتنجه روی روزی شمعه شام
کسرلار و عجزلر کیجه دک / کیمی کم کوردلر بغدادی یتی دک
شو دکلو کلهلردن قلدیلر تاج / که بللو قالمدی قوتر دانیه آج
یزن دندردی چون بهرام بخت / برقدی خسروه تاجیله هم تخت

عجم ملکنده بهره بولیوب اوک / اردی شاه چین تختنه دک یول
اذا جاء القضی ضاق جبینه / خطاسن فکر ایدوب ار شدی چینه
فلکدن بخش بولمدردی بهرام / براوزره کام و ناکام اولدی انجام
بلی بهرام کوراتده دم دوور / قلر اخرده صیدانی کمین کور
چقر کندوزنی کوردن کرنددن / درشت اولدرکه هو تمکدی ازندن
جهانده کندوزنه اولسه مغرور / بولر بولاکه دیو کبی سور
بودر لعبی جهانک تازه تازه / اوین اوکرتمک اولر حقه بازه
کیم اولدی بخش بواوده دلشاد / که یوز بیدادله قلمادی فریاد
کمولک حلقنه دکدی بر دم ابی / که طولدرمادی اغزینه شرابی
کیمه بیدردی بر لقمه بمک بیر / که اخر یمدی انی قرا یر
نه مردی بسلدی کیم ویرمدی درد / نه وردی اتدی که اخر قلمدی زرد
بوباغ ایجنده براغج بچلمز / که صولق اوجی اجل یلی اوچ آلمز
بوساقینه اولو کوزلر نه خردی / کمی صافی ایچوردی کاه دردی
غم و شادی بر مجوندر قرنداش / کمی اتق قیلر بیزه که باش
براوده مطرب یدر نغمه ساز / براوده صاغوجیلر ویرر آواز

صدادر بی بقا کرسوز و کر ساز
بو کنبذدن چه برقوز و چه برقاز

صورسك چاره مغرور اولموقدر
کنار خرددن دور اولموقدر

نشستن خسرو در تخت مداین والتفات کردن او

ارشمشدی قوشلك برجنه ماه
که آغدی تخته ماه خسرو شاه

هنر ایتمش نوردده ناهید و برجیس
سعادت ویرمکه تثلیث و تسدیس

حملدن آفتاب اولمشدی ناظر
عطارد خط جوزا برله حاضر

زحل بهرام ایله راجع بولنمش
سعادت کوکب طالع بولنمش

بو طالع برله خورشید دلاویز
شه پرویز اختر یعنی پرویز

صفا طولدی بزندن طاق ایوان
روان اولدی بزندن ابر حیوان

قمو بکلر مبارك باد ایدرلر
روان کیقبادك شاد ایدرلر

صحو لاشدی دبدبه بای و مخول
حقا شکر ایلریدی خوجه و قول

جواهر ایله دوکلدی نثاره
که کوکلر کمردن خاك غاره

چو کسری تخته اوتردی خسرو
برقدی طاقه نور عکس برتو

برشدی باشنه دولت کلاهی
ارشدی شرقه غربه نام شاهی

جهان طولمشدی آوازه سندن
در در و برجان دروازه سندن

بر بیت عالمه نقش نکینی
ادردی یا قریش افرینی

ولایت طولدی آثار عیش و شادی
قمو بغلو کوکل بولدی کشادی

که آز مدتده جمله ملك ایران
مطیع اولدی و ویردی جزیه توران

بو شکره که ایدی آنی خدا تاج
جهانده قومدی براج و محتاج

اولشدردی شودکلو کنج و مالی
که مالامال اولدی اولحوالی

سخا و عدل و داد ایدر همیشه
اشی عیش و تماشالیدی همیشه

که ملك ایکه تنسه ایدر آباد
بریا تك سخاوت بیرتنی داد

عجم سرورلری نه خوش دیمشلر
که بکلك دیدکوك داد و دهش در

بو اکیسی اولمسه ای شاه یلانشین
طوتا لم سن سلیمان زمانسین

نه مالی کیم ویرهسن یار اولیسر
نه کیم صوك قلدی مور و مار اولیسر

ای یونه یا ورهٔ بخشش هنردر ٥
بو کسب خیرسه اول دفع شردر

زاری کردن خسرو از هجر شیرین

چو شهلق ایشیدی حسرت یاد
ودردو قالدی شاهك جانته کار

نهان ایرشدی شیرین شعله شوقی
شهانك آیلدی اول عیش و ذوقی

نه کوکلدن ایراغ اولدی بو غم
نه اوری بیلر ایدی زخمه مرهم

مکر وار ایدی عمله یمینی / که اکمایه دخی عیسی دمینی
قرار ایله قلمش قیصر بیله / سری جمع اولمغیچون افسر بیله
که انک قبری اوستنه شهنشاه / کلرنه باقمیه خرشید له ماه
اوردی درد دله زاری دمادم / بولنمزدی بو دردک سمنه ام
طرب قیلوردی لیکن کوکلنز / اولامی ملک شادیی کلنز
کرنمزدی کرنیه طاق و ایوان / بیزردی اهیله مهر و کیوان
لبن اکدنجه بغری قان دکردی / دشن اکنه در مرجان دکردی
بحی دردنه قلبه هر نجز آه / یتیب مشک اولردی تخت و درگاه
اقیته قان یش ایدوب قدنیاد / بیزردی قدن طرته سرو شمشاد
رخیچون اغلیوب ولدنجه زار اول / قلردی چوره یانن لاله زار اول
ایچرته می خیال لعل شیرین / اوردی جام اچنده شاهه نفرین
که قانی ای وفاسز حق صحبت / بلا می وردی اول مهر و محبت
دکردی بن کرندن ایشک کلکون / شو دم کلوکم اوردی جام پرخون
کهی کندوزنه اندردی ای پرپیج / ملالک عشقله جمع اولمیه هیچ
دلرسک یار زلفندن قراری / طوت ایدی تارومار انکار باری

کرکنه شاه اشیکنده اقامت / بو ما لی مازکور ملکی ملامت
نه اندم عاشق و دربان کرکسن / نه بوندن عاقل و سلطان کرکسز
بیز اولور ترکی قلدم کام و ناکام / اروره سنزدن ابریشمی دام
چو جان باغینه منع ایلر کدردن / چه اهندن اقو باغی چه زردن
ابا عمدن دراغم نه اچیلر / نه بو باغه نه اول باغه اوچیلر
اودر چون بینیه ادم دمی پیچ / یراشر مجاکی عالمده غمی هیچ
اولور کن ناله غمخواره هزاران / اولی بیلم می بن غمخوار یاران
که ابدر شهلغه دولت کرکدر / قناعت اهلنه الت کرکدر
اوپن دولت اشیکنی اول یاتر / قچن دولت قپوسندن قلر لا اثر
دکا ما دکمی کم اول شوخ عالم / سنی نکته لرله قلدی درهم
اشتمادکمی اول قتال خونریز / نجه ایتدی غمزه لادن سزلری تیز
بوکله که ایلدی بذخولقدن / سنی اکمادی بر دلجو لقدن
جفا لو جانمورده جبر ادالوم / جو اول عذر ایلدی بر صبر ادالوم
جو بو غیدی قتلده یار و همدم / همان کوکلی ایدی سرینه محرم
که ارمندن طوبیجی رومه اجر اولد / تومشدی انده شاوری قرب اولد

که عورت که الف اولور کهی لام که این حالنی سلطانه اعلام
بو اندیشیله قلمشدی شهنشاه بودردی قان ایدردی دردله آه
دمادم دردکنجه باربد ساز غزل بو طرزه قیلردی سراغاز

غزل خوندن باربد از زبان خسرو

خون جگر که جام مله جانه مدامدر بو خمر غیر عاشقه ای دل حرامدر
زلفی هواسی غیرنه بازار کرم ایلدم کر سود محضه قو سودایی خامدر
هرجا که مهر دوست دکلدر مطلعی قدری فلکده ایسه مه ناتمامدر
آزار دل دلارسه دشمن بکی حبیب جانونه منت اولسه که اولدو کلامدر
یاردن جدا لغلک قومز مرده بنی بکا کر روم و کر عراق و صفاهان مقامدر
قیغم جدابی بو زخ نالند صبح اولور عیشم صفاسی زلف فراقیله شامدر
دل غنچه سینی کورسه لبی بلبلی یوقسیه باتمم شراب اولب قیغم طولو جامدر
شیخی چو ملک شکر وصل شکرفی ایچ زهر هجرله که دم انتقامدر

مطلع دیکستان

کل ای جان شهرنک دارندن نقاش در و دیوار سرنی قل بکن فاش
نه صورتکم ایدرسن لوحه تصویر دل و جان حلیله ایله تحریر

درزنه ورد

دوزت هر بورک اوجینه بر نوابی که آهنک ابدرومی خطائی
یازا اولدقدن دسم خط پرکار که تابی اولمیه بوز یار لوب ساز
جو نوری واد کوردر باربک بنزلر نه غم ترک ایلسه باربد بزکی
جهانا تشکالینک پایانی یوقدر انی ترک ایتمکک امکانی یوقدر
ادا کوردر لوحکی پاک و مجلا که اولا ایکه عالم نقشی پیدا
قلور معنی وردر چون باده صورت کرک رنکین معانی ساده صورت
قلم بندردی پس رنکینه اوستاد بو رسمه ایدیهم تصویره بنیاد
که چون خسرودن ایرودشدی شیرین ایدردی کندوبه شوریله نفرین
کهی کوکین دکردی که یزیمی ملامت ایلریدی کندوزینی
قیون بکی که بتیه زخم قصاب الا یوق طلبیدر ایچی طولو تاب
هوس بیل قرندی خرمنینی هوا اوردی صو به صالدی تنینی
قلور کز بکلر یکی رشته درد ایدر دردن بکین و الکین زرد
کهی سوسن بکی اولوردی غمناک قلور که غنچه بکی یاقه بن چاک
سوکت یراغ بکی سرو لرزان لبینی سنبل و مشک اولزر داذ
تمن ایله قویاردر برک لاله کله قند قلرن قیلر حواله

نکر جلاب ایدرنا که شکردن اکیدر گل صوین بادام و تردن
انک نرکسلری قاردی بی خواب که ایدر صودن کلستانینی پر آب
بهاریکن لطیف و تازه و تر خزان یپراغی نا تندیکه دیترر
تنیه رشک ایدر کن چشمهٔ نور اریدی کچدی صنکم سوده کافور
مکمل بدر ایکن دندی هلاله شبیه اولدی قد سرو
دریدی کندوسنه کز ای ستمکار کم ایده کندوسنه بو ندن بتر کار
کوکل مقصودنی چیقردک الدن بتکدک الی ایق قالدی عملدن
ایاغک باتشیکن کزلو کنجه چکب قیدک بر ایدر جک شکنجه
الوک ایر شمشیکن اسمانه یره دندک یوزک سر آستانه
چراغی کبی ورده ی کوزکه نور بله وردک جک ایندی جور دیجور
بو اودلردن قلور سک دهر پردود پشیمانلق زبانه ایلمز سود
قرا کونلم بلدک آب حیوان چو ایچمدک کرکدن اولدی پنهان
قتی کوکلک کردی باشوکه نابر طورایدی بوکنه بغروکه طاشیر
بورسمه ساغ ارسانا عوبدر اغلر صنو عن بو غزل غزلیله بغلر

غزل از خوانده سخن

ای سفر عزمن قلن جان ایله منزل کبی چون دل جانبن یومه یجان ویر دل کبی
حاصل سن عمرمک قچمه جد عمرمز کبی سنسز اولان عمردن بالله نه حاصل کبی
سن بتشمز یکیکلدن کندیکه بو چشمک وقیدر مرده مرکیلک بر دم کرمزل کبی
کولرایدی بولردن ابر دوا ایندر کریه اوه عاشقدن کیتسن اوله عاقل کبی
کن بزوکلنا ار ولوغی کونلر مردن ایله دونه کیم هر دم یدر ناکه بلبل کبی
عقل وصبر و جان و کوکلی کاروانی کچه خسته در ای ساربان تعلاسه محمل کبی
نجه بونلک کبی زار و فریاد قلورکم ایده مرنکیز برن بیاد
کمی تلقین ایدر عقلی سروشی که صبر ایله درتن قلمه خروشی
هوس واسوایر کا ایدر نه پرهیز درتن بروزک آرد نیدن ارتن تیز
مریدی کندو مرادن حاصل ایله کوکلدن جان جانانه واصل ایله
بو حالتده چوغ ایدی اضطرابی بلیسمز زددن اوله فتح بابی
یزن کوکسن برزده وکدیزو اوردی مهین بانو قتینه واردی طوردی
دیورک اغلیورق ایدرک آه اول ایشدن بانویی ایلاده اکاه
مهین بانو ورد بند و نصیحت که شکرات حاصل اولمادی فضیحت
کرکدر بو ایشه صبر و تحمل توسل عقله الله توکل

ایسر

بلور بو حالی جمله انس و جنی   که اولور تعجیلدن بکرک تانی
معین صبر رحمانی صفتدر   عجل کمدینه شیطانی جهتدر
بله وردی نجه ایونلر ادی   نجالر صبر ادب بلدی مرادی
بلنا ولدر کم کلا مقصود الهدی   زوالی یتز اولا تک تیز اولا دیر
کج اولور لعل اکچون در بقاسی   بلادر لاله یتزک فنانی
دشب طورن اورر بختانیه در   دوشه دوره بورر بلدخی ایش
دیلر تخم نجا کیم صچلمز   یره باغلمینجه ایش اچلمز
بورر چوق تیز و طاری کلی   اکل اکل ارمزلخر لنک
صولر کیم تیز اقه کزنجی تیز اول   قرون کم تیز اوله اتمک تیز اول
قتی کونده کرک در صبر بلدارز   که واجددر انه تعل اولسه بولدارز
تنا سی اوله وصل دوستی رنج   بلادر خارله کل مار له کنج
چکوب بن خسرو ایچون رنج و زحمت   قیورمه کوردرسن عیش و راحت
که بو کنکی ملک فانیدر ارته   کجالر یمین باقیدر ارته
یرر بو نزده ناکام اندی شیرین   غدا ایدندی جانن صبر شیرین
بونزدن کیر وشا ور خردمند   اولکش سوبلامشیدی نصحیله پند

که بو نجهدیله اولدیلر کو کلر   ادردی صبر بلبل بیکی کلز
قرار صبر اولنمق عاشقه خو   اوچمن بل بکی غلبرده همرصو

وفات کردن مهین بانو

مگر بر کن مهین بانو سحرگاه   وجودن خسته بولدی یلدی ناگاه
کوردر بو دو دیر غم دهر پر قهر   قلوبندر نوشی نیش اشنی زهر
مزاجینک بوزلمش اعتدالی   دکل قابل علاجه هیچ حالی
قعردی قاتنه شیرینی خلوت   کزین اوبدی اوز ینه وردی شکوه
قودی چون کندیه نیادن امیدن   اکندن شهر گنجینه کلیدن
دردی شمدن کروشنش جهانکیر   او کوکده جان وریرمادر بیر
درشدردی جهاندن بر انک تخت   قودی سن جانه تحتنای جوانبخت
بزاندق او قمز نوبت سنو کدر   برز کن بو یلان دولت سنو کدر
بزم کلدیجه بومورره بو عالم   برزمدت وریر سنرده دم
بزی اویتدیه قانچ کن بو کهبان   نجادم سیزه دالغو دوزر ساز
اتماغل اکن کردون دوسته   که بلبل نغمتی دکمز بو کونه
نه حاجت عاقل اولانه نصیحت   اولورحالی یتر پند و نصیحت

اولوركن بند تندن جان آزاد | بو بر قاچ بيت معنى بن قلز ياد

شعر كفش مهيني بانوادن جالينوس

دريغا كل دهر خارنه دكمز | فلك خرخبزي خمارنه دكمز
نه خوشلق عالمنده اوله تمنا | غم و عز الله انتظارنه دكمز
كوكل دنيي كلندن اومه تقوى كم | بو عيانك آه و زارنه دكمز
صفا صفقه بيله سراي سرور | بزك حجره تنك و تارينه دكمز
بو كنج ايچره كنته نوش دارو | كه ترياقي زهر مارنه دكمز
جهان صيدي بر تنجك اولسه بلكه | اجل شيرنك بر شكارنه دكمز
صبا و شمالنك لطف و فري | كره وقتنده تموز و قارنه دكمز
ددي شيرينه قلبي جان تسليم | قودي شيرينه تاج و تخت اقليم
بكمز كن تني اطلس قماشي | دوشندي طوپراغي صدندي طاشي
همان عادت طوتبدر بو ولايت | كه اولور هر نهاده بر نهايت
چاره اولوم اولمز هيچ تدبير | اداممز كمسنه تقديم و تاخير
تفرج قيل بو كيل حقه بازي | كه نه رتبه قيلور نيرنك سازي
كهي طپراقدن ايدر شيشه پاك | كه اودر طاشه آلور شيشه خاك

بو كروغز يا اني كه ادنهدر | حقيقتده بر اوچ خاك رهدر
نه دكلو بيل طلوبيه كلاهي | بيل اي برشنه ترندر خاك راهي
شو بلدن كيم ادر باشندن كله دور | چمن آسوده اولور سرو و بجور
چو طوپرقدر بيل ادره تن پناهي | بقا بيلزسنك ارشدر فناهي
مدامي صحنه ايچوش كواري | كه اولر آخر صداعي و خماري
چو واردر هم آشوك زهري بچال | هلاك ايلر عذر قيل حرصله آز
بغرشنك پيروكوك طولوز واده | نصيب اولمايه رزقكدن زياده
وكر بر اتمكه اولسه محتاج | دكلمايجه رزق اولمز كيشي آچ
اولرسنك كاو خر بكي علف خوار | بحقدن و اغنام قالسن خوار
وكر آكراسن خصلت ملكدن | كچياسن عز و جاهيله فلكدن
اكر تن بسلديك فيل اولاسن | غذاي جان بسلك جبريل اولاسن
كسنه از يمكدن خسته اولمز | ولي چوقدن كن اولمز كيك اولمز
نه حاجت يمكه بو دكلو تاراج | كه ايداسن مزاجي و نه محتاج
شكر طوقله دكل خالي غمزه دن | بلك اوله اجه اتمك كل شكردن
كجه دنباده دانا اچ و طبلو | اولر آچي ديرلن كيشي تيلو

شوکیم دیلکده طوتر سوز طاغ اول   اولور خذان اولیجق چون یراغ اول

حذر قیل کیم بو ازدرهای جانسز   بری یوتمامغچون دون شب و روز

براغ انی که بو دنیای خاموش   بری یوتمامغی قیلمادی فراموش

کیشی بر جونینک اولدرسه اریشب   دوکرسن قانینی انک دریشب

اتاکی داده کی قتل ایدی دوران   قموقومکدن الدی قهر ایله جان

سنوک جانوکه قلدی تمدی نیت   نه وجه میل ایدرسن بی حمیت

بره کور مار مردم خوردن بوشت   که اولمز انکی دشمن کیشیه دوست

قلجدر اژدر کور اول کوک قوبی دز   قاچ اورتادن امان بری قیچی دز

خدایا چونکه باشدن اشه غرقاب   بوطیر اقدن کیمی اله گرداب

و دبیر معرفت یلی کوترسن   بری رحمت کنارینه یترسن

بولیجاق قولارک غنا یشکدن   ایرنه شیخی اسایشکدن

نشستن شیرین بتخت پادشاهی

مهین بانو مهینه دندی چون تلخ   جهان شیرینه شور اولیشدی تلخ

اراق یازدن و آرزو آنادن   بکلدی حسرت و دردو غمادن

دکرنکلری اولدرمه سیلاب   که نیلوفر کبی غرق ایلدی آب

یشنی

یشینی قلدی قانی ازغوانی   کلینی ایتدی ای زعفرانی

بر زکون که ایتدی زاری ایلدی نار   کوکلر کرکسن طوتیشدی بایر

دریلدیلر اولولر روزه بخته   اوکلاروب کجردیلر دی تخته

شو شهلق اولدی شیرینه مقرر   اولو کیچی امرینه مسخر

ادر انصاف له عدلو دادی   که طولدی ایله ایلک شهر شادی

طوردی مفلس و محتاج و اجی   کوتردی رشوت و باج و خراجی

قلوربدی دعا یابی دعا یت   صفا طولمیشدی شهر و ولایت

اولامی تلخ هرکز روزکاری   شو شهرک که اوله شیرین شهریاری

بر زمدت که اولدی سلطنتده   دلنمادی دل و جان اولجهتده

هوا ایغاجی ایدکه تاراج   مدد جانه نه تخت ایدردی نه تاج

غم عشق ایلدیکچه زار و پامال   دوا درده نه ملک ایدردی نه مال

اکوب شاهینه ایدیکچه هر کاه   قلوردا هنک اول امه تخت و درکاه

مدامی خسرو احوالینی تفتیش   ادردی و صبر ردی ولدغن ایش

تکردرلر که شاه مشتری تخت   ادردی فوقی چرخه پایه تخت

مسیردر اوزنیه ملک دینی   مسوردر یله طاق کسری

دمینی اوکدی و وقتینی کوتدی علو پی قهر ایدوب تختینی طوتدی
ادیندوم مریمله عهد و سوکند که مهرین قلمیا کیمسایه پیوند
ولی مریم اشیدن تنک دلدر که مریم تخت جان و سنک دلدر
اکر شیرین اولورسه ماه عالم نظر قلمیا یه اکه شاه عالم
چو شیرین ایشدر بو ایچ سوزی یاب ایجیدی ایجی طولدی کوزی
بکلدی و طورقدی تا سه لندی یوز کندویه ایلدی قرندی
زری یکی چه کر سعد یدی فالی بیجی یکی پریشان اولدی حالی
ددی حالی طرالوم بز وفایه کدورت قیمیالوم بو صفایه
قلالوم صبر اکا دک کیم زمانه ویره انصاف اولنا مهربانه
ادالوم عشق جانین اولقدر نور که جانی ایلیه بو نشودن جور
روان ایلا بلوم اولدکلو باشی که قان اولسون صو یبی و ایچ اشی
کرالوم اشبو دوره هفت رنکی که بوقدر هیچ نیکله دورنکی
نه دنکله ادر نقشینی رخ نه باش و جان قلور بو یولده دربخ

انتقال کردن شیرین از دیار ارمن بقصر خود

بلورم عشق اری بو کار و باری که درمز عشقله عقلک کار و باری

قلورکز

قلورکشته عقلی عشق سرکش بر شمشیر ارا ده اب و اتش
نه حیله کیم دکیز عقل چالاک چو بیباک اولدی عاشق بیر ادراک
اولمصا نوردی شیرین عقله همدم چو عشقی غالب ایدی اوردی ورهم
هوا جیش ایتدی جان ملکینی غارت کریزندن چقدی اول ملک و امارت
دلادی بیر ایکی اول تاج و تختی دیار یاره طوته بخت و رختی
بو سودادن چو اغدی باشه حالات بو ابیاتی ادیندی ورد اوقات

غزل خواندن شیرین بمناسبت حال

قرار قالمدی جانمده عزم یار ادرم بو کار باری بیجی یکی تار و مار ادرم
نه وصل یار اوله یا یار له بر کیم باری بو فرقت اودیله غنچه انتظار ادرم
بن اول هواده اوچارم کم زلف دلبر کلرسه وقتمه عنقا ری شکار ادرم
ازل کیتیده که بر جام ایچردی ساقی وقت ابد کیننیه دکن جانمی خمار ادرم
شوز کمر بر ز رباته هر نیه باداباد بانز اورتیه قوشیم خلقه اشکار ادرم
سلامت اهلنه ایدک ملامت الحمد که بن بلاکیتی جاندن اختیار ادرم
ددی و دردنی مسرک نامه سینی طوروب دردی هوا هنکامه سینی
بر ایتدی مشورت شاورله اول نه ریحمه طوته یاری ایلنه یول

اكثر تدبير و فكر يله مكر دن / اكا ايلادلر رأيي مستقر دن
كه قدسه كيدرم ديو اده چاو / تكر قدسي تكاپويني قيله آو
بو حاله چونكه اولديلر آكاه يقين / قودي بر قوليله اول شاه يقين
چو بونلردن اراغ اتدي و بالي / بله الدي فراوان كنج و مالي
دوه ات و قيون صيغر فراوان / سرز اولجن كم طولر بيابان
اكثر خيل و خشم چوق قول قراوش / كمي زهره جبين كيمي قمروش
اول اون دلبر كه ياري بحر سيدي / بله شادي و غمده همدم ايدي
هر اسبابني چون دردي شهانه / كوچب قصرينه دك اولدي روانه
الاينجه يلر خدمتده شاور / ارب قصرينه بر نور ايدي ولوز
قمر دن ندد بدن طاشدن دردريج / قمردن بوله عالي آينه برج
ادر اول قصر بر محكم حصار اول / كه هر بولنز ايچنه بولنيه بول
قلز اول قلعه ده اول كان كوهر / صدف قرنده صنكم لؤلؤي تر
جو نوري عكس اولدي سويه يارگ / نه قلعه جنت ايدي اول كوهساري
بر قدجيبر توكي بر نور روشن / كه قلدي طاغ و دشتي باغ و كلشن
قرار ايلادي انده كام و ناكام / كزندي كم نه ييلر دور ايام

ددي شاور كه اي دلدار فرخ / قولك دركاه شاهه طوتدي رخ
بو حالي ايديم سلطانه اعلام / كه ايرديسن دردي آفلاكه اعلام
نه لطفيله كه ايدرسن اشارت / الامر شكرانه و بريم بشارت
ددي شيرين اشيدك شهرياري / كه وزقيصر قزي بر له قراري
درستا ايمانلو صيتمز عهد و پيمان / كه اولز نقض ايمان نقض ايمان
ولاكن بو خبردن اوله آكاه / پريشان اوله ناكاه خاطر شاه
بن ايله اولنسه بزه صبر يكدر / برزكن داخي جانه جبر يكدر
قيرمز بن قلاين بر غم و درد / مبارك خاطرينه قونمسون كرد
ولاين طاغله بن طاغ ايچنده / اولا اولسون لاله بكي باغ ايچنده
بكا چون صومر تير ويردي مولي / اولا اتسون مريمله عيد عيسى
بن اولدم بو خياله قاغ / ولي شهدن دكولم ساكر مانع
قيكدر هر وقتن ديلك واز / ولي بندن يتيني كمه زنهار
سوررسه يا كلب خبر كه يادات / ساغ اولسون اكم نه خير بادات
براوندي اغليو شاور بر حزم / شهنشه حضرتينه ايلدي عزم

صفت بونعت شيدن خبر وفات بهرام محترم

مکر بر صبحدم کیم شاه چینی   بوزردن قرا خرکاه ایچینی
دوزر تخت زجاج تاج عاجی   بغشلر عالمه باج و خراجی
اولیدی کنبد پیروزه پیروزوز   حسد قیلوردی اولدوزه نوروز
کیدب عین جهاندن فنك نیرنك   بو عیدی سیم لیکن غیری درلنك
چو بلدی بخت فرخ طالع نو   اوتردی خسروانه تخته خسرو
سرا پردیله سلدی سدریه زرین   سری تنزینه سیر اتدی سماطین
اوترمش قیصر و خاقان و فغفور   مجوهر کرسیلرده تختدن دور
چوك اوترمش بر یرین صاحبقرانلر   طورر صف صف ایاقدن پهلوانلر
ایاغ اوزره طرنلر دیرنك کیمی   معظم هر بری بر شاه اقلیم
ایکی اوچ میل اولیدی دوربیداز   که دیون اوتن کورنه سلیمان
طلو اولدی ور شاهان جهانکیر   قتامش بونلری سوباشی و میر
کیروانلادر و قوللادر و نوکرلر   قمو زرین قبا لعلین کمرلر
کمرلر کوهریله شب افروز   که نوزیدن کردی رنکینی روز
طورر فراش قوللر اورکا اوتصف   سریر اردندن اورب بینیه کف
بشر نقش و ملك صورت پری وار   دلی یوق بونلرك صن نقش دیوار

اوتوزنلر

اوتوزنلر طورنلر ایله خاموش   که صن قلمشلر اولاردن فراموش
اوترمش تخته سلطان جهانبخت   جوان دولت جوانمرد و جوانبخت
تمامی خاصه عامه کام ویرمش   مجمر سنجه باری عام ویرمش
سعادت فتح بابیله ناکاه   سحرکاه ایرشر بر بیك آکاه
کرب دیوانه بی باك و فرحناك   ادب شاه اوکنه یوزن ادی خاك
ایتدی خسروا عالم پناها   خطا بلبردی شاهه کوکدی بیکاها
بوکن جود کلدی عالم وجودی   اکجون ساکه در ادم بجودی
جهان تندر وجودك جان انك   چو جانی نیسن سن اول سلطان انك
زمینی طوردقجه خاقان زمان اول   جهان اولدقجه سلطان جهان اول
سن اولدیرن لجام و جوهری جام   که چوبین مرکبا ولدی چینه بهرام
درشد ردی جهاندن بار و بنکاه   برز باشن صلوب شاه ایلدی آه

وفات کردن بهرام چوبین

فرخ اولمادی بو دوران اشینه   که زیرا حکم بوقدر عانان اشینه
بلوردی کیم بو صورت بازنجوار   عزیز ایدرکن اخر اولر قلر خوار
ادب بهرام چوبین بها نه   مثل دردی بو سنکین دلجهانه

كه اوروركن چرخ چوكانى يره چوب … خوش اوردى يره چوبين دوكلمه
يزنه كلدكجه دار دنيى … جهاندادم دبو آيلردى دعوى
چو دوندردى يزت بو دهر پر قهر … بلا آيلادى بالين شكرن زهر
قتى اولدى عوى سرپنجه وزور … كه داكلدى اوكندن شير نر مور
قتى اوده صاپدغى اوق قلجدن … قتى آرچدكى اوكدان وقيجدن
نچه ارصلانى بو چرخ كوثر حيره … قيويه صالدى وقتن قلدى تيره
نه قردو قيلنى بو روبه پير … برقدى دامه دقدى بندو زنجير
ارن درد دكلو عارف قرد عاجى … كه كورزلر قرد قرق دكلو داجى
نچه سروزلرة بو دار غدار … نه باور سروردى نه دست وديار
بو آزدرهادن اولكم ايلدر جان … شو جان كيم اختياريله اولدى قربان
اكن بسلا مكه طوتمه دموكك … كه اوشمايه دوشدكده سكو كوك
قودنيا بالنه يغما جليغى 8 … كه اولمز طتلو بيغك اجليغى
اكرچه اشلك طوز لذتيدر … كچيجك حدن ايكن افتى در
چراغ اكرچه ياغندن طورنور … چو ياغى چوغ اوله نورن ادردور
اكن سرچكه كورسك پاى بسته … كه بلا اولى كلديده سنه دستر

قوشلك

قوشيلك نوله شهباز اتمه ادك … شوبيره قونمه كيم صينه قنادك
كليمو كه كوره كوسلد آياغك … كه صقلانه صوقدن آت اياغك
كشيه ايشنه كوره كرك لاف … كه دكمز اطلس زنبوريا باف
غريبك خوركورسه يا اتمه بى درد … كه نقشى نه كلز بلمز آتن نرد
سوبلنتوق اقنه باقمه خور زهار … كه بولنده نه درزهر ونه ديوار
نكنبز بركه باقمه هر فقيره … كه وردمز شالنى بوزبك حريره
كز بجل اعبد الله مبسا نه … كه نه آت كوينه نه شيش بامه
بو حكمت سر لرينه قليبي جون ياد … اوزتلزده ديلك افرين باد
پس انديدي تختدن نحزو نيدلك … اقيدى كوزلرندن اب كلرنك
اولر بهار ايچون اوچ كن ملولدر … اوتوردى عيش ونوشه ورمدى بوركه

رسیدن شاپور بخدمت خسرو فرمان یافتن

چو دوردنجى كن اوردى مجلس دمه … دم عيش ايردى اولدى دور غم كم
شه اوتوردى بلوكز خلوتنده … همين شيرين خياليدى قتنده
چه كز بهر ايچون طوتدى عذابى … جكر شيرين فراقندن خرابى
اچاروكردى بر خادم فرخناك … برين سلطان اوكنده ايلدى خاك

دده‌یی شاها قپوکه کلدی شاور / در سلطانه یوزن اوردی ماغه دستور
ایشیدوب کیردی سلطان ایله شادان / اوزاکیم بوله اولمش تن کبی جان
یر اوپدی کیردی اوردی یره یوزین / ثنا قلدی دعا و مدح و تحسین
دده‌یی شاها جهان در رقیقه وارك / سعادت مرکبینه شهسوار اولك
دشمنون تخت کردونه بسا ملك / پر اولسون صفحهء جانه تمام ملك
کله کوکنك طلوع اولدی حلقه / هلال اولسون کمر بندوکه حلقه
سلام و دستبوسن ایدر نکارون / هوادارك کمینك یعنی شیرین
قدیمی عهدینی اوتمسون دیر / وفا جقن اکن ترك اتمسون دیر
چونکه عشقینه سلدی تخت و رختی / مبارك باده کلدی تاج و تختی
قولوکی کندر زکن اول دلافکار / بو حسرت نامه ایدردی تکرار

غزل خواندن شیرین بر سبیل حال

ای صبا کر منزل جانانه ایلرسنك كذار / کاشکی جانندر کزمدن کوزله روشن قلن نظر
ایرنه یوز سوریرمدن یوزیوز ایله قدکه / یولنه جان ویروکو کلدن بلکه بار شدجر
زلفی کبی غصه ملك شرح ایت سطور قصه / غربی کبی حالمی عرض ایله تنك و مختصر
که کهی انوب کر یوزدن خطا اندن عطا / دمبدم ویر ارمغان اندن جفا یازدکجه

یوده مادم او و یاشم کوکلی طاشینه اتك / شولدم ایدیسر اثر کیم قلیا بندن اثر
چو شاور شهنشه کوش قلدی / اچندن ابر حسرت جوش قلدی
شود کلو دکدیکی کردن قنلو یاشی / که لعلیندن اولدی یرك قاره طاشی
برذ کیم ساکن اولدی کوز یشندن / صورردی شاوره وصف حال بشدن
باش اوروب بیره شاور شتاوز / قمو احوالی دیدی اول آخر
که شه چون کیدیکه ترك ایدی کلاهی / نه محزون قالدی قلدی آه و زاری
پشیمان اولدغینی ایدوکینه / ایچوقان طولدوغینی کیدوکینه
مهین بانو وفاتن حسرت ایله / شه اولدغینی شیرین شوکتیله
محبت دردیله دوغن قرارن / قمو ترك ایلدوکن یوغ و وارن
اکا دك کم اردی قصره جانن / ایتدیکی اشکارین و نهانن
ایشیدوب خسرو اولدی خرم و شاد / جهان قیغولرندن پاك و آزاد
ایچی طاشی طوب نور بشارت / فرحدن ایلدی عیشه اشارت
همان ساعت بزندی بزم شاهی / شرف قلدی تختی و کلاهی
ینه ساقیلر الدی اله جامی / ارزن جامی ینه اکثر نجامی
ینه مطربلر ایتدیلر سراغاز / ارشدی قبهء افلاکه آواز

بردی شه که حاله باربد عود / سراغاز ایلیه الحان داود
چو اولدی عودله سوز شکرریز / بو دمه شعره بدی عشرت انکیز

غزل خواندن باربد از زبان خسرو و مطلب ساز

بنه یوز لطفله نسیم شمال / جان دماغینه وردی بوی وصال
شقه سن اول شمایلک دیه لی / دلبر خون ایچلدی غنچه مثال
مرحبا ای نسیم رحمانی / غنچه در اول جمال و عز و جلال
ای بریدی حما حمالک الله / حال دلبرله سویله کیف الحال
کسمه بر جان دمست هوس / اول هواده اوچردی فارغ بال
کوکل اولسیدی بر جه کوکجه هزار / بو فرحدن اولیدی مالامال
ای مبشر بو شکره شکرانه / باش و جان آل نه اوله مال و منال
هنوز ایرشمدن قولینه مطلع / دلینه بو غزلدن کلدی مطلع

غزل دیگر از زبان خسرو

بل کیجه صبح عزم کوی یار اتسم کرک / اول هوایله دمادم شکار اتسم کرک
دولتندن هر نه نعل و درکه جمع ایتدیکم / یوز صویله خاک پاینه نثار اتسم کرک
زلفی یارک سیرنه یا رب نه ترک ایلدیکم / بن بو کار و باری بکارما اتسم کرک

کوزلری یادینه عقل و دینی او زایدب خراب / اول قدیمی عهدا سابن استوار اتسم کرک
صید اولکن چرخ طاوسینه شهباز / اول همای بن نکسن یعنی شکار اتسم کرک
نجه بر نهان حاله طبل کلیم الیدن عقل / عشق عالمده علم وش آشکار اتسم کرک
توبه و زهد و صلاح ایله بولنمادم فلاح / حاضر اول شیخی ملامت اختیار اتسم کرک
دیجه قلدی بو ابیاتی ذکر / شهک کوکلی کزن پر آب و آتش
کرو اهنکینی ایتدی باربد تیز / ددی اشعار جان بخش دلاویز
شورتمه کلدی پردیله حروشه / که کانرده ردیوار جوشه
هم ایله ایشیدی صحبت کرم / که اولدی سنک و خاره موم
نه نغمه که ایتدی اولکن شوق انکیز / عوض یوز کنج وردی شاه پرویز
نه سوزکم اوقدی مطبوع موزون / نثار ایلدی سلطان در مکنون
نگارین شکرینک شکرانه سی / شه اولکن بخشش ایتدی بک خزینه
بو ایدی عادتی انده کاه و بیکاه / که کیمه کم زهی لفظ دیسه شاه
وردلر دیجه روانه بدره الدون / که بیک مثقال اولورجون اونسه مو
شورتمه باربد اولکن شکرریز / اولور بیک کز زهی دیر شاه پرویز
زهی دور انکه بر لفظ زهیدن / اولوردی غنی ناکاه ایشیدن

هنرمنده چوق اولمشدی سالوش ولی آلتون یرینه دوقیز طاش
هنر عرض ایلمک دیلرزهی خوب بها اولمسه کورر زرخورده معیوب
طمع گنجی برک دشدر چوق غلل که کیده جان واجدن غش وغل
برنج اولوب کورنمه کنج دنبی که دکمز کنج دنبی رنج دنبی
طلودر خاطرک در و جواهر نه غم سیم وزردن اولمزسه وافر
نثار ایت اول جواهردن جهانه ولی نعمت بری دریا و کانه
بو نازا هلیدن آلچک نیاز اول قناعت کنجیله سرفراز اول

صفت شب و اجازت خواستن خسرو از مریم بر آمدن بشیرین

چو کوک کوز یومدی کوستردی فراقا چقردی چرخ جیبندن قمر باش
دعا بی چاز ارتشدی زمانه طما کوکلک کیردی آسمانه
شهنشه شوق شیرینله پرجوش خیالن جانله قلبی درآغوش
طوروب عزم ایتدی مجلسدن سرایه اوتردی مریمیله برآرایه
ایچی طاشی بر اولوب شوق شیرین یکیلنمشدی شور شوقی شیرین
دلا الدقجه شیرینی دمادم اوردی تلخ آغزن مریمک غم
فراغت کوستروب مریم غمندن اوردی مبدم عیسی دمندن

که شیرین کرچه بندن دور کیدر جراحتدن بنک مهجور یکیدر
بن آکا زمره قاریلمسه اکاسین نوله سن باد لطفکدن اکاسین
اجازت ویره سن کیم قصردن اول وارا و شکر قتینه ایروره یول
یرینه باقسم کزاوله کلزار دکر باقارسم طولسون کزخار
جواب ویردی ای جهان کیر کنش پیکی جمالک آسمان کیر
ملک سندک فلک زمان یدیرک جهاندار دستکیرک جان اسیرک
اکر شیر و شکر اولسه شیرین کورر ون تلخ آغو قندوشیرین
چه کر شیرین سکا حلوای شکردر سکا سوزنهر قاتلدن بتردر
قنوکده کورمکین بی رنج حلوا رنج تردن سومک اوله سودا
رطب بی خار قوا ستادنک سود که خوش شیرین دکل حلوای دود
ورا اول جادو قونیدن حضرقل که دلمز عنبرینه بحر بابل
بحا ایلامه اول طنازه دستان که اولمز زاغله طوطی هم آواز
بن آنک سحر و افسونن بلوردم الکتسون سنک وخالک اوتر بلوردم
هزاران حیله ودستان واردر که هر بیرنده بیک بهتان واردر
درکیم سحر که سلطان بندن جدا ایده سنا کیم جانی تندن

آنك اقضا لنه راضی اولاسن … کمی دعویجی که قاضی اولاسن
نه بیلورسن کوکل برنی وفایه … که دشدك اندن اروك بلایه
اوصنمادکمی بو غم خواره لقدن … کربب الدن اله اواره لقدن
ازاورن ادمه غیرت کرکدر … چو یوق غیرتلو عورت بیك کدر
شهك قصری و تختی تاجی چون … بوطنلوجا نه ایرن ایچاچون
اگر شیرینه ویرزسك مرادن … دکل کلمك اگر اکسك ادن
دشبجرك الندن او غنوزم … بو غمدن ایت یرا غوب بو غنورم
قو اولدی اکا زندان پراشر … که بیقوشك پری ویرانه یاشر
چو منیم بوتله دیدی بلدی خسرو … که دیو آیله جمع اولمز مه نو
سوزه برقا بودن دخی کرشدی … نوازش کوستریب صبره درشدی
برزکن داخی شاود اولسبدن … ادامزدی سلام الا ارقدن
نهانلیب کوزردی پیامی … جکرخوندن دل افکاره سلامی
نکارین اولمشیدی دنك و حیران … که اوزنیز نجه ادر صبر سلطان
یزردی یوقفالقدن دکل اولان … صلاح دولت ایله کوستر یولن

مطلع داستان

کلای

کل ای جان محقق تفسیرخوانی … حدیث و علم و عشقك نکته دانی
اوقی شوق و محبت نامه سینی … کرو کرسانی هوا هنکامه سینی
اگرچه بی نشاندر عالم عشق … محیط قطره سیمز شبنم عشق
بزه اولدی نشاندن بر نشان ذوق … دیرلدر مرده دللر تازه جان ذوق
دریغا گرچه صید ایلدی عنقا … صغر می بر دغه امواج دریا
دمادم عالم عشقه کوب آه … ادرسك ایتل مقصوده که راه
محبت جانلرك اندیشه سیدر … بو صنعت اهل دللر پیشه سیدر
ادرسك ذره ذره کاینات … بولورسن عشق هر ذاتك صفاتی
زمانی عشق سازی قلدی رقاص … زمینی عشق سوزی ایتدی غواص
حقیقت عشقدر خود جان عالم … دری عشقیلدر دوران عالم
قو کل کیم عشق یوق قلدی فسرده … اگر بیك جان ویرسه اوله مرده
مجاز عشق سبتی کعبه ولات … خرابات ایچره عرض اولر مناجات
حقیقی ایده مزسك عشق بازی … کوره باری ایله عشق مجازی
که ایکن داخی بدر داولمیان … قمو کرم اولنه سن رد اولمیا
نیاکیم میل ادرسك قدرك اولدی … زیاده قالله کرچه اخلاصه یولدی

اولر بلبللرك محبوب گلشن / کلاغك جیفه مقناطیسك آهن

بهرحال اولانی استر جان عاشق / اولور قیمتنه وقدرینه لایق

یر اولورکن عشق حقیله ملودر / مقام عرش وکرسیدن اولودر

بولینمز عرش وکرسیه نهایت / بولنمز اول کوکله حد وغایت

انوکچون عشق فریادا اولر یاد / که اولدی قصهء فرهاده بنیاد

آغاز قصهء فرهاد

گل وعنبر نسیم وسرو وسیمین / نگارین شکرلب یعنی شیرین

کچیدن ناله ایدینشدی عادت / که سودا ایچره دی اول اهل سعادت

اولرشه ترش وشیرین نجه بول / غدا اتمزدی لا تازه شیر اول

انوکچون سیل ادردی شیره شیرین / که شکرلا ایدی هتشین شیرین

ارا عیدی قتیدن کله بانلر / بولیماشدی بجا قن اوتلغ انلر

غو وادیکم اولردی انده دلدار / قرا طاشدی بر زهر وظلومار

انکله اوتلق اورتاسنده حایل / قیا وطاشدی اثماسی شکل

اوتورب بر نجه تدبیر ادردی / شکر دلدن حساب شیر ادردی

حضورندن درز نجکندی شاور / اوزی بورینه قرشو شاد ومسرور

چو شیرین

چو شیرین تازه شیره گاه وبیگاه / بولیمازیدی شانزلیغله دا ء

کچرکن اوردنه سوز تلخ وشیرین / ددی شیر ایشینی شاوره شیرین

نه چاره اولیدی بر اکر کنج / قومدن آکنك اولمایدی بند هیچ

دیجه بو سوزی شیرین گلرخ / اچیلدی لالهوش شاه ور فرخ

سجود ایتدی دوان اولماه اوکنده / کمینه بندن یکی شاه اکنده

ددی ای شمع جمع آشنایی / زکدر جان کوزینه روشنایی

جمالکدن دل وجان خرم ومسرور / کمالکدن بوز کوزلر کم ونور

بو یرده بر مهندس وار در اوستاد / هنرمند ادمیدر ادی فرهاد

عمارتلرده کی عبرت نمادر / محیط دان واقلیدس کشادر

چو صنعتیله اوره طاشه تیشه / بوزر قورطاشدن تازه میشه

قچن ساتسه کلنك ویغ اولکنم / الندهء مرمر اولر موم وش نرم

نه طاشه که اوره نقشیله اتاکه / اکی ورنجه الوندر بهاسی

مبارك خاطرکده قومه تشویش / بز لابد اول اوستادیله بو ایش

بوردنك بوتن تولك طراینم / قپوکه یوز سروبوایر ایشم

که بز بر یرده ایدلم چند هنر / اکی شاکرد ادك استاد هنر بیر

چو بولدق رغبتیله بیشه یول ... بیشدم خاشیه بن بیشه اول

ولی تیشیله چون نقش ایلیه سنك ... قلور رستمدن مانی واله ودنك

چو شاور ایلدی شیرینه تقریر ... بر زا کلدی شیرینه‌دن غم شیر

همان‌دم وردی فرمان شاه خوبان ... که بو شکل اشیه تیز ایله اسان

او بیپا وستاد شاور اولن بیني ... اله کاردی فرهاد ایسینی

ایتدی وصف حالی طابو شینه ... ایلتدی اول نگارك قاپوسینه

کلور شاور و فرهادك بیله ... کرنلر دیدی کزر زنك فیله

اکرچه فیله بکزردی سبدنده ... بو غیدی زور فیلو کرکدنده

بر التون کورسو قورلر پرده‌دن طاش ... اوتردی باش اولی فرهاد او باش

بقرکم اول مقامك پرده بازی ... نه پرده‌یله در بیراست سازی

نه بلسون کیم بو لعبت باز افلاك ... ادپسزنك و نامی پرده پرچاك

حکایه کردن شیرین با فرهاد در باب جوی شیر

بت شیرین زبان و شهد گفتار ... شکر نوش و شکر پاش شکر بار

شکر تنکیدن اچدی قفل یاقوت ... که یاقوت و شکر اندن بلر قوت

چو عقد ایلدی شکردن شیر خرما ... ازلدی شکر و حل اولدی حلوا

اشتدم

اشتدم اندن اولدی ادی شیرین ... که سوز دیدی شکردن داد شیرین

شکر شیرین طداغیلدی همشیر ... رطب ولی شیره اولمش چاشنیکیر

الملوحتیه قلیسه خطابی ... دکردیکی اب حیوانه جوابی

عجب بو اولمحاباتی ایدیسه نوش ... اوردحضرت والقرنین بیهوش

نه مجلسدرکه اوله لعل ودر افشان ... نه ادم جان ور ردیکی اب حیوان

ایشیدر ناکهان بیچاره فرهاد ... بر اوازه که صازجا نه فریاد

نه اوازه که کوش ایشلرنه زهره ... فغانندن فلك چاك ایدی زهره

ایشیدنجه قلبر دردله آه ... که درتر نعره سندن طاق ودرکاه

یقلدی کرسیدن طپراغه بیجان ... ایچوق طوتمش کبی اندام لرزان

کورر شیرین انك ارام کتمش ... کوکل بر غنچه طوتمش دام کتمش

تلطفیله بیله صابدی دامنه ... کرردی دامنه قلدی مرغ خانه

پس اندن دیدی ای فرزانه استاد ... کرك غمکین کوکلی ایده سن شاد

سودون تازه شیر ای هنروند ... سودیله اولدی پرورده بو شکر

صغر کرچه اکثر دورکله بی حد ... بو سدز طاغ سواد یلدسن سد

توله علیله بر تدبیر اداسن ... بو قصره اوکنده جوی شیر اداسن

چو رام اولدی اول که سنک خاره / ادا ایتسن صنعتنی کی آشکاره
که اندن صاغلق چو بانلر رشد / ایچلیه بونک حاصل اوله مقصود
شکردن شرح ایدنجه شیر شیرین / ارتدی جاننی فرهاد مسکین
چه کرد کلاردی دیکمک کرنجی / شعبدن فهم ایدامزدی سزنجی
قولاغ اولمیشدی انکام قیل قیل / ندر بلمزدی بر کلمه بو قابل
اولور صورتدن ایله بی خبر اول / که بلمز لفظ معنیدن آز اول
جوابی بو قدر اولدی سزنه / که باش اوروب قدی بر نق کرننه
بس اندن جقدی دمک و واله مست / بلیمز نیت میدر جان نه هست
صوره احوال خدمتکارلردن / که بن واقف ایلک بو خبردن
دولوردم اکلمادم سوزن انک / دکوز مقصودن اول شاه جهانک
نکارینک مرادی نیه سر بسر / نیه ایلادلر فرهاده تقریر
چو بلدی بو بریغی فرزانه فرهاد / کزیجارزی قدی اول حکمه بنیاد
بلردی نازک اولر نازک ایشی / توشندی جست دتدی جابک ایشی
شوررسمه شوقله طوغردی طلوغی / که ایچ اتماکی و درزی قناشی
بو قصر اولکنده کی او تلاغ ایچدن / کسب آدغ ایلدی اول طاغ ایچدن

اکی قت طاشدن شادی میل درمیل / که صنعتمز درزنه یوزبارلب فیل
اوکنده دزدی چشمه تغلدی حوض / کرو حوضک براسی سنین وروض
شو لطفیله که کورسنه حوض کوثر / صولامدن اغری اوله کوزلری تر
الی صوندن ایله تر دزردی / کرن بویش حوضه سو صابنه زردی
برای مقدار که ایدی بنه حوضی / بصادی چشمه دزدی جوی حوضی
که او تقلدن سغلسه ایراکز کنج / کلا چشمه و کلمیه هیچ
نه و دبلمزلر اولسه هر اتان / اولرم مشکل ایش اهلینه آسان
ایش اسان انسنک اوستاده شولر / اولر اوستادلر هر کار دشوار
نه ایش وارد که بولمز چاره ادم / مکر اولمک که عاجز قالدی عالم
خبر شیرینه اردی که ایدی فرهاد / برایش چشمه حوضیله ابادی
که او تلا قدن دکلنه بر قنوتلد / دوقیمابو باریشر حوضه درزود
اول اطرافه نکارین ایدی سیران / کرجک حوض جوانی قلدی حیران
که خلق ایشی کل بو صنع نادر / مکر صنعتدن ایدی حق و قادر
بلی بودار دنباده اولر دود / بهشت و روضه شدادی عیوور
اکش مدح ایدی فرهاد کرنجی / جوغ ایدی الکرنیه افرینی

قنی خوش کوردی اول قدی قتینه کوردی رغبتیله خلوتینه
دیدیکم بزده ای استاد کابل بوقوملغو که نه اوله مقابل
کتردم بکز بیردی کنج وزیور یوکیله سیم و زر و دجله کوهر
کهرلرکم بزرشته لرده تاجی دکر هر بیری بر اقلیم خراجی
ویرب فرهاده اول رخشنده نور شفاعت دیلدیکم طوته معذور
که وردر وقمزده شمدی قلت چوق قتلره ادا اوز حق خدمت
ولی فرهاد مسکین زار وکریان طورر شیریندن اولکند مست وحیران
محبتدن تندن دنك ومدهوش نه کوهر کندزن قلدی فراموش
همین تحسین ادار و اوزن ناد بو برقاچ بیت معنیدن قلر یاد

غزلك خوقدن فرهادك نظم شیرین

ای کیمیا نظر بکا سوزك کهر بیز یا شیم برم بوکدن ارق لعل ودر بیز
کرم کرومه ایلك جهانك جواهری کحل جلا چونیر اوج خاك در بیز
قاشك کززك نه حاجت ادیر کمان تیر صید اولمغه بیم بکی بیك بر نظر بیز
جان قوشنی کر فلکده اوچرسه ملك شال شهباز وش چو حچك اچه زلفك اوزر بیز
وار دقیقه تاکه سوزدوزنیکی یعنی آه خنك اولماغچون جبرانك تر بیز

سودای عشقکم قضا صالدی باشمه بو شور وشوقمك سبب ولقد بو
هردم که صحبت ابن خیالکله کوکلمه قلو بیشی شراب وکباب جکر بیز
بن اول جوهرلرك قیمتلو سینی عزیز وخاص وحرمتلو سینی
قلان قابوده ایلدی یغما نثار ایلدی ایاغی طپر غیبنه
الا لب بش اوردی آیغینه ازیجه بارهنه طوتدی صحرا
ادیدی عشقکین اختیار اول جهان وارین ایلدی تارمار اول

بحجا اکرفتن فرهاددن عشق شیرین

کوکل نعلادی چون شیرینه فرهاد نهاد تندن قیردی عشق فریاد
الندی صبرن وآرامن الك کتردی جوشه هفت اندامن الك
وجودی لوحنه نقش اولدی شیرین بوشلدی وارلغندن طولدی شیرین
خیال دلبری قیلب دراغوش جهان وجانن ایلدی فراموش
طولب سودا افکارندن دماغی قوپب شهری وطوتدی دشت طاغی
یقوب کرهادی عقلینك بقاسن چکوب جاك ایلدی صبرنك یقاسن
یورر کوکسن دوکب حیران وعریان برآکی وکزی بریان وکریان
دو عالمدن قمو طشره قرتخت ادیز مطوقنو کوکلکی رخت

کوکلدن ترک ادوب هر کار و باری / همین عشق اولمشیدی کار و باری

نه امید اکه کیم اوله یاره همدم / نه امکان وار که بوله یاره مرهم

جگر اودندن ایدوب کیجه آه اول / ایدردی چرخ پر دود و سیاه اول

هواکم ایچنه آهنک ایدردی / فلک آیینه سینی زنک ایدردی

کزوب یاشندن ایرماغنه سیلاب / یقردی هر یوراکیدن کی تاب

که اهورله ایدر آه و نیازی / دورر که قوشلر ایله سوز و سازی

غریب و بی کس و تنها و رنجور / جدا بولداش و ایش و دوستدن دور

کزوب یاشندن اورکه همدمی یوق / جگر یاشندن ارتق مرهمی یوق

ارشمش درده کیم درمان بولنمز / کنلمش بوله کیم پایان بولنمز

تنه غم ویروب ایتمش جانینی شاد / تناکم گنج ویرانیله آباد

جوانیندن قومیوب ایتدی وحشت / ایدردی طاغ وحشیلرله صحبت

بلا همراهی و محنت ندیمی / هوا همدم جفا یار قدیمی

بوله دنتدکجه کوندن مجنون دونه / کدردی مانع اولماسه بشر اوزره

یزینه قرشو کلنه طاش و دیوار / طوقنماغچه اولمزدی خبردار

کزاو قلزانه قرشو دونز یزینی / یزین دونمزدی بو مزدی کزینی

کچوب جانان صفاسیله جاندن / هلاک جسمنه ایوردی جاندن

بلوردی کیم کدر بو جسم فانی / وزر عشق جانی جاودانی

او کچون تندن ایسردی جدالق / که بوله جان جانانه آشنالق

ولیکن کیمسنجه جان بولنمز / هوای جانیله جانان بلنمز

چو طولمش ایچی طاشی نقش شیرین / نه نقشه باقسه کوروردی نکارین

کزینه وردمزیدی اویخویه یول / که نقش یاره قاپویی باغمیه اول

قلوراول قاپویی پر خار و خوناب / که نه چیقه خیال و نه کیره خواب

ایرشسه یاد بولنیک توزینه / سوروب یوز سرمه ایدردی کزینه

ایدردی یاشنی اول ییله یغمور / که اول یوزدن ایره کوزینه نور

وکر یولده کورسنه برکیاهی / اوقردیلک تا یوز مدح شاهی

قلوردی قصرینه ایدنجه نظاره / طونی بیرینه بغیرن پاره پاره

ایرویبن که انده قرشو قدن / سجود ایلردی قصرینه ایراقدن

قلوردی اول سجودندن بش اوزکن / بلیمزدی کچن کونی نه خوددن

کزواول سجده دن سرمست و شیدا / طوروب طورمزدی دشت و طاغ و صحرا

اوقردی دردیله اشعار موزون / که لیلی ایشدرسه اوله مجنون

کچوب آیه فلک دروازه سندن … جهان طولدیدی آوازه سندن
ایشتدی بو سوزی اولدی آوازه‌دن … که جان ودلترا اوله تازه کردن

غزل گفتن فرهاد بمناسب حال

بلنلی بیکرانه عشق عندندن غرامی … یوق کوکلک بو محنته بر دم ندامتی
اولسون سلامت اهلنه دایم سلام کم … تسلیم قلدلر بن ملک ملامتی
سودا علامتی سنن عاشق کلینه … علامه جهان نه بیلر اول علامتی
کر بعد مشرقینه معشوقدر قرین … عشق اهلنک همین کشف کرامتی
اوشن یر و کوک اوکلن رکوع و سجودده … قلدی قیام چون سرم جاننن قامتی
قلدی خیال سایه طوبی صلن نه غم … هجران اودی بتشومه قرته قیامتی
قمو عقل اهل بیلر ظاهر ان … که بوی عشق مشک اولمز نهانی
چه کر احوال عاشق مستدر در … ولی عشق و محبت پرده دردر
چون اوله عشق دردی آشکاره … مفید اولمز مداوا و مدارا
ملامتلو قدر اول عاشقه کار … خدا بیلر که نوله آخر کار
چون اولدی قصه فرهاد محزون … قمودیلرده واییلرده مشهور
بری محرملردن تحت کامک … درا اول حالی قتینده یاد شاهک

که شیرین عشقنه فرهاد مسکین … بجه صالدی کوکلدن جان شیرین
جهان طولدی حدیث داستانی … مفسرلر روایت ایلدیلر انی
دماغن جوشش سودا طوتبدر … قویب شهری طاغ و صحرا طوتیدر
باشن اوجور مالز ایتو مست و حیران … قلور طاغی و طاشی کشت و سیران
نه ایستدن اشار نه صو قدن … نه قیلجدن حذر قیلر نه اوقدن
کوکلدنا ایله قیلر مهر و فنی ترک … که ادر بز کورمکه بلک جانینی ترک
ارقدن قصر نه قیلر سلامی … ودربیر بیله هر دم پیامی
نه بلکیم ایره قصرندن نکاری … قلرتو نیدی قرا کوکلینی ایدن
بیله ورنبا و بز بیلدن دوانی … باشن اجوب قرشولر دردو بلانی
چو خسرو دکلدی اولداستانی … بلندی کوکلی وجوش ایتدی جانی
بوزردن خاطر ایدی شاد و کرد … که آکاه مرد بر دل اولدی هم درد
ولیکن بزدن ایدی غیرت و عار … دل افکار ایتدی قلدی جانه کار
عجایب فکر قلدی قالدی حیران … بلمبادی نکدر اولدرده درمان
که زار خسته ایدی و شکسته … اولرهم خسته نک تدبیر خسته
قمو دردده طبیب ایلرنه بیمار … قورتریق بعض قیض اولدقلر بیمار

اوقر خلوتده بر گنج محرم مینی قمو شادی و غمده همدمینی
که اولسون اونکله تدبیر ادالر مگر دیوانیه زنجیر ادالر
دیدی فرهاد کمدر نه کیشی در که انک بو ادبسزلک ایشی در
نه یردن اصلی قنده در مقامی کیمک کلادر سلامی و پیامی
نه اوله مالنه دکلو جریبی که اولدی اولکنالک شریکی
دیدیلر بر گدادر بی سر و پا نجه کندر کزر رسوا و شیدا
نه یاددن درد ورنه خود بلنکن نه یولداشدن اوتانر نه خود اشدن
نه یاری بللو بیلر نه دیاری نه بر یرده نه بر ساعت قراری
بنا کیم دیو ادمدن یوررد دور بولت بکی دکر طاغلره یغمور
دیدی خسرو که نه حالنده شیدا کرک کیمدر او پنهان اوله پیدا
وکر قانون دکرتم نیکنه در کدایه نوز باشینه شه در
صقنمون نیکنه قانینه تشنه که اورر کندونک قانینه تشنه
اکر دردر روزه یم روز سعیدن که ایرم شیرینله حلوای عیدن
مکر ایرو غدر عید اول مه نو که اولدر دیوانه همراه خسرو
دیدی عاقللر ای شاه جوان بخت سکا تاج افتاب و اسمان تخت

ایدوکه

ایدوکه یوز سرنه صاحب کلاهلر توزکدن زینت اور تاج شهلر
انک اوکدن اکه بر تدبیر ادالوم بوغ اهن سیم زر زنجیر ادالوم
که سودایه مغر چلدر در و درد زر ایله هم مغرچلدر مشتر
نجه ماری که مهره کورد ادرد یر نجه بارویکه زرینی زور ادرد یر
ایشر اسانه در اولرسه میلی ماله وکرنی اوله بر ضربه حواله
که عمری کاچه اوله دشوار اچیده کرک دیوانه سنک و خار اچیده
بهر حال اوندن سلطانک قتنه نظر قلسون نرنیه هیبتنه
چو معلوم ایده شه حال فراقن بوره علته کوره علاجین
بیورر اندی که بر قاچ چست حاجب اوله بلما ایچون فرهاده طالب
نجه بر نجه اتلولر پیالر بیلب طاغ و طاشی اد یالر
اولاشده کوستره الرحیه واثلاف بولب کاتوردی اله خلعت خاص
همان لحظه بش اون سرهنک ونوا اولرر بولمغه فرهاده پرتاب
کیدر هر بیر بر یاکه شتابان کچرلر طاغ و صحرا و بیابان
دریغ ایلامیب سعی و امکده اولرلر بر نجه کن استمکده

صفت رونما شدن تماشیه فرهادکا

مگر بر صبح کیم بوشته در / بر قدی لاجوردی قبه فر
مجلا قلدی دونی روز کاری / کوردی عالمک نقش نگاری
یقار بولماغیچون ارواح اشباح / افقدن فالق الاصباح مصباح
یلی یورندن اول روشن چراغک / بلردی فرقی یاقینک ایراغک
پری قامتلرک کیم صالدی شاه / نظر قلدی ایرقدن کوردی ناگاه
که صحرا ایچره سیر ایلر برادم / نه ادم دیو کوروب طوته دم
کیمیش اهیله کوه وهامون / بویمش قان یشندن نیل جیحون
هوا اکسیر یوزینی زر اتمش / تنینی مهر اودی خاکستر اتمش
صنابن قللری طره دکن در / دکن جسمینه صن برلکه ثمن در
دمادم کیم جکر درد یله اهی / کسر کوزلر جو قبه راهی
ادر کن ناله وزاری وفریاد / بو ابیاتک قلر معنیسنی یاد

غزل فرهاددن مناسب حال

سلاسل زلفنه بو مصلادن بندیم بودی / بلا دامنده سرکردانیم رسوا و شیدایی
قرمانه غم سیل فراق اودینده حیلی / فلکلر کرچه ایلرم کرمدن موج دریایی
بکا نه صورت و معنی خداوندا در واو / که عشق ایچنده کوز اولدو اراه ایچره دیبایی

کوکل کوز خیالیدن اویمز فتنه دن خالی / چو اولدی مست عیاره وتکوز خوش حالی
جمال شمع نورندن کر ایدی مدعی پرتو / بلیدی غنچه پروانه بلمز صبر پروایی
صبا زلفی هواسندن دماغک ولیکن مشکین / ولی بر قلیچه یاد ایتسک غریب وزار ودلسیزی
کریجا اولدن اندرد جو عقل بیرون حاجتین / نه بولر لنکر غم کیم ادر هر لحظه یغمایی
عجبلر شامل ایچینی بو حالی / بولنمز قلجه قالیچون بجا سی
بودرد زوار سه مطلوب سلطان / روادر کیم اوله بو سلطانلر خان
برز ارد نجه بورر طککیورق / بو صورتدن معانی اکلیورق
بن بلادر و ورب وردی سلامی / اکش لطفیله سویلادی کلامی
چو قطع ایتمشدی آوازدن انک / صورر بولدی غریبله ادن انک
ایندی نون اول فرهاد مسکین / که شیرین جانه وردم جان شیرین
چو یوق وصل نصیا بندن نصیبم / زکوة ایدی خیالینی حبیبم
ولیکن اول نصیبه انتظارم / چه کر امکان یوق امیدوارم
چو ملکک ادمی بندن ایراغ اول / و اولمشیدن بتر صبر و ایصاغ اول
دیدی قامیدکی ای مرد خدایی / دمیدی بولسن غمدن رهایی
سلام ایلر شهنشه یعنی پرویز / چو سانی کورمک استر اتمه پرهیز

ایشدیکم طوپوکدر یار و محرم / درلکم اوله بزدم تا که همدم
بو تلخ سوزی ایشکدن قودز باولن / وره شیرینه شیرینلکله یولن
جواب قاصدک فرهادی دل / بوندمه وردی که ای اوستاد عاقل
نه خوب اهلک ایتاز ابدک تو ادن / اولورمزسه قلیا که هوادن
نه خوش بلدک دوا بن دردمندک / بو غصه سیمندن ریش خندک
بو وادیده بنم بی زاد و بی یار / جهاندن بن بوزمدن خلق بیزار
بلکلادر بو دم کوزدکن دیوی / پریه تعرض ایدوردر غریوی
طوتم بندن جوجن انس و خشت / ملامت عروناز اصحاب رغبت
بو صحراده که بولدم طولو جان کش / نیستانه دوکدنا اوزمه آتش
کرو اول قاصدو جلالک کانی / جواب ایله وردی فرهاده شافی
که اکلنجی که دوا ایجا ندر / نکهدار زمین و آسمان ندر
که سلطان بن صلدی ندشوکر / که عرض ایدم سلاملر حضرتو کر
دکالی بخلاین وار اوله یوز / که بورزلر سخن ایشتابو دیدز
بکا قلمش نصیبی اولخدا وند / که اورزم ارزو بم ارزومند
قدم قل رنجه عرض ایت شاهد بند / که جاندر سکا خسرو خریدار

تنا کم

تنا کم تن دریدر جان زندن / بولور قول حاجتن سلطانه بندن
اکر شیرین سزبنی یاد ایدایسن / کرک پرویز سن برداد ایدایسن
دیدی فرهاد که ای یار خجسته / قلو کوکن دست بسته پا شکسته
بو کون بلدم که طغروسن سز کدن / ترحم جوهرن کوردم ملکده
مطاع عالم امرکه مطیعم / ولی قاتکده مجرم هم شفیعم
که بنی قویه سن حالومدن خراب / غریب زار و سرکردان و نالان
اودر هر جنس هم جنسله پرواز / همایله همایون قازله قاز
بکا شیرندن ایشبو اولدی حاصل / که ایچرم نوش جاندر زهر قاتل
و بیلکن جه سلطان و جه سکبان / دوادن دردیم جرور نه درمان
کرو لطفیله اول فرزانه قاصد / ایدی قلمه بازاروی کاسد
املنجی که تا که بوزدن در / کزکدن ابرو کوکلو کرنفتن در
ایکی عالمده مقصودک حقیجون / عبودیتده معبودک حقیجون
بنی محروم کوندرمه قوکدن / مشرف ایله بردم صحبتکدن
طبکله کمکه جانم معردد / قدم قل رنجه سلطان منتظردر
جو اندایشدی یا چاز اولدی فرهاد / ربدی اول بکا کم قلد ارشاد

برازندن عزم درگاه ایلدیلر | اوگردی شاه آگاه ایلدیلر
شاه اوتورمشدی خلوت جام الده | دگلده بخته عشق و خام الندن
شکوهیله ارز فرهاد چون گوره | بلیشردی بجه خلق انبوه
تعرجلر ایدی حال و قالین | بلایله اولمش بال و بالین
ولیکن اول بلادن فارغ و پاک | ارشدی سلطنت تخته بی باک
دم و درد یله ادمدن فراغت | غم عشقیله عالمدن فراغت
کوردیلر شها اول هیبتیله | صانکه شیر و غران هیبتیله
چو بقدی تخت و تاج طاوسه | قوشن صیدیجه بر ایلکا هه
ادیدی حالت عشق ایله حیران | که اوزن بلمزدی نه پروای سلطان
بیردی شه که قلدیلر دعایت | تلطف برله احسان و حمایت
قتدی تختک چون وردیلر پیز | اوتردی بجه اورب تخته اوگه شیر
براین طلو گنج و مال ادرکز | زر و سیمله مالا مال ادرلر
اکا عشق برگهر ورمیشدی پاک | که بکا بیدی قاتنده زر و خاک
شوکم جان گوهرندن باخبردر | بلمز گنج جهان خاک مدردر
کروجان گوهری جانان قتنده | تن خاکی نکیدر جانان قتنده

ارن اول گنج وافیدن صفا به | اولامی میل مال بی وفا به
چو فرهادک کرینه کیردی ذر | دگر خسرو دلیدن در و گوهر
دیدی اول نه یردر شهرک استاد | ایدی غم زمین و محنت اباد
دیدی ول یرده صنعت بیلورلر | ایدی جان صترلر درد الورلر
دیدی بو جان اولجاق تن نه حاصل | ایدی عاشقلک کم حرف دراول
دیدی جان صتمغه عاقل دیر بول | ایدی جان اولورجانانه واصل
دیدی عشق ایشی قانکن نجادر | ایدی عرشی عالیدن بجادر
دیدی مهرک مقامی قنده دیر | ایدی جانده اسنه قانرن گیر
دیدی شرح بیان ات وصف حالی | ایدی نی نشانلقدر نشانی
دیدی عاشق دمندن بر نشان ور | ایدی انستربیکا لک جان ور
دیدی بو شور و شوقک نجادک | ایدی تا اولجه دم مردک
دیدی شیرینه ورمی اشنالق | ایدی اولیدر روشنالق
دیدیه وشکده کرمک اولدو حو | ایدی صمدی دنیدر باکه اجو
دیدی بر کون صلرنه سا که سایه | ایدی یوز وبرمرک بیل اایه
دیدی غصه غمندن باشکه طاش | ایدی قان طاش حاضردر اوش باش

دیدی بر لحظه قیل ای بیدل آرام ایتدی آرام اولمجق بیدلا رام
دیدی کل عشق شیریندن ایراغ اول ایتدی اولدر بن اولمه صاغ اول
دیدی کچ بو هوادن طوت کناره ایتدی موته ویر یوق اکا چاره
دیدی اول ساکه دکمز یمیه اندوه ایتدی یر ونا اولسه قیغولی کوه
دیدی کار ایتمز اکا دود و نار و ایتدی کوردر دود هر یتیه یا ذو
دیدی بر دو تسه دخی ایله جنبش ایتدی دوستلردن کلمز اولا ایش
دیدی استرسه باشر اولشا خونریز ایتدی یوق بو عهددن ایرم ستیز
دیدی کر جانک ارسه جفا بی ایتدی کوکلمک اولدر صفا بی
دیدی دکلر که داخی خاندر کار ایتدی عشقه دکلمک زهی عار
دیدی صبر اولدی اندن ساکه درمان ایتدی تن نیجه صبر ایده بی جان
دیدی کیتسه الا اورسه دامنینه ایتدی اوده براغم خرمنینه
دیدی صانقی که وار او کوکده فرخو ایتدی فرخوله عاشق بینه فرخو
دیدی اول فرخود ندر زهرناک ایتدی هجر غیریدن دکل باک
دیدی استرمسن بو یلده یلداش ایتدی بن دخی اولمایدم کاش
یرما و بیرنه شه جوابی دونب اصحابنه قلدی خطابی

که خاکم قارشالی جو جوابه بو درسمه ایرمدم حاضر جوابه
زر و سیم ایله یوقدر اکا چاره قلالوم سنک خارایله استخاره
بس اندن ای مرد هنرور اشتدم ساکه بر دژ موم و مرمر
کلنک قافه او ورسک تونه ایلر ارادسته البرزه کرزک تونه ایلر
یقین بر ده بر اولو طاغ واردر که اوجندن اجمه داغ واردر
تماشا ایچون انی خوب کاه وزیکاه قلان صحرا بو اندن صربدر راه
کرک اول طاغ اچندن یول اچه سن صغه لشکر کچش و یول اداتسن
قلابن منعتوکی اشکاره که دیدم یول اولا اول سنگ غاری
اگرچه چوق قلیبدر اینه کیشی دکل بو سنکدن آسان کیشی ایشی
یرک دزمک کلور هر بیشه ردن خمیر و مومدن یوق لعل وزردن
چو شیریز خوکسیدر ساکه سوکند بو سوکند اولسون و رنا مرده بند
ادرسک بیری بو مقصوده واصل قلم بندانکی مقصود کی حاصل
دیدی شیرینه فرهاد جوان مرد که ای حکمونک وکنده کوه چون کرد
بنم کیم ذره دن کمدر وجودم وار اول مهرافتابینه سجودم
که شوقی بر له کوهی کاه ادم بن هم اول مهر ایله ماهه راه ادم بن

ولی شرطم بودر که اول غباری / نه اوکندن کوره دوکمه باری
کچه بن تورتچك هر شرندن / الینی طارته شیرین شکرندن
شوروسمه قایدی فرهاده پرویز / که دکمك دیلدی قانن یره تیز
نه اوکندن دربو شرطه نه باك / که خاره طاشدرر اول طاغ دکل خاك
وکر طبراق اوله قندن کسیله / کسیلسه طاشنوب قندن اسیله
ایتدی کرما اولوب شرط اولسون / اکر بو شرطدن دونسم اولم هیچ
بونی پایان بلی بولدك یکردك / درش کوستر کالم دست بردك
هم آخر شرطه طورماد و عجوزناه / ارشدی ورطه که اولدی عبرت راه
کل ای دعلن قل جد وجهد / که صینسه سیمیا بن عمر عهدی
کزند رجق قنده صادق اولو عهد / طرانك عهد دایم قالدر سعد

رفتن فرهاد بکوه بستونها

طرب فرهاد بیرندن فرحناك / قشندی سنت و شیدا جت چالاك
پرندی یکر بر اولو طاغه ارشاد / که کوه بیستون درلر اکا آد
اکچون کیم قمو سنکید نجلی / فتی بجل اهل کونکلی پیکرقاره
بو دعوی که ایدیجا عشقنه فرهاد / بکردی اول طاغدك بنیه کم باد

[illegible]

چو طاش ایشین ایتمدی پیشه / الینه الدی اولدم تیغ و تیشه
قیا شکلندن قلدی نقش و تصویر / که نقاش ایدمز کاغده تحریر
تماثل ایتدی درلو عشرت انکیز / هما کلکون و شیرین شاه و شبدیز
شورسمه کیم کیسه کورسه ناکاه / قلر اول نقشه حیران آلیب آه
روا ایتدی که بربکت صفادن / اولر اول صورته عاشق هوادن
عجایبلر شوسینه قالدی حیران / که بر قیرق بلمدی صکره دوران
ارتدی یورکی یاغن انا سی / که قیرق اولدی ول فرد کدوانی
عجمی دردده دوران اولسه قرق / که تمدی قیر غیله اولدی بیرق
صقن قیرقدن ارزان اولدی سیخ / که طوغر زار ایدبونا بنه چرخ

در کوه کندن فرهاد از عشق شیرین

چو فرهاد اولدی نقش ایشدن آزاد / الا الدی کلنك و تیغ و پولاد
قیایه چونکه ایدی زور و بازو / آتردی کفه سنك بی ترازو
اوزك بیکی اوردی طاشه تیغی / که وردن آغدردی طاغه میغی
صنا بن طاغله ایدردی حرفی / قیاکا وردی ایدی طاش مرفی
کلنك ولیکه دوکن دکمه باره / اولوردی برج و باروی حصاره

سحر وقتندن ایرشنجه اخشام | کسب طاش و قیا اتمزدی ارام
شب هنگامکم هنکامه کور | اده اندوه غمدن خلق اتبور
هوا هنکامه کرمی یعنی فرهاد | فغان طبلن چلوب ایلردی فریاد
فلک لعبتلری چب کوز و یوز | بونک لعبینی کوزلردی بذز
اربا ولصورتا وکندن طوردی | الینه اغینه یوز اوردی
اکر طاشدن ازاریدی کردن | خبر صونیه صورا ریدی قمردن
برزکه اول نقشله اولردی دمساز | قلردی ناله سازینی سراغاز
که ای نقشک جهان یوزین محراب | طولوجان مجدی شوقکله خوناب
ملالی جور کردونک فنا نبی | بلا بحرده ورد زدینک دوانبی
بت شیرین جون شیرینزبانسن | نچون سنکیندلا نامهربانسن
طلبک طاشده کمروش پای بسته | بنم طاشده کمر تنک دل شکسته
هواک اودی اچلده اوردی باش | سوا غلر بنی اولدی کبی بیز طاش
شوکیم جسمی وجودن نیدن اندی | بنم بکرز وجودم طاشدن اندی
مکر قانی یرمدر سنک و اهن | که اومارم سن دل اهندن وفا
اکر یلک طاش ایاغنه اورم باش | الندن کلمز الا باشمه طاش

چغلم

نجاکم اغلیبنا یدر خطاب | اشتمازیدی ولطاشدن جواب
طغاو طاشه یاتمجاغه یاغه | بوغر طاشی قوبا غرادی طاغه
نکارین قصرینه قرشو طوردی | ارقدن بحث ایدوب یوز اوردی
دریدی ای نسیم صبحگاهی | دمادم دخسته کوکلوملک پناهی
بریدی جان و دلیک روانسن | عبادنه حبیبک جان فشانسن
کمنش در نازقصری جرخ اعظم | کن اولکده نسیم صبح اوردی دم
دمیدر جان سراینه صفرقلک | کاشنه ذره حالندن خبر قیل
ایتای افتاب عالم افروز | که اولدک کارساز و که جهانسوز
نهیکن عالمه خرشید عالی | کرکم ذرددن نشر جمالی
جهان محتاجکن کن پرتونه | و درز عار اکلمز درویش اوینه
نوله ای جان کوکینک افتابی | کوترسنک ذره دن جور و حجابی
نیاز نار شوقیله پرده وز | کدادر طاقتی پروانه نک نوز
اتین ساکه یقین ورمزونای پاک | که اولدی بولی یقیلدرک خطرناک
خطادیدم جوجانمدر طراغک | نه فرقی وار یقینک به اراغک
طپیک خود بیلرم بندن نطر عار | که وردورکنده یاره ساکه یازار

نوله تنها غریب یاد ایدرسن / بو شیدا مستمندی شاد ایدرسن
غرور اولدی سکا حسنک نصیبی / غریب اولمایه اکر سنک غریبی
بتر زار و غریب و بی کس و خوار / طیوکدن اوزکه نه یار و نه غمخوار
قمو یرده غریبه یار سنسین / آی خور آیمه کبی غمخوار سنسین
طوتایم کلمیه دیلدن دود ودن / سن انصاف ایت حلال اولا بو حقدن
دم اینجه خسروک یادینه شیرین / قله قربان دله فرهاد مسکین
اکر میزان ایدهم ایترنسه نیرنک / بچون طوتمز سکا کوهر بکا سنک
وکر نیل ایدر بستاندن دوران / ندن ویرمز سکا شیر و بکا قان
انا مدن امدکوم سد کلدی شیدن / که ایلدم سد ایرما غینی طاشدن
نوسد حق که ایجردی سکا دایه / چو خسروک ساله سد حوضینه سایه
سدی چون شکرکدن شاد ایدرسن / بو قان بحرینه غرقی یاد ایدرسن
روانم اوله اول شکرله خشنود / که ایدر تشنه شیر و شکر سود
بن اوتش ذکرک سدیدن خون فشانم / اکرچه خشک لب رطب اللسانم
حلال ایتدم ولیکن ای حرامی / ایچرسن سدیکی قانمدر وامی
نه وقت تیلو سم اتمادم یوز لوت / کر ایتدم اشله باوزلوغه اوزلوق

اکرچه بو فلکدن عذرخواهم / سوکدن اوزکه ورمیدی کناهم
محبت کر کناه اولدیسه آزاد / ثواب ایت سن شفا ایله بو درده
نه ایو بس بو دردن قورتری ویر / نه جانم ویرین الک بری ویر
بکا بو بولدی اولمک اولدی لازم / که ویردم جانه غصه غصه جان
اولامی دانجی بوندن قات مشکل / که بغلادم دله طاش و طشه دل
نم تک واری قانی یوزلو هرکز / که قلدم طاغ ایلان طاش عاجز
چو کلمز دریه مهر و کله کونه / کزونمه نوله کلنه لشکر انبوه
اکر بن اه ادم کین المغفه تیز / نه عالم نه شبدیز و نه پرویز
ولی قرقورن اول اوددن بقا / که ادم شیرین و کلکونه سرایت
چو شیرینله پرویزله فرهاد / بشر حرفیله یازیلر بو اوج اد
اجنک دانجی چون بیش اوله حرفی / بچون ارتوغ اوله پرویز حرفی
کرک فرهاد اوله ارتوغه طالب / بو حکمیله که وار مغلوب غالب
ولی قرقم بودر ادبار و ادلال / بکا کلدی و خصمه عز و اقبال
کیه خصم اولنه بختاسی فاضل / دکل مفلح نه دکلو اولنه عاقل
بو اشلده تنبدن سیزرم اوتر / که باکه بیش اولینمر اردغه نوغز

بوطاغ اودینی بیرزدم چکز باغ
بکا داغ اولرز در خصمه باغ

اکر بنك بلکسم طاغ و قیابن
هوا اولدیده کلمزون قیابن

ولی اولکیم بکا صالدی بو کاری
هلاك ایجا بیچون درد شماری

الیسردادمی اندن زمانه
ولی بن یوغ ایلجی اول بکا نه

براکه چون بکردی بجه بن شیر
نه اهنی شیره اورمق بیر و شمشیر

چو دشمن یاره اوردی دل ایلجی
النیدن طونکه اتلدی قیلیجی

دکلون قیغودن چون بردم ازاد
بکا نه شاد نه فرهاد بیرا د

مزاجنده کیشی کیم اوله سست اول
دلامز هیچ شخصی تندرستا اول

دلوکو کلومه ایمه ایی بری دیو
نه وزد یوانه ایسمرد الکلم دیو

کیشی کیم ایدر قیا وطاشدن ادم
بلیجاق ادم اما یام اولدمز

نکارا دردمندم مستمندم
سپنداوده بجاغه کوسفندم

بچوز انتون کرکسه نا بهجران
کرکسه عید وصله الله قربان

جهاندن کیمسنا مز کسنه یوق
دریغا کسنه بندن کسنه یرنو

بنم برنور کوده اوده یمش
دریغا کرد دردیله بو یمش

اکر بنك بل کرزسم طاغله طاغی
دکل کو کلمدن ارتق کسنه یلدا

کوروم

کر اولمز بر عجبدر یوزیل ایستم
همین یا تمدرر اهمله همدم

نه یتیم صبر و یمز کسنه قیغو
نه اولنسم طمزدرزن اغزومه صو

نجه ات جانلو یم دوران الجنده
که بیلزون بو یاشن وقان اجنده

شکردر کرجه کیتمکدر اولا غم
بلیمزون نه یرده در طراغم

بنم زاد و خزینم و یربن تیشله
نه طیرافده یرم بللو نه تیشده

چو طاشدن اولمدم غمدن ها بن
نیشم بکی قرابن طپرغه تن

بجز طاشن و نه طاغم چکوبدر
بو قاره طاشه طپراغم چکوبدر

هوا ایله طلوبکن دمیا غم
نه اوددر بوکه سونمز چراغم

ملك یوزلوجه کر دیوانه یم بن
فراقك اودینه پروانه یم بن

اکرچه اوده جانم مجمر اولدی
نیه یانه تنم خاکستر اولدی

کلمز کوکه اکر صا ورمه ای یار
که اوجقدن کلیله صقلز ناز

بنم سندن سنکدر نبرم وزیق
کلشلك تندن بولدم جاندن طادم

نجاکمز بن بو بلبکله مستم
نجا مه سندن ایشم یك برستم

بن اول وقت ایدم سینکله بزلك
که باکه اولم اوله سا که دراك

نجه بورسمه اه و ناله و غم
ادردیکا او نجه مجلدم دم

چو کیجه پرویزدن دوندوره یوزن   یزن یوز نازله عرض ایده کندن
بوله هر شوخ دیلک روی عفت   اره هر دردمندن بوی جفت
کنه بودرده فرهاد شب خیز   اوردردی طاغه تیغ و تیشه سن تیز
کچادن صبحدک قان یاش لچنده   سحردن کیجه دک طاش اچنده
صلاردی ایله زور ایله کلنکی   که دکمیدن بلک اولوردی بوکنکی
جهان اطرافه اچره اولدی مشهور   که بیجه طاغ کسر فرهاد رنجور
کلوب هر یا کدن نادان و دانا   بونک وصفن ایدرلردی تماشا
کورن اول حالته حیران اولوردی   کیمی کریان کیمی خندان اولوردی

رفتن شیرین بطرف کوه بیستون برای تماشای فرهاد

مکر بر کون که روز یدی مبارک   کتابین قلمشیدی حق تبارک
اوزر مشدی شکر لبلرله شیرین   کچردی درلو عشرت شیرین ورنکین
کیمی کچمش صفادن یاد ایدردی   انکله خاطرینی شاد ایدردی
اولوردقه حکایتدن قصه تکرار   اکلدی کوه فرهاد اخری کار
کلارک دیدی شیرین شکر ریز   که بوکن بیستونه ایدرم خیز
کورم فرهاد نیجه یازدی یازو   طغانه تیشه ایله زور و بازو

دوان بوردی که انه زین اورالر   صبایه کسوت زرین اورالر
مکر کلکون دکلدی حاضر اولکن   همایه بکلدر ازرق همایون
یرندن طوردی هم اول سرو والا   بزیدی طرهء صن طاوس رعنا
اکرچه سرودی باری قمردن   نه وز طاوس ایسه شکلی بتردن
کزینک قمری سمی غماز برکین   بچینک طرزی سی طرازی دین
برقمش قمری طرف کلهدن   دوالار اما میکچون مهر و مهدن
اکرچه وردن کیمش قبایی   قلر اهل عبایه مرحبایی
سوردن کرچه طوردر باک لکدن   اوکردی یلی چالاک لکدن
بوتکله کمر زیبا بدر اول   صنانه مرغدی چابک سوار اول
نه اول عزم ایدردیکه انه   اونی ادم پردن ایلردی انه
کسنه بلسنه اللدی هیچ   بولمی طومار نیکی ایدی درپیچ
چون اردی بیستونه اولمر شیرین   بو سنکین طاغ قلدی طاغ و نسرین
رخو عکسندن اول خورشید رخشان   طاشی لعل ایلدی طاغ بدخشان
بلی اول لعل ایچون فرهاد و جان   فرزدی طاش تا کیم کوهر کان
بجا که ایدردی لعل ارماغ قان   بولمیازیدی قارنبه لعل کانن

قتی کوکلیله یارک جنک ایلدی / اونکچون حرب دایم سنک ایلدی
بلدی جاننک درزق دلبر / چقاررد امکین طاشدن اولار
تحردن شامه دک دیوانه ایدی / ولی هر کونکیدن مردانه ایدی
ویردی صر طنقلق کوکلی جانی / که ایرشدی جانانه جانانک نشانی
نه صربکیم اول نشاطیله اوردی / قیانک دکمه یاپن اوپردی
ایچاوندیدن اولمشدی مرکز / طاش اولمش اولد موره موم ذره
هنوز ارمادن اول سر وشکرریز / نسیم اولب تیندن عنبرآمیز
دماغ عاشقه ویرمش بشارت / ایرشمش دوست سیرندن اشارت
تمام اول بلدیکیم بو عاشق وزار / کوکل دردیدن اولمشدی خبردار
چون الدی بادن اول بوی فرهاد / دیدی جانندن دعای آفرین باد
بو حال ایچنده باش قالدردی ناگاه / کوردی طاغدن تجلی قلدی برماه
نه مه بلکه آفتاب عالم افروز / اولوب زینکرانک روز بروز
شعاعیدن یاریلدی سنک خاره / طاغ اولدی بو تیندن پاره پاره
همان دم محو اولب فرهاد مدهوش / سجوده واردی قلدی دنک بیهوش
بو حیرتدن یقین اولمیشدی کیم / قلاجانانه اوکنده جان تسلیم

عنایت

عنایت چربسیله لطف دیدار / کر اول محودن ایلادی بیدار
که ای غافل نه یاترسن اور دور / دیلک ویقدر اولمه طور اوتور
حیات جاودان بولمه نظردن / دو صد جان وجهان بولمه نظردن
اکاکه اولنه دردک دخی ناظر / ایلک دوشرکرک آچ اوشته حاضر
یتر اولانسیله عاشق جوشه کلدی / بو محو شکر ایچنده هوشه کلدی
چون اولدی لعل شیریندن خبردار / خبر ایشتدی اول طاشدن کهروار
صنابن تشنه دل بلدی فراتی / خطا دیدم اول آب حیاتی
بت شیرین زبان و شکرین ناب / کوزتمشدی بیله برشیشه جلاب
صونی ویردی که عاشق ایلدی ذکر / اشتدر بن بریج شعر دلکش
معلقلر دونب فرهاد اویناش / اکی اولکنده یوز یره ویردی باش
چو الدی ایچدی جامی بولدی جانی / بحق ساعتده عیش جاودانی
نه شربت که اوله شیرین کی ساقی / ایچن بولنه مجیبی عمر باقی
چو بولدی سوزنه محبوب دستان / بو ترجیعی بدیهی قلدی آغاز

ترجیع گفتن از زبان فرهاد

یارب بونه جانه آشنا در / کیم ایلک جهانه روشنا در

نه شه دررکه موکبنده / سلطان قمر کمر گدادر
نه ماه دررکه پرتونندن / خورشید جهان نما سهادر
نه جام در که جرعه‌سندن / هر قطره‌سی چشمهٔ بقادر
نه عزت اولکه فرق افلاک / خاک قدمینه کم بهادر
هر عقدهٔ پیچ کره‌لرینک / جان عقدهٔ سینه گره گشادر
هر ذره غبار جوهرندن / یوز مهر گزینه توتیادر
الدم اله جام و براله باش / عشقه قدم اورنه صلادر
اولجامدن جان گزیله گردم / چون آینهٔ جهان نمادر
کم یوق بو دیار اچنده دیار / وار ایسه کم ایدر نکم وار
تحتنده زهی کمال شاهی / کم بر بوده دور نور الهی
تشبیه قلن یوزینی ماهه / ماهیتین اکلمز کماهی
اورسون دو جهانه پشت پایی / کیمک که بو شه دررپناهی
هجرینکه بیله قاره کونکلم / کم قلیه بخنده طلعتی راهی
اردم هله هر کجا هله اوتی / اول لطفنه که یویدی گناهی
اول کون و مکانه صنعین شاه / ویرانیه قیدی بادکاهی

اوداسنده بیر ایرینه درویش / که اولدر شکا تاج پادشاهی
قلق غایکی خاک پاینه ترک / که افلاکه اوره بین کلاهی
چوقدر صوردم کونکل و جانه / ویرر اکسیک دخی گواهی
کم یوق بو دیار اچنده دیار / وار ایسه کم ایدر نکم وار
ای ساقی فرخ و خجسته / صون ساغری بو نیم مسته
شول جامکه دوندی جرعسنده / بک عربده مجلس الستده
مستم نجا که نی خود اوله / صومعه آنی که خود پرسته
کونکلم صنوغن صره چلک / نه دکلو درستا و له شکسته
غنچه اولمیه سرو قدک آزاده / چون راست اوله همیشه رسته
جانم طولشدی زلفکه کر / اولنه قلله بنفشه دسته
دلدرده مرک دیدی غمزک / بیماره زهی جواب خسته
بنز بکا وار یوق غم عشق / نه نیسته با قرم نه هسته
نغلانه لی زلفکیله بنده / بلدم بوقدر شکسته بسته
کم یوق بو دیار اچنده دیار / وار ایسه کم ایدر نکم وار
ساقی ویر صون شراب باقی / که اوردی قدمکده عرشه ساقی

گشت و گذار باغ خوشدر نگارله
بر نورسیده غنچه دهن گلعذارله
چون تازه لندی گلشن عالم بهارله
خوشدر چمن سیرا ایلمک تازه یارله
تا دشمنان یورکی تازه یارله
ارکان عشقه زهد ریادن خلل ایرر
زهاددن انکه طبعه نیدرس کمال ایرر
باغ بهشت چونکه النمز بدل ور
نقد جهانه کلمی بوکم فرصت ال ایرر
وصل حبیبه فرصت اوله نوبهارله
زاهد الله زهدی مذهب رندان عشقه کر
نقد روانی ... زیبا جماله ور
رنج و باله باده چکوب ... رباغه کر
بلبل کبی ترنم الله ندی بوکه دیر
خوشدر پیاله ... گلعذارله

نه راح در بو راحت افزا / كم روحه ور حيات باقي
نه شربت اولر كه لذتندن / جان ذوقن آلر كوكل مذاقي
عالم طولو فتنه در اوكلدن / قاشك كبي كمله اتفاقي
اهم فلكه براود برقدي / كه ايردي كنشه احتراقي
قاشك ايچي طاشه طاغله طاغ / برزتم غم و شرح و اشتياقي
بونكله كه طاقم دورر طاق / دهر كوجمه جهان نطاقي
عالم كه اوكي صوكي عدمدر / نيچون قمو طاقي و رواقي
جا بيله جهان عجوز نسينه / بلدكنه بورمز و زطلاقي
كم يوق بو دنيا اچنده دناك / وار ايسكم يار دن نكم وار
اي عالم جان و جان عالم / خوشدر قدمكده الا آدم
جسمكدن اوقندي آيت روح / يوزكدن بزلدي اسم اعظم
تشنه طودغوكه آب حيوان / جوشان اكوكده چاه زمزم
اعجازه يچك عصاي موسي / احياده لبك مسيح مريم
خالك ورق جماله نقطه / زلفك علم جلاله برچم
ساقي كترامدي مينه برجام / كم جان ويره ارمدي اكا جم

سود

شول جانكه قطع مي طمرنسه / كوثر صحه ايتر جهنم
انر كر اولسه جوي جنت / كورنيه كوزه شراب بي غم
عالم طولو كفت و كودر اما / هر كيم بوني بلدي اولدي ابكم
كم يوق بو دنيا اچنده يارك / وار ايسكم يار دن نكم وار
جان مرغ طوتلميوب جهانه / قلدي ايكو كي آشيانه
پرواز قضاء قدر ايدر كن / صيد ايلدي هوا و دام دانه
يعني كه كوردي زلف و خالك / سيمرغ اكن اولدي مرغ خانه
اول حسن جمالني نشاندن / يوزكده كوردر كزم نشانه
كنج دل و جان كوهري عشق / ويرانه و كنج جاودانه
ساقي كتور ايدي قوت روحي / ياقوت روان ايدر روانه
كم ابدم بو صفا دمنده درباخت / دنياي و دين عاشقانه
اول نغمه و ارغنون دو كونك / شول نغمه ايلر ترانه
كر قلجه قلرسه تن تعبدن / جان و دل اوزلميه طلبدن
كم يوق بو دنيا اچنده دناك / وار ايسكم يار دن نكم وار
كر قلجه قلرسه تن تعبدن / جان و دل اوزلميه طلبدن

شه الهم ایشیکک درای شاه | عفو ایله گدای بی ادبدن
کسنا خلقه سبب لطفک | کسمزونی امیدم اول سببدن
عالمه لطفک اومسعودن چون | وار سبقت رحمتک غضبدن
دونکز سنوکله سکا مشتاق | حالم عجب اولدی بو العجبدن
ساقی صوتور شراب عناب | کم قیلدی قانم دم عنبدن
خاصیت لبکک ندر کم | لولوی تر اقدر ذهبدن
مطرب نفس اورکه جان شیخی | چاک ایلیه تن طونن طربدن
اولا زکوبه دوزه صبح و شامن | کوز یومه تهجددن و عربدن

خطا کردن ایستن شیرین خلاص کردن فرهاد

تمام ایدیجک ترجیع او لابدال | شه خوبان اردی وجد له حال
برذکره قالدی اول حالنده حیران | دونب قصرینه عزم ایتدی خرامان
اغرلندی تنی ذکر چکمکیندن | ایتی یورلدی کوهر چکمکیندن
روا ایتدر که اینزکن او طاغی | خطا ایلدی ایتک ایاغی
دکلات اولسه کوه زرندیمی | چکرکن یورلیدی اولکوه سیمی
چو عاشق کوردی اول معشوق پاکی | دریلدن براغه طرغه بیکی

کلان

پرندن یل کبی طردی کردی | اتک قربنه کردی یوزین اوردی
چو حق پرویز قلدی روزگارن | کوتردی ایتیکله شهسوارن
ای نعلن فلک واز ایدیب تاج | هرادیمک بولردی قدر معراج
قودی تختنده شاه فرخینی | کرو قوللوغنه طوتدی چخینی
ازینه یورسن طاغنه کلدی | بیاغی دردیله طاغنه کلدی
کنه اندیشه قیلدی تیشه سینی | اله الدی کلنک و تیشه سینی
صاتین سنک وامن جنک ادردی | طش و طاغ امنه اهنک ادردی

خبر دادن پیره زن ازمرک شیرین بدروغ و هلاک شدن فرهاد

شهنشاه جهان خسرو مدامی | صورردی حال شیریندن پیامی
چو کورلاردی عشق ایچنده نامی | اولا ایش اذره قصدیجه جانی
نه منزلده که سیر ایلرسه اولماه | قلرردی همان دم شاه اکاه
چون اول شاه جهان فرهادی کردی | دکل طاش قلعه پولادی کردی
خبر ویرلدی سالار جهانه | که پولادلنجه ایردی بیستانه
دیکر دلخی کر اول فتان عالم | ویرلدن بادبود بوانیه دم
طوتبدر چشم قوت یوردکی تاغ | کرنمز کوزلرینه ذرجه طاغ

چوبق جانینه خوف و احتیاطی زیاده قلدی ذوق و نشاطی

نه صنزی کیم اورر طاغه صفادن کورکه ایرر تونن طاشلر قیادن

بو قوتده کلنکینک شوکنی زبون ایتمز نه ملکدر بی ستونی

نه کوه بیستونک شول همتی وار که هومز درجه البرزه مقدار

شه ایشیدکده اولدی کویاکو جهان کوزلرینه اولدی قراکو

قیزدی قانینه بر تیغ کهن پیز ندور دیدی بو حاله رای و تدبیر

دیدی انلر ای سلطان عاقل درنک حل اوله بو بند مشکل

ویریجی قوللرک بر خبیرنت که دیه اکه ناکاه اولدی شیرین

بلنجه وارلغین یادو بلشدن اولاکیم کاتله برقاج کن اثندن

اکا دک بر داخی تدبیر اولینه دونه خسرو چوایش تاخیر اولینه

بولرلر بر عجوزه اهل تلبیس که مکری اندن اوکرندی ابلیس

قتی کوکلی قرا شیطان قرینی قرومش سوکوک اوستنده دریسی

الی تسبیح لو باشنده میزر ولیکن غول یکی تره رهبر

حبیثه یوز اکتی سوزاجی دلندن خیر کلمامش کلاجی

ادرلر اکه اولشر سوز تعلیم ویررلر دلبنی برقاج زر و سیم

نه دلیم

نه دلیسم الله نغلر جان کزینی که اورر کوزکه حقک زرینی

بجه دقتده عملک موشکافی چون التون کوره کوزمز کوه قافی

بش اولدکرکن لبن کوک کوزلو قادر قرا قرغا کبی شرسوزلو قادی

قتندی اولدبوله چون بلدی فرهاد ارشدی بیستون طاغینه بجان

کلب فرهاده قاتنده اوتوردی برز یرمردی و کوکسین اوردی

که ای مسکین کیم کچون بو نجه زحمت دوکرسن جانکه جور و مشقت

دیدی چون تشنه دل ورن لعل یاره قلوروز طاغ و طاشی پاره پاره

دکندن کل ورن طاشدن اولالی بکا بو لطفده کستردی جمالی

پس اولدتلخ اثلو قلدی بر صوق اه که شیرین الدی فرهاده اولمز اکاه

دریغا قان اولدی سرو سمن تن بقلدی طرغه اولوم بلندن

قتی اولدی ناز اهلی نازنین یار نجاتی قیلدی اکه چرخ غدار

قتی اولدی وکوندن بختلو شاه که کوندی انکچون مهرله ماه

تنی کوزیاشلری ایله یدیلر عبیر و عنبر اوستنه قدیلر

قرغندی خاکله اولدکوهر پاک قنا پیرینه جانلر قلدلر چاک

دیدی و خسرتله صغدی صاغو الان یکی دلندن نغدی غو

بوطلکه اول غدا ایچون دیدی توز — تناسی ما یوب ولمادی اوزی کوز
چو مسکین زلف و خالن اکدی تحلل — قرار بیوز نیته اولمدی لال
چو فرهاد اول کلامی کوش قلدی — صنا بن زهر قاتل نوش قلدی
قیادن قاره طاغ بیکی یقیلدی — دریغ و حسرتیله آه قلدی
روان اندی بو شمشن بیکی باغدن — کلنکی الدن و کندوی طاغدن
بوزا اوردی بیره دیدی قان شیرین — بو اچلقدن وردی جان شیرین
چو اوشندی جان قیتی بولمار بولادن — فضای عرشه عزم ایدی هوادن
بلوردی جانینک تندر جدایی — جهانی کیندی کورلدی عذابی
زمانک بوبلدر هر لحظه کاری — که ارجان ویرزاه وزاری
ستم اولدر رسم و عادت روزکاره — که خاری کل قلور کللرک خاره
بو اوددن نیجه لاره اوردی طاغی — که یازکن سیندورور چراغی
بو شربتدن طولیدر سینه لر فقر — که دادورکن ایدر شکری زهر
یکیت لوکلو جلا غلک مثالی — اودیله یل و صودر اکله حالی
شونک کم اولمدی اولمز بقاسی — اکا عقل اولان نیته بقاسی
اویعه غفلتله ای کوکل طورز — اویا نقلر مقامینه قدم اوز

شو دکلو یاتسن طپراغ ایچنده — که توز اوله تنک تپراغ ایچنده
آک اولدوری که اولاسن اردن کم — اوتین اذکیده وردان غالستم
بو فرقت الیله بیچون نه صولیرت — تیقرسن اود اودورسن عالمه ارت
دکل اللی کره اللی بک اوله بیل — کچیجک ازوجوغی بیرا ولر بیل
اولرسنک قاتلقدن سنک نحاره — ادینسر تیغ دوران پاره پاره
وکر اولسنک دمردن فی المثل یارک — اود اوربجانکه موم ایدر مرک
بدیا قلیم الکده اوله بک بیل — صوک اوج الدن براوج یل قلر بیل
کل الدن کندی یا جون کیدجکدر — اداکور اتمدن جون ایدجکدر
کجر جانلر قیغو موته یغدر — ولیکن درد و حسرت فوته چوقدر
کیوک در بو طوفرقا بولو اوددن — اولا یمن ولطفر یاشلو بلادن
نفسلر اوستمرده در سغشلو — صغشلر هر نفس جانن ساغ انغلو
کدر بو چوقلغی برلک کرکدر — المددن اولکدن اولدر الکر کدر
نفس کم عشقندر شوقندر دز — قروما شدر نفس کم دوقرزدر
درانک کم الومدن شاد اولاسن — کرک عشقیله اولک فرهاد اولاسن
ادینلر عشق فرهاد روایت — اشتدم اندرار بر خوش حکایت

که بیشه دسته اوله مرد پیشه | اودردی نار آغاجندن همیشه
آنوکچون کیم اولاذر دستکیری | الله الله اوله قربان پدری
براولچون نار عشقیله دی خسته | کلنکه نار آغاجی ایدردی دسته
چون اول تر سوزی ایشتدی فریدن | امیدازدی حیاتک تر بریدن
ایچوطاشی طلب ایدر دو جکن تاب | کلنکی طاغ باشندن آتدی پر تاب
مکر دشدو کیبی خاک ایدی نمناک | کوملدی محکم آندی طپراغی چاک
چو حق امریله کسب ایتدی مزاجی | همانندم بتدی بر خوش نار آغاجی
کردی غار اول رسمیدی فرمان | که اولو ریدی نه درده بینه درمان
چو چکدی عشق بولندی غرامت | دکلدر کل عشق آندن اولکرامت
هوا اولندی چون جان ویردی فرهاد | براهلیدن کوکه ایرشدی فریاد
اشیدوکلدن شیرین اولدی غمکین | دردی جفا زهی فرهاد مسکین
بوازادایچون اولمرد آتدی ذاری | چوق آغلادی نیتا که ابر بهاری
اردی کلدی زخم سمندن | که بر بلبل کمی اولدی او چمندن
بوغیدی چونکه کوکلدن ریایی | کل او طپراغی ازره قلدی جایی
بس اول طپراقده دکدی کنج ومالی | بیودی بیدلر برقبه عالی

قمو عشق اهلنی آی راه ادیندی | زیارتکاه و حاجتگاه ادیندی
نه مقصود ایچون اولسه کیمسه واصل | چو سندقیله ویره اولوردی حاصل
روان ایتدی چو عشق ایچنده جانی | ابد شاد اولدی عشقیله روانی

مطلع دلستان

کل ای مرغ عر لحان دمیدر | بهار ازدی نسیم جان دمیدر
معطر در جهان باد سحردن | منور در چمن کلبرک تردن
بودمده ذوقیله کل سندلی چون نبات | تقندیک نورکه کحروف ثبات
دل وجان ذوقنک کونیدر بنی | صفا اصحابنک جوندی بنیتن
دمکدن راحت اولسون روح عشاق | نواکیله دزلسون وقت عشاق
بوسوز وسازایچنده ایلدر ساز | که اوره نغمکه جان مرغ پرواز
جهان اندیشه سیدر هوز وسودا | ندر سوداییه حاصل شور وغوغا
کچ اندی خشک وتلخک غصه سندن | برآیله مغز شیرین قصه سندن
چو خسرو بو خبردن اولدی آگاه | پشیمان اولدی بشینه آیلدی آه
ادیردی ای اندیشه هرباز | نم اولمقور خویه ازدی خیرکار
اوتمه ایلکی نی خیر اکر شر | بولرسن ذره ذره ای برادر

قیزدی قاتنه برابر زنجی خاص / که دریای فصاحتده بی غواص
بیردی کیم آزه مشک کلابی / طوته کافوره عنبردن نقابی
ورق کلکدن شکرده دوره خامه / عزا ایچون یزه شیرینه نامه
ددی اول آنلادن که حقدر / قوسا یقلره ذکری سبق در
خداوند خداوندان عالم / که قولدر حکمنه سلطان عالم
دلرسه یوغ عالمده چوغ ایلر / دلرسه چوغی عالمده یوغ ایلر
بو عرش و فرش بل مجموع عالم / گمانیده اونک کم ذرّه دن کم
بر اندی پاک ارنلر ادنی یاد / که اولنا دیله اول جانلر آباد
بر اندن کنه لر دمز بله سزلر / یزار کیم طوله کوزلر کونیه اوزلر
که شاهدلر شهی شیرین دلبند / که شیر و شهد اچنده در شکرخند
همیشه شکر شیرین یاشر / انی تلخ ایدنه تفرین یاشر
اشیدنک طوتمش اشیدکده ماتم / هوادار ایچون اولجان عالم
سحر چینی ایلمش سنبللرینی / طاغتمش کللره کاکللرینی
برمش مطلع نوری کوکب / اراغ اولمش مهندن قلب عقرب
کمند مشک و بوینک بدن اچمشر / کلیله لالنک یوزندن اچمشر

جهان

جهانی تقدی فرهاد ایلمکدن / موافق یاری یاد ایلمکدن
همین اوله وفا و شرط یاری / قدیمی دوستلردن دوست داری
چون اول حالی کوره آفکن کلدی / اولک جانینه کون غم قوندی
عزیبه دلخوار تق کارک افغان / جهان فانی که انچون اغلیه قان
کراره عاشقک کونلکلر بینه / طوتلما یام عبرت بو کلرنیه
اکا شادا اولن اندن بدتر اولسون / دوا انی ایله رحمتدن تر اولسون
اگرچه اولدیدندن دورزای دوست / وطن جانی ایچون مهجورزای دوست
اشیدک غصه بیله ناتوانسن / اگر جور ایله جانو که جوانسن
نه عشق ایمش بو طاش کوکلک کیم / که اولدی ایلمز بش طوبی غم ترک
بی قیعو سینی چون قان سن ایچدک / توزن چک ابجوانن سن ایچدک
کر کار یدی اولدرمک ستمدن / چو اولدرد که نه حاصل بو غمدن
اکرینک بل اولدسن خاکنه یوز / عوض اولما پسر یک بیره نه یوز
بن اولدکدر که جانه جبر ادابز / کمی ایلیب که صبر ادابسن
اریدر جانی غمدن تا ولکه اریدر / که غصه اودی جان شمعن اریدر
بودر بودهر ایشی کچ و اکرابز / نه بیکی توجه نه شاه و گدا دیر

بنا موت ارزه اولدی زنده کانی
بو اوده کمسه قلمز جا ودانی

طپیك کوندز اولدی ایده لعقرونی
اولور محو الذی اچنسه یوزنی دوز

طپیکدر شمع اولی پروانه نار
بنار پروانه ارنسه شمعه ناچار

طپیکدر تازه باغ اول عود برق
توله پیراغ اولرسه باغه طرق

طپیکدر اود واول عودونوا کز
دوتتما سونمی عود ازدکدن اثر

گلستان کلمدن ازاوجدینه پرتوش
نجه بلبلر اولر بو بغه طوش

وکر دریادن اکلدیه شبنم
وارر هردم فرات ودجله نه غم

دکن کیدینه نسرین ساغ اولمش
کم اولمایه شکر شیرین ساغ اولمش

نه حق با مسن چون یازدی دردی
نه الدی اله کند ومهرن اوردی

ویردی برقاصدك جستالنه بز
الندی اندن کم بو بردی پرویز

چو شیرینه ارشدی نامهٔ شاه
کلاهین کوکا اغدردی اول ماه

چو مهر اشتدی جان اچدی مهرن
اپب باشینه قودی اشدی مهرن

خبرلر کوردی مسك اندوه قلمش
شکر دریك زهر الوده قلمش

دمش شول کنه لر کم جان اریدر
یرك قندندده سندانارندر

اوقندو غنجه قانی ایلدی جوش
چه کرنشدی قلدی جانله نوش

دیدی برقیله لوم حقه توکل
ادالوم قات لقادره تحمل

که اول قادر عزیز و منتقمدر
مکافات ایدجی عالمدن کمدر

نامه فرستادن شیرین بخسرو

قلاندیجا عیان ای حضرتابتی
کرت نه حکمت ایلر قدرت ابتی

چو شیرینه شه فرخنده نامه
اولنجه ابلغله کوندردی نامه

شو رسمه اولدی تقدیر الهی
که مریم دلنجی ترك ایتدی کلاهی

اجل جامن ایچر مرجان رنجام
اکا دلنجی صولدی کام وناکام

شودکلو طوتدی شیرین صوم مریم
که بولدی عید عیشی عیش بی غم

هم اولدی شه دخی مریمدن ازاد
تاکم غل مریم خسرو شاد

ولی قیصردن اورتو کوتردی غم
تمام ایله ایلادی ماتم

قودی تختیله تاجی طوتدی یاسی
برای مقدار کوك کیدی پلاسی

چو شیرین اولدی اولا شیدن ازاد
کهی کل مکرنه کلدی کهی خار

اولرنو نعله شاد و خرم اول
اراغ اولدی لیندن خار وخاشاك

کرو بر زدن ایدی کوکل محزون
که عاقل بیلر ایرز قامونی اورکن

اوترز کن شاه کوکلی یحون اولماه
الین شادلقدن قلدی کوتاه

اوروب رحمه خواریه همینی … بو خوری طوتدی مریم تمامینی
بنم آندن الله فکر ایتدی صواب … که یازه نامه و شاهه جواب
الیته الذی مرغ لعل پیکر … میانی بسته عجز و رحمت ولاغر
کردی بحر ظلمتدن بجاسی … که اولدر عین حیوان فتح بابی
بو مسکین بحره اول لعلین کبوتر … اوچوب قونمغه ایدیدی کشتی بر
دکردن قلد غنچه عزم خشکی … صحردن نیقاردن کافوره مشکی
زهی ییک روان کیم بو زرب قبل … اکی دلدن قلر بیک قال الله قبل
بحی مسکین جکر قانیله ازدی … براکیدن ورق کندی یزدی
سوزه چون بو نشکر وش بغلدی بند … اریدی لذتیدن قالیب قند
نه کیم کوکلنده واردی نکته ورمز … قلم دیلیدن ایدی طنزله غمز
یزدی نام مدح نام الهی … که اولدر عفوادن قامو کناهی
کریم و خالق و جبار عالم … رحیم و رازق ستار ادم
جهانه جمله بلکم کارساز اول … قمونک حکمتیدن بی نیاز اول
ویرر قولی نعم حقیر قوله قوت … یرزندک و قلمز طاشدن یاقوت
بو کوک انس و جن و مرغ و ماهی … قمو توحید ذاتینک کواهی

اکر زیاده

اکر زیاده وکر کوه اچینده … قومز کمسه ای ول اندن اچینده
ایدر عزت انا بسینی حقیر اول … اولر قالمیشه دایم دستکیر اول
چو قللر ایدر ذکرینی فراموش … او یاندر ما عجون که که زرکوش
کهی راحت قلر قسمت کهی رنج … کهی افلاس بخش ایلر کهی کنج
بحیر در طریق افرینش … بلر بو حالی جمله اهل بینش
بودر کیم دور ایندر دور نکی … که که رومی ولار کاه زنکی
ایدر بری غمیندن بری شاد … بری جوریله بولر بری داد
بکا بی فرغنک بیقوشه کوندر … انا کوک اولمیا ایته دکن در
قلرهم لطفدن بر عقل تعلیم … که هر ایشی ایده استینه تسلیم
بن اولدر عاقل و دانا بیچاره … که کوکلن صدمه ایده دون کاره
بوجاملک جر عسندن قلیه جوش … نه شربت صونلرسه ایلیه نوش
جهاندار زمان خورشید آفاق … که فرق فرقدین ازده اورد طاق
فلکلر زده باندر رفعتینه … ملک لر پاسباندر دولتینه
بهشت قبا لینک ارام کاهی … ریاض بختینک طوبی کیاهی
جهانه طوردقجه اولسون پادشاه اول … سرسروره صاحب کلاه اول

انوكچون دهر بود وران شاهلیغی — كرك دوراننجه اوله اكا هلیغی
بوخون سالار كمرد زكن اكا دهر — نواله كه شكر صونر كهی زهر
اولیدر عالم ایشدن خبردار — كه قسمت كاه تخت اولور كهی دار
براوكم اكه حاكم دون وكون در — كهی مابین اندن لابد كه دكن در
عروس شاهه كزار دینه فرمان — صاغ اولسون نیچه عرض ایلدی سلطان
انوكچون اودجانی ییمكه ییر — كه شهلر تیز اولور هر قصددن بر
اكر نیزا اولدیسه مرتبه خاك — سجل تخت كردوندر دكل باك
چه كر خوش خوندی اول یار همدم — ودلطونمشدی سلطان بیه سوز غم
كدر بر كلستانه داخی قلسون — نظر بر دلستانه داخی قلسون
دریغ اكا كه اولدی رد نكم — دریبه كم دكلدر عشرت و دم
قوما جاندن تنها اولدی كنج ایچون رنج — كه چون كنجینه بیزه ده یادر كنج
بمه غیغوكه ادم غم كورمز — نه ادم غصه عالم كورمز
اكرچه مرتم ایدی زخمه مرهم — اپچون دشمنه عینی دمه غم
بلنا اولكم قویه بن مرتبه بزمی — مسیح اولكم كرا بن جان زیبی
اكر بولدیسه تخت مه تباهی — كنش ترك ایلماسون تخت شاهی

لقا اكلدر اكسلدیسه بیلدر — كه وار چراغ ایریشه كندر
اولا ایچون كسنه اولمش در — اكر چوغ اغلینلر كلمه بشر در
شكایتم هر كه طوغدی اولور در — بكن اولمزسه یارن اولسه در
انك سوكر فغان واه و فریاد — دعا و شكر و صبر ایله اول شاد
شه دریا صفت بن جام جم طوت — فرات ودجله دن برقطره كم طوت
صفا سور سلطنت تختنده بیك یل — نه وار بغداد ده نغیه كهنه زنبیل
ایراغ ایلك ملالی كوكلوكدن — كدر جاندن نیاكم كندیكزدن
اولوكه باده الیقل خاطرا باد — مبادا اكم الله بر قیلوكی باد
دریلكه دانه بن تنها كركسن — كهر بن باك یقیمتا كرك سن
كنش بن اوله قلدكنه یلوكز — دكلدر نیزه هیتا بر قلوكز
اكرجفت اوله مرغه مرغ همدرد — طلبك بیم عددی سیمرغ اولور فرد
ییوكا نسه قابرده كنه بچخیز — كه صحرا بردر اهوی چمن كیز
اوله بر دانه دشتده دامنكدن — طولر انبار عالم خرمنكدن
قومه كل صولدیسه جانك خاری — عوض كوردی كله بیك نوبهاری
كر اولدیسه بتن دوران عالم — سن اول باقی كه سنسن جان عالم

یمه مرهم غمن عیشی صاغ اولسون — اگر کسر اولدی بت کسری صاغ اولسون
چو ماهك نامه‌سینی اوقدی شاه — کلمسندی کمی کاه آلدی آه
دیدی کیم نه دیالوم سوز حقندر — بو سوزلك دکمه حرفی بك صوقدر
جوابی در برمله یوق صواب — عوض دیرلر کلوخ اندازه داشی
جهانك انتقام اتمك ایشی در — اورنا اورلر او دیین ایشیدر
بو سر حقدر کشی کرچ کلب دیر — کپه کپ دیجك کپ دالنجه بیدر

فرستادن خسرو شاپور را بشیرین و عتاب کردن او

چو ماتم زحمتندن اولدی آزاد — شهنشه قلدی یاد ایله کوکل شاد
او کیدن کیدی مریم چکلدی کسد — اولر عیشی یکی بالك مجرد
چو کوتردی یولندن زحمت خار — دیدی وقتی در اوله ذوق کلزار
دماغینه ارشدی شیرین هواسی — طرلندی کوزنه دنیا فضاسی
قیغردی قاتنه شاپور تنها — تلطف کوستروب قلدی تمنا
که ای جان دردینک درمانی شاپور — نجا یادك اولمیه دلداردن دور
نجا قالم غم هجرانه ایچنده — یراکم اودو بغرم قان اچنده
کوز اولدی بر کچه بو برجه — نتا کیم روح جسمه لعل درجه

نه لطفیله بلورسك آت سلامی — نه نیکیله کرکسه قیل کلامی
بلورسن عذر و کیم عذر لیندم — کمی بیان و کاهی نذر لیندم
قبول اتسون قولی تیمار قاپوسنده — همان اوکلی چاکر طاپوسنده
ولی بیرن ذنوبینه ترکدن — کوزورکیب سوزیله کندوزکدن
شهك فرمانینه باش اوردی نقاش — دیدی نقش آدم کیم دینه شاباش
همان دم کیدی خلعت خسروانه — نکارین قصرینه اولدی روانه
ارشدی اوردی یوز شیرین اوکنده — دعالر قلدی تحسین صوکنده
کرکبز دن سره کشف ایدرك راز — کوکل مقصودنه ایلادی اغاز
دیدی یوز طوتدی یینه عز و اقبال — خجسته طالع و فرخنده در فال
یقلدی سد یولکدن کیدی دیوار — ایراغ اولدی کوکلدن زحمت خار
نه وزن اموزی کوسترنه پرهیز — یانندر یمز اوکدن جانب پرویز
طور امدی دولت اینته سوار اول — همیشه کامرانسن کامران اول
کلیله هم نفس نسرین پراش — حریفی خسروك شیرین پراش
ودالوم نی تکلف شاه قتینه — ارشدر جان جانانه صحبتنه
پری پیکر بو سوزدن اولدی خرم — بر اوردی قاقب شاپوره درهم

که ایسمز ای جهالتدن اوصنمز / اوتن یوزکدن ای حقدن اوتنمز
کیشی نه اتش یوزنه بیمک اولمز / دله نه زلفکزه دیمک اولمز
دکلدر هیچ یوزک ماهک کبی صاف / نجه بیداد لقدر اولسون انصاف
چقردك تاج و تخت و خانماندن / چقرمق می دیلرسن بنی جاندن
چه کردم جواب دیرسن ای ستمکار / دکلسن شور شیریندن خبردار
نه ورکه یار دشنه جرب و شیرین / بن اولدم جربیله بو شیرینه شیرین
نه ور نقاشنك وار اویمه رنك / که نقشم نجه رنك امیزادر دنك
بکا یاغی اولا نه ایل دکولسم / او فتنادن ویریجی یلده کولسم
صلاحی کرنج دکزدم فساده / تنابی جوهر ویرمز کساده
ویلمزمیکه ایدم شك دکلدر / دلولك ادمه ینده کلدر
اکا کیم دیردم جان و جهاندر / جهانکز الذی شیدی قصد جاندر
الوملیه باشمه الدم بلاسی / که سودم خوب دیو اژدهایی
دکولدم عاشق اولدنسه بتقدیر / خطا دیدم پشیمانم نه تدبیر
بو بازار مدن اولدم بارد بیدار / قسم دینك بدا و انجد بیدار
انکله کنکل ایدم طورمدم دك / بلادن کلدم ایدی صنعکه جك

ایدا ایدیم سزنسم قلجه سوکو / صحو سوزکه والم کسا کو
جو کورمز بنی لایق طاپوسینه / تجلایی دشالوم قاپوسینه
کمه قولقسه سالکه کوزدر اجز / که بن دیدلیه جکدم اول اجز
بزارکون بیزله بن ادی عورت / یك اردن بکرك اتمادیمی غیرت
بلرسن نجه کزادر و دلاراز / بو بن دشمند خورو غمخواز
شورسته طوتدی یوز اوزجفایه / که کز مهرینه کوز اچمز وفایه
توان اولمادی اولدبد مهروبی داد / که بر هودو سلامیله قله شاد
وفایه دید لاابدلك وفایی / کو کلدن مهرو جاندن مرحبایی
اوزکمز بی وفادر پرجفادر / اورك ترکنکه سعی ایتمك خطادر
کزمز حقنه نان و نمکدن / هنبن جان الجبنی قالزامکدن
بن ادم ذات یوز بك بره دکل / مخالف کوستردپرده هنوز اول
چه کرمدم اورتم جنکمه چنك / کزاتمادم توام اجنیم اهنك
نمك یوز سوزله در بنده زخمه / اولور اوزتاره تیز از کونه زخمه
قوبینی کندو شوملدم اوتم بن / اتابیچ ولنه اوکنه شیون
بنی بوقصردن طرزه اتمه دعوت / ایاق بصمزون اولنه قورخت

نه شاور کرکله بو فقره قیصر
زرم اولدی شیله کیم کاه صرصر

بنم ایچم طشم بو کاندر لعل
بو اوده قوشم در بنجه نعل

ذکوردم صنمه بخیله بکا دل
که قودق کوزلرمدن بحر بابل

الوملی بنجه ادسلز آتک در
اوکمدن صاغرسم ای اتک در

بکا وار صنمه دستان صنمه سم
که رستانومه ازمزدست رستم

دکل خسرو و فریدونه شاهلک
مقابل اولمز خرشیدن ماهلک

آتار اولمسم کماندن بر غمزه
اوله رخنه قربان کبی خشمه

چوزدم بو کمندک قلجه بندن
سندن زور اوده اته سپندن

دکل جوش انمزن کرم اولوبالکن
که جوشمدن دکر یك جیش خوشن

نه دکلومستانه بو اهوی مست
سودم بر اوردر شیر زردست

خیالومه دیم تعلا به خوابن
بو طپراغه ایکدم هر دم آبن

سودم نیشلدم کلکونه تیز
پریچهرن نجه شبدیز و پرویز

صلدم دردله اه بحرکا
اوله کورنیه طار اولماق دکل

کر اول تاج ابتجه کل بره محتاج
کرک تاج بر ده داکولز کربی آج

قلم صبر اولقدر که اولمازبی داد
قله یوز عذرله استغفر الله

کند

کننده کرج دشمن دکمه سرکش
بلر بو طپرغه صو کیب آتش

خطا دیدم بیلیکه طوتلوق اولمز
اودوصو بر اراده اولوق اولمز

بنم قدم زمین اول اسمان در
کوکلم بربر کاکی کمان در

وصال اولمزسه هجراندن نه قرخو
بولی مغرور به زنداندن نه قورقو

ملك اتحی کر خرابیدن حزین در
فقیر و مفلس او غربتدن امین در

بن اولدم اکلم کیم ایدرلر قید
طوغان سیمرغ نجه ایدر صید

بکا نادانلغومدن اولدی بودام
کسم دانا ایسم دام سرانجام

اکر شبدیز بو سوزن تیز کلدی
تو کلکونکدن خوبی تندر کلدر

کر اولدعوی قلم صاحب کلاهی
کله بندم دردر سربند شاهی

اکرچه نخل ادیم بر اغاجی
الور قندم رطب لردن خراجی

بو آجو درده عیسی نمسیه آمد
که شیرین بشره دیش اوده مرهم

انکچون مالدر کنجم اولدی پامال
که بولدی بی نوا ویرانه مال

یوز کوکلدن اولدی تیلو سیلته
الومله اوردم اباغومه بلته

دکلدر باشه از کوکل بلاسی
حزیر اهلینه کیدوردر بلاسی

کوکل چون ظالم اولدی بی وفا یار
بو کوکله دشمن اولدی اغیار

پس اندن قاپوچینی ایدرك دمز	خطایی غمزلرله ایلیو عمز
دیدی شاوره كم ای مرد احمق	شها سوزلكه دلمدن بركجه حق
که کرد عویجا درسه عشق بازی	ایت دك دركه داكل عشق بازی
کر اولدم درسه شیرینه هوادار	ایت كندو هوا كاهن وفادار
اکر درسه اولمز اولعین همدم	ایت کم طوته طورسون صوم مریم
اکر دیرسه اولمنبع ایچون نار	ایت کیجه اوزوندر طورمه بیدار
اکر درسه قلم خوش خوش دراغوش	ایت بو اتش دكلدر قل فراموش
اکر درسه رخومه رخ اوره ماه	ایت که اولمز رخیله دوبروشاه
اکر درسه اوره طوپ اله میدان	ایت زلفم اوردر یوزینه چوکان
اکر درسه بلورم لعل خوبن	ایت کم بوده طورسون اغزی صوتن
اکر درسه لبی ذکرین قلم ایش	ایت اغزکدن ایرق بیلمه دیش
اکر درسه اوزم قندینه دندان	ایت درد انه قندن غنچه قندن
اکر فرمانمه اولمازسه رام	ایت فرمان سنکدر الچك انجام
قوای راز اهل کشف ایلامه راز	قلایوم فی نیا دومه بیادم
بها چون صمدك که ایداش اراد	قراوا شوکسه داخی قل ازاد

بوزبو لطفله که باندی بانو	کمی قیزاری و کاهی اوتانو
دیورك كار بان قهرکو جدی	ویکی بیلدی دانکابی وجدی
دیدی اخون لطفله که ای شور اهلی	کرامز کشته عرفا لکدم جهلی
کوردرسك شاه که لطف عامدت	بو قولدن بر سلامله پیام ایت
که شیرین اندرای بدمهر و پرکین	قنی اول صحبت خوش عیش شیرین
قنی قول و قرار و عهد و پیمان	هم ایما نزیلا امیدی ول امان
دمادم قلد غنچه قرشمه آه	دمز میدك که برسنسن برا الله
بودم قانین فردوس اچنه دیدار	دمز میدك که اولمادم خریدار
طاشك بكی اجك كوکجك صنر دم	ازم بیکی بزك كرجك صنر دم
دکادم بو الهوس بلدا اشمش سن	هوای نفسله خوش با ترایش سن
کزادن کیشی نفسینك مرادن	نته پاك ایلیه دلکده ادن
اکیلك بوبولك داكل دوابی	نه نفسك حظ یا دلبر رضابی
ابوررد ولك بكی سن یارلقدم	جها بکدن سن دلدار لقدم
چونی یاریدك اولد مدی سکا یار	چو دردکار اولدك ابدك بن نكار
کزکدندیم كم معرور لقده	بجون طراغ اولم مشغول لقده

نه عاقل كم اولا ايشندن عامل
كرك معزول قيله لطف كامل

اودكدن اولمدم كرم اي دلفروز
چكرورن دوديده اودك شب وروز

بو يبجانيله جان خوشنود ايدرك
اوده يانمقدن ايسه دودي يكرك

بر اوده بو بلاكش جانه اتش
كه كونيمش يانندن مو دكل خش

بو اوددن كم يقرودن هر تحرّن
كنش طوتشدي واي يقدي خرمن

عسكدندر تيمن هر طرف ماد
كرومه كندوكر بو كوم صقرخاد

نه دن اغو نه كز اسا ايشم وار
نه سندن ذره جه بخشايشم وار

نيشمله اهم اوديدن دمادم
دكز بر نمرددر بردم جهنم

بو دريا ده كه اوددن اولدي كشتي
بكا نم دوزخ اولدي هم بهشتي

كناره التمادم چون غمي بن
نجه كوز ياشنه سورنم كمي بن

بنم هجرك قرا كوسندن حيران
كه ظلمودن اومادم اب حيوان

بو بيلمكن نه راحت عمر اوي تنك
عجا سي منزل الم صبر اي لنك

دل و جان رشته سي قلدي عملدن
صقن كم چقمسون سور رشته الدن

المدم صبر و كر اولرسه جشيد
اولنجه صاغلغمدن اذمر اوميد

اچلدن عاشقك صبر ايله فرخو
اوجان يلدر در عالمده هم صو

اكرچه

اكرچه عقله حكمت رهنمون در
غم عشق اولحقا يقدن برون در

شود عشق اتنك چابك سواري
كه اوله عقل ايشنوك اشفته كاري

ادر عشق لحق غم چكدكجه شيرين
جيبه افرين كندويه نفرين

بو در شيرين لكيله تلخ زهري
كه اولا اخر ودن ايرو دم قهري

اوقودا اولدوست چون بو داستاني
بونا اوروب ايدي شاور استاني

ددي عشقك بكي عقلك فرون در
كرو قدك بكي فكرك اورون در

بونجه هر نزك خوب و مرتب
جمالك بكي يوزيله مركب

بر اندن صقليب و ضعيفن شاور
سوزه كرمادي يولمانجه دستور

ادردي وزنله يوز زور ومارو
كه ايتمايدي كتته بي ترارو

كهر درسوز كرك دردرج قلمق
صيب دربكي اندن خرج قلمق

حكايت كردن شاور عتاب كردن شيرين را بخسرو

اكش شرم وخجالت برله نقاش
ارشدي شاهه ركين اليب باش

نه كم وار ايدي پنهان ايدي ظاهر
ددي اولماجرا اي اوزك اخر

ايشتدكن پريشان اولدي پرويز
هر ايشنه پشيمان اولدي پرويز

ددي بو درد ده نه درمان بن ايدم
الوملك ايشمي ويران بن ايدم

قچن انجتدم اول یار کزینی / نه یوزیله کرم یارب بزینی
کزن شیرینه کی شور قیلدم / بکا زاری و آکا زور قیلدم
جهانی چون دریغا جان صاندم / تنی بی جان ایچون جانان صاندم
بهار تازه وردی کرده وردم / ای بی نسخه دوای درده وردم
دل و جان دوستنی دشمن ایتدم / قلابی دشمن ایکی بر تن ایتدم
شو یارلکم ایچی یار ایلیدر / سزی دشمنلره دلدار ایلیدر
بو منزلسا که قندن ایره درد و رنج / که ادرن کندو دلدارو کی رنج
پس ایتدی اولقدر زاری و افغان / که بحر اولدی بکا اندن اقر قان
ارب دریای چرخه اشک اهی / ترحم قیلدی اکه ماه و ماهی
دیدی شاه وره ای یار وفادار / بری چاولیاره یلوار چار و ناچار
سپر صالمه کوررسک تیغی تیز / که انلک حمله سیدر حکمت امیز
اولر چوق قات باشلولق بو شدن / نچه یاور کرر زخمی سوشدن
نه کیم درسه بکا انجه هزاردم / شرو شوردم اندن شرمسارم
کنهدن غیری عذرم یوق قتنده / نجا التدر شفیعم حضرتنده
خطا قولدن عطا سلطاندن اولور / مروت کاندر لطف اندن اولور

بوقامو غیمم ایله قول ایکدر / اکر مردود اکر مقبول ایکدر
قتکده روسیاهم خال کبی / پریشانلقده زلف حال کبی
کوکلم ویرانه سیدر خد زنکی / تنم دردانه سیدر لعل تنکی
فراقیجر عشیدن ایله مستم / که ایجادن نصر زمی پرستم
نه زخم اورسه صفاسیدن دریغ / ولیکن هجر اودینه طاقتم یوق
اکرچه عشق ایچی بیزاری اولمز / اولر آزاری و بیزاری اولمز
ایت بلدک هجوم عفو ای شاه / قلورکز بر کناه استغفر الله
کدا کر مستحق کسمه زکاتک / کسلمز اتغیه بر رحمت اتک
بورسمه نچه کز عذر ایله لابه / ورسیدی بوما اولا قنابه
قبول اتمادی اول عذر دلارام / بود کلو لابه ایله اولمدی رام
چه کور یرزدی شه شیرینه خوبی / قومازیدی بو شور انکیز خوبی
بکا کیم دورزیدی باغ اول کرم / که تیغی ایلیه طاش کوکلی نرم
بکا زاولده مدیله دم یرزدی / غضبله همدم اولب غم یرزدی
نیاز ایلادکجه ناز ادرزدی / خطا ایله عتاب اغاز ادرزدی
اکرچه عشق شودا غالبیدی / دلارامنه جاندن طالبیدی

ولی بتردی کیم شاه دلاواز دخی بیك اوله بونجا نه طلبکاز
دلیم اعزازله ابین ایدیدی اولو تعظیمله کابین ایدیدی
قلردی احتیاط اندن که سلطان اکر ناکاه بوله دردینه درمان
قوپ انی دشته پرده ده داغی بلندوره کوکل پرکرده داغی
قلوب خسرو بو حال ایچینده حیران جکر بریان و کوزلر زار و کریان
قرار اتمزدی ایچوب یمزدی شراب ایچمزدی و یمك یمزدی
بلیمزدی نه یوزدن ایده تدبیر ایرشدوره نشانی یوزنه تیر
نه قوت عارضی واری بیلردی نه وارب یاره بولواری بیلردی
قلور ایدی فرو ناموس کوردی اچردی صانجون ترکانه دردی
بلی معشوقه کر ناز اولدی عادت طوتر عاشق دخی فی الجمله نفرت
نیازه ناز اولور عشقه یراشق خصوصا کیم اوله معشوقه عاشق

شنیدن خسرو وصف شکر را

اوتورمیشدی بر کون خلوتنده برالکی ای یوزلولر قتنده
شولرکیم هر بری بر آیت حق اوررلر مهر و مه حرفینه برتق
بولارك یوزینه شه بقمیوب هیچ دزن چکمشدی آتش انمشدی پیچ

کهی اغلردی کاهی پژمردی که آه ایلر بو که کوکسن اورردی
برنجا اوله لبر عنابه کردن شکرلبلردن و مه پاره لردن
اوطوردی دیدی ای شاه عالم رکابك کوشه سیدر ماه عالم
چو طوته دولتك چوکان میدان دکل بر طوب انجه بو کردون کردان
جهانك جانیسن وار اول همیشه بو بخت و دولته یار اول همیشه
چون اوله بختك ای نور کستر دکل کم ذره جه خورشید انور
بر شمع کیم طوله کردیله عالم دکر کوکلکدن سینکه ذره جه غم
برا اولسون بو ری غوغا و بو غم ملك سن شاه عالمدن نه قیغو
نه درد اولا که انك درمانی یقدر مکر دفع اجل کیم امکانی یوقدر
یوروسك قلایم بر خبر یاد اولا کیم بر نفس شاه اوله دلشاد
اجازت وردی خسرو دیدی خانم فدی اولسون انك یوزینه جانم
قوکلدی وار دردر بر ماه پیکر نه مه کیم آفتاب اولسه برابر
کجه کون یوزینی عرض اتسه اول ماه کر ایلر اولدی ضیاسنه سحرگاه
وکر کندز نقاب اچسه یوزندن صرورب یوزکن کون کندوزندن
زلیخاوار کوزینه زنخدان هزاران یوسفه چاه اوله زندان

کلن لعلنی یاقوته صفادن	چرز سنبللری مشك خطادن
رخندندر کلك هم حرقه بیخار	لبندن اولدی وقت غنچه نك طار
چمندن سرو سیرانیه خرامان	صنوبردنك دعرعر قاله حیران
سمزدر جسم صان سیمینلکدن	شکر قومش آدی شیرینلکدن
نه شکر کل قولید رخندن سینك	شکر دلجی بریدر بدن سینك
صفاهان شاهبازیدر بومه رو	قنا داورب بوادن دشمش ایرو
کوکل رام این تهریه بومه دشمش	قضای دهردن اولبومه دشمش
کچی باشندن سوبشانی مریم	ادنمش روح عیسی کبی همدم
هزار اغرازله بسلدی جاندن	اولیماز بدی بردم آرواندن
بو جاندن طلورق ساوردی شاهی	فنی سقلاردی شهدن بو ماهی
جهان دکتر بکه قلدقدن نیت	قرا واشوکه قلدی بر وصیت
که شاهی بلمه شیرین نز اولمز	بو بلبل اول کل نسرین نز اولمز
جودوزه کبروشه اول آزکوبه شاز	قدیمی برده سندن وبره واز
بو شکردن طدوردك اولصفایی	که کوره قدره در حسن بهایی
جو شکر شربتندن ایلیه نوش	قلا سودای شیرینی فراموش

شهانك حقیچون کیم جلالی	کمالدن قودی انساندن کمالی
که مثل بو قدر تخت افلاکده	دکل انس و پری حور و ملکده
شه ایشتدکده الحق اولدی مائل	که شیریندن ملالی وردی جبلی
غمندن اولقدر چکشدی آفات	که ایتمك دیلدی کا مکافات
بو غنچه که دیش اولقصور کز	نه برده عشق اجز عشق دیکر
پس اولدن دیدی و قلدی آرام	بو فکر ایچندن قالدی نیچه ایام
صوروب بلدی خبر حاپك لرندن	که بیلدر اولقمر اولکد کلرندن
شهنشه بر کیجه خلوت ویردی	حیا بردسن یوزندن کوتردی
یوردی کیم بزندیچه برباده	ددی نیچه ورالوم عمر باده
الیه الدی جام خوش کواری	کزندن باشنه چقدی خماری
اوردی طوردی سرو مشك بولر	قمور هم جبین و ماه رولر
یوردیکیم هزاران عزتیله	الکش ابرام و لطف ورعبتیله
کوردرلر شکر تکین آرایه	که جان اوتینی اولکده آرایه
همان دم کردی برطاوس شکر	که جولان اوریجق دوکز پری پر
چکنك چینی عنبرسا چه صاچه	رخنك ورتی کل تر اچه اچه

كره اچدقجه زلفنك كمندي | كوكل شيرينه برك اولدي نذري
قيا بقسه كزنك غمزه سينه | طوتا مزدي فلك جلادي سينه
كوره نشيدر كزمن سرو لبي | ويا شير ايدردر طوطي همايي
كل و شكر ولي جلاب انده | مصور اتش الا اب انده
يكندي شاه الاينك وجودي باش | كرنكديدلر تحسين و ساباش
ديدي شه داخي في الجمله نظرده | كه ور شيرينك اثار شكرده
نجا بر نقش شيريندن قلم چوش | شراب و شير و شكر ايدلوم نوش
بو شه شهددن اولالم شكر ريز | اولالا ياد كه شيريندن اتش ريز
نه ايدركه ايمه بي تملك | يرشمز اديكرده اشك الك
ولي نيدم كه اولدي دلدار طناز | اكر حسدن كچردي فتنه و ناز
بكنمزكي جهانده دوفنوني | نجا بر عورتك اولمز زبوني
وفا ازلكدر ايدرم عورت | باصلمق عورته اولماية غيرت
چو كوردم ادم انك شرم و حيايي | نجا بر ظلمه جور و جفا بن
اولركن شيرين نجه ده سهو | روا ميدر نجا اولايه اهو
نجا بي اليلمز ذهره تحمل | شكر نقلندن ايدالوم شكر

وفكريله

بو فكريله شه ايدي عيش شكربر | قصب شيرين غمندن شكر تيز
الا يوب عشرتيله صبح و شامي | شكر ذوقيله قلدي نوش جامي
چه كر شيرين ديو بالوده بردي | شكر نقلين خون الوده بردي
برزكين كيم اولدي شهد و شكر اميز | شكردن طوتدي بوكن شاه پرويز
نه باشينه چقدي شور شيرين | خزين و زار قلدي زور شيرين
يانب شيريندن نار و شمع وش بر | اريتدي جاني تاكم صوده شكر
نه ور كورسه شفا شكرده صبر و | بولور زهرابي شيرين جاندن ارو
دمه شيرين و شكر اولدي يكسان | شكر نيدن بتر شيرين بري جان
چو شيرين شهد شمع باقه مجمر | كرك دود اوله انده عود عنبر
نه صو كم اوله شيرين جان فزادر | شكر صو كوريجك باد هوادر
شكر كي نقل جان پيرايه سيدر | ولي شيرين ادي نهايه سيدر
قمر تلخ اوله ايدن اولمز بسه | شكر تلخ اوله شيرين اولمز نه
بلر عقل اولان اول نظرده | كه شيرينده در عزت شكرده
شكر كيم انده شيرين ادي نقددر | بين كره طوطي اينه داد بو قدر
ملاحت شهد و شيرين شهرياري | اوله شكر بيكي بك برده داري

شفا اولمز لب شیریندن ره دن | بولاقی دردنه درمان شکردن
شهک شیرین اولدی جانلاجی | شکر بخشک اولمادی علاجی
دده دیه لبک لیکدن ایده لبتک | عجا وقتک شکر بیکی اولاتنك
چون اولدی جانمک جانان شیرین | وجودینی کرکمز جان شیرین
دلمده ذکر شیریندر مکرر | کرکمز کر جهان طولارسه شکر
یرک کر قند اولرسه هر نبات | کرکمز شهد شیرین حیاتی

باز داشتن خسرو اشاورزا از صحبت شیرین وزاری کردن

حساب ایلدیکن حالین جو جو | کوررو زنه دل لخوه زدی خسرو
که قصر ایچنده شیرین خلقدن دور | دکل محجوز اکا الا که شاور
غریب و بی کس و بی یار همدم | اولوردی انده ام زخمینه مرهم
چونانی منع ایدوب صحبتدن | اولا کم طاردلغانه غم بتندن
بلوکلو کسندن اوله یاد | قدیمی همدمینی ایلیه یاد
دیدی تا اوره دایم قابوده اولان | دجی کوزلامه شیرندن بکا بولان
جوقلدی اولکنزینی یاروتمان | قمردورینی قلدی بی تمار
بکلدی خسرت ایله دوزلقدن | بلوکزلقدن و مهجورلقدن

قودن

کمردن لولوی لالا اقندی | کزی شیرینه دریا اقندی

الدر صفت شب فراق وتنهایی وخطاب کردن شیرین بشمع

مکر بر دون اولرحالیده کزکون | که بلبل کبی اولدی کا اولدون
انولك بکی کجیدی تندو تیره | کرضان تیدی جهان قترانه قیره
قرانکو کل کبی قاراکی وسرد | یاووز یلدا شکلین بدمهر وبرکرد
بریمش پرزن چتر سیاهی | یحود دامنده قالمش مرغ وماهی
فلکدن رنکنی قلمش دراغوش | کنشدن مشرقن قلمش فراموش
اوتمش سیرنی کردون کردان | براداده تا کم قطب حیران
شود کلو صبحشیدی هکلنازکاه | که الدرار بولیمز کجمکه راه
جرر در کوزلرن هم نجم دری | که قیما یه کچه هندو برده دری
اولا اوغرلقدن دوتمشدی قنك | طوتلدوغنه دوتمش جرخ خنك
فلك کرمشدی بر ده چاریجی | صنالدرار دردر دیوار ایجی
جهان غفلت بجوشنده کرفتار | دکلدر خلق حالندن خبردار
مکر عالم طوتب بو غم کبینی | دوتمش ازکه عالمده دمینی
نه دوکیار سلاطین طبل کوسی | نه چاغریر وبلارك خروسی

اشتدك غول کیجه چون کران راه / خروس ایدر دعا عندن علی الله
نه کیجه‌دی او لکه بو کیجه دیو اوتخ / چقرردی خروس آواز تکبیر
قلوب اولکیجه شیرین زار ودلنك / زمین و آسمانیله آه دخنك
کون الدز کونلکدن حین اولمش / کیجه تکنین کوکلی تیره اولمش
فغان ایلادی بنا ایدر ای زمانه / بودنمی بلای جاودانه
قرا کیجه مدد بو باشیه مانه / قرا کوندمی یازلمی دخو خوار
کوکل نوره اوچون ایرشمز / که یوزنکی یوزی کلمز اشیمز
که ایدر ای فلك نولدك بو کیجه / که تمات یتز شرك قالدی کیجه
روان نرکیدن اولدکمی پیاده / ویا مخلاد کردی بر آرا ده
مکر اهو ملهرا هلك طوتلدی / دخا عندن نحر کاهلك طوتلدی
که ایدر ای کیجه بر لیبن سن / بکاکن یوزنه خابل سن سن
طونم خالم بکی حالك قرادر / بچون بختم بکی رخنك قرادر
دکلنك غم جربینه قرا ول / قرار بطرمه بر دم بوزمه کل

خطاب کردن شیرین بشمع

چو کورمادی کجادن نور لمعه / اکندی دلکه دردن یانه شمعه

دیرای بغرمی کی کو نکلو سکیز / براکوم بکی اودن بکلو سکیز
دکلنك نار شو نیله کرفتار / قراربنه دشدك دونکه زار
مکر سندلخی هودك اورتیه باش / که اودك یانك ایدر بزکی فاش
بنم حالومه میدر ای دلفروز / بکادن صبحه دك توکریه و سوز
وکر یا شوکده وارنه عشقدن اثر / بری تریاز اولالم اولمه سرکش
سنك اودك سوز صبحدم دن / بزه اتشم کوینه صبح دمدن
تحمل قلمزسن بردمه سن / دم اوردشم یا قم ایکی عالمی بن
بو یانمق بر کجادر سا که یاری / بکاهر دونه کندز سوز و زاری
سنك دودك طراغی سقف خانه / بنم ایرزدخانم آسمانه
اکر بر شهدن اولدکسه جدا سن / کورر سن کیجه بلك شیرین لقاسن
بنا اول شهدن جدا بی زور وزارم / بو شیرین بی کس و تنها یسارم
ایاغ ازره طربک سن بر قراره / یتیمکه که سیوزر سن قراره
بو اود که الدی بنم صبر و قرارم / یوغ اولمز چوغ اول نیدنجه وارم
سنك بر ایلك ولدا ایچو که طاغ / بنم بو قلجه جانم اوددر داغ
کیتن سندن دلدز بندن جانندر / بلی بو آسمان ول ریسمان ندر

خطاب کردن شیرین بپروانه

قلورکن سوزله کونکلرین ساز / اولور اول شمعه پروانه دمساز

دیدی ای مظلوم قوش نه خوش پرسین / مگر جان صوینه اودده قورسین

چو نقد اولدی سکا بازارده بیداد / عجب می جاندن اولدکسه خریدار

کتنجه جانانه جان ویرملکه اوز / اگر نهان اوله چون بوله بر یوز

بنم عاشقکه ویرسم بلکو کل جان / دکل وصله کورورسن هجره ارزان

چو جانانک نور شوقنه اوچرسین / نیچون بر شعله شوقندن قچرسین

بقرسن عشق اودینه پرپری سن / که نار ایله یقرسین پرپری سن

شول الینه که ویرمیشم یقم تن / که کلنه سیدی طاموی یقم تن

مگر که اوده دنددر نیم پروبال / که اوده پرواز اورورسن فارغ البال

سنک عشقکدن جان وجهی عیاندر / نشان اولمز اگرچه سنده نشاندر

اوکچون اول نشانه جان فداسن / که دینه عشقله نام و نشانسن

بن اول وقتا کدیکا اوده جانی / که نه نام اکلردم نه نشانی

صفت ذوق

بو حالتده ایدرکن ناله و آه / ارشدیه وخته باد سحرگاه

ایچین

ایچین صبح نوری روشن ایدی / طشن کندر چراغ گلشن ایدی

اودن صابر فتوحه ایر اگر دیر / خروس الصبر مفتاح الفرج دیر

زهی دمدر صباح صبح گاهی / که اندن بخش اولر کنج الهی

قلردو للوجان تقدیس و توحید / اوقرلر ایما نلوجان تسبیح تمجید

نه ذاکر که غفلتی ویرمایه کلفت / ادر ربینه حمد و شکر و منت

روان دلکرچه کر تسبیح خوندر / نه تسبیح ایتون اولکم بودنیا ندر

شو حضرتدر که تا دائندر بلرکز / دن دلرلرک داخی بلزکز

سوز اولدر که اوله جان ایچنده کزار / دلیلدر دلیله اولن اقرار

چو شیرین بولدی اول صبحک صفاسن / اونتدی کیجه‌نک جور و جفاسن

دلندن کیتدی اوهام و خیالات / ایچندن جوش قلدی وجد و حالات

ادب ربینه رشنجه نمازی / یوز اورب طپرغه قلدی نیازی

دیرای نور قدیم هادی پاک / دلیل انجم و دارای افلاک

سن اول وارسن که وارلق قامو سندن / غنی‌سن وار و یوقلق قاموسندن

کریز کرجهان وارلیغ و یوقلق / سنکدر وارلق ایرقسنه یوقلق

نه وارلیغو که وار آغاز و انجام / نه ذاتو کنه محیط افکار و اوهام

اگر هر بر قلمده اوله بیك دل | که تسبیحك قله هر بیری بیك یل
دیسم یوز بیگده مدحوگك بریني | برینه قوسیام وارامم بريني
ثناك ایچیندن کاملدر آنکم | دریغا کیم کیم بن هیچیدن کم
خداوندا ضعیف و خوردونا دهم | شرمندن ایشکوکده شرمسارم
لجنه نومید صحیحدن قرادر | کنه حسرت دیندن بر بلادر
نه وردر صبر ایماکه محالم | تحمل قلمغه نه قالدی حالم
طاغی قیلجه قومز بو درد کردی | نه چکنون قلجه جان بو طاغیده دردی
الهی غم یولن یایا نه ایذکور | ارتدیی درد اودی یه زمانه ایزکور
ادر بر قطره دریای کرمدن | بنی قرتار روز غرقاب غمدن
قضایه گرچه جانمدر مسخر | متغیر اولمز اول که اندك مقدر
اولکده دورکتاب نفی اثبات | بولرسندن مناجات اهل حاجات

مناجات کردن شیرین

یا رب محبتکو گلدی کی مهر و وفا حق | صبح صبا دمیدن کی صدق و صفا حق
شوق اودینه یندوغی سوز و نیاز چون | ذوق اینه قندوغی نشو نما حق
جان غریب خسته و نومید زارکن | دار الشفاء غیبدن ایرن دوا حق

خالص

خالص درد ایچون که ایدر شوق و ذوقه (قلبی) | خاك خسیس کوهر ادن کیمیا حق
بیگانه لق غمندن اتی قلو یا ایچون | دریا خوفه غرقه ورن آشنا حق
اهل گناه قلدوغی درد بله ایچون | مخلصلرا اندوکی عمل بی ریا حق
شول تیر ایچونکه ادر بیر چمندن زکلدر | مظلوم جانلر ایدکی یعنی دعا حق
بزم ازلده کی قدح روح بخش ایچون | یعنی الست وقتده کی ماجرا حق
شول لطف و قهردن که قلور رحمت غضب | اکه کو کلن جانده غم خوف و رجا حق
جود و جمال لمعه سی نوری ایچون | عز و جلال و کوکبه کبریا حق
آیینه جمال شعاعیدن ایرشن | ای وکلش یوزندن کی نور و ضیا حق
اولغرتیله مرئ وجه حبیب ایچون | یعنی سرور غصه صباح و مسا حق
جور و جفا ایچون که چکر جان انبیا | هم اولیایه ایرن انده بلا حق
اواره خاطری کی بیچاره شیخنك | درد و غم و بلالر له مبتلا حق
رحم ایله بن ضعیفه بو غمدن نجات ور | خود رای لقدر قلبی شن خدا حق
بو رسمه چوق دعا قلدی ربا سوز | کز یا بی تك اود بر لطو به غمه یوز
چو صید قیلدی سوز و درد و آهی | ارغندی لطف و احسان الهی
هما ندم دولتك قندیل یندی | سعادت کوزی ایچودن اوندی

نیازی ایدی خسرو کوکلنه کار / اچن زر بوز بر قلدی فلک وار
دعا که اخلاص ایله اوله عجزده / عجزدن ایتدی قلب و جگرده

مطلع دلستان

لا ای عارف سر حقایق / کرو شرح ایت دقایقدن دقایق
دلوک در بت جو ور سوزه مجالک / بلورسن قالمیسر قاله حالک
جهاندر کنجه سوز اهل جهانک / بولنمز پاک کوهر دکمه کاندن
چه کر سوز کوهر عالم طولودر / بلور صراف کم اولمز هر طولودر
نه ور نا قونه اولکنه زجاجه / عذوبه بکزمز ملح اجاجه
دکل قیمتده بر زر غله در / بلوردر کوهرن بلور و مرمر
درر شاطه دانی خذ و غالی / قنی قرو جانب ذو الجلالی
بر نقاش داخی صورت خوب / ولی عارف ادیمز انی محبوب
دکل حسن اولکه رنک قاریوارد / ملیح اولجانه درکر جان واردر
ولی اندر قنی کم بیلر انی / که روحانیلر اکلر ترجمانی
حسد کیندن اینه اولمسه پاک / خطادر قلبنه چین نقشن ادراک
کیمه شیطان حقدا یلازمه دیو / پری بکزری کورنسه دیه دیو

بردی

سروش عقل آکا کم وردی افلاخ / ادر انصاف ایله توجیه اصلاح
کرک سوز اوله غم سوز و طربناک / دل و جان پرده سندن ویره اواز
که سویلندوکده م قیناده قانی / دکل بغدان بکی برده این جانی
اکر در سوز شکاسن داکرن دی / بری یک دیه بجلرده برندی
بلورسن نکته دان در خسرو عهد / کوجلک نیدکجه قل شیرینلکی جهد
سزات مدح و دعا تحسین بزبولر / که اکلر خسرو شیرین بزنا اولر

عزم کردن خسرو ببهانه شکار بجانب قصر شیرین

همان اول صبح کم شاهنشه چین / طوتر چینی چمنده چتر زرین
فلک منشورنه یازلدی طغرا / که ظلمت خانمانی اوله یغما
صجلدی عالمه نور الهی / جهانی خرم ایتدی عدل شاهی
بز اتماریدن اول عدلک زمانه / شبیه ایدی زمین و آسمانه
تحردن دردی خسرو واله و دلک / هوا سوداسیله زار و دلتنک
دردی کندویه ای بطال احمق / صرسن حق باطل باطلی حق
قلورسن دعوی عشق و محبت / کرادرسن قرو ناموس و غیرت
حقیقت بو ثبات بدکمانسن / بودر کرچک که بولکده یلانسن

تحمل عشق ارتیه خاملق در / تفاخر عاشقه بدناملق در
طورامدی یوز سر بو بازکه واز / بو یوق سودای قو اول وارکه وار
حلال ایله ایچونه کوز قانك / روان ایله ارتیه سوز جانك
بوین ورکا ارتیه زلف زنجیر / جکر طوتکا اورتنه غمزه تیر
قبول ایلرسه بلدك جانه جانی / کر اولدرسه دیرلدك جاودانی
اولنجه کوندن بك کز فرقتندن / ارش بر عیده قربان اول قتنده
نهان بو فکر ایچنده اشکاره / ایندی خلقه عزم ایلدم شکاره
قلوردن نیجه کن عزم و تماشا / کرك کیم لشکر ایده عزم صحرا
همان دم چالدیلر کوس و نفیری / ایردی چرخه صوت دار و کیری
علملر باش ایرشدی سمایه / ایاغی ایلرك تحت الثرایه
هوا بوزیجا اولر توزدن قراکو / جهان غوغا اوشیدن اکو یاکو
ولدی خامچون چتر همایون / اوتردی چونکه بولدی بخت میمون
بشنده کز قلاغی کی قبادی / ایلدی راست جام جم نهادی
اشر فغفور و خاقانیله قیصر / چه کز شهلر دررا و کنجه چاکر
کنش تیغین کور میشدی بردور / رکابنده ای اولمش حلقه در کوش

بنجادر

بنی اوزره درفش کاویانی / تباکه ابراوله ایلك سایبانی
سلاح زر غلام زرکمردن / صانازدی قلعه دردی وار زردن
یاللك قلج و یالنچق جقدن / دکلمش سوکوطار تلمش جومقدن
اون اون بش بلیره نصاغ اکن / نه آدم بولیمزدی شها یول
براکنه دشه کوکدن بوغیدی / قلج اوجندن ازکه طورجق بیر
اکیلنك الوجاوش و تیا ول / اکی قولده چاغرز برت و صاول
بوزردی کوس و طبل الشمع بك فلك / که کیدردی غریبو صوت بوزمیل
بو غوغا هیبتندن نیجه فرسنك / براوزکب طوقردی سنك برسنك
بیش اون بك واردی سقا صیغ قولی / صحرصح ایله صو توزماغه یولی
شه اوکنجه یوز الی خاص فراش / کلا بیله بلرلزدی بولی باش
کروبوز الی مجمر دارد یکش / اورزلر عبیر و عود اتش
که اوله یوردیکه شاه کشور / دماغی خوش و خولردن معطر
یدیلر اون بلیات برزبور ولعل / قمولکیج التون و کمش نعل
که سیر ایدیکه سلطان صاغ و صولدن / دشه اولیه وزردن تشنه یلدن
که اولدورك فقیری و غریبی / بوله انك که اولمش در نصیبی

دعا قیلب دیالر شاه دوران / بو یوله ایلمش در بینه سیران
بو ایسیله چقدی شهردن شاه / آتینک نعلن اوپدی مهر له ماه
سلاطین جهان اولشدی دلتنک / که نه بیره قلر شاهنشه آهنک
بش اون کن کزدی دشت و کوهساری / تماشا و شکار اولشدی کاری
ادب پرواز شهباز سبک پر / جهاندن قومدی کبک و کبوتر
فلکدن تیر زخمینک عقابی / برقدی طوبره غه نسر و عقابی
شود کلو اوردی پلنک و شیر شمشیر / که آنجق کوکده قالدی د بیدل شیر
چه کر صید ایلیوب نخجیر ادردی / کوکل جان صیدینه تدبیر ادردی
شکار ایلایورک منزل بمنزل / یقین ایلندی ای برجینه محمل
چو بر فرسنک قالدی قصر شیرین / قوپوب قردردی خسرو قصر زرین
جهان کیجیله چون بر عنبر اولدی / هوانک طوبی مشکین چنبر اولدی
نکر قلماغه جلوه مه عروسی / بزر قصرین چرخک آبنوسی
عروسی قصرینه قرشو شهنشاه / طوتر جام ادتیه دلکینه کوماه

صفت روز

چو کندز عشقینه دن چقدی جانده / کنش یاقوت پیدا اولدی کاندن
صنار ادی کان دهرک احترا قه / کوکر مشدی هوادن شب خناقه
طبیب عالم اوروب نبضنه آل / فلکدن قلدی اول دم فصد اکحل
شهک صن خسته جانی بولدی صحت / دماغینه ارشدی بوی وصلت
سحرکهدن طرب بردی خماری / الینه الدی جام خوش کواری
ایچنجه برقجا طولو فرحناک / چکوب شیرک طبنی ایلدی چاک
بنوب شبدیزنه شاه زبردست / نکارین قصرینه عزم ایتدی سرمست
هوا سازندن کوکلی جانی رقاص / نتیجه برکی قول خاصدن خاص
خبر شیرینه ارشدی همان دم / که حاضر اولا وش ادی شاه عالم
سونجیدن نیجه کر جوش ایتدی جانی / ولیکن نور خورشیدن قجنی قانی
که او شاه زدینک نامدن اول / بو عزم و سیرو هنکامدن اول
بر آیله ایتدی تدبیرن بو کارک / که بغلایه قوشنی حصارک
قودی طاش یوزده یوز زیبا قراوش / قوسی زهره دیدار و قمر وش
الینه هر برینک بر طبق پر / زر و یاقوت و لعل و قیمتی در
برایلینه بیل میان خوب و زیبا / دوشندی اطلس و ناسنج و دیبا
کلابیله یراشن ایلدی تر / بخور ایتدردی مشک و عود و عنبر

ایرکی قصرک طامنه اغدی مه وش / کریکی کوکلی طولو آب و آتش
ایشندن قان دکیزه المیوب راه / کزادرقان ایچندن شاه اولغاه
کریچه یوز کوردی توتیا رنک / که کوکل کزکوسندن کیدردرنک
بلردی کرد ایچندن صبح روشن / تنا کم خار و خسدن تازه کلشن
هزاران کورو تیله شهنشاه / چقا کلدی لحدن نیته کیم ماه
ایکی کز همایی عقابه / ویا شیر اژدره بیزا فنا به
بشنده خسروک تاج مرصع / تننده جوهری طونلر ملمع
بزلمش عارضنده خط مشکین / غبارندن ویرر یاقوته تزیین
صناسن کل بنفشیله اچلمش / ویا خود لاله عنبر صاچلمش
نهان اتمش لبنده درج جوهر / ایچره درر طیشی لعل و معنبر
رخندن قطره قطره جان دوانه / اریدر بلک دردر دانه دانه
الندن اوبندر برده سته نرکس / ایکی مستندن اولمش خسته نرکس
بزنمش جوره سن زرین کمرکز / کمرده صانکه شه بولمز قمرلر
بو وجهیله کریجک شاه شیرین / اریردی ماهه نار او شیرین
ایچندن عشق سوداسی دونجوش / طرمیادی بیقلدی اولدی بیهوش

کریجک

کریجک کندوزینی ویردی الدن / دلینه کلدی بو معنی غزلدن

غزل خواندن شیرین

نه یوز غزیله شاه کلدی / کنشه حرفا اوجی ماه کلدی
نجه زینت ویا اوره مجری / دستکیر جهان پناه کلدی
ازینه یوز سورر نسیم صبا / یعنی او غنچه پیک راه کلدی
قمو فرمانینه مطیعم لیک / آه کیم طاعتم کناه کلدی
عشقنی کزلمزدم درمزدیم / اختیارم بوعیشکن آه کلدی
زلفنک سایه سندن آیرلی / کوزمه ای کون سیاه کلدی
بولدی لطفنده شیخی بخت سعید / که او لسعادتلو پادشاه کلدی
طلوب اندیشه بحرینه جکرخون / قتی کوکلینه دردیجا رخون اوجون
که نیدم کوردیسم قصرمه راه / حریص و مست و دخوده دشمنیاه
اکرهر برعنه رام اولمز بن / کرک کمز و نیش و تنهام اولمز بن
وکرمنع ایدیسم یوق مجالم / فراقی صبرمه قلمادی حالم
کجوم تیدکجه حالیده و دیشانم / کلوبجه طورنیام صورنشانم
چوچیلم قلمیا معذور اولمز بن / خلایق همتندن دور اولمز بن

چواردی قصرنی خسرو شاد وخرم / بریدی قرشوده با ارزه بردم
طرنلر قرشولایوب شهریاری / ادرلرده دروجوهردن نثاری
نه دکلووارنه تعظیم وتکلف / قلورلر خدمتینه بی توقف
کوردرشه بردمردن نغلوقابو / قراطاشدن کوکاچقشدی یابو
نه بولبولر قپودن دلبرینه / نه کیرودونه بیلرلشکرینه
قلورحیرتده بلمزیندن نسینی / نه قوناسن بلرنه کیده نسینی
قیغردی ولپه بلردن برینی / برزه وسوزه خوب وقادرینی
ددی بردن نه ایجی کوردی شیرز / که ایدراوزن بیرینه نفرین
چواین کلمز شاهلر طوبین / بچون قرشومزه بغلر قپوسن
بوقولدن یورکیر شیرین قتینه / سلام وخدمتا یرخدمتینه
ایت قاپکده برقول بوقیه سلطان / دلرقاپکده بردم اوله مهمان
اجازت بورورسیک قوناولم / وکرزده ایلر اولسک دوناولم
بخیل ادم بولاذره یا بوینمز / کرایم اولن قوغه قاپو بینمز
سنک خودخون بحسل خوترمک / قپوک مهمانلره برنان کرکدر
بخده ایلما کهرنبی کنانم / برم اوتینه کلدم عذرخوهم

وکربز

وکربزکوسترسک طاش اتکده / قولک کبی ادایم باش اتکده
اکرچه بزه ابرام ایتمک اولمز / ولی بز کوزمنجه کیتمک اولمز
دلامزسک که قاپکده طراوز / قوغل کمی زاباغ ارزه کزاوز
نه نزکهزادیله شاه ادردی / ایچردن ما اشیدبا ادردی
همایونه بردی اولفتیه انکیز / که اوچ شه قاپیه دک ای همایز
بلاکه الشول اطلس ساتیاردی / بوقصرک طاقنه وتتو قراقی
دشت انک بساط جوهری کز / بخور مشک وعود اتونه یرکز
پس اولدزدن مرصع کرسی قورد / درک دیبنده شه قرشوسنه طورد
اوقی بیمدلیدن مدح وتحسین / اینکل قادرواشک یعنی شیرین
دکل شیرینلکدن اعزی اجی / بولنمز هیچ حکمتده علاجی
بوقصرک پاسبانی واسی / شها یوز سودیرو اوبرز زمینی
پس ایدرز ای جوان بخت وجهانکیر / کلاهک کوشه سندن اسمان کیر
اکر مهمانلر اکر ایلمک ساز / که ایچه اولنیا زاهلی سزه راز
کوکلدن کیروکیری کوزلک / نه بزده کوستره لرنه اونورلک
فلک بوکرسیده ارام بردم / که قرشوطاقدن اولنیاد خرم

کلوب بر او بسر سویلک بزوکز
قلانن بلمزم بیلر او دکز

هما بکی هما یوزن چقدی فرخ
قودی بیدق لبن شاه او کیه رخ

قمو ارکان دولتینی قیردی
کروب بربرین قینه دک یکردی

چو منزل قیدی ینتدی اول کوکب
ویربر نعمت و نزلی مرتب

معطر نقل جلادی شرابی
لبندن قند و خدندن کلابی

پس اندن ماهنه پیرایه دزدی
نقابن اقتابک سایه دزدی

ازن بر رسمه نقش ایتدی نکارن
که زکی دنک ادرچینک نکارین

نه زینن اکا که بولنه اهل جنت
ایاغی یوزن ایدر حور زینت

قشینک یانیه یوزا وردی شکین
چکوب شه یورکینه ناولکین

کزی جادوسنه اوکرتدی افسون
که ایلن خسروی مسحور و مفتون

الینه زلفینک ویرشدی چوکان
که طوپ اوله اوکنده جان سلطان

بیچیدن نطقه حلقه ایدی کمندی
که قاچرسه صلا بوینینه بندی

قودی ای یکی باشنه حسن تاجن
شهک الماغه بر ملق خراجن

باشندن ایاغه دک کزدی الله
که وارن یوغن اول ایلیه الله

جهانی اندن اتمش ایدی ال
که بر برماغنه دیسم اوله ال

طولوزمرد عتاب و نازو شیوه
طروکلدی یرندن ایوه ایوه

یوکردی قرله اول سرو رعنا
خرامان اولدی شهدن یانکه تنها

کوکل بر ایلما کچون اکی یاز
اتاغه یوزورو قلمادی دستار

طوارکن درذکب الدز یکی شاه
طلوع ایتدی اول قمر برج ارزوناکاه

کورنشدی بله یوزیالک کوهر
که هر بر دانه سی کوندن منور

الدی دره رخنک اچدی یغنه
باشن اورب صچدی شاهک ایاغنه

چو خسرو کوردی اول حور بهشتی

جواب دادن حسن

فرشته بکی نور اولمش سرشتی

که دیرا عینی نورک چون طوله نور
اوقودی نورانی کوز نور علی نور

دیدی اول نار اوریجی نوردر بو
مکر فردوس قصری حوردر بو

بونا دوروب ادوب کوکلنی بتاب
ادیچکرسندن الادیرتاب

کوردی بارادت حسن و خلق
نه ور سلطانیه ایلدی بجک

باشن قالدردی قلدی مرحبا بی
ادوب عذر بله شیرینه دعا بی

که دایم تازه اول ای سرو ازاد
الهیا سون بداغوکه یوز باد

بهشتک باغنه پیرایه سندن
فلک فرقنه ارسون سایه سندن

خجل قلدك بزی جود و نعمتدن اوتندردك اكرز لطف و كرمدن
بولومه اولقدر اولدك كهربز كه لعل امیز اولدی نغل شبدیز
چو لطف و خلقی بی اندازه قلدك جمالك بكی خوب و تازه قلدك
همین اوله شها اعزاز و اكرام غریب و ذلیكه احسان و انعام
مروتدر قومادك هیچ اكسك بچه طاغلر جبه اوردك بو نومیدك
ولی بو قاپو بیماغه سبب نه خطامز كرچه چوق ایتدی عجب نه
چو كوكلك اچوغ و جانك صفادر قپوكز نغلو اولمق نه روا در
بری طبراق بكی ایتدك اشغه خوار سن اوردك بو قرو تختك فلكوار
كنز بن بیلرز بلا لغو كی بتر صات طرغه رعنا لغو كی
چو مهمانز قپوكدن نا چوزند كرم اهلی قپوغی ایلمز دد

جواب دادن شیرین خسرورا

جوابی ایله وردی اول دلارام كه شاها انس و جن فرمانكه رام
فلك جوهرلری هردن نثارك ملك تسبیح هر صبح اوله یارك
ایاغكدن نه یتر كیمه طبقه گردن قچوب قرتلمسون تیغ و تبردن
برگدن قنقی كوزه شتر جدابی ارایوب بولیماسون روشنابی

بجا طعن ایلمه بلا لغیله اكر طعن ایلمه رعنا لغیله
ادم عشقكله عالمدن علمدر علم كیسك بكی فرقه قدمدر
ایاغكن بمز چون كرد راهك نوله توزی بقار و كتسه شاهك
شو كركم حكم ادرلر خاصه عامه ادرلر پاسبانی هندوی دامه
سنكدر عالمه صاحبقرانلق نه اولكه بمندر پاسبانلق
اكر اوج هوا ایچره همایم شها كم زیر دست و خاكپایم
دد و كرد ایچی كیم بیلكن طوتوب قوتوق قرشوسنه بیمز قپوبی
طپیلك مهماندر كلدر صید كلدی شكار اسر به پنه قیدن كلدی
وكر مهمانیك كو ستر منیر سیر قوتوق اومذوغی و لمز بتدو كین بر
قونقلوغك كرم ایچره نه ایچ طاش طورودم قرشكه اوشن قرادش
اكردی اولا وكر قبولی اكر كمز كم قله مهمان فضولی
قپونغلامق ایتی هم روا در كه سرمست ادمه وارمق خطادر
چو بن خلوت نشین اولم طبیك مست نه یرمق جرعه فروزه اوزله دست
سز اسرتین دذب مكر ایله دستان شكر وش بنی قیلماق نقل و مستان
قوقبل كل بكی بر قمق الكدن شكر بكی طدب قومق دلكدن

شها ورشكره كوستر ذرودرود   كه شيرين شهددر سوزين وسود
اكي دلبر كزاده نك دلاولسمز   اكي قبلا به طاپين عا قبل اولمز
دونيكرسه بو كرسوز ايله بتير   كلنزدرشه كونلك برجي كرك بير
دوعالمده بنم قبلم يزك در   دونوكن بحق كانم الدزك در
سنك بيك قبله وردر نازك   قبول اولامي برد نيكك نمازك
چه كر مذهب اكر حق برد راحق   مقيد جوع ومطلق برد راحق
طولونوشكوا چو مشكين غزاله   بو مشكين صيدي شيرانيه حواله
بني شكوبحي شه صالدي يبانه   كه ايدندم بو شكستاندن خانه
قبول ايدم بو طاخاك ليكن   كه صاقلر كوهر وملك پاك ليكن
چه كر كل خورده رخاك اولديجون   كوردلر بتا پاك اولديجون
براتر پاك للك كاه اولانه   برشخم برده برلك شاه اولانه
نكار وزيجا باغ اولدي نكا باتر   نكابر طاق كبريدر نكا طاش
بنم بر شبلا قوتر دامه دشمش   تفرج قلمغه هنكامه دشمش
چو طوطي قلدم اوروم دمر بند   بلوكز لوغه صقا بكي خرسند
نقاردن كوز فغانم مهرو ماهي   اويتمز نالشمدن مرغ وماهي

نه ور كلدن

نه وركلدن تريبه رنك وبويم   درندم خاروخس رخيله خويم
بونرخم ايچون خوش كلدر نكا خار   نه مرهم اوله عالمده نه كلزار
بوبش كون عمر اكر خواندر وكرخون   كجر بزه چه كجرسك دنيايه دون
كجر بردم بكي چون بو كدز كار   طراجق برچه خار اوچه خركاه
قوبين يانه بن كونيك لرسله   بوطاغ وطاش كزرمز بو كلرمله
برنحس دودرسود دلبرلر يله   كهي شهد وكهي شكرلر يله
نرد بن سلطنت تختنده نازي   قلرسن دعوي عشق ونيازي
نه عاشق سن انك جور وجفادر   نه معشوق كه ايشمر وفادر
بحقي خوكندن شاد قلدك   نه كن بر الوكيله بياد قلدك
كبه امير لدك بركز سلامي   نه يكله وربيدك پيامي
غمندن قتي كوكلك اولدي غمناك   فراقندن نه جبه ايلدك چاك
نجا اوردك شكر لبلر له سن شاد   قلمز شاد اوردي تيشه فرهاد

لابه كردن خسرو بشيرين

دوشب ديدي نكاره شاه فرخ   كه اي ماه شكرلب سرو كل رخ
كلزيوزك هيبته خرم اولسون   كوكلدن خاروخس زخمي كم اولسون

لبیم ذوق بیمدر لبوکدن / ایراغ اولسون عیبلر غبغبکدن
نه خوف آتشك بکا نه زر واندر / نه طعن اورسنك کوکوله طعم جانبدن
عتابو کلك که زهر ناب واردر / ایچیکن چشمهٔ نوشاب واردر
چو بلا قلدی نصیبی حق تعالی / نه زهرهم وار که دییم زر وبالا
ولی بر ولك بجادر جانه راحت / بلا قدك بز بلا نه حاجت
بز کولکك زمینی تاکه ارمز / ارراهم سمایه ساکه ایرمز
کهرلر کیمی محنز اهم نثاره / نه پرتا بیله چقسون بو حصاره
نثار ایدك بکا چون کنج قارون / بنی قارون بکی یرده قومه دونر
قبوکه حلقه بکی ورمسك باز / اولم حلقه ایشیکلن فلك وار
چو بن ون بو اشکلن حلقه درکوش / غمکدن حلقه بکی طوق برطوش
جفاك ایچون جان ایرشه حلقه / الومدن کیتیه قا یکدن حلقه
بچك زنجیردر بو یمکن با غم / قونای حلقه زلفك قلاغم
بکا احدنا تزیه جفاسی / بلالرله قیامه مبتلا بی
که بن قولدن سنکچون ازاکر کنج / خطو ایتمادی خاطردن خطا هیچ
کرایدم جرم قانی عفو شاهی / قدیمی رسمدر ادم کناهی

بچیلادر

کچیلرك ایشی جرم وخطادر / اولو بولورلك عفو وعطادر
اکر بوسن لطافتله ای دلارام / چو بن رام اولمشم سندن قل ارام
ایولر نیلو بوله کیتمك اولمز / نه الدن کلنه کیشی ایتمك اولمز
صقین کیشی کندو عزتینی / کرك صقلایه خلقك حرمتینی
خطادیلم اهانت هر جهتدن / قیکلدن بك طپك سن سلطنتدن
اکر قصدك بکا قهر و ستمدر / اداکوزیکم قمو لطف وکرمدر
وکر شهلك یزندن ایدن سن ناز / تراغم بوقدردر کسمز قولك ناز
وکر دکمك دلرسنك یره قانم / اودجانم کوه اره شمشیرو خانم
ایکی عالمده تاکه یار سنسن / دل ارام و دل دلدار سنسن
تنومه جان کرومه نور سندن / دوا امیددر قلم مهجور سندن
بکا طاغلرجه جور ایتسك دکرکی / ولیدر دوکه قلجه طاقتم یوق
بلورسن سندانی کم کاه و بیکاه / کوکل کوزینه یوزکدر نظرکاه
نه وار اروغه ایتسم التفاتی / بکا عشقك ادی مقصود ذاتی
کلوردم لشکر ایله انتکاره / نهان اوردم ادردم پاره پاره
خلل بولمامغه شهلق بناتی / صقیندردم بو خلقی ناسیاهی

دگلدم بر عبا پوش رند و قلاش … که ایدم سینی بینی غالمه فاش
هوا بولندی کز اولدم سنه بی راه … بکت لیکیدی شهلق عفو ات ای شاه

جواب دادن شیرین خسرو را

شه مهرویه اول حسن آفتابی … هزاران نازله وردی جوابی
که دایم شهریارا کامکار اول … بود ور چرخ وار اولدقجه وار اول
یدی اقلیم در معمور سندن … طوقز کردونه ارسون نور سندن
ایشوکوکده شو ارکم کمترین در … کمی قیصر کمی خاقان چین در
بر اندن دیدی قلدی زمین بوس … که بیتر بن غریبه طرز و افسوس
بر اوله بو شکرکن زهر چیچق … دخی بیتر اچلمش راز اچمق
سپاه و خیله چقمق شکاره … قوتمق شیرینه بنت اشکاره
بلرسن شهلغو که یوق کرندی … قلرسن سن ستمنک ریش خندی
بیتر بل ورد کوکلم روستایی … بیتر ضعیفه که اوچمز بو هوایی
اکن بغلامه دیلکنا الیب حرب … نغاقا پیر زندن بکیدر حرب
دکرسن حریله شیرین یاسین … بریدن طویمدن بیر بن یاسن
نه نوعیله برشنه حرب و شیرین … بن اولحر یله بو شیرینه شیرین

حریف جربدر شیرین بد نام … ادامز حرب و شیرین سزا بی رام
بلور زر ده بو بازیچه چقدر … فسون و حیله کورزک حد بقدر
سن اولجوسز که پایانک بلرمز … دکزسن سن بهانک بلرمز
بز اولسو بیه که خوش پاک ورزانکه … نه کم ایچنده وار بیه عیان در
صدف بکی در اولن سینه سنک … دکز قعری بکی در کینه سنک
کچ اولسر دن کم اوله از بردست … که مستانه اولانک اولمز اری مست
کرکدر صاقلمق سرده تر ازو … که دو بدرمز اتلمسه زور و بازو
بو سر جیه بیک کم درشه بز ضعیفه … اوقر بزده ملک مطربلر حریفه
اکندره کو کلومه اورمه دم خش … که بوش قندیل اچنده یتمز اتش
بولیماز کیتر حیله کوکا دانه … طوتلمز کسیه افسونله مانه
شونم بز که اولدر اصل زندگانی … سن اودسنکه ادی اولاود اسحوانی
شهابن شاکرم حالومه وار اول … و شیرین شهدنی شکر شکار اول
دکل شور اشکل شیرین شرابی … شکردن شربت ایدر بنج کلابی
چو شیرین نوش خشک ایلمز لعبک … شکر زر دور اولا که ایدن علاجک
که کیماکه آلدم قلب و جکردن … جوارشن نافع اولور کل شکردن

عجب کورتیله یارب اردن مبیغ / که بن اینه طوتارم طپک تیغ

نه وار اینه ایسم آیله پرهیز / که ور هرکز بکمک خنجر تیز

اکنده اولمه قرشومه بهادر / که زلفمدکی قللر اژدهادر

بکا غمزه ورسنمه نارجاندر / دکل قینه آلومک رنک قاندر

چو زلفم بکی ادمدر شکسته / کرک کوکلم بکی قالمق بسته

که بر بنجم یرا کو مطغلو بیکدر / چو بن کنجم قومق نیغلولکدر

تمردلدن لبک قند بدر ای دوست / قیمردانجی تمر قند بدر ای دوست

دکل بیدم حصارم قاپوسن بت / که طوتم جمله کارم قاپوسن بت

نه قاپو نیجه یکنکنه بارو / چکردم بینی ما جمله یقارو

سکار زلفم کبی اوردم سر انداز / ولی طالبده کل بو ابن جنباز

بو یولده قلدوکز رنجه قدم بیز / اوله سلطانن ایدوکز کرم بیز

ولیکن بو کیجه فرصت دکلدر / که صحبت خانمز خلوت دکلدر

هنوز ایرشمه شدندن غبغب / در لکمز خامدر شفتالوی لب

مهیا اولمیدر ناربستان / طولبدر خار و خس کلزار بستان

بو اتش اوده کن چو قدر کم ادجوز / ولی بیلک صو قدر بشمدیجا اوز

دن اوداکه

دن اوداکه بودن ایمه طنقلق / که خوش دشمن کجله اولن قنقلق

نه وقتن ایرشه حلوا اینه اش / دل و جان تحفه سن پاک ایدن وراش

قعر دم جان ایجنده جان اولاسن / بزم ازره نصب مهمان اولاسن

هر اتش وقتی ارشماغنجه بسیمز / بونی بیلن کیشی بو وقتانی ایمز

خروسی کورکه بی وقت اوته ناکه / چلکن قاندن باشن و بیزای شاه

باز لابه کردن خسرو والتماس صحبت ز شیرین

چو خسرو کوردی اول معشوق طناز / نیاز ایتدکجه هیچ از ایلمز ناز

قتی شکر ایچنه بعض شکایت / دیدی شیرینه ای شوریده غایت

بشومه تاج و تاجومه کمرسن / کوکلده کوز کوزین کوزده بصرسن

اچومه درد و دردومه دواسن / تنومه جان و جانومه بلاسن

نیچه نکته اوقیله حرب ادرسن / نیچه طعنه طشیله ضرب ادرسن

اکنده بیز قلمه خنجرو کی / طغنه طلح ایلیا لم تنکرو کبی

اوقانمه طوتمزم تیغ و تبرزن / یا بوکی ایرکی سلدم بیرزن

هلاک ایتدک بنی بازوکه قوت / عفاک الله زهی لطف و مروت

ایوداکل یوزلی مایه قلیق / اولو بولو لوزی بنی پایه قلیق

چو سندن کوردم غمخوارلق بن — چون چاکم بود کلوخوارلق بن
طوتام بر یاسبانه کیشکو کده — طمعه سل نیجه طوتم ایشکو کده
قیلدی جنت سزا یدرسن عقابی — کورورمی کیمسه جنتده عذابی
بهشتی میوه‌لر حاضر ایدرشمش — بدلکلر بر یرینه الور شمش
چو بیمادک بو باغ ایچنده نعمای — نیچون ادم بیکی دراینشم وای
اچ اوچوق قاپوسن بر لحظه اچدر — قصودوم بلورز آیله مغفور
نیچون مغلق قلاوز در طلوکان — نیکیدر تشنه ضایع آب حیوان
چو شیرین سن کرکمز فعلک اجی — برشم طتلودن اجی کلاجی
اکندم شر و شوره ایلمه زور — که شیرین تلخ اولر چوکم اوله شور
چه کر جور لطیفیه طوتم تر باش — بیر ضمی شیشه کوکلوم دکل طاش
صقین بر کون بکا مهدت اولرسین — کزلک بیکی قومده مست اولرسین
ایا یدرون طوتیجق زلف و خالک — که هر کیجه ادر یاکه خیالک
چه کر نازاهل کلکدن نازیندر — حذر قیلو که شاهین درکمیندر
بلوده قل یرب یاریک بین سن — نیچون صاینک بکی تاریک دین سن
قدیمی عهدی و تموق زمامی — بود نیادر قوبامی انتقامی

بلزم

بلزم ایتک اسلن استین کز — که بولشوور شیرین استین کز
نیچون صاری بنجمع ابدرماش — مکر شیرین فراقی اوردی اتش
کره جانه ندن اوردی نی قند — مکر شیرین بولندن اولدی کمربند
نیچون غلک نوری اولدی برغاز — مکر شیرینه اولمشدر هوادار
طلدی شیرکن شیرین اولدی چون — طولر بولنجه حیوان بود کی خون

جواب دادن شیرین خسرو را

نیه اول طوطی طاوس بیکر — کهر در خنده‌دن اچدی تنک شکر
شکر قند ایکه جان تنکن شکر دی — کهرلر کوستریب درلرد کردی
د دی نیجا که دوران زمانه ندر — بو کوکلک ابن و جن و جسم و جاندر
جهانده اور جهانک جانی اولسون — جهان و جان قولی اولسلطان اولسون
تراینک سعادت پاسبانی — دکا بیتک عنایت هم عنانی
بنم کوکلمده شهدن کرد چوق قدر — تراکلدن اوکلنز دردچوق در
هنوز اوش داخی دولت کسترزسن — بزه شهلیغ شوکت کوستررسن
نشو کدن کتیادی دخی غرورک — دریغا عشق اچندن یوق حضورک
کورنز عشق دردی عزو نازی — نیاز و مسکنتدر عشق بازی

بلادر عشق باشنه مردا اولنلر نه بلسون ناله ونیه دردا اولنلر
بن اولم غمکه کوکلرده اوجردم قتی جان سبزه زارینه آجردم
صوق یلا قلره پرواز ایدردم بابی نیسان وقتی یازادردم
نچه غمدن اومرکز کل ایی بو طاشدن شیشه نك اولدم کلاهی
آلومدن خانمان ترکین اوردم شو یارلرکم نشومدن واردی کوردم
قتی ازمش قتی شهر مداین ولیه چاره اولمقدر کاین
قبادن قصرو کلیدن کوراجندی نجا جاکم عذاب دوزاجندی
حریفم غصه وغم محنت مددر اشم زاری ویاشم همدمدر
سنوکچون بو قوه درج وعنالر بلا اولجانمه جور وجفالر
سیفلرسم ادرون ادکی یاد بلکلرسم قلرون تاکه فریاد
که سن بر لطفله یاد ایلمادك نیچه فعل الله شاد ایلمادك
که اك اول لطفدن سویندم تسلی ایدنبه دم آویندم
طونایم کلما هیچ ایش بندن که ایر کوکلر تشویش بندن
تضرع اولقدر قیلم زمانه که ایرورم دعا اوقن نشانه
قضا تیغنه قلدم جان تسلیم چون اولنشم الندن دلغی بیم

بچون بینم کبی شمشادو آزاد قلا قیغو دکلادین ناشاد
نشومدن خوبلقدن ورطربلر اچومدن شوخ لقدندر شعبلر
دخی خشم کتندن بخلودر دخی قدم فلکدن بخلودر
دخی تعلم آزانی کمردن دخی خدمم طوتر تا نیی قمردن
دخی هندو لرم اوده طرازه دخی ترکلرم جانلر قیزلر
دخی غنچه بیشیر کللرمدن دخی مشك اوتر سنبللرمدن
دخی شهدم درآب زندکانی شکر کردمدن اوم ارمغانی
ولی عهدم شکر شیرین دادم ولی نعمتدر دهرخوبلك دادم
چراغی در کلك پروانه بندن کرونه ای اولر دیوانه بندن
آلور دو خرنیا جیلك نبیسم که هر یغرن دکر در تبسم
نوله باش چکسه قدم سرو نازه جهانك پیبارم سرو منارم
ورر قاشو که چین ملکی خراجی آلور غمزم خطادن مشك باجی
لبم چون کوثره یاقوت رخشان اصیرمه برمعنی لعل بدخشان
بهشت وروضه کبی طولدی جوزر بلادره ناردیندادم وزدر
شکرلر شهد ملك قم شیرینی در بو بشرك آب حیوان شیرینی در

اگرچه تیر غمزه‌ک جان ستاندر / امین اول که گوزلر آره آماندر
قمو ترلیک ایله نور مهتاب / اکا دکمز که ویه الفه آب
یارم چو غنچه نادم اکشدر / بلم ازدر ولی ادم اکشدر
لبم بکی چه گر شکر فشانم / کنه زلفم بکی دامن کشانم
نه یرده کم نکا غمدر که قانی / صترز بنخه لعل ارغوانی
چه گر خو انخوردر بو نرگس مست / ازمز دکمه کیشی قانینه دست
کرومه عاشق اولدرمک دردر خو / که نرگس مست بلمز اودو خو
دکل قاتم بینه وزجه جانلر / کرم اوقینه کلمز سوجه قانلر
بری قاتومه کرمه رحم بو قدر / که بو قاندن بتمز بو بمنلک چو قدر
ادبندک طاشر کوکل سن بن ده موجان / بلی اول کوکله لایق بو ده جان

بازلابر کردن خسرو شیرین را

دیدی خسرو کرو قیلب مدارا / که ایکن دا انجی یوز دندرمه یارا
نکارا شرح ایله حسنک حسابن / اوقیمه اول کتابک فضل و بابن
که جامه دفتری اندن طلودر / جهاندن دکمه بر حرفی ولودر
طپلک اینده کردی جمالن / دمودنه بلسون اننالک کمالن

کرم اینه بینه صورتی بوکی / که یوزیوز کنجه گوزلر الدوکی
سجک وصفی یزیلرسه سلسل / جهان عمرن دکادر اول مطول
بیان اولرسه حسنکدن معانی / بدیع اوله بشر فکر اتمک انی
جمالوکه دریتیم ای و کوندر / نوردچون کنزلک قانیده دردر
شکر بوکیدر اول کوندن بر و تنک / که سینک لعلکه کان اولدی بو شنک
نوز سرو اولزماندن بایشکسته / که سینک قدک اولدی نخل بسته
چو سیمین نارک اردیکاد و نتک / طراوت قالمدی سیب و سفنک
چو غنچه وش تبسمک قوخلاتر / کلک هر صبحدم اغزی صولاتر
ایاغک توزنه درسک بها نه / الم بر ذره سن ایکی جهانه
چو کلک قیلرینک قیمتینی / ویرم حتیه ایران ملکتینی
ارم باغی مثالیدر جمالک / انوکچون نابدید اولدی وصالک
چه گر حسنیله سن خرشید تنها / ایکن کورمه اوزلک ای ماه رعنا
کشیه کندوزن کورمک دکلکی / که کوز دخی اوردر کوکلره کی
غرور ایتا کن ای کوزجماله / ایدرلردم بدم نقص و زواله
دکل باقی چو عمر و حسن گنجی / اکا مغرور اولوب اسه انجی

کزلرک جفا کرچه بتی در — اولارک دخی املک ایتی در
اولور قوللره ایتمه خشم و هیبت — بولوردی لزاره رحم و شفقت
قوجنکی صلح ادای حسن افتاب — برک بکی قومه کوکلوکده تاب
قدیمی دوستی بی داد قلمه — اکن دشمن لرومی شاد قلمه
شهنک قوللرکه سیم و زر دور — وکر شیرینک شهد و شکر در
قولکه دیرمز کیم پادشاهم — بیزدک قانی کیم بی کناهم
قبوکی بغلدک فتح ایله بابین — بیز شرح ایت عتابوکک کتابین
وکر ممکن دکلسه قاپو اچمق — عزیزیا وسنه شفقت سوی چو
کتر باری جمالوکک نقابین — نثر مه ذره دن حسن افتابین
که ایره کوزومه نور تجلی — اولا کیم بوله غمکین جان تسلی
بنی طعنک طشی ایدام خاموش — چو دریا بکی ایچمدن در دجوش
اکر اشفته م هوشم سن الدک — ملامت قلمه کیم هوشم سن الدک
مفرح سن بزه شکر سنک وار — درو یاقوت ایله عنبر سنک وار
نوازش و قندر اوزنمه نازی — دم مهر اوردی انته مهره بازی
نه دانش بلزاول کیشی نه فرهنک — که صلح اسایشی وقتن ادر جنک

وفانك

وفانک اولی کر یادلوق در — جفانک اخری بیدادلوق در
عتاب اشدقجه حددن جنکه دونر — فتی اولدقجه طیراق سنکه دونر
غضبدن دکدن کیشی کوکاسنک — بشینک زحتینه قیلر اهنک
چو جان کینه عاشق مست صنمه — ازدک طوتتی بی دستمنه
بیزدک خسرو ازره سنک بیداد — دیارکن طشیله صنکه فرهاد
دکل بر قسم هر تخصک ازلده — برابر تمدی بیش بر قوق الده
چوایش اچلدی نه حاصل بودن — کلیمن چیقره هر کیش سوددن
نهان ایت لعلکی درجکده شاها — کنش کبی اوزر برجکده ماها
هلالی قاشلروکی اچ کره دن — شعاعن بند کلک قره زره دن
اوله بر یا قیله داغی همدست — ادم برباده دن داغی کوکل مست
که بن خود کلدکم یولی بلوردن — کیمه حالوم ایله اوپلی بلوردن
نجه شیرینک اچین ادم نوش — اودنه بر طتلو سوزینه دخی کوش
قدیمی عهد رضا قیلدوغم بن — کهمی بیعت کهی صاقلدوغم بن
وکرنی کیم دکل برلجیه بیلدیش — کیمه اردم طوتیم که اورمیه طاش

جواب دادن شیرین خسرو را

كه شيرين كوردي مهر لبدن   اوقندي چشمهٔ شيرين رطبدن
رطب ويرلركه درج لعل ايچره دي   نجه شير و شكر كوهر بحردي
ايتدي اي شهنشاه جوان بخت   فريدوني كلاه اسكندري تخت
نجه بو بوكه دولت طوندى رتبت   هوي بازوكه كردون پاي دربست
سكا ياور صنن باشينه اول   دكر نيوك دل مسكنه قلع ال
مدام اولسون اككده طولى جامك   كه جم بر من طوره كمتر غلامك
بر اولدي تند و تيز ايلا كه آتش   دديكه پرويزه كه اي سالار سركش
چوشه ين شاه اولانه عشق بازي   حقيقت بر تكلفدر مجازي
اولر بو عشق ايچي اول عاشقه جوق   كه معشوقي اوله عالمدن اجوق
بجا طعن اورمه جان ورديه وفادر   غريبا ولمش ايلو كله قل ياد
بونكله اولدي عشق اهلينه اولياش   تكيدي اخرتلق بر قرنداش
شودكلو واردي انده زهد و پرهيز   دكل يوردم كه اورومه بعهدي تيز
هزاران كوردم انده احترامي   كه اشتمادم ملوكدن بر سلامي
دكلز كه رطب ور مكدر ايشي   بلي اوله سرودن كم يوق يميشي
دمور جوشن كه صقلر خلق جانن   بلي التون تيغدن كم دوكه قانن

ذوكجه

قراكو كيجه كه اتمز كشف اسرار   بلي اول كوندن كه خلقك عينن اچار
خراب ايتدك الكله عشق اتاسين   مرمت قلمق ايسترسن بناسين
صونمز اولدر ابو بلجيغله   طوتلمز اول الاجوق بوجيغله
دل وجان شيشه سن صيدك نكام   بتون اولمز صينجق دكمك جام
ذخي مهر و محبت اورمه بندن   صفا و ذوق و صحبت اورمه بندن
كه اول كورد كلرك قالمادي بندن   بو كولده خار قالدي كيدي خندن
طوت اردي ناكهان بر باد صرصر   كلستانكدن اوزدي بر كل تر
يه خوذ ارشدي سيل كوهساري   اراغ ايلدي كلكدن بر غباري
بن اولدم بود ميدي شاه فرزند   كه اكن سونك وقدي كيدي بر ست
بني غرق ايتدي طوفان ملامت   كناره چك بوكلشن اول سلامت
صنم كه ايدكن اودن عزم پرويز   دشردي بن اول كوندن شبديز
يتم بيقوش ليبن ويران ايچنده   دمور بكي بو طاش زندان ايچنده
قوبو طاشدن بني بازار ونيدور   بر ايكي طاش دخي دلك كم اوله كور
اولا كه ارتب دركلده وتر جو   اولمدن اوكدن اولمك ايدرسم نجو
دكوندن نجه دم ات يا نو مجونا بر   بر الكك دميسه بغزوكه طاش ايمر

دکلدر بیر اودک قلعه اکن جوش | ادبله لفظکی یعنی که خاموش
کشی کر زور و بازوی قلا پیچ | بیرزرز قیدن اوزکه ایز اکر کیچ
حلالی بزقاتی ای بازی شکاری | نه درلر کرکس و مردار و خوری
بو شور اکیز شیریندن کردل | نه ورطه‌لو سه اولور زهر قاتل
اینن شیرینیدر ادم دلسا نده | که اولنلر او بزمه شیرین جهانده
کهی تمی یکی اچی صو زمزجام | شکروش کاه شیرین ایلرم کام
کلابه بوله تلخ انتم بزاجی | کلاب اولدیکه اولا اغزده اجی
شرابی صاقیم کورن بیسلمز | قوخولاین ولی بیل ارله ایلمز
چو شیرین لیکله چقمشدر ادم | قیزمز تلخ اولسه اغزده دادم
اکی شیرین اولور بز برده صغرا | خوش اولور شهد و شکر که قند و حلوا
بن اندن کمر بز کوندی ندی | غلاطیله دله کا توردی اندی
که انک حق که خلقه رهنما در | جهانه جان و جانه روشنا در
بودور قلعه عالی حقیچون | اولن اول قلعه والی حقیچون
سپهر و مهر و قمر و حور حق | چراغ و شعله نار و نور حق
اولو عرشیچون جبار پاکک | اری فرشیچون بو یرده خاکک

شو باقی حق کم بو قدر زوال | شو دیر حق که اولمز لایزالی
که اولمایچه اوزنا مژده کابین | حلالی دین و ارکانیله ایین
نه دکلو شاه هفت اقلیمه الدی | تمام اولمایز بندن مرادک
دیدی و طردی بیریندن خرامان | هزاران نازیله اولر بوستان
الیله دوزرک ارایشینی | ایاردوروق شهک اسایشینی
بحن که دوشرورک که صحارق | یزن که ازترک کاهی احارق
کلاهن کرقلورق برقعن ذات | دل و جان ایدرک رمزیله درخوت
بلینی بیقینینی اوپدر دورق | فسون و سحر ایله کین قیدوروق
قصیب کندی اول ماه منور | قودی شاه بزنده صنکه الکن

بیان کشتن خسرو و محروف از قصر شیرین و شکایت کردن شاور

چو بینه سبزه‌دن سیمین غزاله | یینب وردی بیره دزینه ژاله
هزار اهو بره اردی چمن کین | بو سبزستانه اغلادی پرشید
تورندیلر شو دکلو نافه چین | که اولمشدی جهان اکناف شکیر
شهنشه ماه اهو چشمدن دور | قلرخیزیده صحن حوان مهجور
کیدب باد ایله بیله عقل تابندن | کل املاوب قویه لا ری شندن

كلدی لشكر نه نار و مجنون / عتاب و نكته لردن بغری پرخون
كدرارده نه باقر بوینی كبد و / اومر كیم رحم اده یار بری رو
بچه بلوردنه اتمادی اصنی / صیغیوب قانی طاش اولمادی بصحی
دلینی گرچه تیز ایدی قلجدن / نه طاشدن كندی نه خود بر قلادن
كدر ایله طریقنا یحی طاشی / كه ایستر كوكلكه سیله ایده سوكن
دعا قیلدی كه شبدیزك ایاغی / صینه یا خود چیقه اكزده یاغی
كه اكلمكنه اوله بهانه / مكر كیم بوله درمان دردجانه
ادارك سوز و زاری ناله و آه / ارشدی لشكره اولدن شهنشاه
كربت خرگاهنه بی عقل و بی هوش / اوتردی آه ادارك شوله خاموش
كمسنانك برینه بقمز ایدی / جهان نقشینه كوكلی اقمز ایدی
بردی كه انده تنها اردی شاور / اكیسی قالدی وردی غمزه دستور
چو خلوت اولدی ایلادی حكایت / نه رحمه اولدی و غم شكر و شكایت
ددی صرماكه اولمه مرحبا سز / بكنه دردده اوغرندی دواسز
نه ادمدن اوتندی نه خدادن / قومادی ایمدك جور و جفادن
كلاهم لاله بكی اوده اوردم / چو سن اولكنده استغفاره طوردم

برومه

برومه نرگسینی اچمدی هیچ / بنفشه بكی باش ایتدی پیچ
دن ایرب وورمدی بر دوستیانی / ایچرمادی و شادب مومیانی
دلن تیز ایلیب تیغ و تبردن / ددی اغزینه نه كلنه خبردن
نه سوز كیم سویلدم خرشید و مهجه / قتیدن اولمدی بزرك كهجه
جفادر گرچه محبوبك نشانی / دكل بو سن كه اولا جاودانی
نه ور یاره اوورنه یاره یاره / دكل بو رسمه كه ایده یاره یاره
بلی بینمدن واردر تنده جانم / بو تیز و تند خولقدن نشانم
چه گر خرشید اعظم در جمالی / هلالی قلدی مهر و بی ملالی
غمی كیم صبر برجیدن یجادر / خراب اولمش كوكل بیلر نجادر
یاورن طفلك خو بینی دایه دن صور / یوزم هم سایه همسایه دن صور
صرندم دوستانی دشمن ایمش / دكل جان افت جان و تن ایمش
نجا ییك لطفنه بر قهر نیه دكمز / نه ور بر یاقه زهر نیه دكمز
بجون بر شوخه ویرم ملك جانی / كه بلمایه دكندن بوستانی
بوغلمق ییك بر یب صواجخه / محبت كوبرسندن اركجیجه
الومجیك كرد عاری و الا ناخ / الا چمقدن خبینه خور و محتاج

چو انجو اصل آب پاکدن در ‏ بولر بوز اولکه استر خاکدن در
شو عنقا کم کزاده نام و ناموس ‏ نه ور خوبیه ایدر جفت طاووس

تنبیه دادن شاپور خسرو را

یوز اوروب شاه اوکنه یره شاپور ‏ ثنا زاودینه صجدی آب کافور
که تیز اولمه شها بو تندلکدن ‏ آلمدر تیزلیکی تندلکدن
دینشردر نازه وحشتدن ادن فرق ‏ سیتز عاشقه معشوقدن برق
اگر کرم اولسه تیز اوله معذور ‏ که طبعی طلولنک کرم اولدی مشهور
دکل طلک خوبلرده تندخولق ‏ ثناکه اینه لرده تخت دولق
کلنمز نازلیچون معشوقدن واز ‏ که اولر نازنیندن نازنین ناز
کل اولمز خارسز عادت همین در ‏ زر و کوهر کلیدی آهنین در
دلرسک المیه سیلاب اندوه ‏ کرک ثابت قدملق شولیه کم کوه
ورن هر یل اونکجه کاه و بیکاه ‏ بویلده کوه اولرسه دکمه سه کاه
شها ماهیله بازی ایتک اولمز ‏ کتاننه ترک و طازی ایتمک اولمز
بلک اولکیم کام اوله بیکاملقدن ‏ که خوش بوی اولدی عنبر خاملقدن
بلی عورتدر آلامه اشتاب ‏ کلیسر منظر بناکه مهتاب

اولر اینله

اولر اینله عورت بر بوددن ‏ که ایرطامدن قوشک قوردن
بو غمدن سنمه کم آنی اولا دور ‏ هزاران تحجه در لیکن صبور اول
جفا طاغندن ارابر نه پرطاش ‏ سن الده قرشو طورسک اولطر ایش
وکر تیه بلا یولنده دیکن ‏ سن اتک دوشرسک اول اوردن
بوکیجه بار عصر ایتمک کرکدر ‏ کوکول اوچاره جبر ایتمک کرکدر
که صبرایله اولر مشکل آسان ‏ صبور آدم بولر دردینه درمان
مدام طالع اولمز بر قراره ‏ همیشه آوجی طوتش اولمز شکاره
احیلر اتن نه دکلو اولسه دشوار ‏ بولر صحت قرقادقن بیمار
یره ورکه اولدی بخت دو دنیا ‏ مراد اولر یقین مددن حاصل
بو وعده ایله شهی دلشاد ادردی ‏ خرابن کوکلنک آباد ادردی
مکر دولت یرینه خال وردی ‏ که طالع ایدنیا ول فال وردی
بخچه بازیچه ایله سویلین فال ‏ کلر طغری چو آختر اوله خوش حال

پشیمان شدن شیرین از بازگشتن خسرو و رفتن از در خسرو

چو خسرو کیدی شیرین دلفروز ‏ قلر بوز زایله ناله و برسوز
اورر کوکسنه طاشی طاشه باشی ‏ قرر طپراغه قانی قانه یاشی

ادر نیز ابر نرکس لاله زاری
قلور غرقاب طوفان نوبهاری

کرو آنکی غمینی تازه قلدی
فغان و کریه یی اندازه قلدی

پشیمان اولدی تا همه ایدوکندن
که قورخولیدی اول کیدوکندن

چو قلماشیدی صبر و طاقت و هوش
طورو کلدی یرندن مست و بی هوش

روان کلکونه تنکی چکدی لتک
دخی واقی طوقی یاشی کلرنک

یلوکز بندی اول یار خجسته
یلاو دا اوزره صن سود دلشته

شهک قوللاری شکلندن اوزینی
دزمشدی و بشخشدی یوزینی

قلچ بیلندن و نیزه النده
اوکنده یاری و یارب دلنده

قتی پرکاری بکی یولی باریک
نجی ظلمات بکی یولی باریک

جهان پیمای یعنی رخش کلکون
کدر الاکه طاشدن جیقر اون

دشب شبدیز ارزینه تیز کیدی
طلک تمادن بولنکز کامه یکدی

کوردر طوتمش دلینی پاسبانلر
یجو قهرندن قالمش قهرمانلر

چری قوینی بصمش مستی و خواب
قمونی قیله مش افیون مهتاب

سرزخرکاهه دک ایدر نظاره
بقینر جوره یعنی بوله چاره

لطایف سویلیورک اول ملک خو
شهک کوزلارینی طوتمشدی اویقو

کوزی طوتش اولدی شاورک ارغدن
که بر اتلو کریز قرغورقدن

کمینه اولمدین قوللردن آکاه
طورب بو اتلودن یا که طوتر راه

بلیشد یدی کمسز ای پری واز
پری دا کولسک طورمه یری واز

که بویرده دکر دیو و پری پر
طلبک کمیدکه طوتر سریری سر

بافنحه اکلدی شاور شیرین
روان کولکوندن ایندی اول نکارین

عجلدکی بو صنعه نقش نقاش
ایلا لورک یوردکه برا اولا فاش

جون اولماهک کتش یوزینی کردی
کلامن کوکه یوزن یره اوردی

درای کوزلر جلا بی خاک پایک
یرک بکی منور فکر و رایک

چو دلجان اهلیله بیر قلدک
نه خوش کلدک نه خوش تدبیر قلدک

نوازش کوتربت لطفیله شیرین
بر زشاوره مدح ایدی و تحسین

حکایت قلدی اکه قصه سینی
کوکل دردینی و جانک غصه سینی

براکی اجین شرح ایلدوکن
شها مستانه نرلر سویلدوکن

دیاماد وکنی غمه کیدوکینه
پشیمان اولدغینی ایدوکینه

غضبدن دکدرن کیشی کوکه سنک
بشنک نحتینه قیلز آهنک

غضبدن سویلیادوکن دلا یو
طرب کلدوکنی عذرین دیلایو

دخی دیدی که کورد اوکدوغنی ایش … که اوغرشمادی کمسنه یادو بیلش
سنی استردم ایدینمک پناهی … اوغرابر شده ردی تقدیر الهی
اورنم تمدن کرو بی بیم قلدم … هر ایشم طاپوکه تسلیم قلدم
ولی قاتکده ایکی حاجتم وار … که دکل هیچ بیری ساکه دشوار
بر اولکم شه چون ایده عزم عشرت … طورب قلمیا غه دوزه بزم عشرت
بنی بر کوشده آیله نهانی … شهابندن عیان ایته نشانی
که کورنم عیش و نوش عز و نازن … قلم فرجه جمال جان نوازی
ایکنجی بن ضعیفه چون بوله یول … نکاح و عقدیله همسر اوله اول
ادرسک بوندری قوللق ادارم … وکرنی خود دوب کیرو کیدارم
چو معلوم ایدی مقصودینی شاور … ددی هر بیرنک کوزلارمه نور
غلاظیله شودکلو ایدی سوکند … که ایتدی اکا دلدار دلبند
پس اول دخترکلکونه یترایدی … دشب کل رخ اوکنه الدیکدی
شهک بر قاج وریدی خاص خرکاه … که بوغیدی ازندن اوزکه راه
الدی بر بینه شاهه قرشو … مقابل قلدی مهری ماهه قرشو
اول اوتاغ ایچره بنزر طاپوسنی … قودی دیجقدی بیدی طاپوسنی

اوقیودوزه بخته آفرین باد … شهک باشی اوجینه کلدی دلشاد
کهی بلبل کبی طوف ایدی باغی … که اولجا ار بکی اولدی چراغی
بجودن خرم اوندی شهنشاه … کوتردی باش فلکدن نیته کم ماه
ستایش قلدی شاوره که ای یار … بن ایچوده طلبکدر بخت بیدار
چو کوزلر سزلر اویر کوردم جهانی … اویا نوغه ایردولت نشانی
ولیده کلادی خواب خوب کوردم … اکر دوش طوش اوله محبوب کوردم
که سیر ایلاردم بر باغ ایچنده … نظیری وملیه او چماغ ایچنده
کوردون قدرمی کیرک ملکدن … اکومه ایدی کا ای فلکدن
اولا بیله ادرون رای و تدبیر … چو داناسن دشومی ایله تعبیر
بوررشه آچدی دل تعبیره شاور … که سنسن بو درختک باغی بر نور
فلکده رقلعه بنی شر بیذ داولای … که ایتسن کونه اول جفت همتای
چو بوزی بیکی در فکری منیر اول … اولیسر طاپوکه یار و مشیر اول
بحمدالله که خیر اولدی سرانجام … کل ایدی بو صفایه طوتلم جام
بیر بزم و نشاط اولسون تجردن … شفقدن باده و ساغر قمردن
چو دوشه بحر نیله زورق زر … صفالر ایلکن اولسون عشرتلر

بلا غرقاب دنیانک غمی در	بو دنیانک نجاتی اولکمی در

بزم آرا کلمسی خسرو و شاد شیرین

بولر بو سرده ایکن جرم خرشید	فلک طاقینه اوردی تخت جمشید
هر اینیه درلما چون اینی	برز اینیه وش عالم سراین
چه کرشمه قنده دکدی خور نعمت	ارشدی مغربه دک لطف زینت
بوخونه حاضر اولدی خوجه و قلک	طونیدی انس و جن و بای تحول
دشتی ذوقینه طوردی شاه پرویز	بیوردی دردلر دیوان برین تیز
بزرلر بر معظم بارکاهی	که اله سایه بینه مهر و ماهی
قوردکلمه عالی سایبانی	که لخوق دزلر آندن آسمانی
قپویه حاضر اولدی پهلوانلر	اوتردی بر برین صاحب قرانلر
اوله بو نصف طورت شیرین تمایل	شهک دورنده صن ذرین حمایل
مقام صاحب و چاوش و سرهنک	شها قرشود کل اپیل اوله قرسنک
بوریدی ساقیان سیم سیما	اولر پیمانه ذر لعل پیما
دکلدی شولقدر نعمت فراوان	که بوشلنه طولیدی بحر عمان
بخور اولدی شودکلو عود و عنبر	که هندک خراجی خرج مجمر

بو سوزجون

بو بزم چونکه تنکر اولدی طعامه	اولر دسور شولدم خاصه عامه
قلوب شاهیله شاور قدیمی	آدب بزورینه برقچ ندیمی
قورلدی بر خلوت مجلس حاضر	که زهره مطربا یدی ماه رقاصر
کروسوزیله دزدی باربد شاز	نکیسا چنکله اولدی دمساز
چون اول عیسی دم اتش عوده اوردی	جکردن دود دل داوده اوردی
کروال چنکنه اورب نکیسا	نفسدن کوستریب اعجاز عیسی
که آرنن و مچاق بزم آیین	تعشلامشدی انی شاهه شیرین
مجلز شاه اول ایکی بلبلینی	که دکلر بر برینک غلغلینی
ددی حالی کورا اوم طالع فال	دلندن بولدیلرک نه شرح اولر حال
نکار ن آرخون آرخون ناجدی رازی	نکیسا بیله قلیبرده بازی
چو قولن مطربه تفهیم قلدی	غزلک بو طرزیله تعلیم قلدی

غزلخوان نکیسا از زبان شیرین مناسب حال

طپکلدن ازکه بولنماد چون پناه بکا	اوتر ایشکلک تونذرینه سجده کاه بکا
شفیع ایدنیدم کوزیشن ایشکلده	ولی نه چاره که عذر در کناه بکا
نظر فقیره قیل ای پادشاه حسن و جمال	که رحمتک کوندر سایه اله بکا

دولت ایلدیکده انه وصلتکه عمرخزینی دکل بو قرته صفالر اوردی یرلکاکا
نه ایده دایره چکدی عذارکا خط که حلقه اوردی قومز نقطه یکی زاکا
نقابکه زکین مسك بوی ولاله رخك ایچوب شراب غرور الملز نکاه بکا
بونخ ومحنته شفقت بوغیه وکی بو دردو حسرته رحم ایتمز سلاه بکا
غزل قطع ایلمادن اول مقالی دردی بو شوق ایله وصف حالی
که اوییمه یردم ای دولت کزیده تن تفرج قل سعادتلو یری بن
فراقك طاغن اثنای صبح نوید که روشن قلدی جان ملکنی خرشید
یرلك یردم اعدای قاره بخت که سلطان تختنه ایرشدی خرم
نشوکده قومه ای طالع کرانلق توانا بن بیچونده ناتوانلق
فرح جانینه اورای دوست دنی که بوله کوزه غصه شکستی
کرم یاشی دکن جسیم کیمی در عنایت بیلیك شاهم دیمی در
چه کر یرنخم بوراکه یرز حوندر ترحم ایله کیم صیدك زبوندر
یرم خاك ایلدم ای سرو چالاك نوله نالك بو خاك ایلسه پاك
چون ایتدمدن وجودینی عدم بن نوله جان فرقنه باصسك قدم بن
بوینی طربت دیدسه دن امیدم نوکن قابکده اوش خوردو حقیرم

بجم

بجم بو یمن چون مسکین دیردر نقابم کر بکوم تیغ و کفن دیر
بکی لکده کر اغرم ایدیسه ناز اولورکیچی صوخندن کل واز
دلم اولدیسه سوزده تیزه ندان اکامز با وردی دزلعل واولدکی زندان
کرم ترك ایدیسه تنك چشمی دکینه بو غدی هندی یکی خشمی
قسم قرشوکر اولدیسه کمانداز اوروق کم سنده داخی اولکا دراز
وکر زلفم سرکدن چکدیسه باش بتش کندم نکا اولسون اوزون یاش
قلوکه کر یلم اولمادی نخجیر بجم بوینینه صالدی بند زنجیر
دریغا کوه اعظم کا همه صغر فلك بو جاهیله جاهمه صغر
ترامزسم کر قوئیز الوکه صو هوا صو لامع اولسون کوزمه جو
وکر ذکمزنه بوزم اولمغه خاك فوز لغم طاش اشکلك ایلسون پاك
بحود ایلامز یتیم عوده قندی بقا یرکونده جانم سیندی
بو اتیکده که عالم حرم کمدر شفا عجم همین باب کرمدر
جوعذرمدن چوردم عذرلی بن نه دیلیله دیلایم عذرلی بن
دمش طالع یقیین یازن ای شاه که یلبا العلو بك تیز الر راه
بن اول نیکم که طالع ماه ادیندم جهانی زنجالك راه ادندم

دردی خلوت اولوب جان سنکله　　یاتمز واردی پنهان سنکله
اودکدن شمع بکی قد باش　　قدم بصدمز و اورنایه قودم باش
بکا بو علم عشقی آیلادی تعلیم　　که ایدم جان و دل طاپوکه تسلیم
بلورمز باکه نه درسک قلرسن　　بر ذکرک طوترسک سن بلرسن
نکیادن بو قول اولنجه پیدا　　شهنشه قالدیه تک دوست و شیدا
دیدی فرهاد دباغی یا ربد تیز　　جواننده بو شهدک اول شکر ریز
نه قصه قلنه حالم دیلی تقریر　　غزلده اولجه دیکی ایله تفسیر
همانده اوردی عوده باربدچک　　قلوبن سازنی سوزنیه آهنک
دوزب شعری مقام اشنادن　　محیر قلدی عشاق نوادن

غزل کفتن باربد از زبان خسرو

نسیم دوستمدر یا هوای جان اولمی　　دماغ تازه قلن بوی دلستان اولمی
جمال جلوه سنه مژده وصال ویرن　　خیال ده کوکسه ماه مهربان اولمی
بکندن ارمدکی چشمه سر ظلمات　　بوتشنه جانیه اول خضردن روان اولمی
اکرچه لعل بزه کوثر امان ویرکن　　کرنی قبر قتومه درجه امان اولمی
نیچه نشانه اوله غم طشینه جرخ کهن　　تار کرنه کهری خیرددن نشان اولمی

چونوب

چونوب بتومه جهانده نیکدنارکه عالم　　کرانستین آله کرمزنه انستانده
چو کوستردی غزل طرزنده حولن　　دوزتدی نشوی طوزنده قولن
سحرکه عشق خمرن نوش قلدم　　بو شربت نشوه سندن جوش قلدم
بن اولنجو شیله قلدم سیر دوجه　　هم اولسیر ایله فتح ایدم فتوحه
ارشدی منزله باغ بهشته　　کرم طوتش اولدی نورانی برشته
اکرچه نور لیکن ناز ادوچی　　کل اجیجی واخر خار اوروجی
سنا بن کنجد کرمش حصاره　　کهروش سنک ادنمش سنک خاره
اچق کوکلی کوزی قابوسی بسته　　درستا بینه عهدی شکسته
طلوجنت بیشلار ایله باغی　　ارشمش تازه ویر هر برداغی
صنوبر لمادی اوردی کوکله نار　　طلوخرما یکن وردی بزه خار
بنم اول باغ عاوش بلبل برینه　　دکلادی کروتم کل یرینه
نسیمی دوستی بلدی دماغم　　خیال الکنجی کوردر جراغم
مکر آهو چین اردی سحرکاه　　که مشکین نافه اولدی طرف خرکاه
مکر که اوردی دولت شمع اقبال　　که غم پروانه سی یقدی پروبال
مکر خوش اتدی اب زندکانی　　که بیزه ویردی عمر جاودانی

مگر اچدی قفت طاوس خورشید
که پرنور اولدی گلزار جمشید

مگر سیر ایتدی اول سروك سهیندی
که بولدق سایه‌سنده سربلندی

مگر گفتار شیرین‌در شکرریز
که عاجزدر جوابه جان پرویز

مگر صندی شراب اول شهد نوشی
کدر اول کوشه اول جوش و خروشی

مگر صیاد نه ایلادکن نیاز
طتلدی دامه اول آهوی طناز

دوزرکن مکر و دستان تهنکی
دوزرکن مکر و مستور اولدی مستی

ایرشدیمی در خانه روزینه
که اوده بیرقدی اهم خزینه

بجود یاشمدن کوز تدی کندی
آتاکینی چو قلو سیلدی طتندی

ادروین کوزلری بحرینی سوکند
که اولدر بابل اهلینه زبان بند

ایچرون اندزلفی سرکشینه
که طره قدر دل‌لوجان آتشینه

قلوروین سرو قدینه یمینی
که صلنه سایه نور ایلر زمینی

که اولومه کرزنه خاك راهی
ادمر با شومه تاج پادشاهی

قمو عمیله کر مقبول اولم بن
جهانه شاه و اکا قول اولم بن

کل ای جان دردنه درمان نطیکدن
بو یر درویشکه احسان قیلکدن

دمزوین پادشاهم بر سیاهم
قیلکه یرکاهم عذر خواهم

عمیله سنا قلغك بو قدر صفایی
بکی وار نا قدر دیرسنك بلایی

شکر قان طلدی بنجه دکمسنز کر
نه قلادلم تا که کو بند دمبراوین

بورك یارلدبنجه المیم کرم
تا کا قرا ایمبا بجا سرخم

بوجه بالا که بنجه ابر نعره دست
که صلدك بانز فرقت باینه بست

چو قلندی صچلك بندینه کارم
ستا قلدی حسابنی شمار دمر

دکنجه بادو یدا هندنا هنك
نکیسا بنیه الدی النه چنك

ارشدی قولی شیرینگا اشارت
که سنا ها بو غزل ویره بشارت

نه قبیعوا قلجه جانومه شهرکا تیغ
کرم کو کلم جدو شدر چمالك فنا

قبك فردوس اعلیدر که کرد آباد
بجا عاصی یز قوتر بزی قرص عذاب

جکر کاباغا المشتدر کرم لعل کهرخر
بعد کلو ایمغان اندر ننکا کنج قراد

شراب ارغوان درجان لاله جامیدر
نه قان دمدسر اود کدیلم بغزم کابنک

بهار ذوقی و صحبتی هشتك نجیجی
قمو بر فصل باییمش سنك خندك

کل ای دوست کری بزدم تقب دیز
اوکلم اوینه ناکا بو بجنم غنچه خندان

الا ای ساقی باقی کرمسنا الدنا قاح
نوکه بر جرعه فیض اسنك بن لطفك

چو ختم اولدی غزل فکری هویدا   مشرف قلدی بزمی مثنویدن
که ای جان خلوتنده شمع روشن   کوکل باغی اچنده نار کلشن
ایلك نوری کزمك توتیاسی   کوزك نرکسی کزومك خونبهاسی
بزك بستان جنت نو بهاری   خطك ریحانی کوکز سبزه زاری
وصالك حسنك جانومك امیدی   جمالك بسته کوکلومك کلیدی
نجا سندن ارغ دزلك کرکمز   جمالونا چانوله بزلك کرکمز
تانوش اندولکه بوز نور دنیز   اول اکی قتلك محبوبی دوتمش
چو بونلك کبی بزدن دور الم بن   هلاکك اقسم اودم معذور الم بن
کوتم حالی صبر نسك قیری رو   بوزلك المه دوت اینه قرشو
که اینه خبرو بنم اوز کدن   تا قانلرن بوندن غنی کوکلم کوزکدن
خطا دیدم هو یغما ای بت چین   که کندو وزین کرندن خیشتن بین
وارا اولا ینبه طنما مقابل   که قنق نقشه بقسه اوله قابل
سنا بنم کرکمز اینه بستر   که کسترمز بوزن کنا غیری پیکر
خوش اج سن بقیز اجی خمری شیرین   بجا نالی اولدی سنسز عیش شیرین

صررد لك كم قلنجى بى كس و نادر   بکا سن یار اولاسن چاره کار
حزین جان اولجاق محنت اسیری   اسرکایوبا اولاسن دستکیری
چو قلدم محنتندن شمدی با یوق   الرسز الطوناجق بردە اوق
بونی دوری بچه ازار قلموق   سکا یا رمردیا نی زار قلموق
کروکه کرچه خود رجانه قیموق   یوز اولرکه هجر جانه قیموق
ارم سندن نه ورکل بلسه خاری   اولر بر بوزه کلمك داخی یاری
ضرورتدن طشیدم قاپکا خت   که ایدر قانی کز محتله تخت
یراکنده قعادی حبس یا غم   که بویله جفر دم اولنرا غم
رحم و قیدر محرو ردای یار   که قلمز بر قراره چرخ غدار
بو دمرد ساز اولالم الیمه ساز   بو کن کندی بکن یا زندن قلمز
بر قصه یازنه بوکن اشینی   بلرسن عمرو وقتك بو شینی
چو قلمز هیچ یاره دهر یاری   نه خلق شهر هور نه شهر یاری
بچون ساعت که مهلت وله اجلدن   ادالدن نه کلرسه خوش عملدن
خوش اولدرکم بوزلفدن قجاوز   ابو کن فرصتده خوش کجا وز
بهارك وقتدر کم ای دل افروز   که ایلا مز جهان هر فصل نوروز

نه گل که قوقمز انی دمی زاد / خزان وقتی ارشدکده اولز یاد

گلك دورندن الیزکه لابی / چوقتی قوت وله خاك اولزابی

کلای دولتك بازاری اولن تیز / کسادٖ اهلندن ایکن اتمه پرهیز

گجك ییدکجه ال کاید طواری / که بر کن بوله شاید روزکاری

درستا اولرسه قیمتلو همیشه / صنوق مرصقده که که کیر ایشه

بها نز بولدغك اتمه بیانه / دل وجان نقدنی صتمه جهانه

مرادم چوق ارادم ملك جانی / نه وصلك دوردر اندن زیدکانی

ایشکوکدر اگر بالاو گرزیر / یرهر دم تمزون ارسه تیر وشمشیر

جو اندم بو اشکده ایشمی فاش / نه ایشم باشه واره یا وردم باش

نه سر کتمه یادك الملیم خان / چو مطرب پرده دن ویردم اواز

بولنده غنچه طوتم هر دمی بن / اوش اندم برق بکی پرده مرتن

کرومه تونیا کردك الم بن / کهی بوسه کهی دردك الم تن

خیالوکه غنچه دیم سروی / کرك اچم جمالوکه کروی

بن اچم نالك وجدك منابی / سنی قیلامش اولا مستی وخابی

لطف لعلکدن ایله شهد ویرر / که بر کوزك کلبا اغلایه بیری

بغومه

تومه ایله نقش ایدم بکیك / که نه آلك طوبه نه اسینك

دراغوش ایله ایلانم بلوکی / که دیرتمایه الوم بر قلوکی

صفا ایله سره جانم تنکدن / که کورن چیه پیر آهنکدن

کر اولدن کلا بو لحظه بو کار / ویره هر دم یکنم بر تازه گلزار

خدا یا بود شومی خیره دندر / بکا خیری و شری غیره دندر

بکینا چنکه چون اوردی بو اودی / شهك صن جان عودن اوده قوکی

بشندن اشغا یقدی بقاسن / الا اوربچکدی چاك اندی یقاسن

ددی ای باربد بز اولمدد قل / بنی غرق ایلدی بو سیله سد قل

اودومه سوی صحرنك کوندم / چراغه یاغ قومزسك کوندم

قوشندی باربدنی بکی حالی / یته عودنیه وردی کوشمالی

طرب انکیز قولیله دزب ساز / مناسب بر غزل قلدی سرآغاز

غزل کفتن باربد اندر یاد شیرین

دن یحی ظلمن اوزندیه بو سرکردا / اوش کن عندلیبی خرم اتدی جانه

غم سندن دمیدر داغنه بشوم یغم / حکم اکلدر قل انك طتقوبیز فرمانته

قاشنی یاسنی جهان ایدامزگن دستکر / کوردی اولدردی کلکبنل ایدرفرمانته

شهدو شکرنه دلیله وین آغزندن نشان
که ایت شیرینلک ایمش درانک شاننه

نیته جانم قان یودر لعلو که فرشولمز
غمزک اوخندن حذر ایکر زموسا قانینه

نیجه درمان بدیمز درد و بلاو عشقله
کرورم یودردی نامزد جهانده درمان

چو ختم ایدی غزل سبع المثانی
قلر بو مثنویله صحف خوانی

که ای جان سبزه بینک تازه سروی
کو کللر ازینک زیبا تذروی

جمالک عین جانک آشناسی
خیالک بحر عینک روشناسی

لبک جان دردمندینک طبیبی
دلک جنت کلینک عندلیبی

فلک صدرنده کردک بدره سر تاج
ملک جو فلکده شوقک ذوق معراج

بهشتا اثر استر زینکدن
ادرطوبی تمنا رفعتکدن

ازلده زلف و خالک مرغ خانه
قیکدره ایله صحدی دامه دانه

که یوز یردن ایرسه کوزلرک تیر
کرزم اوستنه یوزدندرم بیر

بکا کر جور قهرک درد و غمدر
طنیکدن لطف و احسان و کرمدر

قلاون تصه جورکدن فغانی
جفاکی طرزمز طرزیجه جانی

دیمه کم غصه بیله بغلیم دم
بلاتیه اورمزا اریجه و غدمر

چو یار نازنین بن کسمه نازک
که نازکدر هر ایشی دلنوازک

چه دلسوز اولدغوک بکا جه دنیا
کم بن هر سوزنه سازه دونمشم تا

طبیکسن نوش باده نیش جانندن
صراحی وش برا کوم طولو قالدر

غم می بیکی آمز عشقکده بر جوش
طورور ور مهنوزا ودبا غزوه جام

دلم طونلدی اردی حلقه جانم
بانشم اجلدی دو کلسون فومقام

اسیر که ای صنم اول عذر خواهی
که ایدر بر نکاه هر کون اهی

نرخم قل بوزاری ذلفکاری
که هر سوزده قلو بر سوزداری

نه حرف که طیکدن ناسزادر
قوله چک کم قولک ایشی خطادر

پناهم بو قبلک طاشندان اتغو
شفیعم بو کوزم یاشندا ارتغو

نوار و لمازسک بر طاش اتشکده
بشوی ارمزم بن طاش اتشکدن

صولازم کوزیا شیله سر ایلک
سیوزم یوز میله خاک پایک

کوکل صبر و تنی جان طاقت نشمه
نوار اکلامزینه صونرکرمدن

وکر عار ایلسک صونما اینما
دشاریشم بیر کوکلو که کهکاه

بنم سندن دو عالمده نصیبم
براکمعندرنا تمزسک حبیبم

سلامکدن نوا ازخر و مسر کونغ
دل جان یاد کیله تازه دوش

غمکدن دیمزم غمناکم ای دوست
کیم یوغلده بن نه خاکم ای دوست

بنم عاشق بکا دردِ غمی مونس — چو سن معشوقسن سکا نه قیغو

جهان دوری ده کل چون خار دلی — کل ای جان خوش کچور دور زمانی

بچن دم بو جهانک بی وفادر — آل ادر و کچه اول عشق صفادر

که چوق دور ایده دوران زمانی — نه نام انجله بردن نه نشانه

چو کل نقد اوله اوده نا متاع اولمز — ایکی کونی یاوزه صاتمق اولمز

بولنسه بندکی بنادن فارغ — سکا انسون حیات جاودانی

خزان غم قلورسه بنی طپراق — سنک اکسلمسون باغوکده یپراق

بن اولورسم نه غم عشقک سپیری — وار اول سن بخت تختنده میری

چو اولدی یاره بو حرف دراز — بو سوز بیله که دیدم و دباکا

دماغ جان تراتیله تر اولدی — غم دل نغمه بیله کمتر اولدی

بو ترلک یقدی شیرینک چراغن — هوا اوردی ادندی عقل باغن

شو رسمه قلدی آه اول سرو آزاد — که اول آهیله دشدی شاه فرهاد

چو اردی خسروه آواز شیرین — اولر بو سوزله دمساز شیرین

نه یردیله که شیرین کشف ادرزار — اولر بردی ادا انکه غم اوار

بلند اندکچه اول آهو علالنه — بو داخی بزادر افغان و ناله

نتاکم طاغدن شخص ایدب صدایی — کرو یتقوردن اله اول صدایی

چو دمساز اولدی عاشقلر غمی — اتادن کتدی مطربلر صدا غمی

اشارت ایلدی شاه و رسالی — که خیمه غیر شهدا اوله خالی

چو خسرو صبر طوتمز ایلدی حالی — بو صوکره قرشو ایلدی طربناکی

طرب تختندن اندی عزم خرکاه — ایرشدی یل بکی شاوره آکاه

الن طندی ایندی یا بوغمه ایشم — کوکا ایزدن یتعکی بکلهیردم

نه کوسن بانا دیدی شاه شیرین — ایوق بکدی چو کوردی دستکیرن

رسیدن خسرو و شیرین بیکدیکر

یر اچدی شقه خرکاه شاون — که شوق اندا تجلی قلدی اولنور

همان دم عزفمان و مرتبیله — صقاو یونور و کوکبیله

خرامان یورییوب اول سرو کلنار — شه شمشاد آیاغنه دوشدی ناکر

چو اشته دولت اوقی یاینده کوردی — سعادت کوکی یاینده کوردی

الف لام ایدنا اولدی یاره یا ملک — طولشدی لام الف کبی اکو دال

الدا لوب قدمنا کردی یا حق — قودی فرقینه اول دولت کلاه

دیدی بیولک کزمدن یوز کم سنن — قدم قرقومه بسیکم تاج سرسین

نه خدمت که ایلدی شیرین مسکین / بیزینه سنه بلنا ایلدی هر جهتدن
آل ایلدی اوپین چون دیرم کلدی / قادوردی اشلرغا غیره کلدی
ادیجمان سنه شکردن جشن بولغی / بوزن شیرین بلوردر غش بولغی
ملک حیران الور که اول سرو کلی / بوشا دیلقده بیخود اوله ذاتی
نهان سمعنه سامعک دیدی شاه / که طوت بو وای طوتلدو غیر معروف
که تا شیمدیدک بو یار جانی / آبوادیله قلدی تیند کانی
بکوندکم بو لدی وش سلطان مطلع / اشانرکه هو حرفنه بزتو
بکندی جانله اول شیوه ساه / که عفت دوست اولز جانا آکاه
بس ایلدی عهدی چو قلدی یمین / که دلبر جاندا ابرسون غمینی
اولورسه تم له جان عقد ندسل / فو مزون درج کوهر مهرن آل
که تابن قلمنیجه عرس و آیین / هرادان عزتیله مهر و کابین
بو قول عهده شاه دان اولدی / کلب کوستردی مهدن عقد
حیاتنا قیدرو لعلین لطاغی / الورسین اله دیزین ایاغی
چو دشمیندی عشق حجته جو / باش وزب قلدی شه شادیه نوش
ادارک غمزسی غمازلقلر / قلورری زلف جابک بازلقلر

کرو بنلادی شیرین کارلیغه / دلی حرب ایلیب دلدارلیغه
کرو عقدی بجاغی نور باری / کرو صالدی دلی زوره نازی
کرو یا قوت ایلدی لعل غواص / کرو سنبل کل ازره اولدی رقاص
اوز بینه لبجا ول یاد بردست / که ایدرجو عیسی سا قیلری مست
ادزنیورلری ایله خروشی / که نطق بکردن الور صوتی خموشی
چو خوخدی بلبل شه دوستدان کل / چکر غمدن نتا که دوستدن کل
کله بر کسلرین ایله دکیدی / که صان کوز بکلری شیله دکیدی
کیه همزبان اولز لاله کلبکنه / که کل دسته بغلر سنبل بله
کهی غنچه له لعلی همدم ایلر / که شیر بله شهدی تحفه ایلر
کهی شمشاد قلز سروه مایل / کهی بلور سیم ایلر حمایل
سکندرونش کزومه کایناتی / که ایچر خضر وش اب حیاتی
کهی فرقت دبینی فکر ایدرلر / که وصلت کینه شکر ایدرلر
کهی بوسه کا دوشیو ناز / کهی لطف و فا اکرام اعزاز
کهی هجران عنابندا شکایت / که غم سرکذشتندن حکایت
ایکی وذیله سواو دا وسوده / بریکیب قلدی تنته بسوده

قلابی شا ذلقعده هیچ باقی　چومه مطرب اوله خورشید ساقی
انجه صبح اوله ایکه هوایی　سرندلر دوقله صدق صفایی
سحرگهدن کیرو اولنجه اخشام　بولور برمادی ذوق جام انجام
صفا و عیش دوقیدی مکارم　اولشدوروب بدی کون صبح شام
ولیکن شاد و پاکیدی صحبت　بوغدی قرب لبدن غیرت قربت
شود کلو چاشنی ویرمشدی اول　که ایرق لذت اولمشدی فراموش
بدنجی کون بیردی شاه حکم ماه　بنه اوز منزلینه ایره ده راه
که تا ایدنجه سلطان عزم ایین　بنه سیر ایدوره بو جنده ایین
بنا اوله شه کیرو ایرده قلعه　کمر وش طشدن ایدندی خزینه
چوکینه اولدی اول شه سینه　صفا نقدینی اولدی دهر آیینه

کوچ کردن خسرو بمداین

فلک چون دکدی التون بادبانی　کمیش نوتوب فلکلرک کندی نشانی
جهان نوری دکیز واردی غرقه　ایرشدی موج بحرک غرب شرقه
بیردی شاه طبل اندی خروشی　جرسی دریا کبی آغلادی جوشی
کوچب کندی مداین شهرینه اول　ایردی کرو دنیا ملکنه یول

اوتوردی تخته قلدی عدل و داد　جهان اطرافی اولدی عیش شاد
طرب معموره سن آباد قلدی　دکون اسبابنه بنیاد قلدی

کوچ کردن خسرو بمداین

مگر بر صبحکم عالم کلینی　بو یابوزینکه آلنله الینی
بورد کوچر باشینه آل طواغی　قلور نودانی یوزه اغی
عروسین چرخ بیر بوز آیلیب تخت　اوبینن تاج زر بیروزه کون تخت
صفا و ذوق طلشدی جهانه　دکون بنیادن اورنشدی زمانه
دمی خوش کوردی مه اول کوزنکه　کیشینک عمرینی دون کوز دکندر
تحردن خسروی بر و بر دوردی　قوکنلردن اول کوز بیر طوردی
بیر ذیکم برندی قصر ایوان　سپهر خیمه اوزدی دوردی دوران
قمر تاج اولب اول خرشید تخته　اوتوردی تکیم جمشید تخته
ددلدی اولولار تجملولار　فلکدن قولوکوندا تجملولر
مداین شهرینک اولولری جمع　اولور پروان بکی شه یوزی شمع
چو قصر ایتدی قمو نک حصه سینی　حوردی اوزنا پر شرین قصه سنی
که شیرین ندر بکا یار و وفادار　نه ایلك ایلسم اوله سزاوار

هوا امر اولدی بو شکله که ایلدیلر … اری صوینکی بوندن دکزلر
دوای غنچه کل همدم اولدلر … بکا اول جنت یار و محرم اولور
بورودن بو مسکنده بکر مشتوق … مکان اول جنته بولمادی دستور
بو ذا اوروب قامو دیدی آفرین … دیدکلر ماه اولر مهرک قرینی
دعا و مدح حمد ایتدی تمامی … مبارک باده کلدی خاص عامی
بس امر ایلدی شاه هفت اقلیم … که طوتر طالع وقت اهل تقویم
اولالر ساعت سعد خجسته … اوله بخت و سعادت عقد بسته
رصد اهل چو بولدی وقت میمون … هم اول ساعت سلطان همایون
بیردی جدلر مهر خزاین … بزندی کنجله شهر مداین

صفت خزاین خسرو

شهد وار ایدی بحر ون قرق کنجی … که کورمامش بری جمعنده رنجی
قوندی ادی وضعی معین … بوادیع اجری الشدر مبین
برینک کنج باد آورد ادی ادی … بری کاو بو بری کیقبادی
بری کانی و بری شایکانی … قویمش بولمشدی رایکانی
که باد آورد یعنی یل کتورمش … دکل کیم کسب ادوب ال کتورمش

سبب بو اداده اولکم شاه فرخ … چو طتمش روم فتح ایلمکه رخ
ایشیتدی که براغب قیصری اول … حسادت ایتمش ایدی کم بولمیه یول
بر ایمدن که قیصر قلدی محسوب … کوروزکم چاره ایتمز قلعه سوزد
نکم وار ایسه مال کنجه دیبون … انینک شهر رومینک سراسر
قیوب طولدردی ملک بش بوز … قماش و مال کم یوخ ادیسی
که یعنی ایلتلر بر برک اد ایله … ادیجا زرلرنجه قادر اول آرایر
انجه ایلکن ارشمادی چاره … بل اوروب جمله سن التورکاده
قوتس قبضدن خسرو افریخ … ادن اول کنجک اودمش یاکورخ
صوررسک کم بحیدی کنج کاوی … روایت ایله قلدیلر انی راوی
که جفت ایلرکن بر ترلکی باه … صبا نبتنه الکوزبر خلقه تاکاه
چوقردی انی تفتیش ادی غایت … بولندی بر خزینه بی نهایت
که صرف ایلسه کیتی روزکاری … دیلر وصف طوتلر شماری
هم اندن بولدلر شطرنج جوهر … که المالشتدی اول یاقوت احمر
کورو برذرنشت افتار ذر آذی … بولندی اندن شداد و عادی
خمیری مومکی ایشو عملده … نه شکله ذر سکر اولورد الله

اینی سلطان چو الدی چقدی جایه / دنلدی آلده اذی کنج کاوه
بوزسمه فرق کنجلردن داخی اصلی / اولنسه شرح اولا نوز باب فصلی
سنه اول کنجلری قابوسز اخیدی / کهر کنجنه طبری کیب صحیدی

صفت تخت خسرو که در تاریخ طبری مسطور است

اولدی شاهه چون بر تخت عالی / که نقش اولمشدی عالمک مثالی
یکرمی برداوکوزکده وارسه بیکر / قمو نقش اندن فلکلر مصور
طوقوز انا و درت اناسنه مولود / اصولی و فروعی جمله موجود
کواکب قامو سیاره ثوابت / درج برله دقایق انده ثابت
کهردن آیله دنیلر صنعت / که دون کون شبها معلوم ساعت
بق اول تخت صانکه جام جهان بین / اوزدی تختده عالم فروعین
سکندر وش عجب سنه قلدی آرام / بو تخته بخت دولت ویردی کام
قونلدی صاغ اوزنک کرسی زر / کروا اول بیکده صولنده بو گوهر
بولوردن درت کرسی حضرتینه / بقنیر اولدی تختنک قیمتنه
اوتوردی بر برنه چین شاه فغفور / برنه شاه هندیکه اصلندن اوز
ملک قیصر دی بر کرسیده سالم / بر سنده بدرلا امید عالم

بن سلطان مصر و شام شاهی / قمو قوللار دیدی و سپاهی
اتمشلردی کرسیدن ارقلاز / کمیشی قوللک که قی شوز زقدن

صفت خوان خسروا

ادب سفره زمین و آسمانی / شرادن تا ثریا دوکدی خوانی
یکرم وار بحر برده مرغ ماهی / نجا اولدی اول خونده کماهی
شاه اوکنده دوکلن خاص نعمت / دیان بندکن سن حکمه رحمت
برات قولو نکه اوله کوز ازکی / کثرلردی تا سنده طوغیجی
قنوسو دیله بکلردی تمامی / کلادی غطاله بر وزده قامی
دنذلردی کمش شوز منقل / اودین برنجه بولت عود صندل
بقونیا اول اوده ایلمزلردی تا / نیتر بوزهر کیم آندن برشته برتا
جواهر لولوی لعل یاقوت / که اوله روح قلبه قوت قوت
دکل مثقال الله رطل ایله هر کون / صحیحلردی اول کیا بر آیلینا
کلوردی خسرووه اول خوان شیرین / قمو اسبابی و آلات زرین
بر بنده برنجه لقمه شهنشاه / نه محتاج کوزی دوقنه ناکاه
بغشلاذی اول خوان عظیمی / هر آلات زرو سوزدی سیمی

سحرگهدن که چرخ لاجوردی　　تتور صبحه اوره نار زردی

کوره خون اولدیلار دیدی نیتا　　تتوردی جمله اسبابی مهیا

دکل عرش اکه هر کوشیدا اول خون　　صونر ایتماز سنک بیلن تمر خون

کمولک اوکنه قوزلرنه طعامی　　دمزلار دیدی اول خاص بو عامی

نه جوانکه ایر بیلوب بکشنه دشد　　دز تمشلردی التونده کنشد

بله قوزلر دیدی اول کشی اوکنده　　اتوکیدی بکم فلسه صوکنده

طعامی بیر در بن کونر دی　　کرک کیدر کرکسه اونوزدی

ارشد و کندی تقدیر الهی　　مفید اولمادی اول اسباب تباهی

شرف شخصه بجودی جودلادر　　ولی جود کرم موجودلادر

درم کیشی بربخشنده ایلر　　ابر نوز ابر جان رخشنده ایلر

بجا یاز مزرسه ودمز ابر بارک　　تمام اولمزسه تر اوت بیابان

جهان حکمی اولرکه درج ایدلر　　خراجن دخل کبی خرج ایدرلر

جوالونشن کرو ورمک کرکدر　　اکر وررسن المه بارنک طوبر

بوکن قیل اختیار و کله ایشار　　که یادن خود الورلر یارنا جار

برشمر سلطنت تمشلن حریفه　　بلوکر کرکسه بمز بوجیفه

بیچ طوت قا یوکی بر کن بیر کز　　ندد کلوا اغر که بصاف فیرلر

بریدنا اول خزینه اولوا بلکنج　　که رنج اکه قله ایر قلن کنج

اوزدن خسرو شیرین را یدوکت خانه خوف

ببن اعزازیلن با اول اهل نازه　　جهانی یوزنی شاه ایدی تازه

بیوردی اون بلبان بتر جمله نازه　　مرصع الینی وطبل بازی

دوه اون بنک سنیه چنم حوان　　جواهر دن ایلالرند خلخال

کمو اون بنک فنر اودکزلو تنبک　　برنشلارنده دور قمردنك

قرا غلان بنک قراوش نازینبان　　قمونک نوش لعل هش نشان

کرو بنک رنگی و دوشی قبابوش　　کزدل قول زلف چنبر حلقه در کوش

دوانک قاترلک یوکین بخشش　　که جوهر دن قموالات زرین

وریدی اوله یوزنبک اولوخانق　　که یوزلارینه بکلر کوکله مقبول

جری یوزنبک دنانوق قلاجی خنجی　　سان ایدی زهره کردونزخرجی

ملوک روم شام ترک بربر　　چه فغفور چه خاقان چه قیصر

قموا نلا نوبا استقباله چندی　　جماله دلبر اجلاله خدی

وریجه شهزادن فصل نکاره　　اولیدی هفت اقلیم ال خاره

بزندڭ منشدی ایله خوب و رنگین | که رشك ایلر ایدی آرایش چین
دكل اهل مداین قاف تا قاف | دریلمش اول دكون خلقه اطراف
یدی كون تالان بولدق قان برکمان | قنو خرگاه خیمه‌دی دوه آت
اکی مؤل طولمشدی عود تاتار | صناسن انده ایدی جمع محشر
بو تعظیم ایله اول نور لامع | جهاز مشرقندا اولدی طالع
اول آرایش بزینی نوردیده دیدن | هبا کوردم کندن نیته که الدن
نثار ادم کدادم ییندی رخش کلکون | نثار ایلرلوبدی در و مکنون
دكل بوزین تا قوب تونددن کولر | صحرالار ایدی کوزدن لؤلؤ تر
نثار اول حد قلمشلر فراوان | که طولمش سیمله زردن بیابان
تماشا ایلیوا که صاغ که صول | ارردی بار داد الملکه یول
که شهدی داخی اولیه صاحبان در | تالوب بولیدی اقچه قم قیز در
مداین شهری انده مهد شیرین | نکاری نقشله خانه چین
فریدون تختنه اندی صنکی خورشید | وبا کلدی حمل برجینه خرشید

تزویج کردن خسرو شیرین را

سعادتن بلیشر بر خوش نعمت | چو وقت ایرادی اهلنه قسمت

دکر اقبال ایلی زرین کلاهی | ارشدکه بولور بزرق شاهی
دکردن چیقوردی انجوی عوض کوهر | یوزین کوزدی مهولقدنده اولر
مهیا اولدی چون شیرین جلابی | صلا بر ویرنی ایرشدیکه در یاب
نه جلاب بو جان تشنه بی نوش | که اد ایشن زهر غم هجرین فراموش
نه اندی چون بونوش عیش عزمی | بزندردی کر و اول کیجه بزمی
جو استاردی شیرین نیك نامی | ویریر خسروه پنهان پیامی
که ایلار جامی دیزبانی بو کیجه | بیز اعلم سکا بانی بو کیجه
نجابری بو تیشی نه بر نسنه قول | قو بنکجی شور شیرینله مستان
جو سر خوش اولدی اوردی باده نوش | نچه نازه ات کاپی نچه تمك سود
کیم سر خوش بر ذوقکم بولسه بولسون | سحر که اولنچی دوش کبیدی اولسون
بر اولکم چون مرادنه بوله دستی | قلقدی خال اولمز چون اوله مست
شها خوش کلدی دیدی جانا کلدی | نچه حکم ایلسه فرمان اکندن
بکندی نچه اول بندی پرویز | ولی مستدن دکلدی وقف پرهیز
نشاط عیش نوش آنامسیدی | خروش اوقات خوش آنامسیدی
صدای باربد صوت نکیسا | صفا کورمشدی زهره اسا

شراب تلخ شیرین بادیه شاه / قلور نوش ایلکم کوهه درگاه
اچوب النون کمیلردن دگزلر / بولت بنکی ایکی دوکوهرلر
شود کلو چکدی جام ارغوانی / که سیرابا ولدی سیدان کلستانی
کجیجه کیجنه بر بخش سلطان / اولور هر کیجه کیدن مست کران
چون اول وقت بزش کرخرمنه / عروس منزلینه ایره داماد
خرامان سرو شیرین ایلر سرایه / که کاله وکل نرکس بر آرایه
شورسمه دوشت ذوق قبله الر / که کورلمشدی صن کل دست بر دست
پریشان کاکل بهوش ایله درلر / تناکم ذلف بر دوش ایله درلر
صناعت برله خرج ایلدی لطافت / تجارفیلو قلب صاندی ظرافت
قند بر قرحی واندی بو تمنر / اناسیلا ناسینه اتشمش
ایکی ایجک بوشلمش منکه بکرز / دو دقلاری کفتا ولمش کشکر
درندن کوخ برنکا نو بی کمنز / برنکا قرنشر نکا سود کمنز
آغز بای کیبا تغاسی وسغرن / اجی قاوون کبی بر زهر صغری
بو زنجه بکلدی نصی فرابنج / دشی بایکه قلمش صاد و زنج
کسب اغزاد نمش بکلکندن / صنارسن کان دکادن کلکیکنده

ایچون قالمش کزنی کزنک دکلنز / بلالر باشنه بلک بلک دکلنش
بر زقار بیه دا قوب نیغوندن / و بیر بر شاه اول ماه فسونکر
لطیفیله صنز سرخوش لغنی / بو ابیله دکر اتش لغینی
که ساجرمه کورده منهکا سحابی / اددی سایه دن قرق افتابی
کوردنکجه شهک کوزینه قارنی / صناسن اوردلر بوزینه قاری
شورسمه سنا یدی که عقلی / که تبلرزدی سمادن ریسمانی
ولی ایلدی بود کلوا تخیل / که بوتنکه کلمز اول کل بر نو بلبل
ددی بوارجی تا خود ازدها در / دریغا قرغمه تا خود هما در
نه طاوس و قنیم ذلکوبر بکرز / دکل کلشن قرنغا الکو بر بکرز
بولکومی منسلکد ناوردمی دیو / ونا قلدیمی بکا اول پری ریو
نیجه شیرینکه بوآغودن اچی / دیا لو طوفی و الدردز اجی
بولینی ورمشیدی غول بادیه / که النا و زیبده اول شیطان نهادی
روان الدی اشاغه که ایله دا / فرنی جان اجینله قلدی فریاد
که اولدم جان او غلارش بیمده قلی / انا جانی انک جانینی ردقیل
قری وارن اشنکده شیرین / کلار دنک طور کلدی اول نکارن

کوکب پرده کشف اتدی زیبا … طلوع اتدی حجابندن قمروار
قمرنولر کنش بولور ونه محتاج … آیاغی توزی ایلك قبّه ساخ
دینیلمز سرو سرو اولسه نمابو … اوقودم کل کل اولسه شکر بز بو
بولنه جان ویرنجت نسیمی … آشکن قصد نور دولت ندیمی
زلالی قطره سنی بیلجان دکرده … غباری چشمهٔ حیوان دکردمی
کوزو بیرآبرو لعلی طوپرسنك … خدنکی سنکله ایدر بعنی خونخك
جمالی ایبن نوز آیلمش حق … که اوزمایر قلم حرفنه بر موق
فلوزاو دین خدی لالنك نیز … کل اول خدك حیاسندا عرق ریز
صحابی کاشنك سایبانی … ذلی آب حیاتك تر جهانی
صبا هر دم دلکو نوزینه دشور … کرفو دونسه قرالنه حور بر نور
فنجی صن نان کلدز تیر لکندن … صوفی جان شرابی شکر لکندن
نیاکمی کو کلا کرد البحی … مفرح بنکی جاندان درد البحی
صن اجماقدن کلور طاوس رعنا … دکل طاوس ماه سرو ما
جوبانان جلوه سینی کوزدنجو … صاسن بولدی دبوانکرمه نو
قجردی دبو میل اتدی برینه … زحلدن بوز جوزدی مشتر بنه

بو جادو غمزه مستانه ایلکه … کهی افسون کهی افسانه ایلکه
اجوزدی بیخوده اول خنده باده … که یوق عقلنه شاهك و زیاده
بوحالنده کزونی دیندی انجا … بلرسن مستا ولنده ایلدز خو
برزدکه اردی آثار سحرکاه … کلنش کبی کتزدی باش شهنشاه
جهان مقصودنی باننده کزدی … دو عالم ذوقنی یانیده کزدی
ارشمش کبی خضره آب حیوان … اولشمش کبی جسم مرده بر جان
طداش اولدوغی کبی کنجه مغلق … عزیب خسته بولمش کبی مونس
برقیش بو نبنی مشکین کمنده … بلبن نغلمش بلوزی بنده
کل تر شاخ سمنین سرو مایل … سمنلر یاسمین اوده حمایل
خمارینه ارشمش ساغری مل … کلاریه دکلمش خرمنه کل
دوقنمش نار سمنین سینه سنه … کوکلمش سنور کنجنه سینه
کله ایلر بنفشه عرض حاجات … جعبز غنچه فی التاخیر آفات
شهنك کمیندی صبر وا تمالی … دولشدی صن جماره سرو بالی
روان بغرینه باصدی جانیکه … یرآندی سینده ایمان بنکی
نه روحی و نه بونده بك فتوحی … که بان بله صباح ایله صبوحی

کوب بستان اول مستان بلبل / کلیله شکرا یلادی تنقل
بن اندنا اوردی نفتا لوبدن شل / اکوش دردی تره وتازه بمثل
کمی آلمادن اندی نقل سازی / کمی نازنله قلدی عشق بازی
کها وجنت شهن آلدن طغانی / کوکر جندا دلدی دوکه قانی
کمی یلادی کلکن شیوه ونازن / که قلدی سینه‌ء شهبازه پرواز
برزکم قلعه جنک اولدی آرازن / دکلدی چاره الا ماجرا ده
بولنور قلعه شه درج مقفل / دکل آدم ملکلر اوز محشراک
ایچی دوخ روان قوت قوت / طمشنده لعل درج یاقوت
چو تسلیم ایلدی دزدار برجن / کوتردی آلما شه مهر درجن
صناتر غنچه‌ء ایدر بکی خاک / برآچه برده‌ء لولوء حکاک
مکر ظلم ایدی ظلمتده سیاهی / که صالدی چشمه‌ء حیوان ماهی
عقیقی مثل کومش سن ملات / چو کردی چکدی جوهر عنبر جانه
درمز و نکم نشان بر اوردی / شکر تنکنه جون شیر اوردی
فرشدی جان جانز و درده درمان / صناسن خاتمن بولدی سلیمان
صدفدن شاخ مرجان اندی بهکی / که اوکه اوزصونک برنزه عهد

عجب رنکین اوینادی اول اثر ابر / که نقش اولدی دوشنک زنجیر سما
زهی اکسیر کیم اولدی اق الکنز / دزدبن بقدن انسان بنکی کوهر
قلوب بربرین ای کون دراغو / بتر لر اوخ دنوکن مست بی خور
طربجه شکر برندان آیلدیلر / هما حمدی فراوان ایلدیلر
چو واردیدی بولنده جد جهدی / اکش قلمشدی شیرین تندن عهدی
اولنشدندی شوده کلو مالونجی / که طوبردی کزونی هر دلنجی
اوتردی خلوتنده بر سحرکاه / کتش کیب تابنده بدر اولب ماه
بردی کلدی اولجمله فسونساز / همایون کل اندام و شکر ناز
هر ایلینی برزدی بر سینه / فراوان بخشش ایتدی هر برینه
همایون دلبری شاوره‌ء وردی / نی صافی صان مخزنه وردی
نکارین ادندی باربدنیاز / که اهلی اولدی اهلینه سزاوار
اول اون دللاء خاصک هر بیری / ادزنها خاصکی سنک قرینی
مهین بانونک اقلیمن نکه وار / ترب مشهور شاوره اندی ایشا
چونا ولدی دولت تخیله مشهور / عمارتلر چوغ اندی اندرده شاور
که شهدی اول عمارتلردن اثار / اشیدورز اول ایلرده دخوار

سن ایلك لادکی اونتما بولدانر بولنر هر اشه النده بادانر
پس اندن خسروك دوزکن انی صفا و عشرتنا یدی نازنینی
قرادی پادشاهی و جوانی اولامی دانمی نکرك زندکانی
بلوردیکم نکلدر تخت باقی کدن دولت قلور جاننده فراقی
برزمله دکم مهلك بولدی عمری کوردی هر دمینن تلخ عمری
جهانی کلوردی آخر بودرانی اولانی بردی بنیادن جهانی
خدا عالمده معشوقدر سن سن قمو معدوم مدر موجود سنسن
کرم سانکدر هر جود سندن متیسر در قمو مقصود سندن
تناکم خسروه مقصود وردك اکه شیرین کبی محبوب وردك
ارزتنجیده اولدی جان مرادی قمو مقصود دله سلطان مرادی
جو ویردك دولت تخت جوانی کرم قل عطا کی جاودانی
جه کوهر نعمتن تخا کزنبدد قمونك یکی عمر و ملك و دیندر
ویرا کاکه ای خدا ای فرد قادر فراوان ملك و دین عمر و افر

آغاز داستان

کلا ای جان منزلندن نجان سالك مهالکدن حذر قل اوله سالك

هوا و حرص شیطاندر حرامی عجب غافل ینن جان قرتارامی
انولك کم سبزی هندستانر طوتدی ارزمك مکنه اول سبزی طوتدی
صفن الدنمه جو قدر اهل تلبیس نجه لاحول دینلر دزا ابلیس
ادن بول عالم تحریر حیرانت اولامی دکمه بر تیز و بر انسان
فلجذ ایت قلدن انجذ بولت کو بمز صورت طاشنده نه شکل اولت
کوکلدن قیلور سك یول براغی یقین نورندن ال حکمت چراغی
صلاحی ذادقل شرعی سلاح اکا علم و عمل یز جناح ایت
ریاضت اتنه جابك سوار اول بلا و غم یولنده پایدار اول
مودنیا وارلغی اول قدمنده کذر نفسکدن ایکنجی دمنده
کم اره نور هدایتدن عنایت بدایتدن عیان اوله نهایت
وحالی رو حذر رحمتك فراقی فنادن روشن اولور وجه باقی
تعلقلر کدب بی حاصل اولدك چو کسدك تندو باغی واصل الله
کل امدی دمز کلن ناو یلن ابله بو اجمالك برز تفصیلن ایلر
بیان ایت حال برو بیله قالی ایت شیرینله کلدکده حالی
برذکو نکم بوفانی اوده سلطان صفا و عشرتیله سردی دوران

کمی اوینردی تخت زرده مزدی / که شبدیز ایله ایدردی مردی
چو تخت و باد بد ستین بین و شبدیز / یوردردی بزآداده کوزدی پرویز
دخی کوکلینه کچمش دوشن کاندن / اشارتنا اولدی خوشبین ولاندن
سزن کم دولت ایدی کما لا / یقین اولسدر نقص زوالا
بلور بو باغده چون عاقللر آنی / که اولور هر بهارک بر خزانی
هلال آن او لیحه بدر کامل / چو بدر اولکه اولور نقصانه مایل
کون نک چون ایرشه یوم کمالی / کمالینه مقابلدر زوالی
نه باد اتسه بو خاکی و آبی / فنا نارندن ارمشدر خزانی
بو بانمشکین بو فکرک رنکینه شا / قرا ده اوکروبن ایلدی آه
شول افکمر اددر قارده خسرو چو / اولرنی دخل اتوکله حمر خرجو
عقالی سنبر سنده کوردی آچو / قل اولدی کوزلرنه عیش باغو
قچن بولسه سنبه روقل شیدی / قومز بز قلجه عاقل عمره اندی
اولر باغک هوانسی خوب خرم / نجاکم اوله روح نامنبه نم
آسیجک سنبره زاده باد خنکی / قرا طبرا عرصنبغل کرد مشکی
قومه اولسه بو تیک مشک عنبر / دکرمش بزادز کافور بیکر

قو تیجو اسیادن کردیا رنکی / کشتی سلکینمک کیدر غباری
نه داکو من دردر بو خرج جانشز / که یوزسو نیله توغمز صحید توز
یکیلک شور شردن باشده سو / طولو لو غوغادن دراندن هویدا
کدادر بیرلک غوغای اردن / سر دیلی اوروب سوزدای سردن
مکر بر بیره سیک دین سندبیر / که بند فاجحه بارد اولجق بیر
ددی یارا قو اول قیغو جانده / که سن خوذ قوجسک فاجرس الده
جو اغلادن قوحلانه کنجلنه بر / صو قلفه اکینی قادکه بیر
بنا کوش اولنه پنبقدن کفن بچ / صلای موت استنای بینه فدکوش
چو خسرو سن بنن کوردی سمنزا / بنفشه رنکینی قلش سمن واز
ددی یاردی دریغ اولمز نشانی / فنا قهجو البنک ان مغانی
ادریادک قنی دورک معادی / اولردونک کونی کونک فسادی
جهان اتوالنی ایدوب تکرز / بر زعرق ایلدی بحر بحربو

سؤال کردن خسرو بذرک امید را از احوال کون

جو هر برجاردن نومید قلدی / بیر دنکیم بذرک امید کلدی
ددی ای حکمت فضلیله فاضل / بو کون عالمده عالم سین و عامل

جهانکیردن حمیتدن خسته دلور … شرف علمنه بن خود خجل ورن

قراکوکوکلک کوزنه ویر نور … که اوله تا نکرئ نورکله مسرور

خبر دادایت بنی دوراز اشتباه … براک آرام چرخک جنبشکدن

بونی قاچ نسنه نک فکرنده زار … پریشان خاطر و آشفته کار

برا اولکم بیلمیام حق اوک … تحید و کیفی قل بو عقده حل

اشیدزکه واجدر وجودی … اکا دز جمله اشیانک وجودی

ولیکن قلدی عقلم خور خاکو … بلیمز نیدکن اول نوذی پاکی

بیان ایت ماکه اولحق حقیقت … که نیجه بیلور اصحاب طریقت

جواب دادن حکیم

دیدی خوجا که ای سلطان عالم … جهان تندر وجودک جان عالم

بو علمه عقل و فکر و فهم ایرشمز … قلی سیک بیلک تردستان وهم ایرشمز

نیجه بیلک عالم و بحر بر و درناک … جهنبرز هر طرفدن ما عرفناک

بحر فهم ایلیه حادث قدیمی … احاط ایدرمی ذلیل مقیمی

حکیم ایدکده مجهول متبین … قلور ضدیله باندیله روشن

خدا برجونکه بوقدر ضد مانند … حقیقت بیلنامی اول خداوند

بو نو بیلنکن بیرز کورز بو انسی … که بیلمکچون بزندم جن و انسی

دکلکم بلمزم دنیه طنا دل … دربیه کوکچی تند کجه بلاشک

جو علمز قاله دراکی فادر باک … قولک ادر کوکل عجزینه ادراک

جو حیران ایده عقلی علم ذاتی … صفاتنده بوله نورنی نجاتی

بله اوصاف سلبی و ثبوتی … جمالنله جلالنچون نعوتی

پس اوله عالم آفاقه ناظر … کوره هر فعلده صنعا له حاضر

بلاکر نحنره عالمنده تحریر … نکم اولدی اولبس نقش تصویر

قمو اذنا توکدز بلکم الدز … دکز برد دارکرچه موج بولدز

کلازی خواستنن نامحن سرزی کرز … حقی شیلا کم حقی حق بلمز بس

سوال کردن خسرو بندل امتیاز عقل کل

کرو خسرو ددی ای پیر حکیم … اوبزدک جانمی جانوکه راحت

بوکونک جنبشن ناکه بیان ایت … ندر مخلوق اولن اول عیانت

جواب دادن حکیم

حکیم ایدر بو علمی داخی ای شاه … حقیقت بلمیا الا کند الله

کیفی بر نیجه بل ایدر کی حال … بولمز شبهدن فکر انسه خالی

بونك بك بلدن آنی كذبن نحو صوم | بزابداع ایتدی کیمه اولدی معلوم
وكلی حكمت یوزنده كشفا ذر راز | وزنده اول بردن بو دکلو اوز
كه آنده كیم دیار انجیل دنیاز | بو عنیدنی بو صو کتزنده آثار
وابدی اول واحد قهار عالم | علیم قادر و خلاق اعظم
شو كزبی واسطه اول قلدی ایجاد | منور بر کهر در عقل اکا اد
جهان نجانز اولدر اصل مقصود | وجودیله اولدیا نولك جمله موجود
ابد تخت و آكا ملك ازل تاج | قوشلیق اکه اولا الله محتاج
الهی نامه نقشنبه قلمدر | ملکلر لشکری ایدی علمدر
آكا بعضیلر ایدر روح اعظم | ملکدر بر کیمی کرو بمکرم
مشایخ ایدر معنی اوزلرز | دمنیه نفخه عیسی اوقولر
حکیمدن عقل کلدر آکه ادی | ازانزدنده هر قوم ملهم ادی
کله بز قونکه اوله دین سرمد | دبیر اول کوهر دین نور محمد
ایرودر روح الهام انبیایه | قلور انعام انوزا و لیایه
جهت اوج و یردی که حق تعالی | بر عاشرف بریا وسطه ایرادی
الاهن بلدکیدر وجه اشرف | که اولدر قامودن اقربهم اعرف

ادونی بلدکیدر او زنه عرفان | لحسن اولکم بله کندو برامکان
اولوردن عقل ثانی قلدی صانع | همرادنا سندن ایندی چرخ تابع

اندر صفت نفس کل

ازین بلکیجون ایدی بر کهر پاك | که نفس کل دیرآکه اهل ادراك
بوشاهك داخی اولدر جنابی | آکا وارد ایما عقلك خطابی
اولا بدر کوکلری تحریك تدبیر | نفوسی ایدن ایدی امر تقدیر
منزه جسم و جسمانی صفتلدن | مبرا قسمت و حد و جهتدن
ارادن ایندی الور چرخ افلاك | حیات اندن بولور چرخ مقرنس
قولقسز سامع و دلسز فصیح اولو | اولورکو کللو نفخ مسیح اول
نکیم عقله حق ایدر وحی الهام | اول الور بو خلقه فیلز فیض انعام
اوکنده دنر چکوبدر اهل عالم | معلم اولدر ایرو غی معلم
کیمه علم فضایل قلدی تعلیم | کیم صنعتلر اصلن ایتدی تفهیم
نفوس ناطقه اندن بشرده | ارادات نمو حی و شجرده
دکزدر اول قلانی قطرلردر | که اولر اندن صدف بر قطرده
بونك داخی سنها وضع ادوندر | سما و ارض عرضندن فزوندر

ددی خسرو که ای دانای اسرار / سزا کدر خاطرک دریای دربار
بلورسن بلو موجودات ترکیب / که نیجه بولدی حقدن نظم ترتیب
نیچون دایم دونر اجرام افلاک / ندن قایم دُدُر بو مرکز خاک
ازندنمی یورر بنلکه کواکب / و یا بر کوبه اولورمی راکب
سپهره بونلرک میدر سیارت / بولردنمی در خیر و سعادت
اشیدرون هر الدوقده جهاندن / بشینه یر زمین آسماندن

جواب دادن حکیم

حکیم ایدرکه اشیدلک بر نه حجت / بو مطلوبک دلیلی قاطعی یوق
عوالمکه طبایع در بو جادر / انی نیچون بلور حالی نجادر
برا کو کرشنه بر سرچه سرایی / اچندن طاسنه اوررد و ثنایی
اینجی حالن دسه طاشی بزندن / کوریجک او تنور اکثر سوزندن
بودر نسبته سر اکر آسماندن / طمستدن اینجی بلمیک کماندر
بشر عقلنه اولماشدر اولیوز / که ایجاد جهان سرین بلا اولت
بلینه نیجه دردکی جهانی / اولیدی عقله ممکن دیرملراتی
ولیکن خرخ آدنلر اول بوله عظ / بو رسمه ایلدی لر فکرله نقل

اندر صفت فلک الافلاک او را محدد جهات خوانند

که عقل الدوقده امکاننده آگاه / هیولای مجرد قلدی آقه
مجسم ایلیب نورینی بسیطی / برایدی اولا چرخ محیطی
هم اجسامه و اجرامه حاوی / بلیمزمی و دارس هیج داوی
کیم اعلا او فراکه کبمی ادنا / کروجسم کل ایدر بعض دانا
برادی چرخ اطلس بر محدد / الاهینه مقدس در ممجد
محیط اولب هم حدود جهانه / ادر تعیین مرکز کاینانه
صونرسک عالم اجسامه غایت / بدایت اندن اکادر نهایت
بر وکولک حمله تا فسک حمله خلفه / آکا بشنا وله صحرا د خلفه
لسان شرع اکادیر عرش اعظم / اولولو غنسه ازمز عقل آدم

اندر صفت فلک البروج

کرو ایکنجی عقلات وخ جهانی / بلندی چونکه مخلوق الدی داتی
اکیدن عقل نفسنا ولدی متعین / سکزنجی فلک او جسمندن
انوک بر ادود چرخ ثوابت / منکو کنبد برادی راخی ثابت
کمی ذات البروج اولر اکا نام / کمی کرسی دیر آکا اهل اسلام

اوداکی بحث قیلب انی استاذ — ادر هر بحثنی بر نوع بجله تام
کرو هر بونجد کمر بر نجم طالع — اولر شکلنه کورا ادی واقع
انوك صحنده لا یحصیدر انجم — نجوم عاقللر اندن اولدیلر کم
ولیکن بلك بیکرمه قرب اجرام — رصد احکام بولمش صاحب احکام
اوچنجی عقلدن عقل تا بع — بر ندی تفضله هم چرخ سابع
بو وضعیله طقوز چرخ اولدی — مذاهب چوق ولی بودر اصح نقل

اندر صفت سبعه سیاره

یدنجی چرخ اندره حاکم یدی سیار — اولورلر اونلرکی برج اندره دوار
یدیسندن الندن یدی اقلیم — بولادره اندی ما الك ملك تسلیم
یدنجی کوکده کیوان بر تو بدر — که انك جدی و دلو بکدر اوی بد
اگرچه بیر ساکندر سپهرده — نحوست اندن ایرر اهل دهره
ششنومده مشتریدر سیارت — جهانی بازدن صاحب سعادت
علوم و فضللر چرخ قاضی — او بیچون اولدی قوس و حوتدن راضی
بشنجی کوکده ارام ایتدی بهرام — حملدر عقربیله خانه رام
عجمی ولتسه اذی نحس اصغر — که خونی دوزوب سفاك دلاور

اولوردن دنجده اول چشمه نور — کنش کم ملك دهری قلدی معمور
سكلو هردم سیاه زنگه شمشیر — چونشهدن عزکیجی اولدی اندن شیر
اوچنجی چرخده زهره در بت ساز — فلکلر مجلسنه اولدی دمساز
چوخانون دوز چنکی بی مساوی — تارز و نسیله الدی مال کاوی
ایکنجی چرخده کاتبلق قلب بر — اداره و بیکر و خوشنیله تدبیر
کریجك سعد سعدیله اولور باز — بولنجق نحس نحسیله دوزدکار
قمر اولکی چرخك در امیری — کنشدر شاه انجم اول وزیری
چه کو خرچنکله اولور رونده — قمو سندن بودر چنبت رونده
زحل قیلر انوریله دوران — کنش بر برج قلور بر بلده سیران
قمر برایده اولر اکه دوران — بو بر کا ما بیلدر اولا لی وزنکا
ولی برکون دکوندر چرخ اعظم — قمونی دندرب دو بزانی هم
زمان بو جنبشك مقداریدر بیل — که اولر ساعت و کون هفته و ییل
بالق کیبی دکلدر صوده بیلدن — بزکه قاشی نیکی اولدی دیندن
فلك دوندیجه دونسیله کوکب — اولر اکب روان سیر انسه مرکب
ایکی در جنبش فلا کنا دکی — بری قسریدر بری باروی

ارادی اولکه هر بیری ویربت
ادر هر کوکدن بر دوری تعیین

دکرمن ظاهری ادر بر قوربجه
مخالف سیر قلنه اول دونبجه

اگرچه دوندرور قاربجه اول
آلور قاربجه دا اخذ دوج بول

محیطه نسبت افلاکک مثالی
هماندر فهم ادرسک حالی

بولاری صنمه بی عقل وجماد
که حیدر تمامو ذو عقل ارادت

همان انسان بکیکم اوله عاقل
نه عاقل بلکه هر فضلده کامل

بو جنبشدنکه ایدرلر ارادی
معین هر برینک واردر ارادی

دکلدر اول توجه بو جهاندن
تشبهدر عقول عالیاتدن

جنبش اولماز مطلوب شوقک
کشیفه بو قدردر میل لطیفک

نتکیم انسیا معشوق عشاق
ارشمک دلیله مطلوب مشتاق

بولور شوقیله ایدنجه آمجی
اوزر عشق حقیقیله سماعی

تو بلدن نغمه وصوت اهل کوندن
بودر رقص الذی چرخ ای کنندن

ارشلدن بولاره امر سبحانی
بولردن کلدی فرمان غیبی

سؤال کردن خسرو حکیم را در بیان عناصر

دیدی خسرو که ای پیر خدایی
بغیشلر خاطر نورلک روشنایی

بونی ذکر ایلدک بر شمه ای یار
ادر بو دخی سرلودن خبردار

طبیعیاته ایلدک سر وعمی
اصولی سیلدک ذکرات فروعی

بیان ایلدکه ارکان عناصر
فلکدن صکره نیجه اولدی ظاهر

اود و صو ییل طپراق دورت اقسام
نیجه جمع اولدی طوغدی نیجه اولاد

جواب دادن حکیم

حکیم ایدر بو علمی دا اجماع
حقیقت بلمز الا حق مطلق

که الله ادر مقالید السموات
طلیع و بندن سیندر سطوره ساداة

ادر بو رسمه دونر اضداد دیدن
که طوغر بو نیجه بلک وضع

بو فکر بیده افلاطون دن خبر
بو خوندن علما دی برنحمه انجما

دکالی فیلسوف جنت کامل
بوده کلو دیر الونا اسباب قابل

که اینجی عقلدر عقل معالی
عناصر عالمندن اول اولدی عالی

طبایع اکه نسبت ایله دونالک
که عقل کوره اجرام افلاک

پس اندن قلدی اول خلق قادر
قوسدن اولک هیولانی عناصر

اکا بودرت صورتنا ولدی لازم
اوددو صو ییل و طپراق دن ملازم

هیولا اولدی قابل هر برینه
بری کفنه بری قالور یرینه

گر اشندی کسنه کون مکانی بری بیرندن دوقنماقلق زمانی
بوددندکه الدر اصل ارکان بلنمز عالمه احتمامه ابیان
مزاجی اشنداسنی قورودر انکچون اردکن باقو قورودر
خفیف مطلق اولدو غیچون بیله هوایش نولک الشدن اولوبیله
هوا طبعن صورسک گرم تردر ادوسو ارستی اکه مقردر
چه کم اولدر لطیف پاک صافی ولی اذی خفیفا ولدی اصافی
انولک الشده سوددر سرد هم تر نقیل اولدی اضافی ای برادر
اکا حکم الله قلدی حق و قادر که سنبر ایدی اوله بیر اذر طاهر
قودن اشغا خشک وهم سرد ثقیل مطلق اولدی ای جوان مرد
چه کودنبت بولونذکم انوکدر ولیکن مرکز عالم انوکدر
قوشن بیربیرندن اولدی ظلم پاک بودرن ادکا نله اول طوقز افلاک
محیطو مرکزک ارتماسنی خالی طولودر خلق بو قدر هیچ خالی
عقول نفس افلاکو ملایک قمو بردر مشارک کر مسالک
بولارک حد حصرن ضرما ای شاه تمامن بلمز الا کر والله

اندن امتزاج کوردن عناصر وقوعا کلدی موالید

تمام اولدی وجود چون تنزل بولب بو خاک بیر ایله تذلل
کبر و عود ایلیب قلدی ترقی اکادک که اولدی اعلا بر ملتقی
شرفدن چشم چون قلدی نزولی خلافیجه صعودی و عدولی
پس اردی اقتضای حکمت الله سودن ربع برک اچلدی ناگاه
که حیوان نبات اولدی معمر اوله اول ربع مسکون خلقه مستقر
ارشدی صنع صانع حکم قادر که جنبش قلدی بیربیرن عناصر
بولدی چون ذرلدی بر آرایه مزاج اولملغه یقینکم برابه
حرارت که بر رطوبت قل اولدی وطوبتله یبوست قابل اولدی
بری بیرندن الدی ثقل خفت کلور تکچون بولوردن دزلو حکمت
صیدبلوب بیربیرنک صورتینی ضعیف ایلادی غالب قوتینی
چه فعل و انفعال ایتدی کمالده اولنیر اوزره کیفیت بو حالده
بولادک چونکه اولدی فعل کامل بولوردن بینه بر شی اولدی حاصل
مزاج ایدر حکیم اول حاصله کمال اوله اوقر اهل اجتهاد
بو ترکیب بولنمز هم نهایت برآزد بینه بو قدر حد و غایت
ولیکن اولا اولدی اوچ اجناس موالید ثلث اوقر اکا ناس

معادن بر نبات ایکنجی مولود / اوچنجی جنس حیوان اولدی موجود
بولارک هر بری تحتنده انواع / اکش اشخاص اصناف ایتدی ابداع
کرک عد اولنه بر نوعنده افراد / صیالمز بیک اولورسه عمره اعداد
بولارک هر برین اوج مرتبیله / بر ایتدی حق کمالك کوکبیله
بری دون بیری کامل بو میانه / فوقلی طتیکم کلور بر بر بیانه
کمی معدن قیا و هم قیر در / میانه قلعی و سیم و نقره در
کمالنده در و لعل ایله یاقوت / که اولر روحه قلبه قوت قوت
میانه سیب شفتالو آغاجی / که کیمی طتلو اولور کیمی آجی
بو جنسن اشرفنک نوع اعلا / کمال اهله دمشلر نخل خرما
که خرمانک بیجا خاصیتی وار / بو آغجدن بری اولکه طوتی بار
مکن کیم ارککندا هر برنه / دشیلنک نسنه نطفه سنی برنه
بیجا که ایرق آغاجی ایدلر یاد / یمش ویرمز مکر که اندن اولور یاد
بر اولکه باشنه اردشه آفت / قورویب جسم اولورمی لطافت
بر اولکم انده کم تمش دیشی وار / اکا میل ایلیا ارکک صکه اشی وار
دمشلر بر دخی خاصیت اکا / که عاقل ایشدیجک قاله طکا

بودر کیم بیر نبات اولور بر بنه / ایدر میل ایله امر نسه بر بنه
بدر خاصیت و عیش و عجب / اکشدر اول آغجده بو کرامت
لسان شرع ایکون اول لیموب نخل / بو آغاج عمته دیر اکرم نخل
ادک دیر عمکوز در نخله اکرام / که آدم طپراغندن دوزدی علام
کمی حیوانلرک کرم منکسنده / الوور نیل آبی صنکه خاد حندن
میانه اولکه وحشی طینی کوهت / کو انس اولمز اکا انسان کروهی
مودب اینه طعان بیکی معلم / که اولر آدمیله یار و همدم
بولردن اکمل اولکه اوکی تمدد اولد / بیجی که کورنسه اینتر اشلبا اولد
دلرکیم اشلبا کون ذوکی حالی / انوك نشاس ستمونه مثالی
یقین اولر بو انسان عالمینه / که بکزر کاملی انسانک کمینه
اول اور نا غنده بی حد در غرایب / که بولر فکر ادن در لو عجایب
حقیقی اعتدال اولمز مزاجه / که اول کلادی کلمز امتزاجه
مزاج اعتدال اولمز حقیقی / محال اولمز وجودینک طریقی
که یعنی درت عناصردن برابر / که اوله مقدار کیفیتده همسر
بر شی اولمسه قصر ایله مانع / اولر هر بر شی صلبینه راجع

تمسّك قالمز و كیدر تعلّق اولور اجزا مرءِ شیئه تفرّق
كه ابدا اولسه اتمزدی مكافی كیدر ابدا ابرق اولمایینی قافی
اول اولدی عند ال اصطلاحی كه اولا ضمنا كه عالم صلاحی
حقیقی عند ال اولدیغچه اقرب اولور كامل مزاجنده مركّب
بولنب بس قابلیت نفس روحه دخی فیاضدن دینلو فتوحه
نبات اندن بقیندر اعتداله كه الور بر نتیجه نفس اكه حواله
اذی نام نمایید مولّد كه اولر هو بری مثلیه موجد
چون اولدی داخی اقرب جنس حیوان تعلّق بولدی اكا نفسكله حالت
بو اوچ نفس اندن جنسیله بله دخی جنبش ارادت لا بعقله
بو اوچدن چونكه معمور الدی عالم یقین اولدی وجود خلق ادم
جهانده چوق طوایف سردی دوران كیمی حیوان كیمی جان بن جان
كه اولدر چون بو ملكه تخته شاه انوكدر بو كرسینن خیل خرگاه
تمام اولمق كرك دارك بناسی قصور تیب تزیین اساسی
كه اوندن شاه اوله عزّ بله اده ملكینه حكمی حكمیله
پس ایردی یر و كوكه امر خلّاق پر اولدی ذكر الله ایله آفاق

بو جمله اش و سایطدن بهانه كرك مقصود اره جمله جهانه
كه مخلوق اوله انجق كیبه ترتیب كه اندن بولنه بو جمله تركیب
ایكی عالمده هر بر اولسه واقع اوله مجموعنه اول كوزن جامع
وسایط كیده تا آخر اوله اوك اوله انكله بو مجمل مفصّل
بو ملكه اولدر شاه و خلیفه اكلدر عزل نصب هر وظیفه
فلكلر بو خبردن قلدی چرخی ملكلر چوق ایلدی خروشی
كه تا ادراك و ناك حوزكانید كلن لا بد بولردن اولدی شد
بیردی اول علیم حیّ و قیّوم كه بلمادو كلرزدن یا كه معلوم
پس ایردی امر له صنع امتزاجه كه غایت امتزاج ابن مزاجه
سوردیسه كه اولمایا هركز مركّب حقیقی اعتداله اندن عقرب
بدنی قدرتله اول خلّاق عالم مسوّی ایلدی تخمیرا ادم
عقول و انجم افلاك اولدی عمّال كرزدی روحه ناطق عقل فعّال
حقیقتده حق اندی فتح روحی كه بولدی انك عالمده فتوحی
ملایكلر انی كوروب كلدی ذوقه قمو اول كن اوكنده قلدی سجده
مكر شیطان كه مغرور اولدی ملعون كه كوزی سجده قبل كرمدی بودر

بو عالم که آدر انسان اکبر — عقول نفس عنصر چرخ اخضر
بر اوج اب کلدن جمله عالم — قمو جمع اولدی اولب آدمی آدم
دماغنده نجوم ایله فلکلر — عقول نفسیدر روح ملکلر
آکا اعطا درر بو درت ارکان — ندر صفرا و سودا بلغم و قان
شکوکلر طاغلر انهارلر طمرلر — ندورر قللر اوت بیکی تیرلر
نفوسلر کبی ازواج نفیسه — کبی تکوز خبیسه کز خبیسه
فرشته مطیعه اماره ابلیس — که اوکرادر ملامی تکر تلبیس
سباع اولدی غضب شهوت بهایم — بولاری قهر ایدن بولور غنایم
قمو اجزای عالم اولسه تفتیش — بولور آدمده مثلن ایدن اینش
ادیجک حکمتیله فکر عاقل — بلرکه آفاق انفسدر سما بل
که کور صورتده آفاق اولدی عالم — ولی معنیده انساندر مکرم
که بو قدر انجم افلاک اول بولن — که کاجه در بلنتدا بو قرو اولن
وربدنا دمه اول قدرتی حق — که اورر اعلای علیینده صنجق
ولیا انبیا آدمده مراتب — اکونشدر کر معایب در مناقب
مشابهدر اگرچه صورت ذات — صفتده بی حد اولدی اختلافات

دلرسنک هر دم المو کرمه بازان — نجه طپراغه صال جانا و ده انجیات
دلرسنک کرا اولا جان شهر اباد — فوت ملکیندن الدن کیدر الا باد
نجه قول غزل نجه نثر نظم — نجه طول امل نجه تکلم
نجه بر فکر و زار بو نجه تدبیر — نجه بر شعر و تا زو نجه تقریر
نجه ماضی سوزن اذکر قلاسن — کرک مستقبلک حالن بلاسن
ادرسن حکمت و مدح قال قیلی — که اوله علمک چراغو مدلیلی
بتم خود حکمتوم صنعم لسانم — بدیع اوله کتبمک سن بیانم
چو دیمادی نظامی بو کلامی — دمه سندا نجی نجکلر سنک نظامی
چو حکمت مؤمنک بیتوکی اولدی — بر قمر بری طشره شولکه بولدی
اکر بلدکیسه فو بو باقی — و کر بلد کسه اچمه اول کتابی
دلرسن سنکه بو سر اوله افشا — که اله و چبنا به هر نادان دانا
کما ولرسن اثر یابر هندم — که اوردرسن طبیعتندن دم
که ایدرسن کواکبدن اشارت — که اومرسن ثواتبدن بشارت
که افلاکک دنیشن کار یابن — که بو مرکزی خاکک قرارن
کمی عرشک محدد اولد عونی — دکالی شنه موجد اولد غنی

بدی شباز اوزنا کی برنج سبزاز — نجم قیلدیکه کلدی دوز نارکان
برودند نکر اوچ اوغلان الدی — وجود کلدی بس بر بر مظاهر
کونک الیند شولرکیم طبندلر بیر — دکل خالی بو اوچ اوغلاندین بیر
دلو شنکر بولاری ترج ایاش — بر ایا دوب بر بیمی طرح ادایش
چو علم بحر نانک بو قدر کاری — کیشی کم بولغر کرمایه باری
ورلمادی کم شنا به مکرا ن — بو ازیله دلرش کشف اوله راز
تن خاکی نه بلسون جان پاکی — که حال خاکی بیلمز بینه خاکی
اولر جان مرکبله سیرا فلاک — نوشهری بیند خاکی اولسون پاک
کم اخر بو هوا بیله هوسدن — اوچر جان مرغی خاکی قفسدن
بو سیرا بر دری چو غیب ترجماندن — روان ایلادی دوجن شیخی جاندا
بو فانی اودن اردی رخت اول — بقا دارنده قردی تخت اول
کوزر کند و بر تند زمبد ذندان — خلاصینه اولر جانیله عادان
اولب بو چاره ظلمانیدن ازاد — برید اولتته نور جنت اباد
بولر اضدادی فهرندن نجات — صفا بیله سرد باقی حیات
قلور جولان جازی حقده روحی — بولور هر بر نفسده بیک فتوحی

شو بابنا علی کم بربی محلد — اولر جوان بکی بل هم اضلد
ونیلماشدر اکا علم ادراک — که ذاتی وصف خاکیدن ادی پاک
بولر اول کوهری ایلادلرکیم — کم عاشقدر اکا افلاک انجم
همان همیلری فرج کلوند — عجبمی ذنسه حیواندن الکودر
مدامی یاز الوب امار نفسه — صوبت مرهم اوزرلو باره نفسه
بس اون کوزنلک اوه فیلنکلا — ادر کیم بولبند نعمت لریه ترک
نه شوق معرفت نه ذوق حکمت — نه عفت نه دیانت نه عبادت
آغاچ کبی که خالیدر ثمردن — تفاوت سهل اوله سنک مدر درن
انوکچون طاشدرر انلار جوهر — جهنم اودنک اولدر وقودی
جرادن جهل فسقینک حجابی — اولبسر جابنر دن لو عذابی
بولردن بو فرقه انلرکه کاه — اولرکر دمبدم ذلتدن اکاه
کهی خنته کهی بیدار اولرلر — کهی درکارکه بیکار اولرلر
کهی جسم اوزنی اباد ادرلر — کهی روحک مقامن یاد ادرلر
اولرکه نفس اصحاب بولرلر — که انش اولرکه اب بولرلر
الوزکن خط روحی معرفتدن — اوترلر نفسه رحمانی جهتدن

وار نجه اول جماعت بو جهاندن / اولر خالی ولیکن بوز یاندن

شقاوتدن قلیجق نفس اسیری / ایدن حق ذکر ایله دستگیری

خطالردن قوتیجق بو نبیر بو کمز / گلوب تخفیفا ده اول ستاره یاکم

نه دکلو کم شقاوت قیله عادت / کورن قهری بولن اهل سعادت

ولی اصحاب دل قاتنده اولدم / که غفلت بر له تجدی کار دعالم

صبرلر انی خبر انی عظیمه / ثنا زا بلا بر غفران کریمه

اندن وفات مولانا شیخ رحمة الله رحمة واسعة

گلوك ای بلبلو جام نوش ایدنلر / بو حکمت شرلرینی کوش ایدنلر

دیایم سیزه بن کیمکلو قصه / که ایدر اول قضادا مرتضی حکم

اشندك کم نجادر بو حکایت / بوادا یاکه ایردی بو روایت

همان دم ایردی فرمان الهی / قضای حق امری پادشاهی

که ای جوهر فروش مرز دکانی / کداجك وقت کلدی درز دکانی

اکر ازمك دلارسك بوکانه / یلی قتیق کرکدر نقد جانه

اکر کورمك دلرسك اشنانی / کدر کوزدن بو خاکه روشنالی

اولم درسك لسان حاله همدم / دخی اوزمه لسان قالدن دم

بودهر اکه دخی بیلدردی قهرن / اچوب مهدی وایچردی زهرن

انوکده یازدلر غزلنیه نامه / انوکده چکدلر ادینه خامه

سونلدی لنه رحمت براقی / قوبدی تختدن نقش حیاتی

شو مغموندن یدردی چرخ کردان / که جان وردی یانوب بر لقاء الله

یدن مشتدی اکا بر رسمه افیون / که اقلاطون نیب المشدر دون

بونشر بندن اکه ایچردی جرعه / بولعبتدن اکاده یوده فرعه

سپهر جان کدا او ده هر جا نسون / انی داخی ایدنی اخر طبرغو یونز

چو بوقی جنج ادمندن خوف وهمی / اوروز کیمه دیرسه چنتم رخمی

ولی نرجاره چون دور زمانك / بوارکان اذردذ اینرانك

سروری عمدر زعدلی سمندرن / دقانی سمندرن وارزی علمند

کمه طادر دکرا اول شهد شکر / که زهر ایچرمدی اخر مکرر

کمك دانر برقدی دامنیه / کرانش اوزمامشدر خزینه

نه خنرو یمشا وله شهد نوشین / که نیش وریب الندر جان شیرین

نه مه ذوه بولنر بوکن کمالی / که یادرین بو قدر نقص زوالی

نه باغ ایچره اچارده فنر کلی تر / که اوره انی قریب اولر ابر

نه غنچه بسلدی گلشنده افلاك
کر ایتمادی ئولك بیر آهنی چاك

نه سوسن بیلدی آزاده سرافراز
که خاتم خلقتن گیدرمدی باز

نه سنبل وار که یوقدی بوینینده باغی
نه لاله که اولمیا بغرنده داغی

انکچوندی وفادن کنج کنجور
چو دوزا نورسن اندن گبر بلور

انوکچوندر صو و بو داد غدار
طغیدر هرنجی کرم اولسه بازار

ذیل کتاب و مدح سلطان مراد خان

چو نقل ایلدی اول مغفور مرحوم
که قلسون حق تعالی روضه‌سن نور

دلاور کن کدا اولا وکر شاه
ایکیچون دینیلور که رحمت الله

او یرده بیتدی غنچه عمرن الله
اکا ورسونکه اولدن عالم شاه

جوان بخت آفتاب هفت کشور
که دولت بولدی اندن دن سرور

سکندر تخت دارا مرتبتدن
سلیمان تخت و کری معدلتدن

باشر اولدن بن کبدر اکا عالم
بو باشك قلمه یارب بر قلن کم

اکر زدم ابنه دستم صولت الدن
وکرنه ملسه جم صحبت الدن

قلیجندنکه چون بر برق واندن
شفق بیکی عدونك بغری قلدن

قلیجی بر دیسی خالك اتشه دامن
مخالف زار ایت اولا دوست دشمن

او دانولك آب و رنکی فرخنده
دموز قرننده اولمشدر موطن

قلیجی آتشه بر نوما سیما
منار ایلدی اکا ارواح اعدا

کمندندن دبو ندن کلب اکبر
قلیدر بند الحلد دنب اصفر

اکر لطفی سوبی المسه سرکش
کنش صیندردی قهرندن قمر و خش

کیدردی عدل الله ظلمت حجابن
برقدی دینیدن کفرك نقابن

بر اعجاز جهان باغنده اولنج
که برگی عدل اولدی بار احسان

صفا و عدل سوبی ویرنسه اهل
اولا خاتم اصم نوشین روان نه

شها فرشو فلک ذوق کمابر خوند
که بو قدر قرض منهدا ادکه نانی

عطا قلدق تحفه اول نیك مجهر
کلوردکورنبه اخر بحر احضر

الیله ورنسه بنان نیك درکوهر
سخا و قیتنده اولمز در نغی بر

کرمده ایله اولدی دست مطلق
که یازز جوبنه اول ور قصه دق

آیا قن قلمنیه چون فیله احسان
النده خاکله دز اوله یکسان

نه باشکه اولمز هواسی و دیندده جو غار
بیل السون کرا اوله تخت سلیمان

بکوزکه اول یوسف قیلسه مجهور
صو غلسون کرا اولسه چشم یعقوب

نه یوز که اولمز اسکندر ایرانن اول
اوده یانسون اولرسه آفتاب او

نه قول المزنسه مدحتنده غزللر | صوبا دشسون اولورسه شهنکر
نه اغزکه اولمیا ذکرینه مشغول | کنبی اشسون یترکه اولورسه تعلل او
نه دلکه اتمز ثنا بنی شعرز آزتر | طلوکنجینه داخی خاک برنسر
نفسنکم هر دم اولمز اودنر عود | بله وارسون اولورسه اوازداود
کنش نورنی ترندن مقتبسدر | قمر زلفی کهاشنده عنبردر
قمر نور ویله بولدی سز ملندی | کنش زلفیله طوتر تیغ هندی
کلف صبحیله قلدی غنجه سنز بز | صدف لطفیله قلدی حقه سزند
بو حقنا قلیم اکر حقنا داولیدی | اکر خاک اولسیدی باد اولیدی
که کرلو بایدیدا ول شاهد قولدن | ولی داعی لغه لایق دکلدر
عقول ازمز بو شاهک زینتینه | بتر قندان وانک قدرنی [illegible]
که مدحنده غزل قیله سر آغاز | ونا وصفنده قول ابلابتر آغاز
ولی قلما معه بو نسخه آبتر | شاهک ذکرنیله ختم اولدیکی
تمام اولدوفا ولر که اول بندی کامل | که هر نقصینه اوله شاه مایل
قبول ده دعوایه وغل دکل حز | ولی شاهک قبولی اوله ذکر
که وزیرا شاه دوران بی بدلدر | طلوعلم عمل فضل هنردر

جلی شه جانی جلی تو جان جلنه | جلی ابن نه آینه جلی زی انطه
اوده یا قنی جانم سن ره وکس ما سن | جلیم جانم بسن جلی زی انطه
سرهاکی فدایت دل جان طفیل ات | بخدا بروی بات جلی زی انطه

وله فی الرباعیات

یر ما عجبه یم کو برایدی قول الله | باعجبه ایی است بو المدن الله
یر کوجک اکید اوفلی وردی قره کوزلو | یر تشی کردی قمه ده الله

ایضا له

اول یار عزیز ایله که جان یادینه در | مسجد سار وباردم که بو کون آدینه در
لندن جماعت بودی که شیخ آدینه در | دیدم بچه بوده سپر کشیخ آدینه در

وله ایضا

مستدعیم از حضرت سلطان قدم | یک جرعه شراب داکه سرتا بقدم
مستم کند انجانکه آسوده شوم | از قاعده وجود وازدم عدم

ایضاً له

از هر طرفی چهره گشایی که منم   در هر صفتی جلوه نمایی که منم
با این همه که گاه غلط می افتم   نادان دل بد و دو پستایی که منم

و له ایضاً

آنکس که زیار خود برید است منم   وانکس که ز دهر غم چشید است منم
آنکس که مراد دل ندید است منم   وانکس که ز دل بجان رسید است منم

ایضاً له

در دل هوس روی نگاری دارم   در سر ز می عشق خماری دارم
تا زلف و رخ ترا بدیدم شب و روز   آشفته دلی و روزگاری دارم

و له ایضاً

هرچند ترا ز اهل ایمان دارم   در معنی این مسئله برهان دارم
گر عشق خدا نباشدت در دل و جان   من کافرم ار ترا مسلمان دارم

ایضاً له

گر کافر و مؤمنم که بر دین توام   گر نیک و بدم بندهٔ مسکین توام

گر اخلاصم خطبهٔ تمکین توام   ور فاتحه‌ام طفیل آمین توام

و له ایضاً

من بندهٔ شیوه‌های شیرین توام   آشفتهٔ طره‌های مشکین توام
گفتی که بگو تا چه کسی در ره ما   مسکین تو و مسکین تو مسکین توام

ایضاً له

تا در پی مخزن معانی رفتیم   در بحر محیط لامکانی رفتیم
دیدیم بسی محنت و تاریکی و غم   تا بر سر آب زندگانی رفتیم

و له ایضاً

بودیم درین عالم فانی رفتیم   زین ملک بملک جاودانی رفتیم
گشتیم ز مملکت تن خود بیزار   از ملکت تن بملک جانی رفتیم

ایضاً له

هم جام جهان نمای عالم ماییم   هم آینهٔ روشن کن آدم ماییم
گر یک نفسی از دم ما زنده شوی
دانی بیقین که این دم آدم ماییم

و له ایضاً

ای دلبر و دلدار طلبکار توییم … وی شمع انوار طلبکار توییم
ای سالک اطوار طلبکار توییم … وی واقف اسرار طلبکار توییم

ایضا له

هرچند که در مرتبه ما مورانیم … بس ظاهر و پیداست که ما مورانیم
یک لحظه گداییم و گهی سلطانیم … در حالت خویشتن عجب می مانیم

وله ایضا

هرچند که در مرتبه ما مورانیم … انصاف توان داد که ما میرانیم
فی الجمله اگر گدا و گر سلطانیم … مرکب بر کوی تیز نمی رانیم

ایضا له

هرچند که در ملک خدا مستانیم … ما ملک جهان را بجوی نستانیم
مرکب بر کوی تیز تپی رانیم … اسرار ازل بسر ابد میدانیم

وله ایضا

گر دلبر ما شیوهٔ پستان گیرد … با عاشق خود نراد پستان گیرد
نومید مشو از وکه در آخر کار … هم عاقبت کار تو آسان گیرد

ایضا له

ایضا له

عاشق که همه دربود دخرکوفت … صوفی که قلندر نبود موقوف
رندی که نه پارسا بود نامردست … زاهد که نه شاهدیش باشد نوفت

وله ایضا

گفتم بهزار دل ترا دادم دوست … در خنده شد از ناز که این شیوه نکوست
گفتم صنما راه وصال از که بجست … فرمود که ای دوست هم از دوست دوست

ایضا له

هرچند که در زمانه یک محرم نیست … بنیاد اساس دوستی محکم نیست
ما در همه حال با غمش دلشادیم … چون غم بلاست دیگرم غم نیست

وله ایضا

یک لحظه دلم را سر هشیاری نیست … با هشیاران مرا سر یاری نیست
بادیست مرا که پیل تاش نکشد … وان باد بجز غایت بادی نیست

ایضا له

دل عاشق چشم مست ترکانهٔ تست … تو شمع و عالم همه پروانهٔ تست
جان و دل ما عاشق دیوانهٔ تست … تو خانهٔ دل شدی و دل خانهٔ تست

ولہ ایضاً

هر رشته اخیار وا از دست مده — یعنی سر زلف یار از دست مده
مقصود نام کن فکان هستی تست — بی فایده روزگار از دست مده

ایضاً له

معشوقه بهر صفت که آید بظهور — از ظلمت محض باشد و از خالص نور
عاشق بهمان صفت موقف گردد — بر دین ملوک رعیت مأمور

ولہ ایضاً

ما دار غایش جلیت جمال — عالم همه تشنه اند و ما آب زلال
ما اهل کالیم زما هر سخنی — صدگونه تجلیست بر اهل کمال

ایضاً له

تا یار درا نمود از صد جا رو — بر خاک درش نهاده ام صد جا رو
بر خانهٔ دل داده ام صد جادو — تا کشته ام این دولت جادو

ولہ ایضاً

از فضل خدا چو نیک دیدم بسرای — ای مطرب از این دیدن من بسرای
ای شادی دل نوبت خود از سر گیر — وی غم تو کمین گشته آخر بر آی

ایضاً له

ای ساعد لطف شاه ارواح تو باز — محبوب خدا طایر جانها پرواز
با پیل چه نسبت که شاهان جهان — بر خاک درت فتاده بر نطع جواز

ولہ ایضاً

از لذت عاشقی چو پر نور شوی — در لشکر عاشقان چو منصور شوی
از ظلمت خود اگر دمی دور شوی — در نور شوی و عاقبت نور شوی

وله فی المرثیه

پیر مخدوم سفر کرد و دعا به فرمود — همه دلهای عزیزان بفراقش فرسود
دل ما از همه عالم بهوایت بزمات — علم آمد کزین جمله تو بودی مقصود
روزی جان تو گشت مینا لک باد — آب حیوان که سکندر طلبش میفرمود
من چه گویم که چه شد فوت زمن و آنجا — سالک راه خدا ساکن درگاه شهود
رفت از این دیر فنا جانب محبوب ازل — رو بدیدار خدا کرد که نعم المشهود
یا الهی بکرم حافظ جانش می باش — پیر مخدوم که شد صاحب سر نو عود

هر که او رو بخدا کرد مظفر گردد | افتابی شود از طالع بخت مسعود
یار مردان خدا باش که لذت بینی | همه جا جام مروق همه جا ناله عود
تو ز الطاف خداوند که بیش از حد است | هر چه از ما کنی دید برحمت افزود
پیر مخموم چه گویم که به بیگاه و بگاه | خسته روان میکند از دیده درود

ایضا له

هر در سینه من از فروغ روی تو بود | ولی بسوخت بدرد تو جان غمزده بود
کجاست سرور مردان خضر تیر غیاث | کجاست عاشق حق رند عاقبت محمود
بهر نفس که نبود او ز مهر روی بمن | چه گویم الکه از آن دو مرا چه روی نمود
بهر زبان که سخن گفتمی ز سر خدا | درین زمانه مرا محرمی بجز تو نبود
کنون بجمله خرابیان کسی نه بینم | که پهلوی تو نشیند بیارگاه شهود
دریغ یار گرامی دریغ عمر عزیز | ز من بروح دو دوات سلام باد و درود
گر آدمی بجهان صد هزار سود کند | ولی چو عاقبت الامر رفت چه سود
بقا بقای خدا دان و ملک ملک خدا | چه حاصل است از این پنج روز بهبود
دو روزه عمر اگر صرف یار کنی | زهی سعادت جاوید و دولت مسعود

ای دل غم عشق ز دو فنون سازد | وز هر چه گمان بری فزون سازد
در واقعه هجر زبون سازد | از غم آن نگار چون سازد

وله ایضا

هر دیده چون سحاب برحمت کن | بر سیل سرشک ناب برحمت کن
بر جان و دل خراب برحمت کن | بر زاری و اضطراب برحمت کن

ایضا له

بر ناله و بر زاری برحمت کن | بر فرقت و گم شدگی برحمت کن
بر گریه و بر زاری برحمت کن | بر مفلسی و خواری برحمت کن

وله ایضا

از بهر تو آدم بپا زاد وجود | [illegible] تو می دودم [illegible] وجود
گر زانکه نیامدی بپا زاد وجود | [illegible] ذاتی جمله ابراز وجود

ایضا له

چون باده بیاد دست نه رخم سود | خوردیم اگر صاف اگر دردی بود
این باده ز بهر ماست چون ما که خورد | چون رسم شراب انجا زهر ابود

کتبه العبد المذنب   وله ایضا   [illegible]